

PLANUL DE MANAGEMENT AL SITULUI NATURA 2000

**ROSPA0014 CÂMPIA CERMEIULUI
ȘI AL ARIILOR NATURALE PROTEJATE CONEXE**

**ROSCI0218 DEALUL MOCREI – ROVINA INEU,
ROSCI0294 RÂUL CRIȘUL ALB ÎNTRE INEU ȘI GURAHONȚ,
ROSCI0350 LUNCA TEUZULUI - SUPRAFAȚA DE SUPRAPUNERE CU ROSPA0014
CÂMPIA CERMEIULUI,**

2.88. REZERVAȚIA BOTANICĂ POIANA CU NARCISE ROVINA,

2.89. REZERVAȚIA ZOOLOGICĂ BALTA ROVINA ȘI

2.91. REZERVAȚIA ZOOLOGICĂ PĂDUREA SÂC

CUPRINS

CAPITOLUL 1. - INTRODUCERE	4
1.1. Scurtă descriere a planului de management	4
1.2. Scurtă descriere a ariilor naturale protejate	5
1.3. Cadrul legal referitor la ariile naturale protejate și la elaborarea planului de management	11
1.4. Procesul de elaborare a planului de management	13
1.5. Procedura de modificare și actualizare a planului de management	15
1.6. Procedura de implementare a planului de management	15
CAPITOLUL 2. DESCRIEREA ARIILOR NATURALE PROTEJATE	17
2.1. Informații generale	17
2.1.1. Localizarea ariilor naturale protejate	17
2.1.2. Căi de acces	19
2.1.3. Zonarea internă a ariilor naturale protejate	20
2.1.4. Suprapuneri cu alte arii naturale protejate	20
2.2. Mediul abiotic	20
2.2.1. Geomorfologie	20
2.2.2. Geologie	21
2.2.3. Hidrologie	22
2.2.3.1. Managementul apelor	24
2.2.4. Clima	25
2.2.5. Soluri/subsoluri	27
2.3. Mediul biotic	27
2.3.1. Ecosisteme	27
2.3.2.1. Habitata Natura 2000	29
2.3.2.2. Habitata după clasificarea națională	34
2.3.3. Flora de interes conservativ, pentru care au fost desemnate ariile protejate	36
2.3.4. Fauna de interes conservativ	36
2.3.5. Alte specii relevante de floră și faună	40
2.4. Informații socio-economice, impacturi și amenințări	40
2.4.1. Informații socio-economice și culturale	40
2.4.1.1. Comunitățile locale și factorii interesați	40
2.4.1.2. Utilizarea terenurilor	46
2.4.1.3. Situația juridică a terenurilor	46

2.4.1.4. Administratori și gestionari	47
2.4.1.5. Infrastructură și construcții	47
2.4.2. Impacturi	93
2.4.2.1. Presiuni - impacturi trecute și prezente	93
2.4.2.2. Amenințări - impacturi viitoare previzibile	103
CAPITOLUL 3. EVALUAREA STĂRII DE CONSERVARE A SPECIILOR SI HABITATELOR	113
3.1. Evaluarea stării de conservare a fiecărui habitat de interes conservativ	113
3.1. Evaluarea stării de conservare a fiecărei specii de interes conservativ	123
CAPITOLUL 4. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PLANULUI DE MANAGEMENT	221
4.1 Scopul planului de management	221
4.2 Obiective generale, specifice și activități	221
4.2.1. Obiectiv general	221
4.2.1.1 Obiective specifice	221
CAPITOLUL 5. PLANUL DE ACTIVITĂȚI	223
5.1. Activități de management	223
5.2. Activități de conservare a speciilor și habitatelor	225
5.3. Activități pentru promovarea turismului durabil	256
5.4. Activități de conștientizare, educație și cercetare	260
CAPITOLUL 6. PLANUL DE MONITORIZARE A ACTIVITĂȚILOR	263
CAPITOLUL 7. BIBLIOGRAFIE ȘI REFERINȚE	264
CAPITOLUL 8. ANEXE LA PLANUL DE MANAGEMENT	271
ANEXA 1. REGULAMENTUL ARIILOR NATURALE PROTEJATE	
ANEXA 2. HĂRȚI	
ANEXA 3. FORMULARE STANDARD ALE SITURILOR NATURA 2000 ȘI FIȘE DE PREZENTARE ALE ARIILOR NATURALE PROTEJATE DE INTERES NAȚIONAL	

CAPITOLUL I

INTRODUCERE

1.1 Scurtă descriere a planului de management

Prezentul plan de management este un document care descrie și evaluează situația prezentă a ariilor naturale protejate, definește obiectivele, precizează acțiunile de conservare necesare și reglementează activitățile care se pot desfășura pe teritoriul ariilor, în conformitate cu obiectivele de management. Are ca scop stabilirea cadrului legislativ, respectiv a măsurilor de management necesare a fi aplicate pentru păstrarea sau îmbunătățirea statutului de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară și națională, care sunt constituite în obiectivele de conservare, listate în formularele standard de prezentare a ariilor naturale protejate ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, ROSCI0218 Dealul Mocrei - Rovina Ineu, ROSCI0294 Râul Crișul Alb între Ineu și Gurahonț, ROSCI0350 Lunca Teuzului - suprafața de suprapunere cu ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, 2.88. Rezervația botanică Poiana cu Narcise Rovina, 2.89. Rezervația zoologică Balta Rovina și 2.91. Rezervația zoologică Pădurea Sâc.

Planul de management este structurat în mai multe capitole, în care sunt descrise următoarele: caracterizare socio-economică a comunităților din regiune și a teritoriului ocupat, speciile și habitatele de importanță comunitară vizate, starea de conservare și măsurile de management propuse, planul de acțiune pentru implementarea planului de management. Cea mai importantă parte a planului de management este reprezentată de prezentarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară și de măsurile propuse pentru menținerea sau îmbunătățirea statutului lor de conservare.

Planul de management are ca anexe următoarele documente:

- a. Regulamentul ariilor naturale protejate;
- b. Hărțile de distribuție ale speciilor și habitatelor de importanță comunitară, localizarea unor activități cu potențial impact negativ la nivelul siturilor Natura 2000 vizate;
- c. Formularele standard ale siturilor Natura 2000 și a rezervațiilor cuprinse în acest plan;

Planul de management aprobat, este un document cu rol de reglementare pentru toți factorii implicați în gestiunea resurselor naturale și conservarea biodiversității de pe teritoriul ROSPA0014 Câmpia Cermeiului și ariile naturale protejate conexe, respectiv pentru custodele ariei naturale protejate, proprietarii și administratorii terenurilor și bunurilor de pe suprafața ariilor naturale protejate vizate.

Obiectivul general al planului de management este menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare a speciilor de importanță comunitară și națională care sunt obiective de conservare pentru Situl Natura 2000 ROSPA0014 Câmpia Cermeiului și ariile naturale protejate conexe: ROSCI0218

Dealul Mocrei - Rovina Ineu, ROSCI0294 Râul Crișul Alb între Ineu și Gurahonț, ROSCI0350 Lunca Teuzului - suprafața de suprapunere cu ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, 2.88. Rezervația botanică Poiana cu Narcise Rovina, 2.89. Rezervația zoologică Balta Rovina și 2.91. Rezervația zoologică Pădurea Sâc; denumite în continuare Complexul Ariei Protejate Cermei.

Obiectivele specifice sunt: asigurarea unui management administrativ eficient al Complexul Ariei Protejate Cermei prin stabilirea măsurilor de management necesare desfășurării activităților de pază și a celor de monitorizare a activităților antropice de către personalul desemnat de la nivelul custodelui ariei naturale protejate; asigurarea păstrării sau îmbunătățirii stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară și națională prin măsuri de conservare specifice; contribuția la îmbunătățirea condițiilor socio-economice ale comunităților locale prin promovarea turismului durabil; îmbunătățirea cunoștințelor specialiștilor și ale comunității locale prin creșterea gradului de conștientizare față de obiectivele de conservare ale ariilor naturale protejate, prin acțiuni specifice de informare și conștientizare, educație ecologică, cercetare științifică și pregătire a personalului.

Tipurile de măsuri de conservare, a speciilor și habitatelor de importanță comunitară și națională vizate sunt cele aferente obiectivelor specifice stabilite, conform planului de activități, respectiv: măsuri de management, măsuri specifice de conservare a speciilor și habitatelor, măsuri pentru promovarea turismului durabil, măsuri pentru educație, conștientizare și cercetare științifică.

1.2. Scurtă descriere a ariilor naturale protejate

Ariile naturale protejate vizate de planul de management, ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, ROSCI0218 Dealul Mocrei - Rovina Ineu, ROSCI0294 Râul Crișul Alb între Ineu și Gurahonț, ROSCI0350 Lunca Teuzului - suprafața de suprapunere cu ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, 2.88. Rezervația botanică Poiana cu Narcise Rovina, 2.89. Rezervația zoologică Balta Rovina și 2.91. Rezervația zoologică Pădurea Sâc, sunt situate în Regiunea Vest a României, în nordul județului Arad - vezi harta nr. 1 din anexa nr. 2 la planul de management.

Acestea se regăsesc în bazinele hidrografice ale râurilor Crișul Alb și Teuz. Formele de relief cele mai pregnante din regiune sunt lunca și câmpia.

Limitele Complexului Ariei Protejate Cermei pot fi descrise astfel:

- La nord Complexul Ariei Protejate Cermei este delimitat parțial de drumul județean DJ 794, între localitățile Vânători-Apateu-Berechiu. De asemenea se învecinează cu pășunile și terenurile arabile aparținând aceluiași localități Vânători, Apateu și Berechiu.

- La est este delimitat parțial de șoselele și drumurile: DJ 709, DJ 792A, DJ 793, DJ 792B, DJ 708 și DN 79A. De asemenea se învecinează cu pășunile, terenurile arabile și parcele de pădure aparținând localităților Berechiu, Tâlmaci, Somoșcheș, Cermei, Vasile Goldiș, Beliu, Archiș, Cărand, Prunișor, Sebiș, Buteni, Alma, Dieci, Gurahonț.

- La sud este delimitat pațial de șoselele și drumurile: DJ 708A, DJ 792C, DJ 792D, și DN 79A. De asemenea se învecinează cu pășunile, terenurile arabile și parcele de pădure aparținând localităților Pâncota, Seleuș, Iarmata, Mocrea, Ineu, Bocsig, Răpsig, Bârsa, Buteni, Almaș, Dieci, Gurahonț.

- La vest este delimitat pațial de șoselele și drumurile: DJ 792, DJ 709, DJ 709D și DN 79A. De asemenea se învecinează cu pășunile, terenurile arabile și parcele de pădure aparținând localităților Tauț, Șilindia, Chier, Târnova, Șicula, Mocrea, Ineu, Bocsig, Răpsig, Gurba, Cermei, Somoșcheș, Șepreș, Apateu.

Ariile naturale protejate vizate au fost instituite în sistemul național astfel:

- a. ROSPA0014 Câmpia Cermeiului prin Hotărârea de Guvern nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică drept parte integrantă a Rețelei Ecologice Europene Natura 2000 în România, modificată și completată prin Hotărârea de Guvern nr. 971/2011.
- b. ROSCI0218 Dealul Mocrei - Rovina Ineu prin Ordinul de Ministru nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificată și completată prin Ordinul de Ministru nr. 2387/2011.
- c. ROSCI0294 Râul Crișul Alb între Ineu și Gurahonț prin Ordinul de Ministru nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificată și completată prin Ordinul de Ministru nr. 2387/2011.
- d. ROSCI0350 Lunca Teuzului prin Ordinul de Ministru nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificată și completată prin Ordinul de Ministru nr. 2387/2011.
- e. 2.88. Rezervația botanică Poiana cu Narcise Rovina prin Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a – arii protejate.
- f. 2.89. Rezervația zoologică Balta Rovina prin Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a – arii protejate.
- g. 2.91. Rezervația zoologică Pădurea Sâc prin Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a – arii protejate.

Ariile naturale protejate care fac obiectul planului de management integrat au fost create pentru:

a. Aria naturală protejată ROSPA0014 Câmpia Cermeiului este un sit Natura 2000 de tip SPA - arie de protecție specială avifaunistică. Are ca scop principal conservarea speciilor de păsări de importanță comunitară listate în formularul standard al sitului, respectiv:

1. *Egretta garzetta*, egretă mică;
2. *Haliaeetus albicilla*, codalbul;
3. *Nycticorax nycticorax*, stârcul de noapte;
4. *Crex crex*, cârstelul de câmp;
5. *Lullula arborea*, ciocârlia de pădure;
6. *Sylvia nisoria*, silvia porumbacă;
7. *Ardea purpurea*, stârcul roșu;
8. *Aythya nyroca*, rața roșie;
9. *Chlidonias hybridus*, chirighița cu obraz alb;
10. *Dendrocopos medius*, ciocănitoarea de stejar;
11. *Dendrocopos syriacus*, ciocănitoarea de grădini;
12. *Dryocopus martius*, ciocănitoarea neagră;
13. *Ixobrychus minutus*, stârcul pitic;
14. *Lanius collurio*, sfrânciocul roșiatic;
15. *Milvus migrans*, gaia neagră;
16. *Pernis apivorus*, viesparul;
17. *Alcedo atthis*, pescărașul albastru;
18. *Picus canus*, ciocănitoarea mică;
19. *Ciconia nigra*, barza neagră;
20. *Circus cyaneus*, erete vânător;
21. *Pandion haliaetus*, vulturul pescar;
22. *Anthus campestris*, fâsa de câmp;
23. *Aquila pomarina*, acvila țipătoare mică;
24. *Ardeola ralloides*, stârcul galben;
25. *Botaurus stellaris*, buhaiul de baltă;
26. *Caprimulgus europaeus*, caprimulgul;
27. *Ciconia ciconia*, barza albă;
28. *Circaetus gallicus*, șerparul;
29. *Circus aeruginosus*, eretele de stuf;
30. *Lanius minor*, sfrânciocul cu fruntea neagră;
31. *Egretta alba*, egretă mare;

32. *Platalea leucorodia*, lopătarul;
33. *Gavia arctica*, cufundarul polar;
34. *Gavia stellata*, cufundarul mic;
35. *Philomachus pugnax*, bătașul;
36. *Tringa glareola*, fluierar de mlaștină;
37. *Falco vespertinus*, vânturelul de seară;
38. *Porzana porzana*, creșteț pestriț;
39. *Porzana parva*, creșteț cenușiu;
40. *Acrocephalus arundinaceus*, lăcarul mare;
41. *Ardea cinerea*, stârlul cenușiu;
42. *Anas acuta*, rața sulițar;
43. *Anas clypeata*, rața lingurar;
44. *Anas crecca*, rața pitică;
45. *Anas penelope*, rața fluierătoare;
46. *Anas platyrhynchos*, rața mare;
47. *Anas querquedula*, rața cârâitoare;
48. *Anas strepera*, rața pestriță;
49. *Anser albifrons*, gărlița mare;
50. *Aythya fuligula*, rața moțată;
51. *Aythya ferina*, rața cu cap castaniu;
52. *Bucephala clangula*, rața sunătoare;
53. *Gallinula chloropus*, găinușa de baltă;
54. *Cygnus olor*, lebăda albă;
55. *Fulica atra*, lișița;
56. *Gallinago gallinago*, becațina comună;
57. *Larus cachinnans*, pescărușul argintiu;
58. *Larus canus*, pescărușul sur;
59. *Larus ridibundus*, pescărușul râzător;
60. *Numenius phaeopus*, culicul mic;
61. *Phalacrocorax carbo*, cormoranul mare;
62. *Podiceps cristatus*, corcodelul mare;
63. *Rallus aquaticus*, cârsteiul de baltă;
64. *Tachybaptus ruficollis*, corcodelul mic;
65. *Vanellus vanellus*, nagățul;
66. *Corvus frugilegus*, cioara de semănătură;
67. *Ardea cinerea*, stârcul cenușiu;

68. *Numenius arquata*, culicul mare.

b. Aria naturală protejată ROSCI0218 Dealul Mocrei - Rovina Ineu este un sit Natura 2000 de tip SCI - sit de importanță comunitară. Are ca scop principal conservarea speciilor și habitatelor de importanță comunitară listate în formularul standard al sitului, respectiv:

Habitat:

1. 40A0* Tufșărișuri subcontinentale peri-panonice;
2. 6240* Pajiști stepice subpanonice;
3. 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen;
4. 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun.

Specii:

1. *Dioszeghyana schmidtii*, fluturele bufniță cu pieptene;
2. *Eriogaster catax*, țesătorul porumbarului;
3. *Pilemia tigrina*, țesătorul marmorat;
4. *Nymphalis vaualbum*, fluturele țestos;
5. *Arytrura musculus*, fluturele buhă;
6. *Ophiogomphus cecilia*, libelula coadă de șarpe verde;
7. *Isophya costata*, cosașul de munte;
8. *Lucanus cervus*, rădașca.

c. Aria naturală protejată ROSCI0294 Râul Crișul Alb între Ineu și Gurahonț este un sit Natura 2000 de tip SCI - sit de importanță comunitară. Are ca scop principal conservarea speciilor și habitatelor de importanță comunitară listate în formularul standard al sitului, respectiv:

Habitat:

1. 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin;
2. 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* - *Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*.

Specii:

1. *Lutra lutra*, vidra;
2. *Bombina variegata*, buhaiul de baltă cu burta galbenă;
3. *Emys orbicularis*, broasca țestoasă de lac;
4. *Gobio albipinnatus*, porcușorul de șes, murgoiul;
5. *Gobio kessleri*, petrocul;
6. *Gobio uranoscopus*, porcușorul de vad;
7. *Barbus meridionalis*, mreana vânătă, moioaga;
8. *Sabanejewia aurata*, dunarița, zvârluga aurie;
9. *Misgurnus fossilis*, țiparul.

d. Aria naturală protejată ROSCI0350 Lunca Teuzului este un sit Natura 2000 de tip SCI - sit de importanță comunitară. Are ca scop principal conservarea speciilor de importanță comunitară listate în formularul standard al sitului, respectiv:

1. *Lutra lutra*, vidra;
2. *Bombina bombina*, buhaiul de baltă cu burta galbenă;
3. *Triturus dobrogicus*, tritornul dobrogean;
4. *Emys orbicularis*, broasca țetoasă de lac.

e. Rezervația botanică 2.88. Poiana cu Narcise Rovina are ca obiectiv conservarea populației de narcise, *Narcissus stelaris*, din poiana Pădurii Rovina.

f. Rezervația zoologică 2.89. Balta Rovina are ca obiectiv conservarea populațiilor speciilor de păsări de apă care folosesc Balta Rovina în special în timpul migrației și în pasaj, speciile de păsări migratoare sunt cele menționate în formularul standard al ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, respectiv: *Anas acuta* - rața sulițar, *Anas clypeata* - rața lingurar, *Anas crecca* - rața pitică, *Anas penelope* - rața fluierătoare, *Anas platyrhynchos* - rața mare, *Anas querquedula* - rața cârâitoare, *Anas strepera* - rața pestriță, *Anser albifrons* - gârlița mare, *Aythya fuligula* - rața moțată, *Aythya ferina* - rața cu cap castaniu, *Bucephala clangula* - rața sunătoare, *Gallinula chloropus* - găinușa de baltă, *Cygnus olor* - lebăda albă, *Fulica atra* - lișița, *Gallinago gallinago* - becațina comună, *Larus cachinnans* - pescărușul argintiu, *Larus canus* - pescărușul sur, *Larus ridibundus* - pescărușul râzător, *Numenius phaeopus* - culicul mic, *Phalacrocorax carbo* - cormoranul mare, *Podiceps cristatus* - corcodelul mare, *Rallus aquaticus* - cârsteiul de baltă, *Tachybaptus ruficollis* - corcodelul mic, *Vanellus vanellus* - nagățul, *Corvus frugilegus* - cioara de semănătură, *Ardea cinerea* - stârcul cenușiu, *Numenius arquata* - culicul mare.

g. Rezervația zoologică 2.91. Pădurea Sâc are ca obiectiv conservarea coloniei de stârc cenușiu, *Ardea cinerea*.

Din punct de vedere al formelor de relief care se întâlnesc pe suprafața Complexului Ariei Protejate Cermei regăsim cele de câmpie și de luncă. Acesta are o suprafață de 25.998,94 ha, suprafața fiind ocupată de terenuri cu utilitate variată. Luciul de apă al râurilor Crișul Alb și Teuz ocupă circa 10% din suprafață, pajiștile și pășunile ocupă peste 55% din suprafață, zonele cu teren arabil și terenuri pârlogite circa 20%, pădurile peste 10%, există și suprafețe cu mlaștini, livezi.

Activitățile umane care pot avea impact negativ asupra speciilor sunt: regularizarea și amenajarea râurilor Crișul Alb și Teuz, extracția de agregate minerale, dezvoltarea infrastructurii de transport, agricultura convențională, exploatațiunile silvice, extinderea intravilanului și a infrastructurii, vânătoarea, turismul de agrement, asanarea zonelor umede.

1.3. Cadrul legal referitor la ariile naturale protejate și la elaborarea planului de management

Planul de management este elaborat de către Asociația Terra Nobillis din Arad, ca prim responsabil, în calitate de custode.

Planul de management este realizat în conformitate cu următoarele documente reglementative:

- Convenția de custodie nr. 270 din 20.04.2011 semnată între Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice și Asociația Terra Nobillis din Arad, pentru atribuirea în custodie a ariilor naturale protejate ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, ROSCI0218 Dealul Mocrei - Rovina Ineu, ROSCI0294 Râul Crișul Alb între Ineu și Gurahonț, ROSCI0350 Lunca Teuzului - suprafața de suprapunere cu ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, 2.88. Rezervația botanică Poiana cu Narcise Rovina, 2.89. Rezervația zoologică Balta Rovina și 2.91. Rezervația zoologică Pădurea Sâc.
- Ordinului Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificat prin OM nr. 2387/2011;
- Directiva Consiliului Europei 92/43 EEC referitoare la conservarea habitatelor naturale și a florei și faunei sălbatice;
- Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind conservarea păsărilor sălbatice;
- Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului, privind evaluarea și gestionarea riscului la inundații;
- Decretul nr. 187/1990 pentru acceptarea Convenției privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural;
- Decretul nr. 182/1992 pentru aprobarea și supunerea spre ratificare Parlamentului a Convenției privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa, Berna 1979;
- Decretul nr. 125/1994 cu privire la promulgarea Legii pentru ratificarea Convenției privind diversitatea biologică, Rio de Janeiro 1992;
- Decretul nr. 38/1994 pentru aprobarea și supunerea spre ratificare Parlamentului a Convenției privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție, Washington 1973;
- Legea nr. 13/1998 pentru aderarea României la Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice, Bonn 1979;

- Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate;
- Decretul nr. 163/2000 privind promulgarea Legii pentru ratificarea Convenției privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, Aarhus 1998;
- Decretul nr. 620/2002 privind promulgarea Legii pentru ratificarea Convenției europene a peisajului, Florența 2000;
- Legea muntelui nr. 347/2004 cu modificările aduse prin L 329/2009;
- Ordonanța de urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului, cu modificările aduse prin următoarele acte: Rectificare 2006; Legea 265/2006; OUG 57/2007; OUG 164/2008; OUG 114/2007; OUG 71/2011; OUG 58/2012; Legea 187/2012;
- Decretul nr. 1167/2006 privind promulgarea Legii pentru ratificarea Convenției - cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților, Kiev 2003;
- Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, cu modificările aduse prin următoarele acte: L 197/2007; L 215/2008; OUG 154/2008; L 80/2010; OUG 102/2010; L 187/2012; L 149/2015;
- Legea nr. 46/2008 Codul Silvic, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 207/2006 privind aprobarea conținutului Formularului Standard Natura 2000 și a manualului de completare al acestuia;
- Ordonanța de urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificată și completată prin HG nr. 971/2011;
- Hotărârea de Guvern nr. 846/2010 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații pe termen mediu și lung;
- Ordinul nr. 1575/2014 Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1386 pentru aprobarea derogărilor în cazul speciilor urs, lup, râs și pisică sălbatică;
- Ordinul nr. 255/2007 privind unele măsuri pentru aplicarea regulamentelor Uniunii Europene privind comerțul cu specii sălbatice de faună și flora, cu modificările aduse prin următoarele acte: Ordin 890/2009; Ordin 855/2013; Ordin 865/2014;
- Ordinul de ministru nr. 1052/2014 privind Metodologia de atribuire în administrare și custodie a ariilor naturale protejate, cu modificările și completările ulterioare.

1.4. Procesul de elaborare a planului de management

Elaborarea planului de management a demarat practic prin implementarea proiectului ”Elaborarea planului de management pentru ROSPA0014 Câmpia Cermeiului și ariile protejate conexe”, derulat de către Asociația Terra Nobillis, finanțat prin Programul Operațional Sectorial “Mediu”, axa prioritară 4 - Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii, domeniul major de intervenție - Dezvoltarea infrastructurii și a planurilor de management pentru protejarea biodiversității și rețelei Natura 2000, solicitarea de proiecte nr. V/2012. În cadrul proiectului s-a propus elaborarea planului de management integrat pentru 4 situri Natura 2000 și 3 rezervații naturale de pe teritoriul județului Arad. În cadrul proiectului s-au realizat studii de biodiversitate pentru ariile naturale protejate: ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, ROSCI0218 Dealul Mocrei - Rovina Ineu, ROSCI0294 Râul Crișul Alb între Ineu și Gurahonț, ROSCI0350 Lunca Teuzului - suprafața de suprapunere cu ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, 2.88. Rezervația botanică Poiana cu Narcise Rovina, 2.89. Rezervația zoologică Balta Rovina și 2.91. Rezervația zoologică Pădurea Sâc și s-a elaborat planul de management integrat al acestora. Tot în cadrul proiectului au fost organizate sesiuni de informare și de consultare a comunităților locale și a tuturor factorilor interesați cu privire la elaborarea planului de management integrat, a măsurilor de conservare și a planului de acțiune propus. Sesiunile de consultare au fost organizate în fiecare comună sau oraș cu teritoriu administrativ pe suprafața ariilor naturale protejate, respectiv: Apateu, Beliu, Bocsig, Cărand, Cermei, Ineu, Dieci, Chisindia, Bârsa, Sebiș, Mișca, Sepreuş, Șicula, Seleuş, Silindia, Pâncota, Târnova, Tauț, Gurahonț, Buteni.

Măsurile de conservare a speciilor și habitatelor, precum și măsurile de reducere a impactului negativ a activităților umane, au fost propuse de către specialiștii implicați în realizarea observațiilor din teren și de cei responsabili cu elaborarea planului de management. Măsurile propuse au fost în primul rând evaluate de către custode și ulterior, în cadrul sesiunilor de consultare organizate prin proiect, au fost propuse spre discuție factorilor interesați. După obținerea punctelor de vedere ale factorilor interesați a fost redactată forma finală a planului de management, care este propusă spre avizare în cadrul procedurii SEA. După parcurgerea procedurii SEA și aplicarea ultimelor modificări, odată cu obținerea avizului autorității competente de mediu, planul de management va fi transmis spre aprobare la autoritatea centrală de protecția mediului, respectiv la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

În elaborarea planului de management au fost implicate următoarele instituții și factori interesați:

- a. Asociația Terra Nobillis din Arad;
- b. Asociația Oghma din Arad;
- c. Agenția pentru Protecția Mediului Arad;

- d. Direcția Silvică Arad;
- e. Administrația Bazinală de Apă Crișuri, Sistemul de Gospodărire a Apelor Chișineu-Criș;
- f. Administrațiile publice locale ale localităților din regiune: Apateu, Beliu, Bocsig, Cărand, Cermei, Ineu, Dieci, Chisindia, Bârsa, Sebiș, Mișca, Sepreuş, Şicula, Seleuş, Silindia, Pâncota, Târnova, Tauţ, Gurahonţ, Buteni;
- g. Ocolul Silvic Zărandul Târnova.

Dintre persoanele implicate în elaborarea studiilor de biodiversitate necesare elaborării planului de management și respective persoanele implicate în elaborarea efectivă a planului de management amintim:

- a. Prof. univ. dr. Gicu-Gabriel Arsene,
- b. Conf. univ. dr. Violeta Turcuș,
- c. Conf. univ. dr. Dan Stănescu,
- d. Lect. univ. dr. Iulian Stana,
- e. Ing. lect. univ. dr. Mihai Brad,
- f. Ing. dr. Paul Hac,
- g. Lect. univ. drd. Mihai Pascu,
- h. Asist. univ. dr. Iulia Dărăban,
- i. Asist. univ. drd. Andrei Osman,
- j. Biol. drd. Gabriel Herlo,
- k. Info. GIS Daniel Simon.

Lista factorilor interesați de pe teritoriul ariilor naturale protejate cuprinde următorii*:

- a. Direcția Silvică Arad, Ocolul Silvic Beliu;
- b. Ocolul Silvic Zărandul Târnova;
- c. Ocolul Silvic Buteni;
- d. Ocolul Silvic Sebiș;
- e. Administrația Bazinală de Apă Crișuri;
- f. Consiliul Județean Arad;
- g. Administrațiile publice locale ale comunelor și orașelor din județul Arad – Apateu, Beliu, Bocsig, Cărand, Cermei, Ineu, Dieci, Chisindia, Bârsa, Sebiș, Mișca, Sepreuş, Şicula, Seleuş, Şilindia, Pâncota, Târnova, Tauţ, Gurahonţ, Buteni;
- h. Administratorii fondurilor de vânătoare: 24 Lunca Holumburi, 39 Tauţ, 41 Târnova, 43 Seleuş, 44 Chereluş. 45 Apateu, 46 Balta, 47 Rovina, 48 Miniş, 49 Mănerău, 50 Archiş, 51 Şuşag, 52 Botfei, 54 Prunişor, 56 Roşia, 57 Chisindia, 58 Rădeşti, 61 Crocna-Zimbru;
- i. Proprietari de ternuri agricole și asociații de fermieri;

j. Crescători de animale și ferme de animale;

* - lista prezentată nu este exhaustivă.

1.5. Procedura de modificare și actualizare a planului de management

Planul de management al ariilor naturale protejate ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, ROSCI0218 Dealul Mocrei - Rovina Ineu, ROSCI0294 Râul Crișul Alb între Ineu și Gurahonț, ROSCI0350 Lunca Teuzului - suprafața de suprapunere cu ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, 2.88. Rezervația botanică Poiana cu Narcise Rovina, 2.89. Rezervația zoologică Balta Rovina și 2.91. Rezervația zoologică Pădurea Sâc este aprobat prin Ordin de Ministru după obținerea avizului Agenției pentru Protecția Mediului Arad.

Modificarea și actualizarea planului se face după cum urmează:

- a. la 5 ani după publicarea în Monitorul Oficial a aprobării acestuia prin ordin al autorității publice centrale pentru protecția mediului;
- b. la propunerea custodelui, cu respectarea procedurii de aprobare;
- c. când anumite prevederi din planul de management nu mai corespund unor modificări legislative apărute ulterior aprobării acestuia.

Așadar, planul de management cuprinde unele prevederi care iau în considerare, pe cât posibil, factorii ce ar putea schimba situația actuală, permițând astfel o flexibilitate în luarea deciziilor, fără a compromite obiectivul principal, acela de conservare a mediului natural pentru care au fost desemnate ariile protejate în cauză.

Competența aprobării modificărilor în planul de management revine:

- a. Autorității Publice Centrale pentru Protecția Mediului - în cazul în care se impun schimbări la nivel de obiective/acțiuni sau la nivelul regulamentului de funcționare;
- b. Custodelui - dacă modificările se referă la planificarea anuală a activităților și alocarea fondurilor.

1.6. Procedura de implementare a planului de management

Responsabilitatea implementării planului de management revine custodelui, în conformitate cu prevederile din Convenția de custodie nr. 270 din 20.04.2011 încheiată între Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice și Asociația Terra Nobillis, convenție încheiată cu respectarea prevederilor Ordinului nr. 1052/2014 privind aprobarea Metodologiei de atribuire în administrare și custodie a ariilor naturale protejate.

Organizarea activităților se va realiza de către custode, în colaborare permanentă cu factorii de interes: administrații publice locale, Agenția pentru Protecția Mediului Arad, Garda de Mediu Arad, proprietari și administratori de terenuri, instituții academice și de cercetare, ONG-uri, specialiști.

După aprobarea planului de management, autoritățile administrației publice locale competente au obligația actualizării documentațiilor de amenajare a teritoriului și a documentațiilor de urbanism locale, prin integrarea prevederilor referitoare la ariile protejate aflate în discuție în cuprinsul acestor planuri. Astfel, în vederea localizării cu exactitate a ariilor protejate în documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism, în piesele grafice/desenate ale documentațiilor vor fi incluse și limitele ariilor naturale protejate.

Avizul custodelui ariilor este necesar la elaborarea sau actualizarea documentațiilor de amenajarea teritoriului și urbanism ce cuprind și suprafețe ale ariilor naturale protejate sau sunt în imediata vecinătate a acestor arii.

Avizul/punctul de vedere al custodelui se emite în conformitate cu OM 1052/2014, pentru activitățile, planurile și proiectele cu potențial impact negativ asupra speciilor și habitatelor de importanță comunitară ce se constituie în obiective de conservare ale Complexului Arie Protejate Cermei.

Pentru a asigura accesul factorilor interesați la informațiile culese în cadrul proiectului ”Elaborarea planului de management pentru ROSPA0014 Câmpia Cermeiului și ariile protejate conexe” - COD SMIS-CSNR 47495; Beneficiar: Asociația Terra Nobillis, și în special pentru a asigura accesul la planul de management, acestea sunt publicate pe pagina de web dedicată ariilor naturale protejate www.campiacermeiului.ro. Aici sunt postate și informații geo-spațiale cu privire la distribuția și starea de conservare a speciilor și habitatelor de interes conservativ pentru ariile naturale protejate vizate.

Pentru managementul ariilor naturale protejate vor fi utilizate următoarele resurse:

- Umane: reprezentate de către personalul custodelui;
- Materiale: puse la dispoziție de către custode. Vor fi atribuite: 1 autoturism, pentru activitatea în teren în vederea realizării de studii și monitorizări și pentru pază; sediu dotat cu: birouri, calculatoare, imprimante, echipament pentru observații în teren – binocluri, GPS-uri, aparat foto, echipament pentru determinări de laborator – fotometru, oximetru, pH-metru, lupă binoculară și altele asemenea.
- Financiare: custodele, va asigura fondurile necesare pentru acoperirea cheltuielilor necesare pentru desfășurarea activității specifice a managementului ariilor naturale protejate, prin atragerea de fonduri din programe naționale, europene sau private de finanțare.

CAPITOLUL 2.

DESCRIEREA ARIILOR NATURALE PROTEJATE

2.1. Informații generale

2.1.1. Localizarea ariilor naturale protejate

Ariile naturale protejate ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, ROSCI0218 Dealul Mocrei - Rovina Ineu, ROSCI0294 Râul Crișul Alb între Ineu și Gurahonț, ROSCI0350 Lunca Teuzului - suprafața de suprapunere cu ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, 2.88. Rezervația botanică Poiana cu Narcise Rovina, 2.89. Rezervația zoologică Balta Rovina și 2.91. Rezervația zoologică Pădurea Sâc au suprafețe care se suprapun unele peste altele, integral sau parțial, motiv pentru care pentru acestea se elaborează un singur plan de management, integrat. Acestea vor fi denumite în continuare Complexul de Arii Protejate Cermei sau Complexul AP Cermei.

Formele de relief în care se regăsește Complexul Arii Protejate Cermei sunt cele de câmpie și de luncă. Complexul are o suprafață de 25998,94 ha, suprafața fiind ocupată de terenuri cu utilitate variată. Luciul de apă al râurilor Crișul Alb și Teuz ocupă circa 9% din suprafață, pajiștile și pășunile ocupă peste 55% din suprafață, zona de arabil și terenuri pârlogite circa 20,15 %, păduri peste 10%, existând și suprafețe cu mlaștini circa 3,10%, livezi circa 1,25% și terenuri construite circa 0,90%.

Ariile protejate din componența Complexului de Arii Protejate Cermei au o suprafață totală cumulată de 25998,94 ha, distribuită pentru fiecare arie naturală protejată astfel:

- a. ROSPA0014 Câmpia Cermeiului - 24424 ha;
- b. ROSCI0218 Dealul Mocrei - Rovina Ineu - 3730 ha;
- c. ROSCI0294 Râul Crișul Alb între Ineu și Gurahonț - 1229 ha;
- d. ROSCI0350 Lunca Teuzului - suprafața de suprapunere cu ROSPA0014 Câmpia Cermeiului - 298,77 ha;
- e. 2.88. Rezervația botanică Poiana cu Narcise Rovina - 0,10 ha;
- f. 2.89. Rezervația zoologică Balta Rovina - 120 ha;
- g. 2.91. Rezervația zoologică Pădurea Sâc - 17,80 ha.

Complexul Arii Protejate Cermei se regăsește în partea de vest a țării, suprafața sa fiind în totalitate în județul Arad, în Câmpia Crișurilor și Câmpia Cermeiului, distribuit pe suprafața a douăzeci de unități administrativ teritoriale: Apateu, Bârsa, Beliu, Bocsig, Buteni, Cărand, Cermei, Chisindia, Dieci, Gurahonț, Ineu, Mișca, Pâncota, Sebiș, Seleuș, Șepreuș, Șicula, Șilindia, Tauț, Târnova. Ariile naturale protejate individualizate sunt desfășurate pe următoarele unități administrativ teritoriale:

- a. ROSPA0014 Câmpia Cermeiului: Apateu, Bârsa, Beliu, Bocsig, Cărand, Cermei, Ineu, Mișca, Pâncota, Sebiș, Seleuș, Șepreuș, Șicula, Șilindia, Târnova, Tauț;

- b. ROSCI0218 Dealul Mocreii - Rovina Ineu: Bocsig, Buteni, Chisindia, Ineu, Șilindia;
- c. ROSCI0294 Râul Crișul Alb între Ineu și Gurahonț: Bârsa, Bocsig, Buteni, Dieci, Gurahonț, Ineu, Sebiș;
- d. ROSCI0350 Lunca Teuzului - suprafața de suprapunere cu ROSPA0014 Câmpia Cermeiului: Cermei, Ineu, Mișca, Șepreuș;
- e. 2.88. Rezervația botanică Poiana cu Narcise Rovina: Ineu;
- f. 2.89. Rezervația zoologică Balta Rovina: Ineu;
- g. 2.91. Rezervația zoologică Pădurea Sâc: Cărand.

Suprafețele, pe care fiecare arie protejată le ocupă în fiecare unitate administrativ teritorială, sunt următoarele:

- a. ROSPA0014 Câmpia Cermeiului: Apateu - 1904,85 ha, Bârsa - 342,47 ha, Beliu - 2288,32 ha, Bocsig - 4196,18 ha, Cărand - 1466,80 ha, Cermei - 2992,83 ha, Ineu - 5226,18 ha, Mișca - 176,08 ha, Pâncota - 229,15 ha, Sebiș - 1074,96 ha, Seleuș - 2111,53 ha, Șepreuș - 220,38 ha, Șicula - 702,31 ha, Șilindia - 253,07 ha, Tauț - 282,09 ha, Târnova - 979,38 ha;
- b. ROSCI0218 Dealul Mocreii - Rovina Ineu: Bocsig - 1411,98 ha, Buteni - 784,77 ha, Chisindia - 49,86 ha, Ineu - 1476,79 ha, Șilindia - 7 ha;
- c. ROSCI0294 Râul Crișul Alb între Ineu și Gurahonț: Bârsa - 278,03 ha, Bocsig - 352,68 ha, Buteni - 191,93 ha, Dieci - 141,22 ha, Gurahonț - 95,06 ha, Ineu - 107,73 ha, Sebiș - 29,85 ha;
- d. ROSCI0350 Lunca Teuzului - suprafața de suprapunere cu ROSPA0014 Câmpia Cermeiului: Cermei - 27,29 ha, Ineu - 39,32 ha, Mișca - 95,39 ha, Șepreuș - 136,62 ha,
- e. 2.88. Rezervația botanică Poiana cu Narcise Rovina: Ineu - 1,26 ha;
- f. 2.89. Rezervația zoologică Balta Rovina: Ineu - 88,66 ha;
- g. 2.91. Rezervația zoologică Pădurea Sâc: Cărand - 13,93 ha.

Suprafețele ocupate de către Complexul Ariei Protejate Cermei în fiecare unitate administrativ teritorială sunt: Apateu, 1904,85 ha; Bârsa, 532,07 ha; Beliu, 2288,32 ha; Bocsig, 4222,38 ha; Buteni, 976,70 ha; Cărand, 1466,80 ha; Cermei, 2992,83 ha; Chisindia, 49,86 ha; Dieci, 141,22 ha; Gurahonț, 95,06 ha; Ineu, 5232,71 ha; Mișca, 243,06 ha; Pâncota, 229,15 ha; Sebiș, 1074,96 ha; Seleuș, 2111,53 ha; Șepreuș, 220,59 ha; Șicula, 702,31 ha; Șilindia, 253,07 ha; Tauț, 282,09 ha; Târnova, 979,38 ha.

Complexul Ariei Protejate Cermei este localizat în cea mai mare parte în bioregiunea Panonică și parțial în cea Continentală.

Coordonatele geografice ale punctelor extreme ale Complexului Ariei Protejate Cermei sunt:

- a. Punctul extrem nordic: latitudine 46°39'38.28"N, longitudine 21°52'2.59"E.
- b. Punctul extrem sudic: latitudine 46°15'19.92"N, longitudine 21°56'59.62"E.
- c. Punctul extrem estic: latitudine 46°16'39.77"N, longitudine 22°20'32.73"E.
- d. Punctul extrem vestic: latitudine 46°36'24.91"N, longitudine 21°42'29.12"E.

Localizarea Complexului Ariei Protejate Cermei este evidențiată în harta nr. 2 din anexa nr. 2 la planul de management.

2.1.2. Căi de acces

Căile de acces la Complexul Ariei Protejate Cermei sunt următoarele:

- a. DJ 794: Sau Nou – Apateu – Berechiu,
- b. DJ 793: Sinteia Mare – Șepreuş – Cermei – Lunca Teuzului – Beliu – Sebiş - Buteni,
- c. DJ 792A: Bocsig – Beliu – Chişlaca,
- d. DC: Gurahonţ – Pescari – Dieci – Revetiş – Livada – Sebiş,
- e. DJ 709: Pâncota – Seleuş – Şicula – Cermei – Berechiu,
- f. DJ 792: Seleuş – Mocrea – Ineu,
- g. DN 79A: Şicula – Ineu – Bârsa – Gurahonţ,
- h. DC: Buteni – Chisindia,
- i. DJ 792C: Buteni – Şilindia – Târnova – Pâncota,
- j. DJ 792D: Târnova – Chier – Mocrea,
- k. DJ 708A: Târnova – Dud – Tauţ,
- l. CF Arad-Brad: Pâncota – Chier – Mocrea – Ineu – Bocsig – Răpsig – Bârsa – Sebiş – Livada – Joia Mare – Almaş – Bonţeşti – Gurahonţ
- m. CF Ineu – Cermei.

Limitele Complexului Ariei Protejate Cermei pot fi descrise astfel:

- La nord Complexul Ariei Protejate Cermei este delimitat parțial de drumul județean DJ 794, între localitățile Vânători-Apateu-Berechiu; de asemenea se învecinează cu pășunile și terenurile arabile aparținând aceluiași localități, Vânători, Apateu și Berechiu.

- La est este delimitat parțial de șoselele și drumurile: DJ 709, DJ 792A, DJ 793, DJ 792B, DJ 708 și DN 79A. De asemenea se învecinează cu pășunile, terenurile arabile și parcele de pădure aparținând localităților Berechiu, Tâlmaci, Somoșcheș, Cermei, Vasile Goldiș, Beliu, Archiș, Cărand, Prunișor, Sebiș, Buteni, Alma, Dieci, Gurahonţ.

- La sud este delimitat parțial de șoselele și drumurile: DJ 708A, DJ 792C, DJ 792D, și DN 79A. De asemenea se învecinează cu pășunile, terenurile arabile și parcele de pădure aparținând

localităților Pâncota, Seleuș, Iarmata, Mocrea, Ineu, Bocsig, Răpsig, Bârsa, Buteni, Almaș, Dieci, Gurahonț.

- La vest este delimitat parțial de șoselele și drumurile: DJ 792, DJ 709, DJ 709D, și DN 79A. De asemenea se învecinează cu pășunile, terenurile arabile și parcele de pădure aparținând localităților Tauț, Șilindia, Chier, Târnova, Șicula, Mocrea, Ineu, Bocsig, Răpsig, Gurba, Cermei, Somoșcheș, Șepreuș, Apateu.

Limitele Complexului Ariei Protejate Cermei sunt evidențiate în harta nr. 3 din anexa nr. 2 la planul de management.

2.1.3. Zonarea internă a ariilor naturale protejate

Complexul Ariei Protejate Cermei nu necesită o zonare internă funcțională.

Excepție de la cele afirmate mai sus fac suprafețele rezervațiilor naturale, care vor fi administrate ca și zone de protecție integrală.

2.1.4. Suprapuneri cu alte arii naturale protejate

Complexul de Ariei Protejate Cermei nu se suprapune cu alte arii naturale protejate.

Suprapunerea cu alte arii naturale protejate a Complexului Ariei Protejate Cermei este evidențiată în harta nr. 4 din anexa nr. 2 la planul de management

2.2. Mediul abiotic

2.2.1. Geomorfologie

Situl Natura 2000 ROSPA0014 Câmpia Cermeiului este situat în zona de nord a județului Arad, fiind încadrat complet pe teritoriul administrativ al județului Arad. Conform fișei standard, are o suprafață de 24.424 ha, fiind situat între coordonatele N 46° 27' 39" latitudine și E 22° 0' 60" longitudine, cu o altitudine minimă de 91 m, maximă de 374 m și medie de 118 m. Se încadrează în regiunile biogeografice Panonică și Continentală.

Aspectul general uniform al câmpiei trădează însă în detaliu complexitatea agenților externi care au acționat diferit în funcție de condițiile locale. În aceasta rezidă de fapt explicarea genetică a suprafețelor de racord deal-câmpie care se intersectează pe suprafețe largi, a liniei bruște de contact munte-câmpie și a șesurilor joase inundabile în care apele meandreează.

Câmpia Cermeiului este situată în partea de nord a județului, pătrunde adânc spre est în golful Zărandului și al Cigherului. Această suprafață prezintă o cădere continuă de la est la vest, înregistrând altitudini de 105-110 m în est și de 91-97 m în vest. Altitudinile cele mai mari, situate între valea Teuzului și Crișul Negru în Câmpia Cermeiului sugerează imaginea unor depuneri haotice la ieșirea râurilor în câmpie. În profil transversal se remarcă o evidentă scădere altimetrică către nord-vest a întregii câmpii, unde altitudinea coboară cu puțin sub 95 m. Această configurație sugerează

imaginea unui vast con de dejecție asimetric. Pe suprafața suprafața câmpiei pot fi urmărite numeroase artere hidrografice toate legate genetic de colectorul principal, Crișului Alb.

Câmpia înaltă a Cermeiului se află la poalele Munților Codru Moma, fiind caracterizată de păduri de lucă, pășuni și fânețe umede, heleștee și mlaștini. În vecinătatea orașului Ineu se găsește Pădurea și lacul Rovina, respectiv pescăria Mocrea, zone importante pentru păsări răpitoare și de baltă. Pe râul Teuz se află acumulara Cărand, o acumulare colmatată, cu un mozaic de habitate foarte diversificat: mlaștinișuri, cursuri părăsite, zăvoaie, la marginea acumulării aflându-se și Pădurea Sâc.

Harta geomorfologică a Complexului Cermei este prezentată în anexa 2 la planul de management, harta nr. 5.

2.2.2. Geologie

Din punct de vedere geologic, câmpiile sunt strâns legate de zona dealurilor, ele formând treapta periferică a acestora. Fundamentul carpatic căzut la adâncimi suportă o cuvertură groasă de depozite detritice, care atestă retragerea ritmică către vest a marilor neogene și suprapunerea depozitelor cărate mai ales pe cele două artere principale: Crișul Alb și Crișul Negru. Prezența cuverturii loessoide pune în evidență un relief de crovuri bine exprimat în colțul de vest și de sud al câmpiei.

Ținând cont de asocierea formelor de relief, treapta dealurilor este cea mai complexă din punct de vedere genetic. Prezența nivelelor marginale aparținând munților subliniază o modelare intensă în condiții litologice diferențiate. De asemenea, acumulările piemontane alcătuiesc o generație tipică de forme de relief care realizează sudura între munte și câmpie. Intensitatea acestor acumulări este conturată de treptele piemontane care scad către vest unde se confundă cu nivelul câmpiei; de fapt ca depozit ele se continuă în fundamentul câmpiei.

În general, etajarea reliefului concordă cu dispoziția formațiunilor geologice; astfel, în partea centrală și vestică urmează zona câmpiilor și cea a dealurilor, constituită din depozite detritice pliocene și cuaternare caracterizate printr-o mare uniformitate morfologică.

Un sistem de falii profunde, neogene delimitează compartimentul depresionar al Zărandului față de cristalinel din Muntele Highiș și Codru-Moma, unde au avut loc fenomene vulcanice neogene. În acest fel, modelarea s-a efectuat intens, denivelarea creată între fundul Depresiunii Zărand și rama montană fiind confirmată și de grosimea foarte mare a depozitelor piemontane.

Prin extensiune și alcătuire, sarmațianul prezintă o importanță deosebită pentru reconstituirea evoluției paleogeomorfologice; astfel, el este prezent pe versantul nordic al Masivului Highiș, pe versantul vestic al Munților Codru-Moma. Apare de asemenea sub forma faciesului eruptiv de andezite, aglomerate și cenușă - între Tauț și Camna, în dealul Mocrea, la est de Pâncota, în dealul Capoș, în dealul Beliu, în zona Sebiș-Berindia, a faciesului calcaros - între Berindia și Livada și a

faciesului de diorite - la Miniș, Minișel și Camna. Faciesul eruptiv semnalat dă un relief variat, impunător.

Harta geologică a Complexului Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa 2 la planul de management, harta nr. 6.

2.2.3. Hidrologie

Rețeaua hidrografică înscrie în peisajul județului Arad o serie de particularități geografice, acestea fiind reflexul diversității teritoriale. Este de ajuns să cităm variațiile mari de nivel pe care le înregistrează Crișul Alb sau Teuzul, precum și aspectele generate de cursurile de apă secate în câmpie sau cele rectificate prin activitatea antropică. Arterele hidrografice mari se desfășoară în extremitatea nordică - Crișul Negru și Teuz și în extremitatea sudică - Crișul Alb, către acestea dirijându-se un adevărat păienjenis de ape care complică structura bazinelor hidrografice.

În configurația arterelor hidrografice menționăm câteva caracteristici esențiale, și anume:

- a. direcția est-vest a arterelor colectoare mari pe care se suprapun afluenții perpendiculari, schițând astfel configurația rectangulară;
- b. cumpenelor de ape din zona montană bine individualizate le corespund în câmpie cumpene nesigure, care favorizează pendularea apelor dintr-un bazin în altul, caracter ce a fost utilizat în rectificare și regularizarea apelor pe cale antropică prin constituirea unei rețele hidrografice noi;
- c. manifestările torențiale sunt frecvente pe toate arterele hidrografice, ceea ce condiționează mutații periodice în structura albiilor;
- d. prezența unui debit solid abundant care are ca efect colmatarea și supraînălțarea albiilor, elemente ce confirmă o intensă mobilitate a cursurilor de ape.

Crișul Alb izvorăște de pe pantele estice ale Munților Bihor, de la o altitudine de 900 m, de sub vârful Cartezul. El are o direcție generală de scurgere de la est către vest până la confluența sa cu Cigherul după care își schimbă orientarea către nord-vest. De la izvoare până în zona orașului Brad are un curs torențial cu albie majoră îngustă, în continuare până la Sebiș valea se lărgește și prezintă numeroase meandre cu excepția zonei de chei dintre Halmagiu și Gurahonț. Panta râului scade în continuare până la Chișineu Criș la 0,07 % iar de aici spre frontiera cu Ungaria, până la 0,03 %. Crișul Alb colectează o serie de afluenți atât pe stanga cât și pe dreapta pe sectoarele superior și mijlociu cum sunt: Bucuresci, Luncoiu, Ribita, Baldovin, Sighișoara, Hălmagiu, Sebiș iar aval de Ineu, Cigherul. Primele lucrări cu caracter hidrotehnic au început după anul 1855 când a fost executată și priza de la Buteni prin care s-a derivat pe Canalul Morilor un debit de 2,5 m³/s.

În cadrul județului Arad, respectiv în Câmpia Cermeiului, putem distinge pentru bazinul Crișul Alb trei sectoare: sectorul superior, care aparține zonei montane, sectorul mijlociu, al dealurilor, și cel inferior, al câmpiei. În totalitatea sa, bazinul Crișului Alb are un aspect dendritic, fiind relativ simetric dezvoltat în zona montană și de dealuri, în câmpie asimetria accentuându-se net

- afluenții de pe partea stângă sunt mai extinși, cumpăna de ape față de Crișul Negru prin afluentul său Teuzul fiind foarte apropiată și nedecisă.

Sectorul superior ține până în amonte de Sebiș și el se caracterizează printr-un relief mai accidentat datorită atât litologiei variate - gresii, calcare, piroclastite, șisturi cristaline, cât și numeroasei rețele de văi. Numeroși afluenți mici își au obârșia pe versanții sudici ai Bihorului, în Muntele Găina, Piatra Aradului, versantul de vest al Munților Codru-Moma, versantul nordic al Munților Zărandului. Principalii afluenți sunt: Hălmagiul cu Hălmăgelul - suprafața bazinului hidrografic 113 km², Tăcășele - cu o suprafață bazinală de 70 km², în bazinul căruia se află izvorul de la Călugări, Iosășelul, Dezna cu Moneasa - 210 km², pe partea dreaptă și Zeldiș - suprafața bazinului hidrografic 166 km², și Chișindia - suprafața bazinului hidrografic 102 km², pe partea stângă. Semnalăm, pentru acest sector, prezența confluențelor în serie, duble - deci pe ambele părți, a punctelor de convergență hidrografică ca cel de la Gurahonț, a sectoarelor de vale îngustă - chei, Vârfurile-Gurahonț și Cociuba, precum și a bazinetelor de la Hălmagiu și Gurahonț-Dieci.

În sectorul superior, în zona de contact cu sectorul mijlociu, Crișul Alb primește ca afluent mai mare pe Dezna. Izvorăște la 838 m din Codru-Moma, are o lungime de 33 km și ca afluenți principali: Sebiș, Fumuri și Moneasa. Înregistrează variații de debite și nivele de amplitudini mai mici, scurgerea maximă fiind de 1,59% în februarie, iar cea minimă de 2,04% în septembrie și octombrie.

Sectorul mijlociu corespunde marelui golf depresionar al Zărandului, care pătrunde în amonte de Sebiș și care continuă cu celelalte depresiuni din valea Crișului Alb. Din acest sector, bazinul Crișului Alb devine asimetric; cel mai extins este bazinul Cigher - suprafața 670 km², pe stânga, care confluează în colector în zona de câmpie. De la Sebiș și până la Ineu interfluviul devine foarte îngust; circa 1,50-2 km despart bazinul Crișului Alb de bazinul Crișului Negru prin afluentul acestuia Teuzul.

De la Răpsig, golful Zărandului se deschide larg, confundându-se cu Câmpia Crișului Alb; acesta este ultimul sector al bazinului. Crișul Alb meandreează puternic și prezintă numeroase brațe părăsite.

O mențiune deosebită o comportă, pentru bazinul Crișului Alb, afluentul cel mai mare, Cigherul, care izvorăște de la altitudinea de 521 m, din Munții Zărandului; are o lungime de 58 km și o suprafață bazinală de 670 km². Configurația bazinului copiază în mic pe cea a Crișului Alb - formă dendritică, asimetrie în sectorul inferior, expoziție sud-vestică, meandre și cursuri părăsite. În acest bazin regularizarea scurgerii a impus constituirea lacului de acumulare de la Tauț, cu un volum de apă de peste 40 mil. m³ de apă.

Acumularea Tauț este situată pe râul Chigher, fiind pusă în folosință în 1970. Barajul are înălțimea de 22 m și lungimea frontului barat de 508 m. Acumularea poate reține un volum total de

33,7 mil/m³ și are o suprafață de 240 ha la nivelul normal de reținere. Rolul acumulării este de atenuare aviturilor, irigații, folosință piscicolă și de agrement.

Bazinul Cigherului înregistrează și unele particularități: scurgerea medie lunară este de 20,2 % în februarie și de 17,0 % în martie, mai mare decât cea a Crișului Alb, iar din iunie până în decembrie oscilează între 2,78 și 0,91 %, deci amplitudini mari care evidențiază amplasarea bazinului în cea mai mare parte într-o zonă de dealuri și câmpie cu un coeficient de împădurire redus și pe formațiuni geologice cu o permeabilitate ridicată.

Bazinul Crișului Alb, ca de fapt întreaga suprafață aferentă sistemului hidrografic al Crișurilor, poartă amprenta activității antropice. Câteva date sunt extrem de sugestive în acest sens: sistemul de îndiguire are o lungime de circa 150 km - cea ce face ca suprafața protejată contra inundațiilor să fie de aproximativ 55000 ha, rectificarea meandrelor a făcut ca albia Crișului Alb să fie scurtată cu circa 40 km, iar densitatea canalelor de desecare depășește 0,50 km/km².

Relativ paralel cu Crișul Alb este Canalul Morilor, care are o lungime de circa 83,5 km. Cursul său urmărește, în general, limita sudică a conului de dejecție al Crișului alb, de unde adună o serie de ape, ca Seleuș, care trece printr-un sifonaj pe sub albia Cigherului și a Canalului Matca, de unde își continuă cursul în câmpie, condiționând în această parte ridicarea nivelului freatic; în apropiere de graniță revine în Crișu Alb.

Canalul Cermei, cu o lungime de 21 km, se dezvoltă pe direcția nord-sud în partea de nord a bazinului Teuzului. El intersectează văile Sartiș, Benișel-Călacea și Frunziș, toate cu un regim de scurgere torențial, ceea ce face ca excendentul de apă să fie cumulat în acest canal.

Pescăria Cermei și Pădurea Balta sunt alte zone importante, iar pășunile și pâlcurile de arbori din preajma localității Apatiu sunt importante pentru specii de stepă.

Principalele cursuri de apă prezente pe suprafața Complexului Ariei Protejate Cermei sunt: râul Crișul Alb, râul Teuz, Canalul Morilor, pârâul Cigher, pârâul Sartiș, pârâul Cermei, pârâul Benișel-Călacea, pârâul Frunziș.

Principalele acumulări de apă de pe suprafața Complexului Ariei Protejate Cermei sunt: lacul Tauț, balta Rovina, barajul Teuz, pescăria Cermei, pescăria Balta, pescăria Seleuș.

Harta hidrologică a Complexului Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa 2 la planul de management, harta nr. 7.

2.2.3.1. Managementul apelor

Managementul apelor de pe teritoriul Complexului Ariei Protejate Cermei este asigurat de către Administrația Națională "Apele Române", prin Administrația Bazinală de Apă Crișuri – Sistemul de Gospodărire a Apelor Chișineu - Criș, după cum urmează:

A. Activități care se desfășoară anual pe teritoriul Complexului Ariei Protejate Cermei:

1. Cosirea vegetației ierboase de două-trei ori pe an, în funcție de regimul precipitațiilor, pe coronament și pe taluzele digurilor de apărare;
 2. Îndepărtarea vegetației amorfe care se dezvoltă la bazele tuturor digurilor, de două ori pe an, pe o lățime de circa 4m, atât în zona inundabilă, cât și în zona apărată;
 3. Îndepărtarea arborilor din imediata vecinătate a digurilor – pe o lățime de circa 4m, atât în zona inundabilă, cât și în zona apărată, anual, în zona inundabilă – cu respectarea regimului silvic, respectiv art. 6, alin. 2 din Legea nr. 46/2008 – Codul Silvic;
 4. Realizarea unor completări de terasamente pe coronamentul și pe bancheta digurilor, acolo unde acestea există, anual;
 5. Întreținerea rampelor de acces în și din zona inundabilă;
 6. Protejarea prin vopseli și zugrăviri a bornelor, sau a altor elemente aflate pe corpurile digurilor;
 7. Aplicarea unor măsuri de protecție a lucrărilor hidrotehnice împotriva animalelor care periclitează siguranța și integritatea digurilor – săparea de galerii – prin soluții stabilite de comun acord între autoritatea de gospodărire a apelor și custode;
 8. Realizarea de supraînsămânțări – îndesirea covorului vegetal – cu specii autohtone, anual;
 9. Activități de întreținere a lucrărilor specifice de apărări de maluri.
- B. Activități pentru care se va solicita punctual, pentru fiecare în parte, punctul de vedere al custodelui:
1. Lucrări noi de investiții în scopul protecției localităților, a obiectivelor economice, sau a lucrărilor hidrotehnice, care se vor realiza conform Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații pe termen mediu și lung, aprobată prin HG 846/2010, strategie ce transpune Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European și Consiliului Europei privind evaluarea și gestionarea riscurilor la inundații;
 2. Acțiuni de extragere a agregatelor minerale.

2.2.4. Clima

Diversitatea geografică teritorială a județului Arad este și o consecință directă a factorilor climatici, ceea ce relevă conlucrarea în timp și diferențierea în spațiu. Explicarea acestei situații rezidă în poziția geografică, respectiv extremitatea vestică a țării, în dispoziția largă a amfiteatrului arădean trepte cvasiconcentrice de la 100 m până la peste 1400 m configurația culoarelor de vale și a depresiunilor deschise către vest sau bine izolate de versanți, precum și în circulația general vestică cu amprente evidente în toți parametrii climatici. Rezultă deci o încadrare teritorială climatică în

funcție de aria circulației vestice, precum și o diferențiere locală pe fondul treptelor de relief. Din această complexitate climatică nu trebuie exclus rolul activității antropice, care a introdus modificări evidente prin defrișări, prin drenarea mlaștinilor și a bălților prin regularizări de cursuri de ape și altele asemenea. La acestea trebuie să adăugăm factorii poluanți din cadrul centrelor urbane care conduc la modificări microclimatice substanțiale.

Amplitudinile termice anuale înregistrează valorile cele mai ridicate în zona de câmpie, unde ele depășesc 23°C. Analiza evoluției anuale a temperaturilor evidențiază creșteri continue din sezonul rece către cel cald și în acest sens se remarcă valori din ce în ce mai mari în februarie și martie. Scăderi accentuate ale temperaturilor se înregistrează în octombrie și noiembrie. Valori extreme deosebite se constată în ianuarie și iulie.

Presiunea atmosferică prin diversele ei forme de manifestare înregistrează anumite particularități și în cadrul județului Arad, cazul redistribuirii spațiale și calitative a proceselor circulației atmosferice de la perioada caldă la cea rece a anului.

Remarcăm că cele mai mari scăderi ale valorilor medii lunare succesive au loc în ianuarie și februarie. Amplitudinea anuală a oscilațiilor presiunii variază în cadrul județului între 5 și 7 mb. Valorile acestea atestă intensitatea și deplasarea maselor de aer; în general, domină vânturile de sud-vest și de sud.

Umezeala aerului prezintă și ea anumite particularități, atât valorice cât și ca repartiție. Astfel, în mersul diurn al umezelii relative se constată valori maxime noaptea către dimineața, un minim în orele de la amiază, ceea ce demonstrează și strânsa dependență față de evoluția temperaturilor. Din evaluările făcute se constată că valoarea maximă este în ianuarie de 88 % între orele 21 și 8 și minima de 76 % între orele 13 și 15, iar în iulie 86 % la ora 4 și 45% între orele 14 și 16.

Câmpia se caracterizează prin ierni moderate și veri călduroase. Temperaturile de peste 25°C sunt frecvente aproximativ 100 de zile pe an, temperatura medie lunară cea mai ridicată fiind în iunie - 21,4°C la Arad, amplitudinea anuală fiind de 22,5°C. Dacă adăugăm la acestea media anuală a precipitațiilor de 570 mm și repartizarea precipitațiilor în cursul unui an, deducem condițiile optime de dezvoltare a diferitelor culturi agricole.

Complexul de Arie Protejate Cermei se află aproape integral în câmp deschis dar apropiat de zona dealurilor. Canalizările locale ale circulației aerului și echilibrele instabile impun o mare variabilitate a frecvenței vânturilor pe principalele direcții. Cele mai frecvente sunt vânturile de vest și cele nord-vest spre est și sud-est. Viteza vânturilor este variabilă, în funcție de anotimp, intensitatea cea mai mare înregistrându-se primăvara și toamna.

Harta climatică a Complexului Arie Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 8.

2.2.5. Soluri/subsoluri

Treptele de relief din cadrul județului Arad sunt sublinate în peisaj și de prezența diferitelor tipuri de soluri care împreună cu vegetația alcătuiesc etaje distincte. Această dispoziție este însă întreruptă local de culoare de vale, care, prin caracterele lor, imprimă solurilor o evoluție proprie.

Condițiile pedogenetice explică și gama variată de soluri, de la cernoziomuri carbonatate la soluri brune podzolite și brune acide.

În zona de câmpie, pe suprafețe relativ plane, slab drenate și în condițiile unui substrat geologic variat - pietrișuri, depozite loessoide - solurile suferă o netă diferențiere. Zona cu excedent de umiditate se caracterizează prin soluri hidromorfe, hidroautomorfe și soluri slab evoluat.

Tot în zona de câmpie, pe culoarul de vale a cursurilor de apă, Crișul Alb și Teuz în special, pe aluviuni, procesele de solificare sunt frecvente, ceea ce a condus și la o utilizare agricolă a acestora.

Diversificarea solurilor apare și mai pregnantă în cadrul câmpiilor piemontane, Câmpia Crișurilor, Câmpia Cermeiului, unde se remarcă o gamă foarte variată - de la cernoziomuri până la soluri podzolice. Astfel, în bazinul Crișului, în câmpia piemontană, se regăsesc solurile pseudogleice podzolite și soluri podzolice pseudogleice.

Harta solurilor din situl Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa 2 la planul de management, harta nr. 9.

2.3. Mediul biotic

2.3.1. Ecosisteme

Expoziția vestică și etajarea în trepte a văii Crișului Alb, alături de condițiile pedologice, climatice și morfologice au determinat în decursul timpului realizarea unei însemnate diversități a covorului vegetal. La această diversitate și mozaicare a covorului vegetal se adaugă și factorul antropic. Un rol însemnat în etajarea și zonarea vegetației din bazinul Crișului Alb îl reprezintă altitudinea. În funcție de aceasta și pe baza cenozelor vegetale naturale putem separa trei etaje de vegetație.

Zona de câmpie, situată în partea vestică a văii Crișului Alb și se întinde până la altitudinea de 250 m. Acestui etaj îi sunt caracteristice atât cenozele mezohigrofile din alianța *Agrostion stoloniferae*, cât și fitocenozele halofile ale asociațiilor *Artemisio santonici* – *Festucetum pseudovinae*, *Puccinellietum limosae*, *Camphorosmetum annuae*.

Etajul colinar ce urcă până la 550 m altitudine unde răspândirea fitocenozelor vegetale este influențată în mare parte și de expoziția versanților. Pe versanții însoriți din acest etaj vegetația lemnoasă zonală o formează cenozele asociațiilor *Quercetum petraeae* - *cerris* și *Quercetum farnetto* – *cerris*. Pe versanții mai umbriți se întâlnesc frecvent cenozele asociației *Quercus petraeae* – *Carpinetum*. Vegetația secundară înfiripată pe aceste teritorii după defrișarea pădurilor este

reprezentată, atât prin unele pâlcuri de tufişuri mezoxerofite ale asociației *Pruno spinosae* – *Crataegum*, cât mai alea prin pajiștile mezoxerofile ale asociațiilor *Agrostio - Festucetum rupicolae* și *Agrostio - Festucetum valesiacae*.

Vegetația zonală. Distribuția etajată a asociațiilor vegetale naturale este sincronă treptelor de relief desfășurate pe o diferențe mari de altitudine. O serie de factori locali - petrografici, edafici, antropici, cât și condițiile climatice specifice bazinului Crișului Alb, conduc spre diversificarea învelișului vegetal prin apariția de asociații vegetale și formațiuni cu caracter intrazonal.

În funcție de acestea distingem: vegetația etajului nemoral, păduri colinare de fag și carpen, cât și pajiștile colinare secundare, zona pădurilor de stejar pedunculat în amestec cu carpen, păduri de gorun cu cerete, păduri de gârniță cu cer și specii de tei, terenuri agricole și pajiști sărăturate.

Vegetația azonală. În bazinul hidrografic al Crișului Alb cele mai reprezentative asociații azonale corespund luncilor. Vegetația de luncă este reprezentată de specii lemnoase și ierboase. Vegetația din lunca Crișului Alb și a principalilor afluenți este prezentă de la partea inferioară a etajului montan până în zona de câmpie, sporind în diversitate odată cu reducerea altitudinii. Vegetația de luncă cuprinde două tipuri principale de asociații: zăvoaiele sau pădurile de luncă și pajiștile de luncă.

Speciile care compun pajiștile de luncă se identifică sub forma a mai multor asociații vegetale. În lunca Crișului Alb, suprafețele plane sau cu microdepresiuni, care primăvara prezintă o umiditate excesivă pentru ca vara să fie uscate - cu apa freatică la – 0,5 m, sunt acoperite de *Carex vulpina* în proporție de 60% în asociere cu exemplare de *Juncus compressus*, *Carex distans*, *Carex hirta*, *Festuca pratensis*, *Trifolium dubium*, *Taraxacum officinale*, *Ranunculus repens*, *Ranunculus acris*. Astfel de pajiști ocupă suprafețe mari în raza localităților Brad, Rișculița, Mesteacăn și Țărmure. Pajiștile de rogoz și coada vulpii ocupă suprafețe întinse pe valea Crișului Alb, în lungul luncilor inundabile precum și în zonele umede din raza localităților Bocsig, Ineu, Mocrea.

Zăvoaiele sunt identificabile în lunca Crișului Alb în raza localităților Hășmaș, Gurahonț, Dieci, Buteni și Sebiș. Stratul arborescent cu o înălțime de 9 m este edificat din următoarele specii: *Salix alba*, *Salix fragilis* și *Populus alba*. Uneori se pot găsi și exemplare de *Alnus glutinosa*, *Fraxinus excelsior*, *Frangula alnus* și *Quercus robur*. Stratul arbustiv cu o înălțime medie de 2,5 – 3,5 m este compus din exemplare de *Ligustrum vulgare*, *Prunus spinosa* și *Rubus caesius*. În acest strat mai apar și speciile *Cornus sanguinea*, *Corylus avellana*, *Morus alba*, *Amorpha fruticosa*, *Viburnum lantana*, *Crataegus monogyna* și *Rosa canina*. În stratul ierbos speciile dominante sunt: *Calamagrostis epigeios*, *Agrostis stolonifera*, *Poa nemoralis*, *Galium aparine*, *Lysimachia nummularia*, *Dactylis glomerata*, *Angelica sylvestris*.

Vegetația acvatică. În bazinul Crișului Alb, de-a lungul malurilor se dezvoltă o vegetație palustră bistratificată: - un strat cu o înălțime medie de 2 metri unde predomină stuful - *Phragmites australis*, papura - *Typha latifolia*, rogozul - *Carex pseudocyperus*; - un strat bazal cu o înălțime de

40 – 50 cm compus din specii higrofile și hidrofile: *Oenanthe aquatica*, *Lysimachia vulgaris*, *Lycopus europaeus*, *Poa trivialis*, *Juncus effusus*.

În raza localității Gurahonț, apare mana de apă - *Glyceria maxima*, sub forma unor pâlcuri și în asociere cu alte 33 de specii cum ar fi: *Phalaris arundinacea*, *Carex pseudocyperus*, *Mentha aquatica*. Această cenoză se dezvoltă în ape stagnante cu un conținut bogat de materii organice. Sectoarele cu pantă redusă, unde curentul este slab, se remarcă o vegetație cu plante submerse: brădiș - *Myriophyllum verticillatum*, broscăriță - *Potamogeton natans*, pașă - *Potamogeton crispus*. În unitățile lacustre - aturale și antropice - apar elemente plutitoare de genul: lintița - *Lemna minor*.

Harta ecosistemelor din situl Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa 2 la planul de management, harta nr. 10.

2.3.2.1. Habitate Natura 2000

1. 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonice

- Corespondența cu clasificarea românească a tipurilor de habitate: tufărișuri sud-est carpatice de cununiță - *Spiraea chamaedryfolia*; tufărișuri sud-est carpatice de taulă - *Spiraea crenata*; tufărișuri ponto-panonice de porumbar - *Prunus spinosa* și salbă moale - *Evonymus europaeus*; tufărișuri sud-est carpatice de liliac - *Syringa vulgaris* cu *Genista radiata*; tufărișuri sud-est carpatice de liliac - *Syringa vulgaris* cu *Asplenium ruta-muraria*; Tufărișuri sud-est carpatice de *Sorbus dacica*; tufărișuri sud-est carpatice de mojdrean - *Fraxinus ornus*; tufărișuri sud-est carpatice de liliac - *Syringa vulgaris* și mojdrean - *Fraxinus ornus*; tufărișuri ponto-panonice de vișinel - *Cerasus fruticosa*; tufărișuri ponto-panonice de migdal pitic - *Amygdalus nana*; tufărișuri sud-est carpatice cu *Syringa josikaea*.

- Descrierea generală: cuprinde tufărișuri scunde, caducifoliolate cu afinități continentale și submediteraneene din bazinul panonic și regiunile învecinate, inclusiv periferia estică a Alpilor, periferia sudică a Carpaților nord-vestici, Depresiunea Transilvaniei și văile și dealurile adiacente ale Carpaților Orientali și Meridionali și ale munților Apuseni, periferia sudică a bazinului panonic, platoul Moraviei, până la dealurile și văile din nordul Peninsulei Balcanice. Apar atât pe substraturi carbonatice cât și silicatic, formând o vegetație mozaicată compusă din pajiști stepice – 6210, și elemente floristice de silvostepă sau specii de plante din pajiștile rupicole panonice - 6190, adesea de-a lungul lizierelor de pădure.

- Specii caracteristice: *Amygdalus nana*, *Cerasus fruticosa*, *Cerasus mahaleb*, *Spiraea media*, *Rosa spinosissima*, *Rosa gallica*, *Rosa pimpinellifolia*, *Amelanchier ovalis*, *Cornus mas*, *Crataegus monogyna*, *Acer tataricum*, *Cotoneaster integerrimus*, *Cotoneaster tomentosus*, *Cotoneaster niger*, *Allium sphaerocephalon*, *Anemone sylvestris*, *Asparagus officinalis*, *Buglossoides purpureocaerulea*, *Geranium sanguineum*, *Peucedanum carvifolia*, *Teucrium chamaedrys*, *Aster linosyris*, *Inula ensifolia*, *Inula hirta*, *Melica picta*, *Nepeta pannonica*, *Peucedanum cervaria*, *Phlomis tuberosa*,

Jurinea mollis, Vinca herbacea, Verbascum austriacum, Salvia austriaca, Stipa dasyphylla, Aconitum anthora, Chrysanthemum corymbosum, Vincetoxicum hirundinaria, Waldsteinia geoides, Syringa vulgaris, Euonymus verrucosus, Viburnum lantana, Spiraea chamaedryfolia, Spirea crenata, Fraxinus ornus, Paliurus spina-christi, Jasminum fruticans, Syringa josikaea, Genista radiata, Sorbus dacica, Sorbus aria, Sorbus cretica, Paeonia peregrina, Teucrium polium, Asplenium ruta-muraria, Ceterach officinarum.

- Suprafața habitatului în Complexul Ariei Protejate Cermei este reprezentată de pantele sudice, sud-vestice, parțial pe locul fostelor vii: 141,56 ha, reprezentând 1,05% din suprafața ocupată la nivel național.

Aria de repartiție a habitatului 40A0* în Complexul ap Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 11.

2. 6240* - Pajiști stepice subpanonice

- Corespondența cu clasificarea românească a tipurilor de habitate: pajiști ponto-panonice de *Festuca valesiaca*; pajiști ponto-balcanice de *Botriochloa ischaemum* și *Festuca valesiaca*; pajiști balcanice de *Chrysopogon gryllus* și *Danthonia alpina*.

- Descrierea generală: pajiști de stepă, dominate de graminee cespitoase, camefite și alte plante perene, ale alianței *Festucion valesiacae* și altor cenotaxoni afini. Aceste comunități xeroterme sunt dezvoltate pe pante sudice, cu soluri având profil A-C, pe substrat stâncos și straturi edimentare argilo-nisipoase îmbogățite cu pietriș. Aceste pajiști au origine parțial naturală, parțial antropogenică.

- Specii caracteristice: *Festuca valesiaca, Allium flavum, Gagea pusilla, Hesperis tristis, Iris pumila, Ranunculus illyricus, Teucrium chamaedrys, Medicago minima, Helianthemum canum, Poa badensis, Scorzonera austriaca, Potentilla arenaria, Seseli hippomarathrum, Alyssum alyssoides, Artemisia austriaca, Chrysopogon gryllus, Astragalus austriacus, Astragalus excapus, Astragalus onobrychis, Oxytropis pilosa, Daphne cneorum, Iris humilis subsp. arenaria, Carex humilis, Festuca rupicola, Stipa capillata, Stipa joannis, Botriochloa ischaemum.*

- Suprafața habitatului în Complexul Ariei Protejate Cermei: 108,27 ha, reprezentând circa 0,039% din suprafața ocupată la nivel național. Pajiștile din acest tip se întâlnesc pe versantul sudic al Măgurii Mocrea, ca porțiuni în cadrul habitatului 40A0*, în pajiștea de la sud de satul Mocrea și un trup mai redus la sud de satul Bocsig. Deși în sit sunt cuprinse mari suprafețe de pajiște, în sudul localităților Bocsig – Mănerău și la sud vest de Buteni, marea lor parte este puternic degradată prin suprapășunat și înmlăștinire astfel că nu pot fi încadrate actualmente în tipul 6240.

Aria de repartiție a habitatului 6240* în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 12.

3. 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin

- Corespondența cu clasificarea românească a tipurilor de habitate: comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Aconitum tauricum*; comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Adenostyles alliariae* și *Doronicum austriacum*; comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Cirsium waldsteinii* și *Heracleum sphondylium* ssp. *Transilvanicum*; comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Petasites kablikianusi*; comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Telekia speciosa* și *Petasites hybridus*; comunități daco-getice cu *Angelica sylvestris*, *Crepis paludosa* și *Scirpus sylvaticus*; comunități daco-getice cu *Filipendula ulmaria*, *Geranium palustre* și *Chaerophyllum hirsutum*.

- Descrierea generală: Comunitățile de lizieră de pe malul apelor se caracterizează prin specii de talie înaltă, fiind foarte diversificate în componența floristică și structură. Subtipuri: comunități higrofile și nitrofile de ierburi înalte, de-a lungul cursurilor de apă și lizierelor forestiere, aparținând ordinilor *Glechometalia hederaceae* și *Convolvuletalia sepium - Senecion fluviatilis*, *Aegopodion podagrariae*, *Convolvulion sepium*, *Filipendulion*; comunități de ierburi perene înalte higrofile din etajul montan până în cel alpin, aparținând clasei *Betulo-Adenostyletea*.

- Specii caracteristice: *Glechoma hederacea*, *Epilobium hirsutum*, *Senecio fluviatilis*, *Filipendula ulmaria*, *Angelica archangelica*, *Petasites hybridus*, *Cirsium oleraceum*, *Chaerophyllum hirsutum*, *Aegopodium podagraria*, *Alliaria petiolata*, *Geranium robertianum*, *Silene dioica*, *Lamium album*, *Lysimachia punctata*, *Lythrum salicaria*, *Crepis paludosa*, *Aconitum lycoctonum - Aconitum vulparia*, *Aconitum napellus*, *Geranium sylvaticum*, *Trollius europaeus*, *Adenostyles alliariae*, *Cicerbita alpina*, *Digitalis grandiflora*, *Calamagrostis arundinacea*, *Cirsium helenioides*.

- Suprafața habitatului în Complexul Ariei Protejate Cermei: 15,20 ha, reprezentând circa 0,0023% din suprafața ocupată la nivel național. Porțiuni cu vegetație erbacee rupicolă inclusă în acest habitat se întâlnesc pe tot parcursul Crișului Alb, pe ambele maluri, intercalate cu sălcete și aninișuri.

Aria de repartiție a habitatului 6430 în complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 13.

4. 91E0* - Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* - *Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*

- Corespondența cu clasificarea românească a tipurilor de habitate: păduri sud-est carpatice de anin alb - *Alnus incana* cu *Telekia speciosa*; păduri daco-getice de lunci colinare de anin negru - *Alnus glutinosa* cu *Stellaria nemorum*; păduri daco-getice de plop negru - *Populus nigra* cu *Rubus caesius*; păduri danubiene de salcie albă - *Salix alba* cu *Rubus caesius*; păduri danubiene de salcie albă - *Salix alba* cu *Lycopus exaltatus*.

- Descrierea generală: păduri de luncă de *Fraxinus excelsior* și *Alnus glutinosa* ale cursurilor de apă din zona de câmpie și etajul colinar ai Europei temperate și boreale - 44.3: *Alno-Padion*; păduri de luncă de *Alnus incana* ale râurilor montane și submontane din Alpi și Apeninii de nord - 44.2: *Alnion incanae*; galerii arborescente formate din exemplare înalte de *Salix alba*, *Salix fragilis* și *Populus nigra* de-a lungul râurilor medio-europene, în etajul submontan, colinar și zona de câmpie - 44.13: *Salicion albae*. Toate tipurile apar pe soluri grele - în general bogate în depozite aluviale, inundate periodic de creșterea nivelului râului, sau pârâului, cel puțin o dată pe an, însă altfel bine drenate și aerate în perioada în care debitul apei este scăzut. Stratul ierbos include întotdeauna numeroase specii de talie mare - *Filipendula ulmaria*, *Angelica sylvestris*, *Cardamine* spp., *Rumex sanguineus*, *Carex* species, *Cirsium oleraceum*, și poate conține diverse geofite vernale, precum *Ranunculus ficaria*, *Anemone nemorosa*, *Anemone ranunculoides*, *Corydalis solida*.

- Specii caracteristice: *Alnus glutinosa*, *Alnus incana*, *Fraxinus excelsior*, *Populus nigra*, *Salix alba*, *Salix fragilis*; *Ulmus glabra*, *Angelica sylvestris*, *Cardamine amara*, *Cardamine pratensis*, *Carex acutiformis*, *Carex pendula*, *Carex remota*, *Carex strigosa*, *Carex sylvatica*, *Cirsium oleraceum*, *Equisetum telmateia*, *Equisetum* species, *Filipendula ulmaria*, *Geranium sylvaticum*, *Geum rivale*, *Lycopus europaeus*, *Lysimachia nemorum*, *Rumex sanguineus*, *Stellaria nemorum*, *Urtica dioica*.

- Suprafața habitatului în Complexul Ariei Protejate Cermei: 127,5 ha, reprezentând circa 1,007% din suprafața ocupată la nivel național. Este un habitat distribuit în benzi discontinue pe ambele maluri, pe tot parcursul Crișului Alb.

Aria de repartiție a habitatului 91E0* în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 14.

5. 91M0 - Păduri balcano - panonice de cer și gorun

- Corespondența cu clasificarea românească a tipurilor de habitate: R4132 – Păduri panonic-balcanice de gorun - *Quercus petraea* și cer - *Q. cerris*, fag - *Fagus sylvatica* cu *Melittis melissophyllum*; R4133 – Păduri balcanice de gorun - *Quercus petraea* cu *Helleborus odorus*, spânz; R4134 – Păduri vest-pontice de gorun - *Quercus petraea* cu *Mercurialis ovate*; R4136 – Păduri vest-pontice mixte de gorun - *Quercus petraea*, tei argintiu - *Tilia tomentosa* și cărpiniță - *Carpinus orientalis* cu *Nectaroscordum siculum*; R4137 – Păduri vest-pontice mixte de gorun - *Quercus petraea* și tei cu frunză mare - *Tilia platyphyllos* cu *Galanthus plicatus*; R4140 – Păduri daco-balcanice de gorun - *Quercus petraea*, cer - *Q. Cerris* și tei argintiu - *Tilia tomentosa* cu *Lychnis coronaria*; R4142 – Păduri balcanice mixte de gorun - *Quercus petraea* și alun turcesc - *Corylus colurna* cu *Paeonia daturica*; R4149 – Păduri danubian-balcanice de cer - *Quercus cerris* cu *Pulmonaria mollis*; R4150 – Păduri danubian-balcanice de cer - *Quercus cerris* cu *Festuca heterophylla*; R4151 – Păduri balcanice mixte de cer - *Quercus cerris* cu *Lithospermum*

purpurocoeruleum; R4152 – Păduri dacice de cer - *Quercus cerris* și carpen - *Carpinus betulus* cu *Digitalis grandiflora*; R4153 – Păduri danubian-balcanice de cer - *Quercus cerris* și gârniță - *Q. frainetto* cu *Crocus flavus*; R4154 – Păduri danubian-balcanice de gârniță - *Quercus frainetto* cu *Festuca heterophylla*; R4155 – Păduri danubian-balcanice de gârniță - *Quercus frainetto* și cer - *Q. cerris* cu *Carex praecox*.

- Descrierea generală: Păduri subcontinentale xero-termofile de *Quercus cerris*, *Q. petraea* sau *Q. frainetto* și alte specii de stejari caducifoliați, local păduri de *Q. pedunculiflora* sau *Q. virgiliana*, din Câmpia Panonică, dealurile și câmpiile din vestul și sudul României, zonele deluroase din nordul Balcanilor și din etajul supra-mediteranean al nord-estului Greciei continentale, din Anatolia supra-mediteraneană și munții de mică înălțime cu *Acer tataricum*. Sunt distribuite în general la altitudini cuprinse între 250 și 600, 800m, deasupra nivelului mării și dezvoltate pe substrate diferite: calcare, andezite, bazalt, loess, argilă, nisip și altele asemenea, pe soluri brune, slab acide, de obicei profunde.

- Specii caracteristice: *Quercus petraea*, *Quercus dalechampii*, *Quercus polycarpa*, *Quercus cerris*, *Quercus frainetto*, *Acer tataricum*, *Ligustrum vulgare*, *Evonymus europaeus*, *Festuca heterophylla*, *Carex montana*, *Poa nemoralis*, *Potentilla alba*, *Potentilla micrantha*, *Tanacetum corymbosum*, *Campanula persicifolia*, *Digitalis grandiflora*, *Vicia cassubica*, *Viscaria vulgaris*, *Lychnis coronaria*, *Achillea distans*, *Achillea nobilis*, *Silene nutans*, *Silene viridiflora*, *Hieracium racemosum*, *H. Sabaudum*, *Galium schultesii*, *Lathyrus niger*, *Veratrum nigrum*, *Peucedanum oreoselinum* și altele asemenea.

- Suprafața habitatului în Complexul Ariei Protejate Cermei: 972,35 ha, reprezentând circa 0,18% din suprafața ocupată la nivel național. Ocupă ce amai mare parte dintre suprafețele împădurite din Complexul Ariei Protejate Cermei, fiind întâlni pe Măgura Mocrea, în jurul Bălții Rovina în trupul de pădure din nord – est de Viile Ineu și pe suprafețe mai mici în trupuri izolate.

Aria de repartiție a habitatului 91M0 în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 15.

6. 91Y0 - Păduri dacice de stejar și carpen

- Corespondența cu clasificarea românească a tipurilor de habitate: R4124 – Păduri dacice de gorun - *Quercus petraea*, fag - *Fagus sylvatica* și carpen - *Carpinus betulus* cu *Lathyrus hallersteinii*. R4125 – Păduri moldave mixte de gorun - *Quercus petraea* - și fag - *Fagus sylvatica* cu *Tilia cordata* – tei. R4126 – Păduri moldave mixte de gorun - *Quercus petraea*, fag - *Fagus sylvatica* și tei argintiu - *Tilia tomentosa* cu *Carex brevicollis*. R4128 – Păduri getice – dacice de gorun - *Quercus petraea* cu *Dentaria bulbifera*. R4135 – Păduri vest-pontice mixte de gorun - *Quercus petraea*, tei argintiu - *Tilia tomentosa* și carpen - *Carpinus betulus* cu *Carpesium cernuum*. R4143 – Păduri dacice de stejar pedunculat - *Quercus robur* cu *Melampyrum bihariense*. R4144 – Păduri dacice de stejar pendunculat

- *Quercus robur* cu *Molinia coerulea*. R4145 – Păduri panonice de câmpii inundabile de stejar pendunculat - *Quercus robur* cu *Carex brizoides*. R4147 – Păduri danubiene mixte de stejar pedunculat - *Quercus robur* și tei argintiu - *Tilia tomentosa* cu *Scutellaria altissima*.

- Descrierea generală: Păduri de carpen, *Carpinus betulus* și diverse specii de *Quercus*, de pe versanții și piemonturile Carpaților Orientali și Meridionali, și din podișurile din vestul Ucrainei; păduri extrazonale, adesea de stejar și carpen din arealul moesiatic a lui *Quercion frainetto*, din zona de silvostepă est-panonică și vest-pontică și din dealurile pre-pontice din sud-estul Europei. Acestea se caracterizează printr-un amestec de specii submediteraneene de *Quercion frainetto* și de specii pontice - euxinice.

- Specii caracteristice: Specii caracteristice acestor păduri sunt *Carpinus betulus* - carpen, *Quercus robur* – stejar pedunculat, *Quercus petraea* - gorun, *Quercus dalechampii*, *Quercus cerris* - cer, *Quercus frainetto* – gârniță, *Tilia tomentosa* – tei argintiu, *Pyrus pyraster* – păr, *Pyrus malus* - măr, *Acer stevenii*, *Lonicera caprifolium*, *Cotinus coggygria* - cătina, *Stellaria holostea* - stelaria, *Carex pilosa*, *C. brevicollis*, *Carpesium cernuum*, *Dentaria bulbifera*, *Galium schultesii*, *Festuca heterophylla*, *Ranunculus auricomus*, *Lathyrus hallersteinii*, *Melampyrum bihariense*, *Aposeris foetida*, *Helleborus odoratus* - spânz.

- Suprafața habitatului în Complexul Ariei Protejate Cermei: 151,62 ha, reprezentând circa 0,027% din suprafața ocupată la nivel național. Habitatul ocupă pantele nordice ale Măgurii Mocrea, valea Pârâului Potoc și o suprafață mică în apropierea localității Buteni.

Aria de repartiție a habitatului 91Y0 în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 16.

2.3.2.2. Habitate după clasificarea națională

La nivelul Complexului Ariei Protejate Cermei au fost identificate habitatele după clasificarea națională corespondente celor șase tipuri de habitate Natura 2000, respectiv:

- Penru habitatul 40A0* - Tufărișuri subcontinentale peripanonice: tufărișuri sud-est carpatice de cununiță - *Spiraea chamaedryfolia*; tufărișuri sud-est carpatice de taulă - *Spiraea crenata*; tufărișuri ponto-panonice de porumbar - *Prunus spinosa* și salbă moale - *Evonymus europaeus*; tufărișuri sud-est carpatice de liliac - *Syringa vulgaris* cu *Genista radiata*; tufărișuri sud-est carpatice de liliac - *Syringa vulgaris* cu *Asplenium ruta-muraria*; Tufărișuri sud-est carpatice de *Sorbus dacica*; tufărișuri sud-est carpatice de mojdrean - *Fraxinus ornus*; tufărișuri sud-est carpatice de liliac - *Syringa vulgaris* și mojdrean - *Fraxinus ornus*; tufărișuri ponto-panonice de vișinel - *Cerasus fruticosa*; tufărișuri ponto-panonice de migdal pitic - *Amygdalus nana*; tufărișuri sud-est carpatice cu *Syringa josikaea*.

- Pentru habitatul 6240* - Pajiști stepice subpanonice: pajiști ponto-panonice de *Festuca valesiaca*; pajiști ponto-balcanice de *Botriochloa ischaemum* și *Festuca valesiaca*; pajiști balcanice de *Chrysopogon gryllus* și *Danthonia alpina*.

- Pentru habitatul: 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin: comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Aconitum tauricum*; comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Adenostyles alliariae* și *Doronicum austriacum*; comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Cirsium waldsteinii* și *Heracleum sphondylium* ssp. *Transilvanicum*; comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Petasites kablikianusi*; comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Telekia speciosa* și *Petasites hybridus*; comunități daco-getice cu *Angelica sylvestris*, *Crepis paludosa* și *Scirpus sylvaticus*; comunități daco-getice cu *Filipendula ulmaria*, *Geranium palustre* și *Chaerophyllum hirsutum*.

- Pentru habitatul 91E0* - Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* - *Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*: păduri sud-est carpatice de anin alb - *Alnus incana* cu *Telekia speciosa*; păduri daco-getice de lunci colinare de anin negru - *Alnus glutinosa* cu *Stellaria nemorum*; păduri daco-getice de plop negru - *Populus nigra* cu *Rubus caesius*; păduri danubiene de salcie albă - *Salix alba* cu *Rubus caesius*; păduri danubiene de salcie albă - *Salix alba* cu *Lycopus exaltatus*.

- Pentru habitatul 91M0 Păduri balcano - panonice de cer și gorun: R4132 – Păduri panonic-balcanice de gorun - *Quercus petraea* și cer - *Q. cerris*, fag - *Fagus sylvatica* cu *Melittis melissophyllum*; R4133 – Păduri balcanice de gorun - *Quercus petraea* cu *Helleborus odoratus*, spânz; R4134 – Păduri vest-pontice de gorun - *Quercus petraea* cu *Mercurialis ovata*; R4136 – Păduri vest-pontice mixte de gorun - *Quercus petraea*, tei argintiu - *Tilia tomentosa* și cărpiniță - *Carpinus orientalis* cu *Nectaroscordum siculum*; R4137 – Păduri vest-pontice mixte de gorun - *Quercus petraea* și tei cu frunză mare - *Tilia platyphyllos* cu *Galanthus plicatus*; R4140 – Păduri daco-balcanice de gorun - *Quercus petraea*, cer - *Q. Cerris* și tei argintiu - *Tilia tomentosa* cu *Lychnis coronaria*; R4142 – Păduri balcanice mixte de gorun - *Quercus petraea* și alun turcesc - *Corylus colurna* cu *Paeonia dahurica*; R4149 – Păduri danubian-balcanice de cer - *Quercus cerris* cu *Pulmonaria mollis*; R4150 – Păduri danubian-balcanice de cer - *Quercus cerris* cu *Festuca heterophylla*; R4151 – Păduri balcanice mixte de cer - *Quercus cerris* cu *Lithospermum purpurocoeruleum*; R4152 – Păduri dacice de cer - *Quercus cerris* și carpen - *Carpinus betulus* cu *Digitalis grandiflora*; R4153 – Păduri danubian-balcanice de cer - *Quercus cerris* și gârniță - *Q. frainetto* cu *Crocus flavus*; R4154 – Păduri danubian-balcanice de gârniță - *Quercus frainetto* cu *Festuca heterophylla*; R4155 – Păduri danubian-balcanice de gârniță - *Quercus frainetto* și cer - *Q. cerris* cu *Carex praecox*;

- Pentru habitatul 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen: R4124 – Păduri dacice de gorun - *Quercus petraea*, fag - *Fagus sylvatica* și carpen - *Carpinus betulus* cu *Lathyrus hallersteinii*. R4125

– Păduri moldave mixte de gorun - *Quercus petraea* - și fag - *Fagus sylvatica* cu *Tilia cordata* – tei.
R4126 – Păduri moldave mixte de gorun - *Quercus petraea*, fag - *Fagus sylvatica* și tei argintiu - *Tilia tomentosa* cu *Carex brevicollis*. R4128 – Păduri getice – dacice de gorun - *Quercus petraea* cu *Dentaria bulbifera*. R4135 – Păduri vest-pontice mixte de gorun - *Quercus petraea*, tei argintiu - *Tilia tomentosa* și carpen - *Carpinus betulus* cu *Carpesium cernuum*. R4143 – Păduri dacice de stejar pedunculat - *Quercus robur* cu *Melampyrum bihariense*. R4144 – Păduri dacice de stejar pedunculat - *Quercus robur* cu *Molinia coerulea*. R4145 – Păduri panonice de câmpii inundabile de stejar pedunculat - *Quercus robur* cu *Carex brizoides*. R4147 – Păduri danubiene mixte de stejar pedunculat - *Quercus robur* și tei argintiu - *Tilia tomentosa* cu *Scutellaria altissima*.

Aria de repartiție a habitatelor după clasificarea națională în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, hărțile nr. 11-16.

2.3.3. Flora de interes conservativ, pentru care a fost desemnată aria protejată

Pentru Complexul Ariei Protejate Cermei, sunt menționate specii de floră de interes conservativ pentru Rezervația naturală Poiana cu Narcise Rovina, respectiv specia *Narcissus poeticus* subsp. *Radiiflorus* – coprine, zarnacadele, narcise.

Narcisa este o specie perenă, geofită, cu bulb tunicat ovoidal de cca 5-6 cm lungime și 1,5 – 2,5 cm diametru cu catafile negricioase sau negre. Frunze 2-5, glauce sau verzi, plane, liniare cu lățim de 3-6 mm, mai scurte decât tulpina. Tulpina lungă de 20-60 cm. spata membranacee, pedicelii florilor de 15-18 mm. florile de regulă solitare, rareori gemene, cu tepale albe, uneori la începutul înfloririi verzui sau gălbui, de cca 5-6,5 cm în diametru. Tubul perigonului lung de 2-3 cm, cu extremitățile - tepalele libere - rotunjite la vârf, cu marginile nesuprapuse. Coronula înaltă de 2-4 mm, gălbuie cu marginea roșietică, ușor crenată. Înfloreste în lunile aprilie – mai – iunie, conform Zahariadi, 1966. Comparativ cu *Narcissus poeticus* L. frunzele sunt mai înguste, toate staminele sunt exerte, tepalele nu se acoperă prin marginile lor, iar coronula are diametru mai mic - 8-10 mm față de 15 mm, conform Ciocârlan, 2009. Crește în pajiști mezofile din etajul montan și subalpin și în pajiști umede din etajul colinar. După Drăgulescu în 1979 subspecia ar fi compusă din două ecotipuri determinate edafic: ecotipul acidofil, de soluri cu pH = 4,5-5,5, în depresiunile subcarpatice, și ecotipul neutron-bazifil de soluri cu pH-ul de 6,5 – 8 din stațiuni foarte variabile ca altitudine. Cerințe pentru temperatură 5/9, pentru umiditate 6/12, pentru reacția solului 5/9, cerințe pentru lumină 8/9, cantitatea de azot mineral din sol x/9. Narcisele de la Rovina constituie o singură populație cantonată într-o poiană situată în partea N-E a bălții Rovina, înconjurată de pădure inclusă în habitatul 91M0. Populația are densitate mai mare în jumătatea sudică a rezervației, numărul exemplarelor scăzând spre nord.

Asociațiile vegetale în care se regăsește specia se regăsesc în suprafețe care au fost declarate ca rezervații naturale sau situri Natura 2000: Poiana cu narcise Tomnatec–Sehle, Poiana cu narcise de pe Saca din Munții Rodnei, Pădurea cu narcise de la Oșorhei, Poiana cu narcise de la Gorniște - 100

m altitudine, ROSCI0203 Poiana cu narcise de la Negrași, ROSCI0205 Poienile cu narcise de la Dumbrava Vadului, Poiana cu narcise de la Racâș-Hida, Fânețele cu narcise de la Nucșoara, Poiana cu narcise de la Negruleasa, Poienile cu narcise de la Tecșești, Poiana cu narcise Gurghiu.

2.3.4. Fauna de interes conservativ

În formularele standard Natura 2000 și fișele ariilor naturale protejate cuprinse în Complexul Arie Protejate Cermei se regăsesc următoarele specii:

a. ROSPA0014 Câmpia Cermeiului are ca scop principal conservarea speciilor:

1. *Egretta garzetta*, egreta mică,
2. *Haliaeetus albicilla*, codalbul,
3. *Nycticorax nycticorax*, stârcul de noapte,
4. *Crex crex*, cârstelul de câmp,
5. *Lullula arborea*, ciocârlia de pădure,
6. *Sylvia nisoria*, silvia porumbacă,
7. *Ardea purpurea*, stârcul roșu,
8. *Aythya nyroca*, rața roșie,
9. *Chlidonias hybridus*, chirighița cu obraz alb,
10. *Dendrocopos medius*, ciocănitoarea de stejar,
11. *Dendrocopos syriacus*, ciocănitoarea de grădini,
12. *Dryocopus martius*, ciocănitoarea neagră,
13. *Ixobrychus minutus*, stârcul pitic,
14. *Lanius collurio*, sfrânciocul roșiatic,
15. *Milvus migrans*, gaia neagră,
16. *Pernis apivorus*, viesparul,
17. *Alcedo atthis*, pescărașul albastru,
18. *Picus canus*, ciocănitoarea mică,
19. *Ciconia nigra*, barza neagră,
20. *Circus cyaneus*, erete vânător,
21. *Pandion haliaetus*, vulturul pescar,
22. *Anthus campestris*, fâsa de câmp,
23. *Aquila pomarina*, acvila țipătoare mică,
24. *Ardeola ralloides*, stârcul galben,
25. *Botaurus stellaris*, buhaiul de baltă,
26. *Caprimulgus europaeus*, caprimulgul,
27. *Ciconia ciconia*, barza albă,
28. *Circaetus gallicus*, șerparul,

29. *Circus aeruginosus*, eretele de stuf,
30. *Lanius minor*, sfrânciocul cu fruntea neagra,
31. *Egretta alba*, egretă mare,
32. *Platalea leucorodia*, lopătarul,
33. *Gavia arctica*, cufundarul polar,
34. *Gavia stellata*, cufundarul mic,
35. *Philomachus pugnax*, bătașul,
36. *Tringa glareola*, fluierar de mlaștină,
37. *Falco vespertinus*, vânturelul de seară,
38. *Porzana porzana*, creșteț pestriț,
39. *Porzana parva*, creșteț cenușiu,
40. *Acrocephalus arundinaceus*, lăcarul mare,
41. *Ardea cinerea*, stârlul cenușiu,
42. *Anas acuta*, rața sulițar,
43. *Anas clypeata*, rața lingurar,
44. *Anas crecca*, rața pitică,
45. *Anas penelope*, rața fluierătoare,
46. *Anas platyrhynchos*, rața mare,
47. *Anas querquedula*, rața cârâitoare,
48. *Anas strepera*, rața pestriță,
49. *Anser albifrons*, gărlița mare,
50. *Aythya fuligula*, rața moțată,
51. *Aythya ferina*, rața cu cap castaniu,
52. *Bucephala clangula*, rața sunătoare,
53. *Gallinula chloropus*, găinușa de baltă,
54. *Cygnus olor*, lebăda albă,
55. *Fulica atra*, lișița,
56. *Gallinago gallinago*, becațina comună,
57. *Larus cachinnans*, pescărușul argintiu,
58. *Larus canus*, pescărușul sur,
59. *Larus ridibundus*, pescărușul răzător,
60. *Numenius phaeopus*, culicul mic,
61. *Phalacrocorax carbo*, cormoranul mare,
62. *Podiceps cristatus*, corcodelul mare,
63. *Rallus aquaticus*, cârsteiul de baltă,
64. *Tachybaptus ruficollis*, corcodelul mic,

65. *Vanellus vanellus*, nagâțul,
66. *Corvus frugilegus*, cioara de semănătură,
67. *Ardea cinerea*, stârcul cenușiu,
68. *Numenius arquata*, culicul mare.

b. ROSCI0218 Dealul Mocrei - Rovina Ineu are ca scop principal conservarea speciilor:

1. *Dioszeghyana schmidtii*, fluturele bufniță cu pieptene,
2. *Eriogaster catax*, țesătorul porumbarului,
3. *Pilemia tigrina*, țesătorul marmorat,
4. *Nymphalis vaualbum*, fluturele țestos,
5. *Arytrura musculus*, fluturele buhă,
6. *Ophiogomphus cecilia*, libelula coadă de șarpe verde,
7. *Isophya costata*, cosașul de munte,
8. *Lucanus cervus*, rădașca,

c. ROSCI0294 Râul Crișul Alb între Ineu și Gurahonț are ca scop principal conservarea speciilor:

1. *Lutra lutra*, vidra,
2. *Bombina variegata*, buhaiul de baltă cu burta galbenă,
3. *Emys orbicularis*, broasca țestoasă de lac,
4. *Gobio albipinnatus*, porcușorul de șes, murgoiul,
5. *Gobio kessleri*, petrocul,
6. *Gobio uranoscopus*, porcușorul de vad,
7. *Barbus meridionalis*, mreana vânătă, moioaga,
8. *Sabanejewia aurata*, dunarița, zvârluga aurie,
9. *Misgurnus fossilis*, țiparul,

d. ROSCI0350 Lunca Teuzului are ca scop principal conservarea speciilor:

1. *Lutra lutra*, vidra,
2. *Bombina bombina*, buhaiul de baltă cu burta galbenă,
3. *Triturus dobrogicus*, tritornul dobrogean,
4. *Emys orbicularis*, broasca țetoasă de lac.

e. Rezervația zoologică 2.89. Balta Rovina are ca obiectiv conservarea populațiilor speciilor de păsări de apă care folosesc Balta Rovina în special în timpul migrației și în pasaj, speciile de păsări migratoare sunt cele menționate în formularul standard al ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, respectiv: *Anas acuta* - rața sulițar, *Anas clypeata* - rața lingurar, *Anas crecca* - rața pitică, *Anas penelope* - rața fluierătoare, *Anas platyrhynchos* - rața mare, *Anas querquedula* - rața cârâitoare, *Anas strepera* - rața pestriță, *Anser albifrons* - gărlita mare, *Aythya fuligula* - rața moțată, *Aythya ferina* - rața cu cap castaniu, *Bucephala clangula* - rața sunătoare, *Gallinula chloropus* - găinușa de baltă,

Cygnus olor - lebăda albă, *Fulica atra* - lișița, *Gallinago gallinago* - becațina comună, *Larus cachinnans* - pescărușul argintiu, *Larus canus* - pescărușul sur, *Larus ridibundus* - pescărușul râzător, *Numenius phaeopus* - culicul mic, *Phalacrocorax carbo* - cormoranul mare, *Podiceps cristatus* - corcodelul mare, *Rallus aquaticus* - cârsteiul de baltă, *Tachybaptus ruficollis* - corcodelul mic, *Vanellus vanellus* - nagățul, *Corvus frugilegus* - cioara de semănătură, *Ardea cinerea* - stârcul cenușiu, *Numenius arquata* - culicul mare.

f. Rezervația zoologică 2.91. Pădurea Sâc are ca obiectiv conservarea coloniei de stârc cenușiu, *Ardea cinerea*.

Hărțile de distribuție ale speciilor de faună de interes conservativ din Complexul Ariei Protejate Cermei sunt prezentate în anexa 2 la planul de management, hărțile 23-82.

2.3.5. Alte specii relevante de floră și faună

Nu au fost identificate alte specii relevante de floră și faună pe teritoriul Complexului Ariei Protejate Cermei.

2.4. Informații socio-economice, impacturi și amenințări

2.4.1. Informații socio-economice și culturale

2.4.1.1. Comunitățile locale și factorii interesați

Unitățile administrativ teritoriale cu raza teritorială pe cuprinsul ariei naturale protejate sunt: Apateu, Bârsa, Beliu, Bocsig, Buteni, Cărand, Cermei, Chisindia, Dieci, Gurahonț, Ineu, Mișca, Pâncota, Sebiș, Seleuș, Șepreuș, Șicula, Șilindia, Tauț, Târnova.

Tabel nr. 1

Caracteristici demografice ale comunităților locale

Unitatea administrativ teritorială	Populația	Vârsta medie	Număr de case
Apateu	3520	35-39	2245
Bârsa	1884	35-39	796
Beliu	3087	30-34	1313
Bocsig	3621	30-34	1691
Buteni	3412	30-34	1462
Cărand	1149	39-44	515
Cermei	2769	30-34	1236
Chisindia	1407	35-39	709
Dieci	1569	35-39	762
Gurahonț	4079	30-34	1833

Ineu	9439	30-34	4640
Mișca	3759	35-39	1555
Pâncota	7597	30-34	2651
Sebiș	6067	30-34	2515
Seleuș	3035	30-34	1087
Șepreuș	2627	35-39	1049
Șicula	4407	35-39	1882
Șilindia	860	39-44	668
Tauț	1847	35-39	1378
Târnova	6373	30-34	2554

Domenii CAEN ale activităților economice desfășurate pe teritoriul ariei naturale protejate: vânătoare, capturarea cu capcane a vânatului și activități de servicii anexe vânătorii – cod 0170 – 1 societate; lucrări de construcții a drumurilor și autostrăzilor – cod 4211 – 1 societate; construcții hidrotehnice – cod 4291 – 1 societate; lucrări de construcții a proiectelor utilitare pentru electricitate și telecomunicații – cod 4222 – 1 societate; alte transporturi terestre de călători – cod 4939 – 2 societăți; transporturi rutiere de marfuri – cod 4941 – 5 societăți; cultivarea cerealelor - exclusiv orez, plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase – cod 0111 – 3 societăți; cultivarea legumelor și a pepenilor, a rădăcinoaselor și tuberculilor – cod 0113 – 2 societăți; creșterea bovinelor de lapte – cod 0141 – 1 societate; creșterea ovinelor și caprinelor – cod 0145 – 3 societăți; activități în ferme mixte - cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor – cod 0150 – 1 societate; extracția pietrișului și nisipului; extracția argilei și caolinului – cod 0812 – 2 societăți.

Harta unităților administrativ teritoriale din cuprinsul Complexului Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 3.

Tabelul nr. 2

Factori interesați

Factorul interesat și principalele sale caracteristici: cunoștințe, atitudini, practici și interese	Cum sunt afectate interesele acestuia de probleme	Capacitatea și motivația de a face schimbări	Acțiuni posibile care să se adreseze intereselor factorului interesat
Guvern și entități subordonate acestuia			
Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor – are personal	Responsabil pentru aprobarea/	Motivația se bazează pe conformarea cu cadrul legislativ pentru	Pregătirea propunerilor pentru noi politici în domeniul protecției mediului.

specializat, cu multe abilități și cunoștințe în domeniul biodiversității având un interes mare în protecția mediului	avizarea planurilor de management.	aprobarea planurilor de management, obligatii asumate odata cu aderarea țării noastre la Uniunea Europeană	Proiectul propune o bază de date care poate fi necesară în contextul raportărilor obligatorii către UE privind starea de conservare a speciilor și habitatelor.
Agencia pentru Protectia Mediului Arad are personal cu abilități și cunoștințe în domeniul biodiversității, având un interes mare în protecția mediului	Responsabil pentru aprobarea/avizarea planului de management.	Expertii disponibili si posibil implicați in proiect. Personal specializat în avizarea planului de management	Parte activă la luarea deciziilor privind Situl Natura 2000 și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri;
Autorități locale și entități subordonate			
Primăriile din localitățile Apateu, Bârsa, Beliu, Bocsig, Buteni, Cărand, Cermei, Chisindia, Dieci, Gurahonț, Ineu, Mișca, Pâncota, Sebiș, Seleuș, Șepreuș, Șicula, Șilindia, Tauț și Târnova nu dețin câte un responsabil cu pregătire în domeniul protecției mediului, au o atitudine neutră în ceea ce privește ariile protejate, deseori fiind privite ca o frână în dezvoltarea	Interese privind dezvoltarea socio-economică în zona, deținerea și administrarea de terenuri în zona ariilor natural protejate	Dezvoltarea socio-economică a unităților administrativ teritoriale de pe arealul ariilor protejate și din vecinătatea acestora.	Parte activă la luarea deciziilor privind Situl Natura 2000 și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri organizate în vederea realizării și avizării planului de management; promovarea zonei și impulsionearea dezvoltării socio-economice prin intermediul dezvoltării turismului

economică a localităților			
Direcția Silvică Arad și ocoalele silvice private nu au angajat personal specializat în domeniul protecției mediului, având interese în exploatarea resurselor de lemn și produse secundare ale pădurii pe care le administrează	Gestionari ai fondului forestier din zonă.	Exercitarea unui management durabil al fondului forestier din interiorul și vecinătatea ariilor naturale protejate	Parte activă la luarea deciziilor privind Situl Natura 2000 și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri;
Unitățile școlare situate în localitățile din interiorul și din proximitatea sitului au personal specializat în domeniul protecției mediului, receptive la acțiunile ce se desfășoară în acest sens	Responsabile de activităților educative instituționalizate în rândul comunităților situate pe arealul ariilor protejate	Îmbunătățirea calității vieții în arealul protejat; creșterea gradului de conștientizare în rândul tinerii generații; îmbunătățirea calității activităților școlare prin introducerea de acțiuni cu specific regional	Parte activă la luarea deciziilor privind Situl Natura 2000 și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri; Contribuie la creșterea gradului de conștientizare prin participarea la activitățile de informare și conștientizare
Institutiile academice			
Universități	Activitatea curentă de cercetare derulată, diseminarea de informații și educare a tinerilor cercetători.	Cercetări, efectuarea de studii, experți disponibili cointeresați în studierea și managementul ariilor protejate și în conservarea biodiversității	Parte activă la luarea deciziilor privind Situl Natura 2000 și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri; Participarea la activitățile de informare și conștientizare

Institutele de cercetare dețin personalul cel mai numeros specializat în domeniul protecției mediului cu interese de a realiza studii în ariile protejate	Întreprind cercetări asupra speciilor și habitatelor de interes comunitar.	Instituirea de noi standarde și metodologii pentru cercetare, evaluare și monitorizare.	Participarea în cadrul activității de fundamentare științifică.
Organizații non-guvernamentale			
Organizațiile non-guvernamentale în domeniul protecției mediului și a biodiversității au cunoștințe în ceea ce privește protecția mediului și o atitudine pozitivă asupra ariilor naturale protejate	Activități în zona ariilor protejate	Implicarea în activități de protecție a naturii	Parte activă la luarea deciziilor privind Complexul Arie Protejate Cermei și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri. Acces la baza de date și la studiile realizate în cadrul proiectului. Acces la infrastructura de vizitare.
Sectorul privat			
Proprietarii de teren nu au cunoștințe referitoare la ariile naturale protejate, interesați să lucreze fără restricții terenurile	Deținători de teren din vecinătatea ariei protejate.	Conservarea valorii proprietății; dezvoltarea socio-economică a zonei	Parte activă la luarea deciziilor privind Complexul Arie Protejate Cermei și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri; Participarea la activitățile de informare și conștientizare.
Agenții economici nu au cunoștințe în domeniul protecției naturii și au deseori interese contrare acțiunilor de protecție	Deținători de afaceri în domeniul turismului, dar nu exclusive, în interiorul sau la	Conservarea valorii proprietății; dezvoltarea socio-economică a zonei	Parte activă la luarea deciziilor privind Complexul Arie Protejate Cermei și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri;

din Situl Natura 2000 și prezintă temerea că vor fi restricționați în viitor cu privire la utilizarea terenurilor	limita ariei protejate		Participarea la activitățile de informare și conștientizare.
Asociațiile agricole și fermierii nu dețin personal specializat în domeniul protecției naturii și nu au cunoștințe legate de protejarea biodiversității. Sunt interesate în valorificarea superioară a produselor alimentare și prezintă temerea că vor fi restricționați în viitor cu privire la utilizarea terenurilor	Cunoașterea cadrului legal pentru Complexul Ariei Protejate Cermei	Creșterea capacității de schimbare și adaptare la noile standarde impuse odată cu aderarea la Uniunea Europeană; dezvoltarea socio-economică a zonei	Parte activă la luarea decizilor privind Complexul Ariei Protejate Cermei și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri; Participarea la activitățile de informare și conștientizare.
Camera de Comerț și Industrie din Arad nu are personal specializat în domeniul protecției naturii, cu interese în dezvoltarea economică a teritoriului său de activitate și pe care se suprapune Complexul Ariei Protejate Cermei	Responsabili de impulsionează dezvoltării economice a zonei	Dezvoltarea socio-economică a zonei; Conservarea resurselor care pot fi valorificate prin dezvoltarea ecoturismului	Parte activă la luarea decizilor privind Complexul Ariei Protejate Cermei și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri;
Administratorii fondurilor de	Administratori ai fondurilor de	Exercitarea unui management durabil al	Monitorizarea în comun a speciilor de interes

vânătoare și pescuit, nu au personal specializat în protecția naturii, dar sunt interesați de a menține populațiile de speciilor de interes conservative la un nivel care să asigure menținerea faunei de interes cinegetic și piscicol; prezintă temerea că vor fi restricționați în viitor cu privire la utilizarea terenurilor	vânătoare și pescuit	fondului cinegetic și a celui piscicol din interiorul și imediata vecinătate a ariilor protejate Fonduri de vânătoare și piscicole în care sunt prezente speciile de interes comunitar	conservativ.
---	----------------------	---	--------------

2.4.1.2. Utilizarea terenurilor

Pe suprafața Complexului Ariei Protejate Cermei, conform sistemului Corine Land Cover, se regăsesc următoarele tipuri de utilizare a terenurilor: ape de suprafață – 2362,00 ha, zone umede și mlaștini – 809,24 ha, păduri – 2714,00 ha, pajiști-pășuni – 14322,00 ha, teren arabil – 5235,00 ha, livezi – 323,70 ha, suprafețe construite – 233,00 ha.

Harta utilizării terenurilor, conform Corine Land Cover, din cuprinsul Complexului Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 17.

2.4.1.3. Situația juridică a terenurilor

Suprafața Complexului Ariei Protejate Cermei este divizată în ceea ce privește situația juridică a terenurilor astfel:

- Terenuri proprietate de stat: ape de suprafață – 1178 ha, păduri – 827 ha, terenuri construite – 166 ha, zone umede, mlaștini – 711,24 ha;
- Terenuri proprietate privată; teren arabil – 5235 ha, livezi – 311,70 ha, pajiști-pășuni – 6220 ha, zone umede, mlaștini – 22 ha, suprafețe construite – 8,5 ha, păduri – 856 ha;
- Terenuri proprietate publică a comunelor: păduri – 680 ha, pajiști-pășuni – 8102 ha, zone umede, mlaștini – 76 ha, suprafețe construite – 58,5 ha, livezi – 12 ha.

Harta situației juridice a terenurilor din cuprinsul Complexului Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 18.

2.4.1.4. Administratori și gestionari

Terenurile din Complexul Ariei Protejate Cermei sunt administrate astfel:

- ape de suprafață – luciul de apă, al râului Crișul Alb și afluenții acestuia, respectiv râul Teuz este administrat de către Administrația Bazinală de Apă Crișuri – Sistemul de Gospodărire a Apelor Chișineu-Criș; luciul de apă al bălților de pescuit este administrat de către societăți de drept privat;
- zone umede, mlaștini – suprafețele de zone umede sunt administrate parțial de către administrațiile publice locale, parțial de către societăți de drept privat;
- păduri – trupurile de păduri din fondul forestier sunt administrate de către Direcția Silvică Arad și de către ocoalele silvice private; terenurile împădurite situate de-a lungul malurilor râurilor Crișul Alb și Teuz sunt administrate de către Administrația Bazinală de Apă Crișuri – Sistemul de Gospodărire a Apelor Chișineu-Criș, precum și de către administrațiile publice locale;
- pajiști-pășuni – suprafețele ocupate de pășuni sunt administrate parțial de către administrațiile publice locale, parțial de către societăți de drept privat;
- teren arabil – este administrat de persoane juridice de drept privat, organizate în societăți comerciale, asociații de fermieri, dar și de persoane fizice.
- livezi – suprafețele de livezi sunt administrate parțial de către administrațiile publice locale, parțial de către societăți de drept privat;
- suprafețe construite – sunt administrate de către statul român, prin Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România, Căile Ferate Române, de către Consiliul Județean Arad, de către Administrația Bazinală de Apă Crișuri – Sistemul de Gospodărire a Apelor Chișineu-Criș și respectiv de către societăți de drept privat.

Harta administratorilor terenurilor din cuprinsul Complexului Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 19.

Harta de detaliu a administratorilor terenurilor de pe suprafața Complexului Ariei Protejate Cermei va fi realizată prin implementarea unor activități viitoare, o acțiune în acest sens fiind cuprinsă în planul de activități.

2.4.1.5. Infrastructură și construcții

1. Unitatea administrativ teritorială Apateu

Teritoriul administrativ al Apateului este traversat de două drumuri județene, două drumuri comunale și mai multe drumuri agricole. Drumul județean DJ 709 este cel mai important, el făcând legătura între DN 7 Arad - Deva și județul Bihor. Este orientat pe o direcție generală sud – nord și traversează localități principale precum: Șiria, Pâncota, Seleuș, Șicula și Cermei. Înainte de a părăsi teritoriul comunei Apateu se intersectează cu drumul județean DJ 794 - care-l leagă de drumul

național DN 79 Arad - Oradea, traversează localitatea Berechiu și se îndreaptă spre nord, pătrunzând în județul Bihor.

Unul din drumurile comunale, DC 133, care trece prin localitatea Apateu, leagă Șepreușul de limita nordică a județului Arad. Al doilea, DC 1, pornește din Berechiu și se termină în localitatea Susag - comuna Craiva, traversând și satul Moțiori. Dacă drumurile județene sunt asfaltate, cu o cale de rulare bună, nu același lucru se poate spune despre cele comunale, de regulă pietruite, mai greu practicabile pe vreme nefavorabilă. Lungimea drumurilor din unitatea administrativ teritorială Apateu este de 35 km, din care doar 10 km sunt asfaltați.

În unitatea administrativ teritorială Apateu, la nivelul anului 2013 existau 2245 locuințe din care 2235 erau în proprietate privată. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de 1,55 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă - 105855 m² - să arate o valoare medie de 30,5 m²/loc.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează gospodăria. Astfel, există atât case vechi, ridicate din pământ bătut - chirpici, văiugă, locuite sau părăsite, mai mult sau mai puțin întreținute, cât și clădiri noi, ridicate cu materiale de construcții moderne, care asigură un confort ridicat.

Referitor la rețeaua de alimentare cu apă potabilă și de canalizare din comuna Apateu, se constată următoarea situație: lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile este de 18,5 km, cu o capacitate de 1080 m³/zi, care asigură necesarul populației. Din păcate nu există o rețea de canalizare, ceea ce înseamnă ca apele uzate sunt deversate direct în natură.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Comuna Apateu, conform acestui proiect, va avea propria ei sursă de alimentare cu apă realizându-se un foraj nou de adâncime, o stație de dezinfecție, iar rețeaua actuală va fi extinsă cu 5 km. Celelalte localități ale comunei se vor alimenta de la această stație, fiecare având o rețea proprie de distribuție: Berechiu, 4,9 km; Moțiori, 1,9 km.

În ceea ce privește evacuarea apelor uzate din localitățile comunei Apateu se propune constituirea unui cluster chiar în această comună. Astfel, se propune realizarea unui proiect regional cu rețele colectoare și o nouă stație de epurare a apelor uzate la Apateu, împreună cu rețele colectoare în Șepreuș, Cermei și Șomoșcheș, respectiv transferarea apelor uzate la Apateu. Ca atare, este necesară realizarea rețelei de canalizare de 9 km lungime, stație de epurare a apelor uzate nouă pentru 5,000 l.e.

La nivelul comunei Apatiu există alimentare cu energie pentru toate locuințele - rețelele electrice însumând 50 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL. Acest lucru presupune existența surselor individuale de încălzire, cu unul sau mai multe focuri, cu consecințele ce decurg din această situație - consum mare de lemn, preluat din pădurile limitrofe; emisii de CO₂ și altele asemenea.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur depozit ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare, unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Comuna Apatiu va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Ineu.

Turismul

Potențialul turistic al comunei Apatiu este relativ limitat, datorită condițiilor naturale care etalează un potențial nesemnificativ din punct de vedere turistic.

Existența celor două trupuri de pădure și a canalului Beliu – Cermei – Tăuț pot permite derularea unor activități de recreere, mai puțin fiind de dorit vânătoarea sau pescuitul. În aceste condiții doar obiectivele de factură antropică mai pot genera activități turistice. Dar și aceste obiective sunt cu un potențial restrâns, deoarece nu găsim edificii ecumenice vechi, din piatră sau lemn, nu există situri arheologice sau monumente istorice remarcabile. Doar promovarea tradițiilor locale și a obiceiurilor mai pot atrage interesul turiștilor. În acest sens s-a constituit și Muzeul Rovina, dar din păcate este slab promovat de administrația locală, fiind doar de interes local.

2. Unitatea administrativ teritorială Bârsa

Teritoriul administrativ al comunei Bârsa este traversat de un drum național, un drum județean, de mai multe drumuri agricole și forestiere, respectiv de calea ferată CF 317. Astfel, în partea nordică a comunei, cu o direcție generală sud-est – nord-vest, întâlnim drumul național DN 79A - Vârfurile – Gurahonț - Bonțești – Buteni – Ineu – Chișineu Criș - Vârșand – granița cu Ungaria. Singurul drum județean din comuna Bârsa este DJ 792B - Hodiș - Bârsa – Sebiș - Dezna – Moneasa – limită de județ cu Bihorul, care are o direcție sud-vest – nord-est.

Calea ferată CF 317, Arad - Brad, pusă în exploatare la finele secolului al XIX – lea, străbate teritoriul administrativ al comunei Bârsa pe o lungime scurtă, la nord de Crișul Alb. În acest sector există și o haltă care deservește localitatea Bârsa.

În ceea ce privește fondul locativ, la nivelul anului 2013, în această comună existau 796 locuințe, din care 1 aparținea domeniului public. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de

2,3 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 41096 m², să arate o valoare medie de 22 m²/loc, valoare mare comparativ cu alte comune.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Predominante sunt locuințele individuale, specifice mediului rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne.

De asemenea, consecință a planurilor de sistematizare a localităților rurale - conceput și demarat în perioada anilor '80, în vederea creșterii suprafețelor agricole și din necesitatea de a asigura cazare populației, întâlnim în centrul Bârsei și locuințe comune de genul blocurilor, dar nu sunt caracteristice.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Datorită poziției geografice, populația comunei Bârsa se alimentează cu apă de la Sebiș. Sursa de apă pentru zona de deservire Sebiș include o captare din râul Dezna. Capacitatea de extracție este de 70 – 200 m³/h, iar apa este decantată, filtrată și tratată cu clor înainte de a fi furnizată. În prezent, rețeaua Sebiș alimentează Buteniul, Chisindia și comuna Bârsa. Propunerile pentru această zonă de deservire cu apă vizează reabilitarea stației de tratare a apei de la Sebiș și furnizarea de rețele de alimentare pentru toate localitățile și satele din comunele Sebiș, Buteni, Chisindia, Bârsa și Ignești.

Strict pentru comuna Bârsa apare următoarea situație:

- a. Aldești, alimentare cu apă de la sistemul Sebiș. Rețea 8.8 km în condiții satisfăcătoare
- b. Bârsa, alimentare cu apă de la sistemul Sebiș. Rețea 14.4 km în condiții satisfăcătoare
- c. Hodiș, alimentare cu apă de la sistemul Sebiș. Rețea 6.1 km în condiții satisfăcătoare
- d. Voivodeni, alimentare cu apă de la sistemul Sebiș. Rețea 3.8 km în condiții satisfăcătoare

În același context, în comuna Bârsa nu există o rețea de canalizare. În acest caz se impune în mod imperios existența unor fose septice în gospodăriile oamenilor în vederea colectării apelor uzate, care să fie vidanțate, iar apa uzată să fie dusă la stația de epurare a apelor uzate Ineu sau Sebiș.

La nivelul comunei Bârsa există alimentare cu energie pentru toate locuințele - rețelele electrice însumând 19 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur deponeu ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare,

unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Comuna Bârsa va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Sebiș, stație prevăzută și cu tehnică de compostare a deșeurilor biodegradabile.

Turismul

Potențialul turistic al comunei Bârsa este mai puțin atractiv, datorită condițiilor naturale care etalează un potențial mediu din punct de vedere turistic. În spațiul colinar se pot derula activități de recreere și odihnă activă de genul drumeției și cicloturismului. Prezența Crișului Alb, a Canalului Morilor și a afluenților lui permit derularea unor activități de recreere de genul pescuitului. Turismul cinegetic se bucură de un potențial adecvat, dar se impune o monitorizare riguroasă pentru a nu periclita echilibrul ecosistemelor naturale.

Pe acest fond natural se suprapun obiectivele de factură antropică, care pot atrage atenția potențialilor turiști. La nivelul comunei Bârsa, din păcate, nu există obiective antropice de factură majoră, ele având o importanță locală. În această comună exista o activitate intensă de olărit, dar nefiind remunerată și promovată adecvat ea nu a captat interesul tinerilor. Ca atare, se mai practică sporadic deși ar putea să atragă atenția turiștilor.

Agroturismul ar putea fi o opțiune viabilă ținând cont că mediul rural păstrează încă un peisaj prea puțin atins de modernitate. O strategie de dezvoltare a turismului, gândită, elaborată și bine implementată ar putea aduce venituri pentru locuitorii acestei comune.

3. Unitatea administrativ teritorială Beliu

Teritoriul administrativ al comunei Beliu este traversat de patru drumuri județene, de un drum comunal și de mai multe drumuri agricole. Astfel, de la sud spre nord este traversat de drumul județean DJ 792 - Bocsig – Beliu – Chișlaca - Craiva, pentru ca de la vest spre est să fie traversat de drumul județean DJ 793 - Sinteia Mare – Vasile Goldiș - Beliu – Seliște –Sebiș - Chisindia. Celelalte două drumuri județene pornesc din Beliu localități limitrofe: DJ 793A, spre Hășmaș - Cărand, respectiv DJ 793B, spre Archiș.

În fine, cu pornire tot din Beliu este și drumul comunal DC 9, spre nord, care unește satele din comună - Tăgădău, Benești, Bochia și Secaci, trecând apoi în Măraș - comuna Craiva. Dacă drumurile județene sunt asfaltate, cu o cale de rulare bună, nu același lucru se poate spune despre cele comunale, de regulă pietruite, mai greu practicabile pe vreme nefavorabilă. Lungimea drumurilor din unitatea administrativ teritorială Beliu, conform fișei localității realizată de CJ Arad în 2012, este de 27 km, din care 8 km sunt asfaltați, 7 km corespund drumurilor pietruite, iar drumurile de pământ totalizează 12 km.

În ceea ce privește fondul locativ, la nivelul anului 2013, în această comună existau 1313 locuințe, din care 1 aparținea domeniului public. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de

2,3 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 75224 m², să arate o valoare medie de 24,6 m²/loc, valoare mare comparativ cu alte comune.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Predominante sunt locuințele individuale, specifice mediului rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne. De asemenea, consecință a planurilor de sistematizare a localităților rurale, conceput și demarat în perioada anilor '80, în vederea creșterii suprafețelor agricole și din necesitatea de a asigura cazare populației, întâlnim în centrul localității Beliu și locuințe comune de genul blocurilor.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Comuna Beliu este arondată zonei de deservire cu apă Bocsig. Sursa de apă pentru zona de deservire Bocsig include 3 foraje. Capacitatea de extracție este de aproximativ 25 m³/h, apa este filtrată și tratată cu clor, fierul și manganul fiind îndepărtate înainte ca apa să fie furnizată. În prezent rețeaua Bocsig alimentează localitatea Beliu. Există un proiect OG 7 prin care se prevede finanțare pentru următoarele:

- a. alimentare cu apă în Vasile Goldiș;
- b. înlocuirea a 3,45 km de rețea, reabilitarea stației de pompare și executarea unui foraj nou și a 2 km de magistrală de alimentare de la Beliu pentru Cărand și Seliștea.

Propunerile pentru această zonă de deservire cu apă vizează reabilitarea forajelor, reabilitarea majoră a stației de tratare a apei, reabilitarea rezervoarelor de serviciu existente la Bocsig. Se propune furnizarea de stații auxiliare și extinderea rețelei de alimentare către toate localitățile și satele din comuna Beliu. Referitor strict la comuna Beliu apare următoarea situație:

- a. Beliu, alimentare cu apă de la Bocsig printr-o conductă de 7 km și o rețea 11.4 km în stare satisfăcătoare. Există o stație de pompare auxiliară pentru alimentare Seliștea și Cărand;
- b. Benești, nu are sistem de alimentare cu apă. Este necesară o aducțiune alimentare cu apă de la Tăgădău de 1.8 km și rețea 0.6 km;
- c. Bochia, nu are sistem de alimentare cu apă. Este necesară o aducțiune alimentare cu apă de la Benesti de 1.0 km și o rețea 0.5 km;
- d. Vasile Goldiș, nu are sistem de alimentare cu apă, dar situația va fi soluționată printr-un proiect finanțat prin OG7;
- e. Secaci, nu are sistem de alimentare cu apă. Este necesară o aducțiune alimentare cu apă de la Bochia de 4 km și o rețea 1 km;
- f. Tăgădău, alimentare cu apă de la Bocsig printr-o rețea de 3 km.

În același context, în comuna Beliu, practic, nu există nici rețea de canalizare, deși se menționează existența unui km de conducte pentru canalizare. În contextul dezvoltării infrastructurii de canalizare a apelor uzate, comuna Beliu va fi conectată la clusterul Ineu.

Se propune extinderea rețelei colectoare în Ineu și finalizarea reabilitării stației de epurare a apelor uzate, care este în curs de desfășurare. Această stație de epurare a apelor uzate va reprezenta un centru local al grupului. Se vor prevedea rețele în Mocrea, Șicula, Beliu, Tăgădău, Bocsig și Colonia Bocsig, iar apele uzate vor fi colectate și transferate la stația de epurare a apelor uzate Ineu.

La nivelul comunei Beliu există alimentare cu energie pentru toate locuințele - rețelele electrice însumând 17 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur depozit ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare, unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Comuna Beliu va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Ineu - Mocrea.

Turismul

Potențialul turistic al comunei Beliu este atractiv, datorită condițiilor naturale care etalează un potențial semnificativ din punct de vedere turistic. În spațiul colinar, care etalează peisaje frumoase și atractive, se pot derula activități de recreere și odihnă activă de genul drumeției și cicloturismului. Prezența Teuzului și a afluenților lui, respectiv a canalelor permit derularea unor activități de recreere de genul pescuitului. Turismul cinegetic se bucură de un potențial adecvat, dar se impune o monitorizare riguroasă pentru a nu periclita echilibrul ecosistemelor naturale.

Pe acest fond natural se suprapun obiectivele de factură antropică, care pot atrage atenția potențialilor turiști. La nivelul comunei Beliu, din păcate, nu există obiective antropice de factură mare, ele având o importanță locală. În rândul acestora includem muzeul "Lunca și Codrii Beliului", întemeiat cu mai bine de 25 de ani în urmă de profesorul Emil Lăzureanu, aflat în grija Grupului Școlar din Beliu. Muzeul, care cuprinde o colecție de sticlărie - glăjărie, etnografie - compusă din obiecte ceramice, textile, lemn, costume populare - arheologie, istorie și științele naturii, este într-o clădire veche, fostă grădiniță, dar care necesită o consolidare și diferite reparații.

Agroturismul ar putea fi o opțiune viabilă ținând cont că mediul rural păstrează încă un peisaj prea puțin atins de modernitate. O strategie de dezvoltare a turismului, gândită, elaborată și bine implementată ar putea aduce venituri pentru locuitorii acestei comune.

4. Unitatea administrativ teritorială Bocsig

Teritoriul administrativ al comunei Bocsig este traversat de un drum național, un drum județean, un drum comunal, de mai multe drumuri agricole și forestiere, respectiv de calea ferată CF 317. Astfel, în partea centrală a comunei, cu o direcție generală est – vest, întâlnim drumul național DN 79 A - Vârfurile – Gurahonț - Bonțești – Buteni – Bocsig - Ineu – Chișineu Criș - Vârșand – granița cu Ungaria. Drumul județean se desprinde din DN 79 A, la est de localitatea Bocsig și se îndreaptă spre nord, fiind vorba de DJ 792 A - Bocsig – Beliu – Craiva – limita de județ cu Bihorul. Singurul drum comunal se găsește la nord de Crișul Alb și unește drumurile județene DJ 792 A de DJ 792 B, trecând prin Răpsig.

De la nord-nord-vest spre sud-sud-est teritoriul comunei este străbătut de calea ferată CF 317 - Arad - Brad, pusă în exploatare la finele secolului al XIX – lea. Calea ferată este construită la nord de Crișul Alb și există o singură haltă, la marginea satului Răpsig.

În ceea ce privește fondul locativ, la nivelul anului 2013, în această comună existau 1691 locuințe, din care 46 aparțineau domeniului public. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de 2,1 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 77024 m², să arate o valoare medie de 21,5 m²/loc, valoare mare comparativ cu alte comune.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Predominante sunt locuințele individuale, specifice mediului rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne.

De asemenea, consecință a planurilor de sistematizare a localităților rurale - conceput și demarat în perioada anilor '80, în vederea creșterii suprafețelor agricole și din necesitatea de a asigura cazare populației, întâlnim în centrul comunei Bocsig și locuințe comune de genul blocurilor, dar nu sunt caracteristice.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Datorită poziției geografice și a importanței, este prevăzut a se constitui o zonă de deservire cu apă la Bocsig. Sursa de apă pentru zona de deservire Bocsig include 3 foraje. Capacitatea de extracție este de aproximativ 25 m³/h, apa este filtrată și tratată cu clor, fierul și manganul fiind îndepărtate înainte ca apa să fie furnizată. În prezent rețeaua Bocsig alimentează toate satele din comuna Bocsig, respectiv localitățile Beliu, Tăgădău, Craiva, Coroi, Chișlaca, Bârzești, Groșeni și Nermiș. Există un proiect, HG 577, pentru extinderea cu 7,05 km a rețelei în Mănerău.

Propunerile pentru această zonă de deservire cu apă vizează reabilitarea forajelor, reabilitarea majoră a stației de tratare a apei, reabilitarea rezervoarelor de serviciu existente la Bocsig. Se

propunere furnizarea de stații auxiliare și extinderea rețelei de alimentare către toate localitățile și satele din comunele Bocsig, Beliu, Craiva, Cărand, Archiș, Hășmaș și satul Avram Iancu din comuna Cermei.

Strict la unitatea administrativ teritorială Bocsig situația este următoarea:

- a. Bocsig, 3 foraje, STA, rezervor de stocare, magistrală de alimentare 0,3 km, rețea 13.19 km. Este propusă reabilitarea majoră a stației de tratare a apei. Reabilitarea a 3 foraje. Reabilitarea rezervoarelor de serviciu existente;
- b. Colonia Bocsig, alimentare cu apă de la Bocsig. Există o rețea 2,88 km într-o stare satisfăcătoare;
- c. Mânerău, alimentare cu apă de la Bocsig. Există o rețea 4.32 km;
- d. Finanțare prin proiect, HG 577, pentru 7.05 km rețea Răpsig. Alimentarea cu apă de la Bocsig. Există o rețea 5.78 km în stare satisfăcătoare.

În același context, în comuna Bocsig există o rețea de canalizare de 2,2 km, stație de pompare și transfer a apelor uzate spre Ineu. Se propune realizarea unei rețele de 8 km, a unei SP și transferul apei spre stația de epurare a apelor uzate Ineu.

La nivelul comunei Bocsig există alimentare cu energie pentru toate locuințele - rețelele electrice însumând 30 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur deponu ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile.

La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare, unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Comuna Bocsig va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Ineu. Cu toate acestea, lipsa bunului simț și inexistența unei conduite ecologice, îi determină pe unii oameni să arunce reziduurile în locuri nepermise, apărând astfel depozite clandestine de reziduuri.

Turismul

Potențialul turistic al comunei Bocsig este relativ atractiv, datorită condițiilor naturale care etalează un potențial limitat din punct de vedere turistic. În spațiul colinar, care etalează peisaje frumoase și atractive, se pot derula activități de recreere și odihnă activă de genul drumeției și cicloturismului. Prezența Crișului Alb, a Teuzului, a afluenților lor și a lacurilor de pe canalul Morilor permit derularea unor activități de recreere de genul pescuitului. Turismul cinegetic se bucură de un potențial adecvat, dar se impune o monitorizare riguroasă pentru a nu periclita echilibrul ecosistemelor naturale.

Pe acest fond natural se suprapun obiectivele de factură antropică, care pot atrage atenția potențialilor turiști. La nivelul comunei Bocsig, din păcate, nu există obiective antropice de factură

majoră, ele având o importanță locală. În această categorie includem conacul Karagheorghievici, care etalează o arhitectură frumoasă. Amenajarea lui într-un stabiliment de cazare turistică ar atrage atenția turiștilor, cu atât mai mult cu cât turismul nobiliar prinde un contur din ce în ce mai clar. Totodată, fiind situat pe drumul principal, el poate asigura cazare turiștilor aflați în tranzit.

Anual, la cimitirul din localitatea Bocsig, se derulează un pelerinaj religios la mormântul Răfale Găluț, fecioară stigmatizată care s-a născut și a trăit în această comună.

Agroturismul ar putea fi o opțiune viabilă ținând cont că mediul rural păstrează încă un peisaj prea puțin atins de modernitate. O strategie de dezvoltare a turismului, gândită, elaborată și bine implementată ar putea aduce venituri pentru locuitorii acestei comune. Reconstrucția unei mori de apă de pe Canalul Morilor, cu sistemul de măcinare și dotare turistică ar constitui un obiectiv important.

5. Unitatea administrativ teritorială Buteni

Teritoriul administrativ al comunei Buteni este traversat de un drum național, trei drumuri județene, de mai multe drumuri agricole și forestiere, respectiv de calea ferată CF 317. Astfel, în partea estică a comunei, ci o direcție generală sud-est – nord-vest, întâlnim drumul național DN 79 A - Vârfurile – Gurahonț - Bonțești – Buteni – Ineu – Chișineu Criș - Vârșand – granița cu Ungaria. Primul drum județean se desprinde din DN 79 A, la ieșirea din localitatea Buteni și se îndreaptă spre vest, fiind vorba de DJ 792 C - Buteni – Târnova – Pâncota – Sântana – Curtici – frontiera cu Ungaria.

Al doilea drum județean este DJ 793 - Sinteia Mare – Beliu – Sebiș - Buteni - Chisindia și este orientat de la sud spre nord. În fine, cel de-al treilea drum județean este DJ 708 - Căpruța – Gurahonț - Iosaș - Dieci – Cociuba – Berindia – DJ 793 și este localizat în estul comunei, între Crișul Alb și Dealul Berindia.

De la nord-nord-vest spre sud-sud-est teritoriul comunei este străbătut de calea ferată CF 317 - Arad - Brad, pusă în exploatare la finele secolului al XIX – lea. Calea ferată este construită între Crișul Alb și Dealul Berindia, existând o singură haltă, la marginea satului Păulian.

În ceea ce privește fondul locativ, la nivelul anului 2013, în această comună existau 1462 locuințe, din care 6 aparțineau domeniului public. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de 2,3 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 77230 m², să arate o valoare medie de 22,9 m²/loc, valoare mare comparativ cu alte comune.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Predominante sunt locuințele individuale, specifice mediului rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne.

De asemenea, consecință a planurilor de sistematizare a localităților rurale - conceput și demarat în perioada anilor '80, în vederea creșterii suprafețelor agricole și din necesitatea de a asigura cazare populației, întâlnim în centrul Buteniului și locuințe comune de genul blocurilor, dar nu sunt caracteristice. În peisajul localității Buteni un loc distinct îl ocupă clădirile vechi, construite înainte de 1920, care etalează o arhitectură aparte, consecință a influenței arhitecților austrieci. Din păcate, multe din aceste clădiri sunt într-un stadiu de degradare, mai ales în situația când sunt în proprietatea domeniului public.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Datorită poziției geografice, populația comunei Buteni se alimentează cu apă de la Sebiș. Sursa de apă pentru zona de deservire Sebiș include o captare din râul Dezna. Capacitatea de extracție este de 70 – 200 m³/h, iar apa este decantată, filtrată și tratată cu clor înainte de a fi furnizată. În prezent, rețeaua Sebiș alimentează Buteniul, Chisindia și comuna Bârsa. Propunerile pentru această zonă de deservire cu apă vizează reabilitarea stației de tratare a apei de la Sebiș și furnizarea de rețele de alimentare pentru toate localitățile și satele din comunele Sebiș, Buteni, Chisindia, Bârsa și Ignești.

Strict pentru comuna Buteni apare următoarea situație:

- a. Buteni, alimentare cu apă de la Sebiș cu o rețea 15 km. Este prevăzută reabilitarea SP și construirea unui rezervor nou de stocare a apei de 100 m³.
- b. Berindia, nu are sistem de alimentare cu apă. Este prevăzută alimentarea cu apă de la Sebiș și realizarea a 1200 m rețea.
- c. Cuied, nu are sistem de alimentare cu apă. Este prevăzută alimentarea cu apă de la Sebiș și realizarea a 4200 m rețea.
- d. Păulian, nu are sistem de alimentare cu apă. Este prevăzută alimentarea cu apă de la Sebiș și realizarea a 1800 m rețea.

În același context, în comuna Buteni nu există o rețea de canalizare. Se propune realizarea unei rețele de 8 km, a unei SP și transferul apei spre stația de epurare a apelor uzate Sebiș.

La nivelul comunei Buteni există alimentare cu energie pentru toate locuințele - rețelele electrice însumând 34 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur deponeu ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare,

unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Comuna Buteni va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Sebiș, stație prevăzută și cu tehnică de compostare a deșeurilor biodegradabile.

Turismul

Potențialul turistic al comunei Buteni este atractiv, datorită condițiilor naturale care etalează un potențial semnificativ din punct de vedere turistic. În spațiul colinar și în cel montan, care etalează peisaje frumoase și atractive, se pot derula activități de recreere și odihnă activă de genul drumeției și cicloturismului. Prezența Crișului Alb și a afluenților lui permit derularea unor activități de recreere de genul pescuitului. Turismul cinegetic se bucură de un potențial adecvat, dar se impune o monitorizare riguroasă pentru a nu periclita echilibrul ecosistemelor naturale.

Pe acest fond natural se suprapun obiectivele de factură antropică, care pot atrage atenția potențialilor turiști. La nivelul comunei Buteni, din păcate, nu există obiective antropice de factură majoră, ele având o importanță locală. În această categorie intră și Muzeul local din localitatea Buteni, un frumos muzeu al satului care etalează crâmpie din tradițiile, obiceiurile și istoria acestor meleaguri.

Agroturismul ar putea fi o opțiune viabilă ținând cont că mediul rural păstrează încă un peisaj prea puțin atins de modernitate. O strategie de dezvoltare a turismului, gândită, elaborată și bine implementată ar putea aduce venituri pentru locuitorii acestei comune. Un astfel de exemplu poate fi dat pe valea Cuiedului, amonte de baraj, unde este în construcție un stabiliment turistic, care valorifică în mod ingenios acest potențial, complectând spectrul economic al comunei.

6. Unitatea administrativ teritorială Cărand

Unitatea administrativ teritorială Cărand este traversată de două drumuri județene și de mai multe drumuri agricole. Astfel, de la vest spre est comuna este traversată de drumul județean DJ 793 - Sinteia Mare – Vasile Goldiș - Beliu – Seliște – Sebiș - Chisindia, care este de fapt un drum de legătură între două zone ale județului. Al doilea drum județean este DJ 793 A, care vine din Beliu, dar prin localitățile Hășmaș, Archiș și Nermiș, pentru a ajunge în Cărand. Dacă drumurile județene sunt asfaltate, cu o cale de rulare bună, nu același lucru se poate spune despre cele comunale, de regulă pietruite, mai greu practicabile pe vreme nefavorabilă. Lungimea drumurilor din unitatea administrativ teritorială Cărand, conform fișei localității realizată de CJ Arad în 2012, este de 4 km, toți fiind modernizați.

În ceea ce privește fondul locativ, la nivelul anului 2013, în această comună existau 515 locuințe, din care 5 aparțineau domeniului public. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de 2,2 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 30230 m², să arate o valoare medie de 26,8 m²/loc, valoare mare comparativ cu alte comune.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Predominante sunt locuințele individuale, specifice mediului rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne. De asemenea, consecință a planurilor de sistematizare a localităților rurale, conceput și demarat în perioada anilor '80, în vederea creșterii suprafețelor agricole și din necesitatea de a asigura cazare populației, întâlnim în centrul localității Cărand și locuințe comune de genul blocurilor.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Comuna Cărand este arondată zonei de deservire cu apă Bocsig. Sursa de apă pentru zona de deservire Bocsig include 3 foraje. Capacitatea de extracție este de aproximativ 25 m³/h, apa este filtrată și tratată cu clor, fierul și manganul fiind îndepărtate înainte ca apa să fie furnizată.

În prezent, Cărandul are o rețea de distribuție a apei de 12 km, locuitorii alimentându-se de la Izvorul Știubei, situat la sud-est de satul Cărand. Lângă izvor există și funcționează stația de tratare a apei - clorinare, precum și o stație de pompare. Propunerile din master plan prevăd, prin Proiect OG7, o înlocuire de 3.45 km de rețea, reabilitare stație de pompare și realizarea unui nou foraj. De asemenea, se consideră necesară realizarea unei ducțiuni de alimentare de la Beliu, de 2km.

În același context, în comuna Cărand, practic, nu există nici rețea de canalizare. În contextul dezvoltării infrastructurii de canalizare a apelor uzate, comuna Cărand va fi conectată la clusterul Sebiș.

La nivelul comunei Cărand există alimentare cu energie pentru toate locuințele - rețelele electrice însumând 9 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur deponeu ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare, unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Comuna Cărand va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Sebiș, proiectată și cu sistem de compostare a reziduurilor biodegradabile.

Turismul

Potențialul turistic al comunei Cărand este relativ atractiv, datorită condițiilor naturale care etalează un potențial totuși limitat din punct de vedere turistic. În spațiul colinar, care etalează peisaje frumoase și atractive, se pot derula activități de recreere și odihnă activă de genul drumeției și cicloturismului. Prezența Teuzului și a afluenților lui, respectiv a canalelor permit derularea unor

activități de recreere de genul pescuitului. Turismul cinegetic se bucură de un potențial adecvat, dar se impune o monitorizare riguroasă pentru a nu periclita echilibrul ecosistemelor naturale.

Pe acest fond natural se suprapun obiectivele de factură antropică, care pot atrage atenția potențialilor turiști. La nivelul comunei Cărand, din păcate, nu există obiective antropice de factură mare, ele având o importanță locală. Astfel, parțial valorificat, dar cu posibilități mai mari, este Izvorul Știubei, unde a fost construit un mic bazin pentru înbăiere. De asemenea, apa acestui izvor a fost utilizată și pentru o pescărie, dar care acum este în paragină.

Agroturismul ar putea fi o opțiune viabilă ținând cont că mediul rural păstrează încă un peisaj prea puțin atins de modernitate. O strategie de dezvoltare a turismului, gândită, elaborată și bine implementată ar putea aduce venituri pentru locuitorii acestei comune.

7. Unitatea administrativ teritorială Cermei

Teritoriul administrativ al comunei Cermei este traversat de două drumuri județene, de un drum comunal, de mai multe drumuri agricole, dar și de o cale ferată. Drumul județean DJ 709 - DN 7 – Șiria – Cermei – Berechiu – Batăr - este cel mai important, el făcând legătura între Crișul Alb și Crișul Negru - jud. Bihor. Fiind orientat de la sud spre nord, acest drum traversează localitățile Cermei și Șomoșcheș.

Drumul județean DJ 793 are o direcție generală vest – est și se intersectează cu DJ 709 la sud de localitatea Cermei. El pornește din Sinteia Mare, având ca și destinație Chisindia, comună din partea central estică a județului. Totodată, el leagă localitatea Avram Iancu de Cermei. Singurul drum comunal leagă comunele Cermei de Craiva, el având ca destinație localitatea Coroi - DC 2. Dacă drumurile județene sunt asfaltate, cu o cale de rulare bună, nu același lucru se poate spune despre cele comunale, de regulă pietruite, mai greu practicabile pe vreme nefavorabilă. Lungimea drumurilor din unitatea administrativ teritorială Cermei, conform fișei localității realizată de CJ Arad în 2012, este de 55 km, din care 36 km sunt asfaltați, 11 km corespund drumurilor pietruite și 8 km sunt drumuri de pământ.

În unitatea administrativ teritorială Cermei există o cale ferată cu ecartament larg, care leagă localitatea Cermei de orașul Ineu. Linia, precum și gara, se găsesc pe marginea sudică a localității.

În ceea ce privește fondul locativ, la nivelul anului 2013, în această comună existau 1236 locuințe din care 1233 erau în proprietate privată. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de 2,2 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 91589 m², să arate o valoare medie de 33,3 m²/loc, valoare mai mare comparativ cu alte comune.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Predominante sunt locuințele individuale, specifice mediului rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne. De asemenea, consecință

a planurilor de sistematizare a localităților rurale, conceput și demarat în perioada anilor '80, în vederea creșterii suprafețelor agricole și din necesitatea de a asigura cazare populației, întâlnim în Cermei și locuințe comune de genul blocurilor.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

În cea mai mare parte, locuitorii comunei sunt alimentați cu apă potabilă dintr-o sursă proprie - 3 foraje, apa fiind tratată într-o stație înainte de a fi distribuită, printr-o rețea de 53 km, populației. Proiectul prevede reabilitarea forajelor, a stației de tratare a apei și a sistemului de distribuție a apei potabile. Satul Avram Iancu va fi alimentat cu apă potabilă din microsistemul Bocsig/Beliu.

Deocamdată nu există o rețea de canalizare, dar proiectul prevede constituirea rețelei - 10,5 km în Cermei și 4 km în Șomoșcheș, a unei stații de pompare și transferul apelor uzate la stația de epurare a apelor uzate Apateu.

La nivelul comunei Cermei există alimentare cu energie pentru toate locuințele, rețelele electrice însumând 77 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur depozit ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare, unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Comuna Cermei va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Ineu - Mocrea.

Turismul

Potențialul turistic al comunei Cermei este relativ limitat, datorită condițiilor naturale care etalează un potențial nesemnificativ din punct de vedere turistic.

Prezența Teuzului, a canalului Beliu – Cermei – Tăuți și a pescăriei pot permite derularea unor activități de recreere de genul pescuitului.

În aceste condiții doar obiectivele de factură antropică mai pot genera activități turistice. Dar și aceste obiective sunt cu un potențial restrâns, deoarece nu găsim edificii ecumenice vechi, din piatră sau lemn, nu există situri arheologice sau monumente istorice remarcabile. Doar promovarea tradițiilor locale și a obiceiurilor mai pot atrage interesul turiștilor. În acest sens s-a constituit și Muzeul de Etnografie din localitatea Șomoșcheș, dar din păcate este slab promovat de administrația locală, fiind doar de interes local. Muzeul este realizat de învățătorul Ioan Naghy și cuprinde o serie de obiecte, panouri și imagini care pun în evidență elementele specifice acestui sat, sau a perioadelor trecute, marcate de anumite evenimente.

De fapt, satul Șomoșcheș are cel mai ridicat potențial turistic din comună, a cărui valorificare ar putea genera activități turistice. Acest lucru presupune realizarea unor investiții, din diferite surse rambursabile sau nerambursabile, dar efortul se justifică prin faptul că se pot obține și alte surse de venit.

În acest sens, amintim care sunt celelalte obiective care pot fi valorificate și introduse în circuitul turistic: clădirea vechiului conac și parcul aferent, care poate fi transformat într-un stabiliment de cazare, respectând arhitectura originală, pentru turiștii aflați în tranzit sau a celor pasionați de acest stil de clădiri; lacul din centrul satului, care poate fi amenajat, diversificând activitățile recreative ce se pot derula în Șomoșcheș; constituirea unui muzeu al satului, într-o casă veche - dar re consolidată, care să adăpostească și muzeul etnografic existent.

Lacul din partea nordică a localității Cermei poate fi, de asemenea, amenajat în scop turistic și recreativ. Totodată, se pot organiza și derula alte activități care să atragă atenția turiștilor.

8. Unitatea administrativ teritorială Chisindia

Teritoriul administrativ al comunei Chisindia este traversat de un drum județean, două drumuri comunale, respectiv de mai multe drumuri agricole și forestiere. Astfel, în localitatea Chisindia ajunge drumul județean DJ 793, care vine din Sinte Mare trecând prin localitățile Beliu, Sebiș și Buteni. Drumurile comunale leagă reședința comunei de celelalte sate: DC 59 - Chisindia – Păiușeni și DC 60 - Chisindia - Văsoaia.

În ceea ce privește fondul locativ, la nivelul anului 2013, în această comună existau 709 locuințe, toate aparținând domeniului privat. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de 1,9 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 36093 m², să arate o valoare medie de 25,8 m²/loc, valoare mare comparativ cu alte comune.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Predominante sunt locuințele individuale, specifice mediului rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Datorită poziției geografice pentru comuna Chisindia este prevăzut a se alimenta din centrul de deservire Sebiș. Sursa de apă pentru zona de deservire Sebiș include o captare din raul Dezna. Capacitatea de extracție este de 70-200 m³/h, iar apa este decantată, filtrată și tratată cu clor înainte de a fi furnizată. În prezent, rețeaua Sebiș alimentează și localitatea Chisindia.

Strict pentru comuna Chisindia situația și propunerile sunt următoarele:

- a. Chisindia, alimentare cu apă de la Sebiș, cu o rețea de 14 km, aflată într-o stare satisfăcătoare
- b. Păiușeni, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propune alimentarea cu apă de la Chisindia și realizarea unei rețele de 2600 m.
- c. Văsoaia, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propune alimentarea cu apă de la Chisindia și realizarea unei rețele de 500 m.

În același context, în comuna Chisindia nu există o rețea de canalizare. În aceste condiții, pe fondul dezvoltării unei rețele de alimentare cu apă a populației din comună, este mai mult decât necesar a se constitui un sistem de colectare a apelor uzate bazate pe plistere septice, care să fie vidanțate cu regularitate, pentru a preveni degradarea mediului înconjurător.

La nivelul comunei Chisindia există alimentare cu energie pentru toate locuințele - rețelele electrice însumând 30 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur deponeu ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare, unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Comuna Chisindia va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Sebiș, prevăzută și cu un sistem, de compostare a deșeurilor biodegradabile.

Turismul

Potențialul turistic al comunei Chisindia este atractiv, datorită condițiilor naturale care etalează un potențial semnificativ din punct de vedere turistic. În spațiul colinar și în cel montan, care etalează peisaje frumoase și atractive, se pot derula activități de recreere și odihnă activă de genul drumeției și cicloturismului. Prezența râurilor și a afluenților lui permit derularea unor activități de recreere de genul pescuitului. Turismul cinegetic se bucură de un potențial adecvat, dar se impune o monitorizare riguroasă pentru a nu periclita echilibrul ecosistemelor naturale.

Pe acest fond natural se suprapun obiectivele de factură antropică, care pot atrage atenția potențialilor turiști. La nivelul comunei Chisindia, din păcate, nu există obiective antropice de factură majoră, ele având o importanță locală. Agroturismul ar putea fi o opțiune viabilă ținând cont că mediul rural păstrează încă un peisaj prea puțin atins de modernitate. La Văsoaia există o cabană turistică - Cabana Codrenilor, dar care nu este amenajată corespunzător. De asemenea, acest sat este legat prin mai multe trasee turistice marcate, care-l leagă de Păiușeni, Tauș și Bârzava. O strategie de dezvoltare a turismului, gândită, elaborată și bine implementată ar putea aduce venituri pentru locuitorii acestei comune.

9. Unitatea administrativ teritorială Dieci

Teritoriul administrativ al comunei Dieci este traversat de două drumuri județene, de două drumuri comunale, de mai multe drumuri agricole și forestiere, respectiv de calea ferată CF 317. Astfel, de la est spre vest este traversat de drumul județean DJ 708 - Căpruța – Gurahonț - Iosaș - Dieci – Cociuba – Berindia – DJ 793, care leagă comuna Dieci de comunele învecinate - Gurahonț la est și Buteni la vest. Al doilea drum județean este DJ 792 F, care pornește din Almaș, traversează Crișul Alb și ajunge în Dieci, de unde se îndreaptă spre nord și în comuna Dezna prin satul Laz.

Cele două drumuri comunale se desprind, spre nord, din DJ 708, spre Crocna - DC 36 și spre Revetiș - Roșia - DC 33. Dacă drumurile județene sunt asfaltate, existând încă sectoare pietruite, cu o cale de rulare bună, nu același lucru se poate spune despre cele comunale, de regulă pietruite, mai greu practicabile pe vreme nefavorabilă. Lungimea drumurilor din unitatea administrativ teritorială Dieci, conform fișei localității realizată de CJ Arad în 2012, este de 19 km, din care 5 km sunt asfaltați și 14 km corespund drumurilor pietruite.

În partea sud – vestică a comunei, pe o mică porțiune, este un segment al căii ferate CF 317 - Arad – Brad, cu halta Joia Mare.

În ceea ce privește fondul locativ, la nivelul anului 2013, în această comună existau 762 locuințe, din care 3 aparțineau domeniului public. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de 1,9 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 37807 m², să arate o valoare medie de 25 m²/loc, valoare mare comparativ cu alte comune.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Predominante sunt locuințele individuale, specifice mediului rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne. De asemenea, consecință a planurilor de sistematizare a localităților rurale, conceput și demarat în perioada anilor '80, în vederea creșterii suprafețelor agricole și din necesitatea de a asigura cazare populației, întâlnim în centrul localității Dieci și locuințe comune de genul blocurilor, dar nu sunt caracteristice.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Comuna Dieci este arondată zonei de deservire cu apă Gurahonț. Sursa de apă pentru zona de deservire Gurahonț include 10 foraje de mare adâncime. Capacitatea de extracție este de aproximativ 25 l/s, iar apa este tratată cu clor înainte de a fi furnizată. În prezent, rețeaua Gurahonț alimentează localitățile Gurahonț, Bonțești, Honțisor, Pescari, Iosaș, Almaș, Cil, Rădești, Dieci, Brazii, Iacobini și Mădrigești.

Propunerile pentru această zonă de deservire cu apă vizează reabilitarea forajelor, a stațiilor de pompare, reabilitarea facilităților de tratare și stații auxiliare suplimentare pentru a alimenta sate adiționale din Gurahonț. Furnizarea de rețele de alimentare tuturor localităților și satelor din comunele Gurahonț, Almaș, Dieci, Brazii și Plescuta.

Referitor strict la comuna Dieci, apare următoarea situație, cu propunerile aferente:

- a. Cociuba, nu are sistem de alimentare cu apă. Nu sunt necesare lucrări. Populație sub 50 de locuitori;
- b. Crocna, nu are sistem de alimentare cu apă. Se dorește crearea unei rețele de 2800 m și alimentare de la Dieci - sistemul Gurahonț;
- c. Dieci are o sursă de apă din 2 foraje și o rețea 3.8 km. Este necesară extinderea rețelei cu 2000 m și alimentare de la Almaș - sistemul Gurahonț;
- d. Roșia, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propunea realizarea unei rețele de 500 m și alimentare de la Dieci - sistemul Gurahonț;
- e. Revetiș, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propune realizarea unei rețele de 1800 m și alimentare de la Dieci - sistemul Gurahonț.

În același context, în comuna Dieci, practic, nu există nici rețea de canalizare, deși se menționează existența unei conducte pentru canalizare de 0,7 km. În master planul privind extinderea rețelei de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate nu sunt prevederi pentru comuna Dieci. În acest sens, este imperios necesar ca apele uzate să fie deversate în pristere individuale și colectate periodic pentru a fi duse la stația de epurare a apelor uzate Sebiș sau stația de epurare a apelor uzate Gurahonț.

La nivelul comunei Dieci există alimentare cu energie pentru toate locuințele - rețelele electrice însumând 50 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur deponu ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare, unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Comuna Dieci va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Sebiș, stație prevăzută și cu tehnică de compostare a deșeurilor biodegradabile. Din păcate, datorită lipsei de bun simț sau educației lacunare, mai sunt indivizi care abandonează deșeurile în locuri nepermise, de unde pot fi antrenate de ape și duse chiar până în Crișul Alb.

Turismul

Potențialul turistic al comunei Dieci este atractiv, datorită condițiilor naturale care etalează un potențial semnificativ din punct de vedere turistic. În spațiul colinar și în cel montan, care etalează

peisaje frumoase și atractive, se pot derula activități de recreere și odihnă activă de genul drumeției și cicloturismului. Prezența Crișului Alb și a afluenților lui permit derularea unor activități de recreere de genul pescuitului. Turismul cinegetic se bucură de un potențial adecvat, dar se impune o monitorizare riguroasă pentru a nu periclita echilibrul ecosistemelor naturale.

Pe acest fond natural se suprapun obiectivele de factură antropică, care pot atrage atenția potențialilor turiști. La nivelul comunei Dieci, din păcate, nu există obiective antropice de factură mare, ele având o importanță locală. În rândul acestora includem Mănăstirea din Roșia, întemeiată în 1995 pe structura unei biserici ctitorite în 1881 – 1885. Hramul mănăstirii este ”Sfinții Mihail și Gavril” și este păstorită de maica stareță Cîrdei Haritina.

Agroturismul ar putea fi o opțiune viabilă ținând cont că mediul rural păstrează încă un peisaj prea puțin atins de modernitate. O strategie de dezvoltare a turismului, gândită, elaborată și bine implementată ar putea aduce venituri pentru locuitorii acestei comune.

10. Unitatea administrativ teritorială Gurahonț

Teritoriul administrativ al comunei Gurahonț este traversat de un drum național, un drum județean, de șase drumuri comunale, de mai multe drumuri agricole și forestiere, respectiv de calea ferată CF 317. Astfel, de la est spre vest este traversat de drumul național DN 79 A - Vârfurile – Gurahonț - Bonțești – Buteni – Ineu – Chișineu Criș - Vârșand – granița cu Ungaria. Drumul județean DJ 708 - Căpruța – Gurahonț - Iosaș - Dieci – Cociuba – Berindia – DJ 793, are o direcție sud – nord până în localitatea Gurahonț, de unde se îndreaptă spre nord – vest trecând în comuna Dieci.

Cele șase drumuri comunale pornesc din Gurahonț, din alte sate sau drumuri, pentru a ajunge la cele mai îndepărtate localități ale comunei. Acest drumuri sunt: DC 37 - Iosaș - Feniș; D 38 - Gurahonț - Zimbru; DC 39 - DC 38 – Valea Mare; DC 40 - Zimbru - Dulcele; DC 54 - Gurahonț – Honțișor; DC 58 - Bonțești – Mustești. Dacă drumurile județene sunt asfaltate, existând încă sectoare pietruite, cu o cale de rulare bună, nu același lucru se poate spune despre cele comunale, de regulă pietruite, mai greu practicabile pe vreme nefavorabilă. Lungimea drumurilor din unitatea administrativ teritorială Gurahonț, conform fișei localității realizată de CJ Arad în 2012, este de 48 km, din care 3 km sunt asfaltați, 43 km corespund drumurilor pietruite și 2 km sunt drumuri de pământ.

De la vest la est teritoriul comunei este străbătut de calea ferată CF 317 - Arad - Brad, pusă în exploatare la finele secolului al XIX – lea. Gurahonțul este unul din punctele importante de pe această cale ferată, gara fiind amplasată în partea de nord a localității. Și localitatea Bonțești este deservită de această cale ferată, prin halta de oprire.

În ceea ce privește fondul locativ, la nivelul anului 2013, în această comună existau 1833 locuințe, din care 12 aparțineau domeniului public. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie

de 2,2 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 93177 m², să arate o valoare medie de 23,1 m²/loc, valoare mare comparativ cu alte comune.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Predominante sunt locuințele individuale, specifice mediului rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne.

De asemenea, consecință a planurilor de sistematizare a localităților rurale, conceput și demarat în perioada anilor '80, în vederea creșterii suprafețelor agricole și din necesitatea de a asigura cazare populației, întâlnim în centrul Gurahonțului și locuințe comune de genul blocurilor, dar nu sunt caracteristice. În peisajul localității Gurahonț un loc distinct îl ocupă clădirile vechi, construite înainte de 1920, care etalează o arhitectură aparte, consecință a influenței arhitecților austrieci. Din păcate, multe din aceste clădiri sunt într-un stadiu de degradare, mai ales în situația când sunt în proprietatea domeniului public.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Datorită poziției geografice, a dimensiunii și a influenței asupra teritoriilor învecinate, în comuna Gurahonț este prevăzut a se constitui o zonă de deservire cu apă. Sursa de apă pentru zona de deservire Gurahonț include 10 foraje de mare adancime. Capacitatea de extracție este de aproximativ 25 l/s, iar apa este tratată cu clor înainte de a fi furnizată. În prezent, rețeaua Gurahonț alimentează localitățile Gurahonț, Bonțești, Honțisor, Pescari, Iosaș, Almaș, Cil, Rădești, Dieci, Brazii, Iacobini și Mădrigești.

Propunerile pentru această zonă de deservire cu apă vizează reabilitarea forajelor, a stațiilor de pompare, reabilitarea facilităților de tratare și stații auxiliare suplimentare pentru a alimenta sate adiționale din Gurahonț. Furnizarea de rețele de alimentare tuturor localităților și satelor din comunele Gurahonț, Almaș, Dieci, Brazii și Plescuta. Strict la nivelul comunei, sunt următoarele propuneri:

- a. Bontesti, alimentare cu apă de la Gurahont. Rețea 6.04 km satisfăcătoare
- b. Dulcele, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propune alimentare cu apă de la Gurahont. Rețea 500 m.
- c. Gurahont, sursa de apă - 10 foraje de mare adâncime. Apa trece printr-un proces de dezinfecție înainte de a fi distribuită printr-o rețea 12.6 km. Este propusă reabilitare a 10 foraje și a stației de pompare, a 4 stații auxiliare pentru alimentarea unor sate adiționale, reabilitare minoră a instalației de tratare.
- d. Hontisor, alimentare cu apă de la Gurahont. Rețea 1.84 km în stare satisfăcătoare

- e. Fenis, nu are sistem de alimentare cu apă. Este prevăzută alimentarea cu apă de la Gurahont, printr-o rețea de 1000 m.
- f. Pescari, alimentare cu apă de la Gurahont. Rețea 1.5 km în stare satisfăcătoare
- g. Iosas, alimentare cu apă de la Gurahont. Rețea 0.5 km, extindere rețea de alimentare cu apă 1000m.
- h. Mustesti, nu are sistem de alimentare cu apă. Alimentare cu apă de la Gurahont. Rețea 500 m.
- i. Valea Mare, nu are sistem de alimentare cu apă. Alimentare cu apă de la Gurahont. Rețea 500 m.
- j. Zimbru, nu are sistem de alimentare cu apă. Alimentare cu apă de la Gurahont. Rețea 2100 m.

În același context, în comuna Gurahont există o rețea de canalizare de 3,4 km care deversează într-o stație de epurare a apelor uzate existentă, prevăzută cu treaptă mecanică de tratare. Nu există zone adiacente care să poată fi incluse, în mod economic, într-un proiect regional. Se propune extinderea rețelelor colectoare cu 4 km în Gurahont, reabilitarea și extinderea stației de epurare a apei uzate existente pentru a asigura tratare completă.

La nivelul comunei Gurahont există alimentare cu energie pentru toate locuințele - rețelele electrice însumând 49 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur depozit ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare, unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Comuna Gurahont va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Sebiș, stație prevăzută și cu tehnică de compostare a deșeurilor biodegradabile. Turismul

Potențialul turistic al comunei Gurahont este atractiv, datorită condițiilor naturale care etalează un potențial semnificativ din punct de vedere turistic. În spațiul colinar și în cel montan, care etalează peisaje frumoase și atractive, se pot derula activități de recreere și odihnă activă de genul drumeției și cicloturismului. Prezența Crișului Alb și a afluenților lui permit derularea unor activități de recreere de genul pescuitului. Turismul cinegetic se bucură de un potențial adecvat, dar se impune o monitorizare riguroasă pentru a nu periclita echilibrul ecosistemelor naturale.

Pe acest fond natural se suprapun obiectivele de factură antropică, care pot atrage atenția potențialilor turiști. La nivelul comunei Gurahont, din păcate, nu există obiective antropice de factură majoră, ele având o importanță locală. În rândul acestora includem cuptorul de topit minereuri de fier, de tip Jmelt, localizat amonte de satul Zimbru, la confluența pâraurilor Luștiului cu Valea Râului. De asemenea, tot pe valea Luștiului există o rezervație floristică, elementul protejat fiind laurul - *Ilex aquifolium*, fiind singura rezervație de acest gen din România. Aceste două obiective,

amenajate corespunzător, refacerea unor mori de apă existente în această vale și cabana silvică de la Ponoraș întregesc potențialul turistic al văii Zimbrului, care ar putea polariza atenția turștilor.

Tot de factură antropică este și Parcul Dendrologic ”Arboretumul SYILVA”, amenajat de inginerul silvic Ștefan Eusebiu. Parcul, cu o suprafață de 12,8 ha, deține o varietate de plante și arbori care reflectă într-o anumită măsură biodiversitatea acestor locuri și nu numai. În mijlocul parcului există și un lac care diversifică habitatele existente. Din păcate, în momentul de față parcul nu mai este întreținut corespunzător, iar clădirea aferentă parcului necesită reparații.

Nu departe de localitatea Gurahonț există și rezervația Baltele, care adăpostește o specie ierbacee rară - *Centaurea simonkaiana*.

Agroturismul ar putea fi o opțiune viabilă ținând cont că mediul rural păstrează încă un peisaj prea puțin atins de modernitate. O strategie de dezvoltare a turismului, gândită, elaborată și bine implementată ar putea aduce venituri pentru locuitorii acestei comune.

11. Unitatea administrativ teritorială Ineu

Teritoriul administrativ Ineu este traversat de un drum național, de două drumuri județene, de un drum comunal și de mai multe drumuri agricole, respectiv de două căi ferate. Drumul național DN 79 A, care face legătura între partea estică, Vârfurile și vestică, Vârșand, a județului, traversează comuna de la est spre vest, trecând prin orașul Ineu. Drumul județean DJ 792 - Socodor – Nădab – Cinteș – Seleuș – Ineu, vine dinspre sud – vest și continuă pe centura sudică a orașului până la intersecția cu DN 79 A. Al doilea drum județean este DJ 792 D și leagă orașul Ineu de comuna Târnova, trecând și prin satul Mocrea. Singurul drum comunal este DC 29 C, care leagă orașul Ineu de Satu Mic - comuna Șilindia.

Dacă drumurile județene sunt asfaltate, cu o cale de rulare bună, nu același lucru se poate spune despre cele comunale, de regulă pietruite, mai greu practicabile pe vreme nefavorabilă. Lungimea drumurilor din unitatea administrativ teritorială Ineu, conform fișei localității realizată de CJ Arad în 2012, este de 56 km, din care 20 km sunt asfaltați, 5 km corespund drumurilor pietruite și 12 km sunt drumuri de pământ.

La sfârșitul secolului al XIX – lea a fost finalizată calea ferată CF 317 care leagă municipiul Arad de orașul Brad - județul Hunedoara. Ineu este unul din orașele importante deservite de această cale ferată, fiind în același timp și un nod feroviar, în sensul că de aici se desprinde calea ferată Ineu – Cermei.

În ceea ce privește fondul locativ, la nivelul anului 2013, în uat Ineu existau 4640 locuințe, din care 172 aparțineau domeniului public. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de 2 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 210314 m², să arate o valoare medie de 22,3 m²/loc, valoare comparativă cu alte teritorii limitrofe.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Predominante sunt locuințele individuale, asemănătoare celor din mediul rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne.

În nucleul urban al orașului pot fi observate, din păcate nu într-un stadiu de întreținere corespunzătoare, clădiri cu unul sau două nivele, construite la finele secolului al XIX – lea și începutul secolului XX. Aceste clădiri etalează o arhitectură specifică, neorenascentistă cu elemente baroc, întâlnită și în centrul municipiului Arad. Ele au fost ridicate după planurile arhitecților formați la Budapesta sau Viena.

De asemenea, consecință a planurilor de sistematizare a localităților de din perioada comunistă sunt locuințele comune de genul blocurilor. Din păcate, în momentul de față se constată și numeroase situații când, diferite clădiri, mai ales cele vechi aflate într-un proces de retrocedare sau care au fost deja retrocedate, sunt într-un stadiu accentuat de degradare, putând devenii chiar pericol public.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Datorită poziției geografice, a nivelului de dezvoltare economică și a numărului mai mare de locuitori, care duc și la un consum mai mare de apă, Ineu devine centrul unei zonei de deservire cu apă Ineu. Sursa de apă pentru această zonă include 7 foraje la nord de Ineu și 2 foraje la sud, care deservesc atât orașul Ineu cât și localitatea satelit Mocrea, precum și localitățile Șicula și Gurba. Capacitatea de extracție este de aproximativ 3-8 l/s, iar apa este aerată, filtrată și tratată cu clor înainte de a fi furnizată.

Propunerile pentru orașul Ineu vizează furnizarea de interconexiuni la rețea pentru a îmbunătăți zonele de presiune; reabilitarea stației de tratare a apei, a stației de pompare și a rezervoarelor de stocare; reabilitarea a 20 km de rețea; furnizarea de capacitate suplimentară de stocare de 250 m³ pentru frontul de captare sud; furnizarea de 2 foraje suplimentare cu o adâncime de 100 m în frontul de captare sud și instalație automată de clorinare - frontul de captare sud. Pentru Mocrea se propune extinderea rețelei de distribuție, cu 4 km și înlocuirea magistralei de alimentare de la Ineu. Există un proiect finanțat prin OG7 pentru alimentarea cu apă din Ineu pentru Chereș.

În ceea ce privește rețeaua de canalizare a orașului, în vederea colectării apelor uzate, Ineu deține un sistem de canalizare și o stație de epurare a apelor uzate. Rețeaua este raportată ca având o lungime de 8,5 km, din canale colectoare din beton armat, și se crede că a fost construită în jurul anului 1982, fiind realizate extinderi în 1995, 2000 și 2004, deservind 4000 de locuitori. O mare parte

a rețelei necesită înlocuire, în special cea construită în 1995, deoarece canalele colectoare au fost executate cu înclinații incorecte și îmbinări deficitare. Există o rețea de colectare a apelor pluviale.

Stația de epurare a apelor uzate are nevoie de reparații, iar, în prezent, se execută lucrări de extindere și îmbunătățire. Sunt proiectate două linii cu aproximativ 25 l/s fiecare, cu trepte mecanice și biologice, cu îndepărtarea biologică a azotului și îndepărtarea fosforului prin dozaj chimic. Datorită limitării fondurilor, construcția se desfășoară pe etape: construcția actuală va oferi o treaptă mecanică completă, împreună cu aerare și două rezervoare de nitrificare pentru două linii, însă doar o linie va dispune de echipament mecanic/electric instalat în acest moment; doar unul dintre cele două Cuve de Decantare Finală, necesare va fi construit și utilat; nu se prevede deshidratarea namolului. Satul Mocrea nu are rețea colectoare.

Se propune extinderea rețelei colectoare în Ineu și finalizarea reabilitării stației de epurare a apelor uzate care este în curs de desfășurare. Aceasta stație de epurare a apelor uzate va reprezenta un centru local al grupului. Se vor prevedea rețele în Mocrea, Șicula Beliu, Tăgădău, Bocsig și Colonia Bocsig, iar apele uzate vor fi colectate și transferate la stația de epurare a apelor uzate Ineu.

La nivelul satului Ineu există alimentare cu energie pentru toate locuințele, rețelele electrice însumând 60 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să fie disponibilă pentru 807 case beneficiare, rețeaua de distribuție să aibă o lungime de 44 km. Cu toate acestea, mai sunt numeroase cazuri unde încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur deponeu ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile.

La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare, unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. O astfel de stație de transfer și sortare este în curs de finalizare la Ineu – Mocrea, care va gestiona deșeurile colectate din 10 unități administrativ teritoriale din spațiul limitrof: Apateu, Beliu, Bocsig, Cermei, Ineu, Seleuș, Șicula, Șilindia, Târnova și Tauț. Vechiul deponeu al orașului a fost închis conform prevederilor de mediu în vigoare.

Turismul

Potențialul turistic al unității administrativ teritoriale Ineu este ridicat, datorită condițiilor naturale care etaleză un peisaj atrăgător din punct de vedere turistic. Prezența Crișului Alb, a Teuzului și mai ales a lacurilor Rovina și Rătu, permit derularea unor activități de recreere de genul pescuitului. Măgura Mocrea permite practicarea drumeției și a cicloturismului, existând chiar, pe versantul nordic al acesteia, o aglomerare de case de vacanță, folosite cu precădere la sfârșit de săptămână. Izvorul de apă sulfuroasă de la Mocrea atrage multe persoane care folosesc apa în scop curativ sau alimentar. Din păcate acest izvor nu este amenajat corespunzător.

În aceste condiții doar obiectivele de factură antropică mai pot genera activități turistice. Dar și aceste obiective sunt cu un potențial restrâns, deoarece nu găsim edificii ecumenice vechi, din piatră sau lemn, nu există situri arheologice sau monumente istorice remarcabile. O excepție o formează Cetatea Ineului, dar care se găsește într-un stadiu accentuat de degradare. Consolidarea și amenajarea acestui edificiu istoric ar constitui un obiectiv turistic și cultural remarcabil, cu rezonanță internațională.

Fiind unul din orașele importante ale Țării Zărandului, Ineu are o istorie medievală care se suprapune cu istoricul cetății, situată pe Calea Traian, operă a arhitecturii Renașterii târzii. Aici, încă din 1295, este atestată documentar o fortăreață ridicată în centrul unui cnezat românesc. Adevărata importanță o capătă însă după 1541, odată cu constituirea Transilvaniei ca principat autonom și când, alături de Caransebeș, Lugoj și Oradea, devine o verigă de apărare însemnată în centura vestică de apărare antiotomană a principatului. Cu toate acestea, în 1566, după o rezistență eroică, este cucerită de otomani. În 1595 armatele ardeleni au căutat să recucerească Câmpia Aradului, astfel ca, la 22 octombrie 1595 garnizoana otomană de la Ineu a fost silită să capituleze.

Un exemplu de restaurare și valorificare turistică a unui obiectiv economic este dat de fosta moară de pe canalul Morilor de la Mocrea, care a fost transformată într-un stabiliment turistic care oferă servicii de cazare și servire a mesei, în special pentru persoanele aflate în tranzit.

În orașul Ineu există un hotel, care dispune de o capacitate de 50 de locuri de cazare. În 2013 au fost înregistrate 735 sosiri, din care cele mai multe pe perioada anotimpului de vară. Numărul de înoptări a fost de 1215, ceea ce înseamnă o medie de 1,7 înoptări/turist. Valoarea acestui număr reliefează caracterul de turism de tranzit, cazându-se, de regulă, cei care erau în trecere prin Ineu.

12. Unitatea administrativ teritorială Mișca

Teritoriul administrativ al comunei Mișca este traversat de un drum județean, patru drumuri comunale și mai multe drumuri agricole. Drumul județean DJ 794 este cel mai important, el făcând legătura între DN 79 - Arad - Oradea și DJ 709. Este orientat pe o direcție generală vest – est și traversează localitățile comunei, mai puțin Zerindu Mic. Acest sat este legat de drumul județean DJ 794 prin drumul comunal DC 122.

Alte două drumuri comunale pornesc din Mișca spre Adea - DC 129 și Șepreuș - DC 128, care se intersectează cu DJ 793. Al patrulea drum comunal - DC 124, leagă comuna Șepreuș de Satu Nou. Dacă drumurile județene sunt asfaltate, cu o cale de rulare bună, nu același lucru se poate spune despre cele comunale, de regulă pietruite, mai greu practicabile pe vreme nefavorabilă. Lungimea drumurilor din unitatea administrativ teritorială Mișca este de 58 km, din care 18 km sunt asfaltați, 26 km corespund drumurilor pietruite și 14 km sunt drumuri de pământ, conform fișei localității din 2012.

În unitatea administrativ teritorială Mișca, la nivelul anului 2013 existau 1555 locuințe din care 1552 erau în proprietate privată. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de 2,41 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 62603 m², să arate o valoare medie de 16,7 m²/loc.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Predominante sunt locuințele individuale, specifice mediului rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne. De asemenea, consecință a planurilor de sistematizare a localităților rurale, conceput și demarat în perioada anilor '80, în vederea creșterii suprafețelor agricole și din necesitatea de a asigura cazare populației, întâlnim în Mișca și locuințe comune de genul blocurilor.

Referitor la rețeaua de alimentare cu apă potabilă și de canalizare din comuna Mișca, se constată următoarea situație: lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile este de doar 2 km, cu o capacitate de 2500 m³/zi, care necesarul populației. Din păcate nu există o rețea de canalizare, ceea ce înseamnă ca apele uzate sunt deversate direct în natură.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Comuna Mișca, conform acestui proiect, este arondată zonei de deservire cu apă 5 – Chișineu Criș. Sursa de apă pentru zona de deservire Chișineu Criș include 12 foraje de mare adâncime dintre care funcționează doar 6. Capacitatea de extracție este de aproximativ 110m³/h, iar apa este aerată, filtrată și tratată cu clor înainte de a fi furnizată. În urma finalizării implementării proiectului se dorește ca toate localitățile comunei să fie alimentate cu apă potabilă de la Chișineu Criș printr-o rețea de distribuție a cărei lungime diferă de la o localitate la alta: Mișca, 6,5 km; Vânători, 6,8 km; Satu Nou, 4,6 km și Zerindu Mic, 1,2 km.

În ceea ce privește evacuarea apelor uzate din localitățile comunei Mișca nu sunt menționate informații în Master Planul acestui proiect. În acest sens, ar fi necesară evacuarea lor spre stația de epurare a apelor uzate Chișineu Criș, sau tratarea corespunzătoare în fose septice individuale.

La nivelul comunei Mișca există alimentare cu energie pentru toate locuințele - rețelele electrice însumând 30 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur deponeu ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare,

unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Comuna Mișca va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Chișineu Criș, prevăzută și cu instalații de compostare a deșeurilor biodegradabile.

Turismul

Potențialul turistic al comunei Mișca este relativ limitat, datorită condițiilor naturale care etalează un potențial nesemnificativ din punct de vedere turistic.

Existența celor trei trupuri de pădure și a râurilor Crișul Negru și Teuz pot permite derularea unor activități de recreere, mai puțin fiind de dorit vânătoarea sau pescuitul. În aceste condiții doar obiectivele de factură antropică mai pot genera activități turistice. Dar și aceste obiective sunt cu un potențial restrâns, deoarece nu găsim edificii ecumenice vechi, din piatră sau lemn, nu există situri arheologice sau monumente istorice remarcabile. Doar promovarea tradițiilor locale și a obiceiurilor mai pot atrage interesul turiștilor. În acest sens s-a constituit și Muzeul din localitatea Satu Nou, dar din păcate este slab promovat de administrația locală, fiind doar de interes local. Tot în această localitate mai este un panou informativ, care menționează existența unei căi ferate cu ecartament îngust, care a făcut legătura între Satu Nou și Gyula perioada 1906 – 1919.

Un loc aparte îl ocupă biserica reformată din localitatea Vânători, care atrage atenția turiștilor care ajung în această localitate, mai ales datorită frescei din pronaos.

Biserica are origini medievale, romanice, fiind compusă dintr-o navă romanică de dimensiuni de 20,71 m x 8,45 m, un turn romanic de 5,3 x 5,4 m, un portic adosat laturii sudice a navei, de dimensiuni de 3,4 x 3,5 m și un cor semicircular de 4,30 m adâncime, având lățimea egală cu cea a navei, construit în 1806-1807, după ce corul romanic și arcul triumfal au fost demolate.

13. Unitatea administrativ teritorială Pâncota

Teritoriul administrativ al Pâncotei este traversat de două drumuri județene, de mai multe drumuri agricole, precum și de calea ferată CF 317. Drumul județean DJ 709 - DN 7 – Șiria – Cermei – Berechiu – Batâr, este cel mai important drum județean, el făcând legătura între Crișul Alb și Crișul Negru - jud. Bihor. În mijlocul orașului Pâncota se intersectează cu drumul județean DJ 792 C - Buteni – Târnova – Măderat – Pâncota – Sântana - Curtici. Prin partea de vest și nord a orașului trece calea ferată CF 317 Arad – Brad, care a fost dată în folosință, pe întreaga lungime, la finele secolului al XIX – lea. Segmentul Sântana – Pâncota a fost finalizat în 1877, făcând astfel legătura dintre aceste localități și partea de nord a podgoriei arădene. Această cale ferată a stimulat dezvoltarea economică a orașului, favorizând mișcarea de materii prime, produse și oameni.

În ceea ce privește fondul locativ, la nivelul anului 2013, în această teritoriu administrativ existau 2651 locuințe, din care 22 erau publice. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de 2,9 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 136083 m², să arate o valoare medie de 17,9 m²/loc, valoare mai mică comparativ cu unitățile administrativ teritoriale limitrofe.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Cu toate că sunt predominante locuințele individuale, asemănătoare celor din mediul rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne, clădirile din partea centrală, unele având două nivele, construite la finele secolului al XIX – lea și începutul secolului al XX – lea, sunt reprezentative pentru acest oraș. De asemenea, consecință a planurilor de sistematizare a localităților rurale, conceput și demarat în perioada anilor '80, în vederea creșterii suprafețelor agricole și din necesitatea de a asigura cazare populației, întâlnim în Pâncota și locuințe comune de genul blocurilor.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Sursa de apă pentru zona de deservire Pâncota include 6 foraje. Capacitatea de extracție este de aproximativ 35 l/s, iar apa este tratată cu clor înainte de a fi furnizată. Satele periferice nu dispun de alimentare cu apă administrată.

Se va prevedea reabilitarea celor 6 foraje, o nouă stație de tratare a apei pentru îndepărtarea arsenicului, instalație de clorinare, stație de pompare, rezervor de stocare, extinderea cu 6,3 km a rețelei Pâncota și un nou sistem de alimentare și rețea către Măderat. Propunerile pentru această zonă de alimentare cu apă vizează reabilitarea și extinderea rețelei în Pâncota. Extinderea rețelei în Măderat și extinderea magistralei de alimentare și a rețelei către comuna Seleuș.

Referitor la situația colectării și epurării apelor uzate, în unitatea administrativ teritorială Pâncota se înregistrează următoarea situație. Se raportează că Pâncota dispune de o rețea de canalizare limitată, de 7,8 km, care deversează într-o stație de epurare a apei existentă existentă, prevăzută cu trepte mecanice/biologice, dar care în prezent nu funcționează. Comunele adiacente, Șiria și Târnova, nu dispun de rețele colectoare și în comuna Seleuș se raportează existența unei rețele de 1 km, însă fără stație de epurare a apei.

Există o posibilitate semnificativă de a crea un proiect regional cu baza la Pâncota. Se propune extinderea rețelei de colectare în Pâncota și construirea unei noi stație de epurare a apei, asigurând tratare secundară completă și îndepărtarea nutrienților, care să deservească zona. În zonele mărginașe, Seleuș, Galșa, Mâsca, Șiria și Târnova, se vor prevedea rețele colectoare, iar apele uzate vor fi transferate către noua stație de epurare a apei regională la Pâncota. La nivelul orașului se va extinde rețeaua de canalizare cu 23 km iar în Măderat cu 7,5 km. Acest sat va fi racordat la magistrala de transfer de la Târnova spre stația de epurare a apei Pâncota.

La nivelul unității administrativ teritoriale Pâncota există alimentare cu energie pentru toate locuințele - rețelele electrice însumând 68,2 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să fie

disponibilă doar pentru orașul Pâncota. În această localitate există o rețea de distribuție a gazelor naturale cu o lungime de 52 km, care deservește atât populația pentru consumul casnic, 100000 m³ în 2013, cât și agenții economici, 405 m³ în 2013. Cu toate acestea mai sunt locuințe încălzite cu lemn sau cu GPL.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare, unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Unitatea administrativ teritorială Pâncota va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Chișineu – Criș, stație prevăzută și cu sisteme de compostare. Vechiul deponu din Pâncota a fost închis, respectând legislația europeană de mediu.

Turismul

Potențialul turistic al teritoriului administrativ Pâncota este relativ diversificat, atât datorită condițiilor naturale, cât și datorită diversității de obiective turistice de factură antropică.

Cadrul natural oferă condiții optime pentru practicarea drumeției, a hipismului, cicloturismului, sau a altor forme de turism care presupun deplasarea în natură. Mai puțin sunt agreate deplasarea cu mijloace mecanizate, care crează un disconfort, prin zgomot și fum, sau pot accelera diferite procese de degradare a componentelor naturale. Din păcate, la nivelul acestei unități administrative nu sunt marcate trasee pentru drumeție sau cicloturism și nici nu sunt amenajate locuri de popas cu cortul sau rulotele.

Obiectivele turistice de factură antropică completează în mod fericit potențialul turistic natural, ele fiind rezultatul evenimentelor istorice pe fondul trecerii timpului.

La Pâncota se află un castel construit în stil neobaroc, castelul "Szulkowszky". Construcția a fost începută de baronul Dietrich Jozsef în anii 1830 și terminată în 1840, iar după 1855 a fost moștenit de ginerele său Prințul Szulkowszky Jozef. Caracteristicile stilului baroc, care se regăsesc în parte și la castelul „Szulkowsky” sunt: porțile și grilajul geamurilor din fier forjat; decorațiuni exterioare și interioare curbate, cu linii circulare; săli cu oglinzi, candelabre din cristal; grădini monumentale aranjate ordonat; simbolul regal pe acoperișul clădirii din țigle emailate. Datorită renovării din anii 1980 castelul Szulkowsky s-a păstrat în condiții relativ bune, fiind în prezent sediul Primăriei și a Bibliotecii Orășenești.

Casa memorială Csiky Gergely, strada T. Vladimirescu nr. 47. Dramaturgul s-a născut la Pâncota în 8 decembrie 1842, într-o familie nobilă de origine armeană.

Influența podgoriei în viața culturală este și aici evidentă, prin „Balul Strugurilor”, festival care atrage atenția locuitorilor din împrejurimi, dedicat rodului viei de care ne bucurăm în fiecare toamnă. La aceste evenimente se mai adaugă Sărbătoarea Sfințirii Bisericii Catolice "Kirchweih" are loc anual în prima duminică după 15 august, respectiv Balul Pompierilor, anual în ultima sâmbătă a lunii noiembrie. Legat de podgorie, dar de cea a Măderatului, nu putem să nu amintim prezența

arborilor gigant - *Sequoiadendron giganteum*, existând două frumoase exemplare, cu o vârstă de peste 100 de ani, etalând peste 30 m înălțime. Amenajarea unor vechi conace sau crame din podgorie, respectiv constituirea unor pensiuni agroturistice, care să păstreze elementele tradiționale, specifice acestor locuri, ar putea dezvolta activitatea turistică. Folosirea tehnicilor vechi de obținere a vinului, utilizând vechi instrumente, sunt activități care polarizează interesul turiștilor, cu precădere a celor străini.

14. Unitatea administrativ teritorială Sebiș

Teritoriul administrativ al sebișului este traversat de două drumuri județene, de un drum comunal și de mai multe drumuri agricole. Astfel, de la sud spre nord este traversat de drumul județean DJ 792 B - Hodiș - Bârsa – Sebiș - Moneasa – limită de județ, pentru ca de la vest spre est să fie traversat de drumul județean DJ 793 - Sinteza Mare – Vasile Goldiș - Beliu – Seliște – Sebiș - Chisindia. De asemenea, orașul Sebiș este deservit și de calea ferată CF 317 - Arad – Brad.

Mai amintim și prezența drumului comunal DC 14, care pornește din Prunișor spre DC 15 - care ajunge în Ignești. Dacă drumurile județene sunt asfaltate, cu o cale de rulare bună, nu același lucru se poate spune despre cele comunale, de regulă pietruite, mai greu practicabile pe vreme nefavorabilă. Lungimea drumurilor din unitatea administrativ teritorială Sebiș, conform fișei localității realizată de CJ Arad în 2012, este de 50 km, din care 45 km sunt asfalți, 4 km corespund drumurilor pietruite, iar drumurile de pământ totalizează 1 km. Lungimea străzilor orășenești este de 50 km, din care 41 sunt modernizați.

În ceea ce privește fondul locativ, la nivelul anului 2013, în această comună existau 2515 locuințe, din care 6 aparțineau domeniului public. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de 2,4 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 160209 m², să arate o valoare medie de 26,6 m²/loc, valoare mare comparativ cu alte situații.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această unitate administrativă sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Predominante sunt locuințele individuale, specifice mediului rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne.

De asemenea, consecință a planurilor de sistematizare a localităților rurale, conceput și demarat în perioada anilor '80, în vederea creșterii suprafețelor agricole și din necesitatea de a asigura cazare populației, întâlnim în centrul localității Sebiș și locuințe comune de genul blocurilor. Construcții de acest gen au continuat și în ultimii ani.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Sebișul constituie nucleu zonei de deservire cu apă 12, datorită capacităților existente, a numărului de locuitori și a poziției geografice. În momentul de față sursa de apă pentru zona de deservire Sebiș include o captare din râul Sebiș. Capacitatea de extracție este de 70 – 200 m³/h, iar apa este decantată, filtrată și tratată cu clor înainte de a fi furnizată. În prezent, rețeaua Sebiș alimentează Buteni, Chisindia și comuna Bîrsa.

Propunerile pentru aceasta zonă de deservire cu apă vizează reabilitarea stației de tratare a apei de la Sebiș și furnizarea de rețele de alimentare pentru toate localitățile și satele din unitatea administrativă Sebiș și comunele Buteni, Chisindia, Bârsa și Ignești. Donceniul este alimentat cu apă de la Sebiș, dar este necesară o extindere a rețelei cu 500 m. Prunișorul are alimentare dintr-un foraj local, fiind prevăzută o aducțiune nouă de alimentare și alimentare cu apă de la Sebiș. Sălăjeniul are alimentare cu apă de la Sebiș și este necesară extinderea rețelei cu 600 m. De asemenea, este prevăzută reabilitarea stației de tratare a apei, a stațiilor de pompare și a instalațiilor de captare a apei din Sebiș.

În ceea ce privește colectarea și epurarea apelor uzate, la Sebiș se constituie un cluster care să deservească un teritoriu mai mare. Sebișul dispune de o rețea colectoare scurtă, de 5 km, care deversează într-o stație de epurare a apelor uzate existentă, prevăzută cu treaptă mecanică de tratare. Zona adiacentă Buteni nu are rețea colectoare. Se propune extinderea rețelelor de colectare în Sebiș cu 22 km și construirea unei noi stații de epurare a apelor uzate cu tratare completă.

La nivelul unității administrative Sebiș există alimentare cu energie pentru toate locuințele - rețelele electrice însumând 30,1 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea multor locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL. De asemenea, sunt și locuințe, de regulă blocuri, care sunt racordate la o rețea centralizată, în 2013 fiind distribuită populației energie termică în valoare de 522 Gcal.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur depozit ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare, unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Unitatea administrativ teritorială Sebiș va fi deservită de o stație de transfer și sortare care este construită între localitățile Sebiș și Prunișor, la sud de drumul județean ce leagă aceste localități. Stația de transfer și sortare va fi prevăzută și cu tehnologie de compostare a deșeurilor biodegradabile.

Suprafața spațiilor verzi în Sebiș este de 15 ha, fiind vorba în special de parcul din centrul orașului. Raportat la numărul de locuitori, fiecărui cetățean din Sebiș îi revine suprafața de 24,8 m².

Turismul

Potențialul turistic al unității administrativ teritoriale este atractiv, datorită condițiilor naturale care etalează un potențial semnificativ din punct de vedere turistic. În spațiul colinar, care etalează

peisaje frumoase și atractive, se pot derula activități de recreere și odihnă activă de genul drumeției și cicloturismului. Prezența Crișului Alb și a afluenților lui, respectiv a canalelor permit derularea unor activități de recreere de genul pescuitului. Turismul cinegetic se bucură de un potențial adecvat, dar se impune o monitorizare riguroasă pentru a nu periclita echilibrul ecosistemelor naturale. În acest sens există și cabana Ciutărie, aflată în administrarea Ocolului Silvic Sebiș, cabană care este într-un circuit turistic relativ închis.

Pe acest fond natural se suprapun obiectivele de factură antropică, care pot atrage atenția potențialilor turiști. La nivelul unității teritoriale Sebiș, din păcate, nu există obiective antropice de factură mare, ele având o importanță locală. În rândul acestora includem muzeul ”Țării Zarandului” care cuprinde o serie de exponate specifice acestui spațiu geografic. Muzeul este găzduit de clădirea Waldstein, dar care este într-un stadiu vizibil de degradare.

Agroturismul ar putea fi o opțiune viabilă ținând cont că mediul rural păstrează încă un peisaj prea puțin atins de modernitate. O strategie de dezvoltare a turismului, gândită, elaborată și bine implementată, bazată pe specificul local cu elemente tradiționale, chiar arhaice ar putea aduce venituri pentru locuitorii acestei comune.

Există un proiect de realizare a unui sat de vacanță în apropierea localității Sălăjeni, care să atragă, într-un spațiu mai puțin circulat, turiști amatori de natură, care pot observa și înțelege echilibrul existent între om și natură.

În orașul Sebiș există o unitate de cazare de tip hotel, dar care necesită o adaptare la cerințele actuale ale turiștilor. De asemenea, există și două pensiuni turistice, care au o capacitate de cazare de 43 de locuri. Numărul total de sosiri, în 2013, a fost de 764 turiști, cu o medie lunară de 63,6. Cei mai mulți sunt înregistrați în lunile ianuarie, iulie și august, luni cu circulație turistică mai accentuată datorită perioadelor mai libere din timpul oamenilor. În acest sens predomină turiștii care sunt în tranzit și cei care preferă să stea în perioada sfârșitului de săptămână, afirmație argumentată de media numărului de 2,6 înnoptări/turist.

15. Unitatea administrativ teritorială Seleuș

Teritoriul administrativ al comunei Seleușului este traversat de două drumuri județene, de un drum comunal și de mai multe drumuri agricole. Drumul județean DJ 709 - DN 7 – Șiria – Seleuș - Șicula - Cermei – Berechiu – Batăr, este cel mai important drum județean, el făcând legătura între Crișul Alb și Crișul Negru - jud. Bihor. Fiind orientat de la sud spre nord, acest drum traversează doar Seleușul.

Drumul județean DJ 792 are o direcție generală vest – est și ajunge în Seleuș pornind din Socodor și trecând prin Nădab și Zarand. În centru Seleușului se suprapune, până în nordul acestei localități, cu DJ 709, dar, după trecerea Cigherului, se desprinde și pornește spre Ineu. Singurul drum comunal din unitatea administrativ teritorială Seleuș este DC 20, care leagă localitățile Iermata și

Moroda de DJ 792. Dacă drumurile județene sunt asfaltate, cu o cale de rulare bună, nu același lucru se poate spune despre cele comunale, de regulă pietruite, mai greu practicabile pe vreme nefavorabilă. Lungimea drumurilor din unitatea administrativ teritorială Cermei, conform fișei localității realizată de CJ Arad în 2012, este de 35 km, din care 4 km sunt asfaltați și 31 km corespund drumurilor pietruite.

În ceea ce privește fondul locativ, la nivelul anului 2013, în această comună existau 1087 locuințe toate fiind în proprietate privată. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de 4 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 65834 m², să arate o valoare medie de 60,5 m²/loc, valoare mare comparativ cu alte comune.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Predominante sunt locuințele individuale, specifice mediului rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne. De asemenea, consecință a planurilor de sistematizare a localităților rurale, conceput și demarat în perioada anilor '80, în vederea creșterii suprafețelor agricole și din necesitatea de a asigura cazare populației, întâlnim în Cermei și locuințe comune de genul blocurilor.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Comuna Seleuș este arondată zonei de deservire cu apă Pâncota. Sursa de apă pentru zona de deservire Pâncota include 6 foraje. Capacitatea de extracție este de aproximativ 35 l/s, iar apa este tratată cu clor înainte de a fi furnizată. Satele periferice nu dispun de alimentare cu apă administrată.

Se va prevedea reabilitarea celor 6 foraje, o nouă stații de tratare a apei pentru îndepărtarea arsenicului, instalație de clorinare, stație de pompare, rezervor de stocare, extinderea cu 6,3 km a rețelei Pâncota și un nou sistem de alimentare și rețea către Măderat. Propunerile pentru această zonă de alimentare cu apă vizează reabilitarea și extinderea rețelei în Pâncota, extinderea rețelei în Măderat și extinderea magistralei de alimentare și a rețelei către comuna Seleuș.

În momentul de față nici o localitate din comuna Seleuș nu au alimentare cu apă urmând ca toate acestea să fie deservite de centrul Pâncota după extinderea rețelei de alimentare: 10,8 km în Seleuș, 4 km în Moroda și 2,5 în Iermata. Până la împlinirea acestui deziderat populația acestor localități rurale se va alimenta cu apă de la pompele din sate.

În același context, în comuna Seleuș, practic, nu există nici rețea de canalizare. Se menționează existența unui km de canalizare în localitatea Seleuș, dar apa menajeră captată nu ajunge într-o stație de epurare a apelor uzate. Se propune extinderea rețelei de colectare în Pâncota și construirea unei noi stații de epurare a apelor uzate, asigurând tratare secundară completă și

îndepărtarea nutrienților, care să deservească zona. În zonele mărginașe, Seleuș, Galșa, Măsca, Șiria și Târnova se vor prevedea rețele colectoare, iar apele uzate vor fi transferate către noua stație de epurare a apelor uzate regională la Pâncota. În acest sens, la Seșeuș se vor realiza 9 km de rețea de canalizare, se va construi o stație de pompare, iar apa uzată va fi transferată, spre a fi epurată, la stația de epurare a apelor uzate Pâncota.

La nivelul comunei Seleuș există alimentare cu energie pentru toate locuințele - rețelele electrice însumând 52 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur deponu ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare, unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Comuna Seleuș va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Ineu - Mocrea.

Turismul

Potențialul turistic al comunei Seleuș este relativ limitat, datorită condițiilor naturale care etalează un potențial nesemnificativ din punct de vedere turistic. Prezența Cigherului și a canalelor Matca și Morilor, respectiv lacul antropoc, permit derularea unor activități de recreere de genul pescuitului.

În aceste condiții doar obiectivele de factură antropocă mai pot genera activități turistice. Dar și aceste obiective sunt cu un potențial restrâns, deoarece nu găsim edificii ecumenice vechi, din piatră sau lemn, nu există situri arheologice sau monumente istorice remarcabile. Putem amintii vechiul pod turcesc care a fost construit peste Cigher, dar valoarea lui turistică este estompată de starea de degradare în care se găsește și a reziduurilor care-l marchează. Ca atare, doar promovarea tradițiilor locale și a obiceiurilor mai pot atrage interesul turiștilor.

16. Unitatea administrativ teritorială Șepreuș

Teritoriul administrativ al Șepreușului este traversat de un drum județean, patru drumuri comunale și mai multe drumuri agricole. Drumul județean DJ 793 este cel mai important, el făcând legătura între localitățile Sinteia Mare și Chisindia. Este orientat pe o direcție generală vest – est și traversează drumul județean DJ 709, care traversează localitatea Cermei.

Drumurile comunale fac legătura dintre Șepreuș și Satu Nou - DC 124, Mișca - DC 128, Chereuș - DC 132, respectiv Apateu - DC 133. Dacă drumurile județene sunt asfaltate, cu o cale de rulare bună, nu același lucru se poate spune despre cele comunale, de regulă pietruite, mai greu practicabile pe vreme nefavorabilă. Conform fișei localității redactată în 2012, lungimea drumurilor

din unitatea administrativ teritorială Șepreuș este de 27 km, din care 5,5 km sunt modernizate, 20,5 km sunt de pământ și 1 km pietruite. Cu siguranță că, raportat la 2014, situația nu mai este aceeași.

În unitatea administrativ teritorială Șepreuș, la nivelul anului 2013 existau 1049, toate în proprietate privată. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de 2,5 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 61342 m², să arate o valoare medie de 23,3 m²/loc.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Astfel, există atât case vechi, ridicate din pământ bătut - chirpici, văiugă, locuite sau părăsite, mai mult sau mai puțin întreținute, cât și clădiri noi, ridicate cu materiale de construcții moderne, care asigură un confort ridicat.

O situație aparte este caracteristică clădirilor ridicate de etnici rromi, clădiri care respectă anumite elemente specifice și care pun în evidență un anumit statut social. Arhitectura acestor clădiri nu se integrează în arhitectura localității, ceea ce dă naștere unor contraste evidente, a unui amalgam arhitectural care denaturează aspectul localității. În cele mai multe cazuri este vorba de clădiri mari, cu unul sau două nivele, cu turnuri și/sau coloane și cu o intrare mare. Au mai multe încăperi dar, în general, nu sunt ocupate decât într-un procent foarte mic. De regulă sunt construite din cărămizi și în cele mai multe cazuri nu sunt terminate sau finisate prin tencuială și culoare.

Planul de urbanism general al localității face prevederi clare referitoare la politica construcțiilor - arhitectură, înălțime, amplasare față de stradă. Pentru a eluda aceste prevederi, sunt achiziționate case vechi, la strada principală, dar care sunt abandonate tocmai în ideea de a se degrada rapid și de a se dărâma singure. În spatele lor sunt construite case noi, cu arhitectura menționate anterior.

Referitor la rețeaua de alimentare cu apă potabilă și de canalizare din comuna Șepreuș, se constată următoarea situație: lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile este de 35,2 km, cu o capacitate de 782 m³/zi, care asigură necesarul populației. Din păcate nu există o rețea de canalizare, ceea ce înseamnă ca apele uzate sunt deversate direct în natură.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Comuna Șepreuș, conform acestui proiect, va avea propria ei sursă de alimentare cu apă realizându-se un foraj nou de adâncime, o stație de dezinfecție, iar rețeaua actuală va fi extinsă cu 2 km.

În ceea ce privește evacuarea apelor uzate din Șepreuș se propune evacuarea acestora spre clusterul din Apateu. Astfel, se propune realizarea unui proiect regional cu rețele colectoare și o nouă stație de epurare a apelor uzate la Apateu, împreună cu rețele colectoare în Șepreuș, Cermei și

Șomoșcheș, respectiv transferarea apelor uzate la Apateu. Ca atare, este necesară realizarea rețelei de canalizare de 9 km lungime, SP și transferul acestora la stația de epurare a apelor uzate Apateu.

La nivelul comunei Șepreuș există alimentare cu energie pentru toate locuințele - rețelele electrice însumând 21 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL. Acest lucru presupune existența surselor individuale de încălzire, cu unul sau mai multe focuri, cu consecințele ce decurg din această situație, consum mare de lemn, preluat din pădurile limitrofe; emisii de CO₂.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur deponu ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare, unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Comuna Șepreuș va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Chișineu Criș - prevăzută și cu instalații de compostare a deșeurilor biodegradabile.

Turismul

Potențialul turistic al comunei Șepreuș este relativ limitat, datorită condițiilor naturale, care etalează un potențial nesemnificativ din punct de vedere turistic.

În evidență iese clădirea primăriei, datorită arhitecturii specifice și a amplasării în centrul comunei. Cu siguranță că este o clădire veche, probabil un fost conac, care a aparținut unor oameni înstăriți, proprietari de terenuri și averi. În rândul acestora s-a numărat și familia Czarán, exponentul acesteia, Czarán Gyula, având un rol major în dezvoltarea turismului din zona stațiunii Moneasa și din Munții Apuseni. Acesta a deschis numeroase trasee turistice montane, la finele secolului al XIX – lea, dar a murit prematur în 1906, fiind îngropat la Moneasa.

17. Unitatea administrativ teritorială Șicula

Teritoriul administrativ al comunei Șicula este traversat de un drum național, de două drumuri județene, de un drum comunal și de mai multe drumuri agricole. Drumul național DN 79 A, care face legătura între partea estică - Vârfurile și vestică – Vârșand, a județului, traversează comuna de la sud-est spre nord-vest, trecând prin localitățile Șicula și Chereluș. Drumul județean DJ 709 - DN 7 – Șiria – Cermei – Berechiu – Batăr, este cel mai important drum județean, el făcând legătura între Crișul Alb și Crișul Negru - jud. Bihor. Fiind orientat de la sud spre nord, acest drum traversează localitățile Șicula și Gurba.

Drumul județean DJ 791 are o direcție generală sud-vest – nord-est și ajunge în Chereluș, pornind din Zimandu Nou. Singurul drum comunal din comuna Șicula leagă satul Chereluș de comuna Șepreuș. Dacă drumurile județene sunt asfaltate, cu o cale de rulare bună, nu același lucru se poate spune despre cele comunale, de regulă pietruite, mai greu practicabile pe vreme nefavorabilă.

Lungimea drumurilor din unitatea administrativ teritorială Cermei, conform fișei localității realizată de CJ Arad în 2012, este de 48,2 km, din care 9,1 km sunt asfaltați, 33,6 km corespund drumurilor pietruite și 5,5 km sunt drumuri de pământ.

În ceea ce privește fondul locativ, la nivelul anului 2013, în această comună existau 1882 locuințe toate fiind în proprietate privată. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de 2,3 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 108527 m², să arate o valoare medie de 24,8 m²/loc, valoare comparativă cu alte comune.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Predominante sunt locuințele individuale, specifice mediului rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne. De asemenea, consecință a planurilor de sistematizare a localităților rurale, conceput și demarat în perioada anilor '80, în vederea creșterii suprafețelor agricole și din necesitatea de a asigura cazare populației, întâlnim în Cermei și locuințe comune de genul blocurilor.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Comuna Șicula este arondată zonei de deservire cu apă Ineu. Sursa de apă pentru această zonă include 7 foraje la nord de Ineu și 2 foraje la sud, care deservește atât orașul Ineu cât și localitatea satelit Mocrea, precum și localitățile Șicula și Gurba. Capacitatea de extracție este de aproximativ 3-8 l/s, iar apa este aerată, filtrată și tratată cu clor înainte de a fi furnizată.

Propunerile pentru orașul Ineu vizează furnizarea de interconexiuni la rețea pentru a îmbunătăți zonele de presiune; reabilitarea stației de tratare a apei, a stației de pompare și a rezervoarelor de stocare; reabilitarea a 20 km de rețea; furnizarea de capacitate suplimentară de stocare de 250 m³ pentru frontul de captare sud; furnizarea de 2 foraje suplimentare cu o adâncime de 100 m în frontul de captare sud și instalație automată de clorinare - frontul de captare sud. Pentru Mocrea și Șicula se propune extinderea rețelei de distribuție, cu 4 km și înlocuirea magistralei de alimentare de la Ineu. Există un proiect finanțat prin OG7 pentru alimentarea cu apă din Ineu pentru Chereuș.

Deocamdată nu există o rețea de canalizare, dar proiectul prevede constituirea rețelei - 9 km, a unei stații de pompare și transferul apelor uzate la stația de epurare a apelor uzate Ineu, care este în curs de modernizare.

La nivelul comunei Șicula există alimentare cu energie pentru toate locuințele - rețelele electrice însumând 68,2 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur deponu ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare, unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Comuna Șicula va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Ineu - Mocrea.

Turismul

Potențialul turistic al comunei Șicula este relativ limitat, datorită condițiilor naturale care etalează un potențial ne semnificativ din punct de vedere turistic. Prezența Crișului Alb și a Teuzului, permit derularea unor activități de recreere de genul pescuitului.

În aceste condiții doar obiectivele de factură antropică mai pot genera activități turistice. Dar și aceste obiective sunt cu un potențial restrâns, deoarece nu găsim edificii ecumenice vechi, din piatră sau lemn, nu există situri arheologice sau monumente istorice remarcabile. Doar promovarea tradițiilor locale și a obiceiurilor mai pot atrage interesul turiștilor. Cunoscută, în acest sens, este formația de dansuri populare din Șicula, care promovează portul popular, specific acestei localități.

18. Unitatea administrativ teritorială Șilindia

Teritoriul administrativ al comunei Buteni este traversat de un drum județean, de trei drumuri comunale și de mai multe drumuri agricole și forestiere. Astfel, prin centrală a comunei, cu o direcție generală est – vest, întâlnim drumul județean DJ 792 C - Buteni – Târnova – Pâncota – Sântana – Curtici – frontiera cu Ungaria.

Primul drum comunal leagă satul Iercoșeni de DJ 792 C, drum orientat sud – nord. Al doilea drum comunal - DC 63, face legătura între localitățile Luguzău și Tauț și trece prin localitatea Camna. În fine, cel de-al treilea drum comunal, DC 27, pornește din Șilindia și trece prin Satu Mic, pentru a ajunge la Mocrea.

În ceea ce privește fondul locativ, la nivelul anului 2013, în această comună existau 668 locuințe, din care 2 aparțineau domeniului public. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de 1,3 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 23853 m², să arate o valoare medie de 28,3 m²/loc, valoare mare comparativ cu alte comune.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Predominante sunt locuințele individuale, specifice mediului rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne, mai trainice, cu o arhitectură specifică.

De asemenea, consecință a planurilor de sistematizare a localităților rurale, conceput și demarat în perioada anilor '80, în vederea creșterii suprafețelor agricole și din necesitatea de a

asigura cazare populației, întâlnim în Satu Mic și locuințe comune de genul blocurilor, dar nu sunt caracteristice.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Datorită poziției geografice, comun Șilindia este arondată zonei de deservire 10 – Tauț. Sursa de apă pentru zona de deservire Tauț include 4 foraje de mică adâncime dintre care funcționează doar 3. Capacitatea de extracție este de 2 - 51 l/s, iar apa este filtrată și tratată cu clor înainte de a fi furnizată. În prezent, Tauț alimentează satul Dud. Alte sate periferice nu dispun de alimentare cu apă administrată. Propunerile pentru aceasta zonă de deservire cu apă vizează realizarea de foraje suplimentare și dezinfecție la Tauț și extinderea rețelei de alimentare către localități și sate din comunele Tauț, Târnova și Șilindia.

Strict pentru comuna Șilindia este următoarea situație:

- a. Camna, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propune realizarea unei rețele de 500 m și alimentare de la Tauț,
- b. Iercoșeni, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propune realizarea unei rețele de 500 m și alimentare de la Tauț,
- c. Luguzău, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propune realizarea unei rețele de 1000 m și alimentare de la Tauț,
- d. Satu Mic, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propune realizarea unei rețele de 1200 m și alimentare de la Tauț,
- e. Șilindia, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propune realizarea unei rețele de 2500 m și alimentare de la Tauț.

În același context, în comuna Șilindia nu există o rețea de canalizare. În master planul de apă nu este prevăzută realizarea unei rețele de conducte de canalizare a apelor menajere pentru comuna Șilindia. Astfel sunt necesare fosele septice personale, pentru una sau mai multe locuințe, care să fie vidanțate regulat, pentru a prevenii diferitele forme de degradare a mediului.

La nivelul comunei Buteni există alimentare cu energie pentru toate locuințele - rețelele electrice însumând 37 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur depozit ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare,

unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Comuna Șilindia va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Ineu.

Turismul

Potențialul turistic al comunei Șilindia este relativ atractiv, datorită condițiilor naturale care etalează un potențial limitat din punct de vedere turistic. În spațiul colinar, care etalează peisaje frumoase și atractive, se pot derula activități de recreere și odihnă activă de genul drumeției și cicloturismului. Prezența Cigherului și a afluenților lui permit derularea unor activități de recreere de genul pescuitului. Turismul cinegetic se bucură de un potențial adecvat, dar se impune o monitorizare riguroasă pentru a nu periclita echilibrul ecosistemelor naturale.

Pe acest fond natural se suprapun obiectivele de factură antropică, care pot atrage atenția potențialilor turiști. La nivelul comunei Șilindia, din păcate, nu există obiective antropice de factură majoră, ele având o importanță locală. În această categorie intră biserica de lemn din localitatea Iercoșeni, un frumos edificiu ecumenic care confirmă trăinicia credinței și rolul ei în viața oamenilor.

Biserica a fost construită în 1752 și a fost cumpărată de iercoșeni din Chisindia în 1786. Planul bisericii este unic în Protopopiatul Ineu fiind o navă dreptunghiulară care se continuă la altar cu un spațiu terminat în vârf ascuțit, fără decroș. Așadar, absida are un plan pentagonal, cu patru laturi exterioare. Față de alte biserici de lemn, aceasta are pereții din ”lozdoabe” din lemn de gorun prinse în ”șoși” verticali dubli. Bolta semicilindrică a naosului nu se oprește numai la această încăpăre, ci se prelungește și în altar pe o mică porțiune. Hramul bisericii este ”Adormirea Maicii Domnului”.

Agroturismul ar putea fi o opțiune viabilă ținând cont că mediul rural păstrează încă un peisaj prea puțin atins de modernitate. O strategie de dezvoltare a turismului, gândită, elaborată și bine implementată ar putea aduce venituri pentru locuitorii acestei comune.

19. Unitatea administrativ teritorială Tauț

Teritoriul administrativ al comunei Tauț este traversat de un drum județean, cinci drumuri comunale, respectiv de mai multe drumuri agricole și forestiere. Astfel, prin partea centrală a comunei, cu o direcție generală sud – nord, întâlnim drumul județean DJ 708 A - Bârzava – Tauț - Dud - Târnova. Acest drum are mai mult un rol strategic, el permițând traversarea Munților Zărand. Este mai puțin folosit în circulația publică, fiind un drum de pietruit cu porțiuni doar din pământ, și ajunge la altitudinea de 425 m.

Drumurile comunale fac legătura fie între localitatea Tauț și comunele limitrofe, fie leagă celelalte sate din perimetrul comunei. De unitatea administrativ teritorială Șilindia localitatea Tauț este legată prin două drumuri comunale: DC 63 - Tauț - Camna - Luguzău și DC 64 - Tauț - Șilindia. Celelalte drumuri comunale se desprind din DJ 708 A, fiind vorba de: DC 61 A - DJ708 A – Nadăș -

Conop - Chelmac, drum care traversează creasta Munților Zarand spre sud, ajungând astfel la 380 m altitudine; DC 61 - DJ 708 A – Minișel; DC 62 - DJ 708 A – Minișul de Sus.

În ceea ce privește fondul locativ, la nivelul anului 2013, în această comună existau 1378 locuințe, din care 1 aparținea domeniului public. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de 1,3 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 64675 m², să arate o valoare medie de 36,4 m²/loc, valoare foarte mare comparativ cu alte comune.

Referitor la calitatea construcțiilor, la nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Predominante sunt locuințele individuale, specifice mediului rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Datorită poziției geografice și a resurselor de apă existente, comuna Tauț este prevăzută a deveni un centru de deservire cu apă a spațiului limitrof comunei. În prezent sursa de apă pentru zona de deservire Tauț include 4 foraje de mică adâncime dintre care funcționează doar 3. Capacitatea de extracție este de 2-51 l/s, iar apa este filtrată și tratată cu clor înainte de a fi furnizată. În prezent, Tauțul alimentează și satul Dud. Alte sate periferice nu dispun de alimentare cu apă administrată din Tauț. Propunerile pentru această zonă de deservire cu apă vizează realizarea de foraje suplimentare și dezinfecție la Tauț și extinderea rețelei de alimentare către localități și sate din comunele Tauț, Târnova și Șilindia.

Strict pentru comuna Tauț este următoarea situație:

- a. Minișel, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propune realizarea unei rețele de 1000 m și alimentarea de la Tauț,
- b. Minișul de Sus, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propune realizarea unei rețele de 1000 m și alimentarea de la Tauț,
- c. Nadăș, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propune realizarea unei rețele de 5,200 m și alimentarea de la Tauț,
- d. Tauț, are un front de captare cu 4 foraje de mică adâncime, o stație de tratare a apei și o rețea de 14.58 km. Se propune realizarea de noi foraje de mare adâncime, de realizarea unui sistem de dezinfecție a apei și alimentarea cu apă a comunelor Taut, Târnova și Șilindia.

În același context, în comuna Tauț nu există o rețea de canalizare. În aceste condiții, pe fondul dezvoltării unei rețele de alimentare cu apă a populației din comună, este mai mult decât necesar a se constitui un sistem de colectare a apelor uzate bazate pe plistere septice, care să fie vidanțate cu regularitate, pentru a preveni degradarea mediului înconjurător.

La nivelul comunei Tauț există alimentare cu energie pentru toate locuințele - rețelele electrice însumând 36 km, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur deponeu ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare, unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Comuna Tauț va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Ineu.

Turismul

Potențialul turistic al comunei Tauț este atractiv, datorită condițiilor naturale care etalează un potențial semnificativ din punct de vedere turistic. În spațiul colinar și în cel montan, care etalează peisaje frumoase și atractive, se pot derula activități de recreere și odihnă activă de genul drumeției și cicloturismului. Prezența Cigherului și a afluenților lui permit derularea unor activități de recreere de genul pescuitului. Turismul cinegetic se bucură de un potențial adecvat, dar se impune o monitorizare riguroasă pentru a nu periclita echilibrul ecosistemelor naturale.

Pe acest fond natural se suprapun obiectivele de factură antropică, care pot atrage atenția potențialilor turiști. La nivelul comunei Tauț, din păcate, nu există obiective antropice de factură majoră, ele având o importanță locală. În această categorie includem lacul de pe Cigher, care poate constitui un punct de dezvoltare turistică a comunei. Pe marginea acestuia sunt mai multe stabilimente de cazare turistică, proprietate privată, cu circuit deschis sau închis. De asemenea, sunt și case de odihnă și recreere. În afara valorificării piscicole, care este dominantă acum, porțiuni din lac ar putea fi amenajate pentru derularea diferitelor activități de recreere sau sporturi pe apă: înot, canotaj. Ținând cont că lacul este inclus într-un sit Natura 2000 ar trebui în mod imperios ca accesul cu mijloace motorizate pe lac - bărci, scutere și altele asemenea - să fie strict limitată pentru perioadele în care fauna lacului, sau cea în tranzit, nu ar fi afectată.

Agroturismul ar putea fi o opțiune viabilă ținând cont că mediul rural păstrează încă un peisaj prea puțin atins de modernitate. O strategie de dezvoltare a turismului, gândită, elaborată și bine implementată ar putea aduce venituri pentru locuitorii acestei comune.

20. Unitatea administrativ teritorială Târnova

Teritoriul administrativ al comunei Târnova este traversat de trei drumuri județene, trei drumuri comunale, de mai multe drumuri agricole și forestiere, respectiv de calea ferată CF 317. Astfel, prin partea central-nordică a comunei, cu o direcție generală este – vest, întâlnim drumul județean DJ 792 C - Buteni - Șilindia – Târnova – Pâncota – Sântana - Curtici. De la nord spre sud comuna este traversată de drumul județean DJ 792 D - DJ 792 – Mocrea – Chier – Târnova - Căsoaia.

Drumul județean DJ 708 A - Bârzava – Tauț - Dud – Târnova, are o direcție generală est – est și ajunge în partea estică a Târnovei, unde se intersectează cu DJ 792 C.

Drumurile comunale fac legătura fie între localitatea Târnova și satele componente, fie leagă celelalte sate din perimetrul comunei între ele. Drumul comunal DC 65 - Măderat – Agrișul Mare – Drauț, se intersectează cu DJ 792 D în centrul comunei, având o direcție generală vest – est. De Agrișul Mare sunt legate și localitățile Arăneag - prin DC 66, respectiv Târnova - prin DC 67. Prin partea de nord a comunei Târnova se găsește calea ferată CF 317 - Arad - Brad, acest sector fiind dat în exploatare în a doua jumătate a secolului al XIX – lea. Singura haltă care deservește comuna este Târnova, situată la circa 2 km de localitatea reședință de comună.

În ceea ce privește fondul locativ, la nivelul anului 2013, în această comună existau 2554 locuințe, din care 2 aparțineau domeniului public. Raportat la numărul de locuitori, revine o medie de 2,5 locuitori/locuință, pentru ca raportul față de suprafața locuibilă, 132865 m², să arate o valoare medie de 21,1 m²/loc, valoare foarte mare comparativ cu alte comune. La nivelul fiecărei localități din această comună sunt diferențe notabile de la o gospodărie la alta, în funcție de interesul și venitul membrilor care formează o gospodărie. Predominante sunt locuințele individuale, specifice mediului rural, construite fie din materiale vechi - lemn și chirpici, fie din materiale de construcții moderne.

În peisajul arhitectural al unor localități din comuna Târnova au apărut elemente alohtone, care nu sunt specifice liniei arhitecturale ale satului românesc. Aceste elemente pot altera personalitatea fondului construit rezidențial și, în cele mai multe cazuri, nu respectă prevederile planului de urbanism general al comunei.

În momentul de față, la nivelul județului Arad, se implementează un proiect amplu prin care se urmărește alimentarea cu apă a localităților și evacuarea apelor uzate pentru tratarea lor înainte de a fi deversate în rețeaua hidrografică. Acest proiect urmărește îmbunătățirea confortului populației și diminuarea degradării mediului înconjurător prin prevenirea poluării.

Datorită poziției geografice și a resurselor de apă existente, comuna Tauț este prevăzută a deveni un centru de deservire cu apă și a populației din comuna Târnova. În prezent sursa de apă pentru zona de deservire Tauț include 4 foraje de mică adâncime dintre care funcționează doar 3. Capacitatea de extracție este de 2-51 l/s, iar apa este filtrată și tratată cu clor înainte de a fi furnizată. În prezent, Tauțul alimentează și satul Dud. Propunerile pentru această zonă de deservire cu apă vizează realizarea de foraje suplimentare și dezinfecție la Tauț și extinderea rețelei de alimentare către localități și sate din comunele Tauț, Târnova și Șilindia.

Strict pentru comuna Târnova este următoarea situație:

- a. Agrișu Mare, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propune realizarea unei rețele de 6000 m și alimentare de la Tauț,
- b. Arăneag, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propune realizarea unei rețele de 2500 m și alimentare de la Tauț,

- c. Chier, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propune realizarea unei rețele de 6500 m și alimentare de la Tauț,
- d. Drauț, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propune realizarea unei rețele de 5000 m și alimentare de la Tauț,
- e. Dud, alimentare cu apă de la Tauț. Se propune realizarea unei rețele de 4000 m și alimentare de la Tauț,
- f. Târnova, nu are sistem de alimentare cu apă. Se propune realizarea unei rețele de 10,000 m și alimentare de la Tauț.

În același context, în comuna Târnova nu există o rețea de canalizare. În aceste condiții, pe fondul dezvoltării unei rețele de alimentare cu apă a populației din comună, apare propunerea ca apa uzată să fie colectată, printr-o rețea de 14 km și trimisă la stația de epurare a apelor uzate Pâncota. Lucrările sunt prevăzute a se derula după 2018.

La nivelul comunei Târnova există alimentare cu energie pentru toate locuințele, pentru ca alimentarea cu gaze naturale să nu fie disponibilă. În aceste condiții, încălzirea locuințelor se face predominant cu lemn sau cu GPL.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, în momentul de față este în derulare un Plan de Gestionare Integrată a Deșeurilor din județul Arad. Acest plan prevede existența unui singur deponu ecologic, situat la marginea municipiului Arad, unde să fie depozitate deșeurile care nu sunt degradabile sau recuperabile. La nivelul județului vor exista mai multe stații de transfer și sortare, unde deșeurile sunt aduse din teritoriul aferent fiecărei stații. Comuna Târnova va fi deservită de stația de transfer și sortare de la Ineu.

Turismul

Potențialul turistic al comunei Târnova este atractiv, datorită condițiilor naturale care etalează un potențial semnificativ din punct de vedere turistic. În spațiul colinar și în cel montan, care etalează peisaje frumoase și atractive, se pot derula activități de recreere și odihnă activă de genul drumeției și cicloturismului. Prezența Cigherului și a afluenților lui permit derularea unor activități de recreere de genul pescuitului. Turismul cinegetic se bucură de un potențial adecvat, dar se impune o monitorizare riguroasă pentru a nu periclita echilibrul ecosistemelor naturale. Pe acest fond natural se suprapun obiectivele de factură antropică, care pot atrage atenția potențialilor turiști. La nivelul comunei Târnova, din păcate, nu există obiective antropice de factură majoră, ele având o importanță locală. În această categorie includem parcul de sculptură monumentală de la Căsoaia, unde există mai multe unități de cazare și servire a mesei.

La Căsoaia există o frumoasă zonă de recreere, situată la confluența mai multor pâraie - Șoimușul, Băilor, Highișul și Nemțului, în interiorul Munților Zărand, pe culmea nordică a acestora. Denumirea zonei provine de la numele Cabanei Căsoaia, ridicată în 1935, clădire frumoasă din lemn, cu un etaj și mansardă, existentă și azi. Alături de această cabană, care este inclusă într-un Centru de

Agrement, mai sunt și alte cabane, vile, pensiuni și un pitoresc camping, care asigură un climat optim pentru recreere și odihnă.

Pitorescul regiunii a făcut ca, în perioada 1979-1985, vara, să se organizeze tabere internaționale de sculptură, în cele șapte ediții ale taberei au fost realizate și montate pe socluri 70 de sculpturi monumentale, realizate de 57 de autori, din care 10 au fost arădeni. Ele sunt pe culmea Dealului Dubilor, chiar în zona de confluență a pâraielor amintite, accesul fiind facilitat de mai multe poteci și un mic drumeag de pământ.

La Căsoaia converg mai multe trasee turistice montane marcate, care unesc această regiune de periferia Munților Zarand - Șoimoș, Radna, Ghioroc, Covăsânț, Șiria. Tot odată, comuna Târnova este inclusă în regiunea turistică "Podgoria Aradului", care se bucură de un potențial turistic apreciabil, mai mult sau mai puțin valorificat.

Deasupra localității Agrișul Mare, pe dealul Cioaca, există urmele unei vechi cetăți medievale. Cetatea medievală avea o excelentă poziție, care domina întreaga vale și drumurile de acces. Atestată documentar în secolul XV, fortăreața, cu un ax principal de circa 70 metri, era străjuită, în mare parte, de două rânduri de ziduri din piatră. În interior se disting urmele unor clădiri de locuit, iar la intrarea în cetate, urmele unui pod suspendat.

Harta infrastructurii și construcțiilor din cuprinsul și din vecinătatea Complexului Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 20.

2.4.2. Impacturi

2.4.2.1. Presiuni - impacturi trecute și prezente

Tabel nr. 3

Presiuni – impacturi trecute și prezente

Nr. crt.	Descrierea impactului	Perioada de manifestare		Obiectiv de conservare vizat	Intensitatea impactului
		Trecut	Prezent		
1	Riscurile conexe legate de activitățile de creștere a animalelor domestice	X	X	<i>Lutra lutra</i> – vidra, toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> - libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Narcissus stelaris</i> - narcisa albă, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6240* pajiști stepice subpanonice, peisajul.	Medie
2	Uciderea indivizilor prin braconaj - utilizarea diferitelor tipuri de capcane, otrăvire, sau accidental în timpul desfășurării activității de recoltare a speciilor de interes	X	X	<i>Lutra lutra</i> – vidra, toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus</i>	Ridică

	cinegetic și pescuit			<i>meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> - libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte.	
3	Persecuția directă a indivizilor de către localnici	X	X	<i>Lutra lutra</i> – vidra, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac.	Redusă
4	Arderea vegetației	X	X	<i>Crex crex</i> – cârstelul de câmp, speciile de păsări ce cuibăresc la sol, <i>Botaurus stellaris</i> – buhaiul de baltă, <i>Ixobrychus minutus</i> – stârcul pitic, <i>Nycticorax nycticorax</i> – târcul de noapte, <i>Porzana porzana</i> – creștețul pestriț, <i>Porzana parva</i> – creștețul cenușiu, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> - libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6240* pajiști stepice subpanonice, peisajul.	Medie
5	Deșeurile de orice fel degradează calitatea habitatelor și împieteză peisajul	X	X	<i>Lutra lutra</i> – vidra, toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes,	Medie

				<p>murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Lucanus cervus</i>- rădașca, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6240* pajiști stepice subpanonice, 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, 91M0 păduri balcano-panonice de cer și gorun, 91Y0 păduri dacice de stejar și carpen, 91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>, peisajul.</p>	
6	Utilizarea uneltelor ilegale de pescuit		X	<p><i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul.</p>	Medie
7	Dezvoltarea rețelelor de transport și comunicare	X	X	<p>toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, peisajul</p>	Medie

8	Fragmentarea habitatelor datorată dezvoltării infrastructurii și activităților economice		<p>X</p> <p><i>Lutra lutra</i> – vidra, toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Lucanus cervus</i>- rădașca, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6240* pajiști stepice subpanonice, peisajul.</p>	Ridicată
9	Degradarea habitatelor prin desfășurarea unor activități economice, amenajarea cursurilor de apă, amenajarea teitoriului și poluarea apelor, modificarea suprafețelor de teren arabil, fânațe, pășuni, izlazuri cât și a zonelor împădurite, au un impact major în ceea ce privește condițiile de migrație și chiar de ocupare a habitatelor	X	<p>X</p> <p><i>Lutra lutra</i> – vidra, toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Lucanus cervus</i>- rădașca, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6240* pajiști stepice subpanonice, 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, 91M0 păduri balcano-panonice de cer și gorun, 91Y0 păduri dacice de stejar și carpen, 91E0* - Păduri</p>	Ridicată

				aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> , peisajul.	
10	Distrugerea vegetației lemnoase aflate în apropierea țărmurilor, a vegetației macrofite palustre, a vegetației natante, respectiv submerse din cadrul ariei protejate elimină/alterează habitatele specifice	X	X	<i>Lutra lutra</i> – vidra, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, 91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> , peisajul.	Ridicată
11	Daune cauzate de erbivore, inclusiv specii de erbivore de interes cinegetic cu cote de recoltă alocate necorespunzător, care pot produce pagube covorului vegetal și vegetației forestiere tinere		X	<i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> - libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Lucanus cervus</i> - rădașca, <i>Narcissus stelaris</i> - narcisa albă, 91M0 păduri balcano-panonice de cer și gorun, 91Y0 păduri dacice de stejar și carpen, 91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> , peisajul.	Redusă
12	Activitățile off-road și deschiderea de noi căi de acces va conduce la degradarea stațională și fragmentarea habitatului unor specii		X	toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus</i>	Redusă

				<i>cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Narcissus stelaris</i> - narcisa albă, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6240* pajiști stepice subpanonice, 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, peisajul.	
13	Dezvoltarea speciilor invazive non-native, alogene, conduce la degradarea structurii asociațiilor vegetale și habitatelor, conducând și la modificări în structura populațiilor speciilor animale		X	<i>Lutra lutra</i> – vidra, toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Lucanus cervus</i> - rădașca, <i>Narcissus stelaris</i> - narcisa albă, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6240* pajiști stepice subpanonice, 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, 91M0 păduri balcano-panonice de cer și gorun, 91Y0 păduri dacice de stejar și carpen, 91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> , peisajul.	Medie
14	Dezechilibre în lanțul trofic cauzate de activitatea antropică		X	toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânăță, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> -	Redusă

				<p>țiparul, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Lucanus cervus</i> - rădașca.</p>	
15	<p>Lucrările de amenajare a cursurilor de apă, drumurilor și altele asemenea, sau lucrările de întreținere efectuate în perioada / perioadele de reproducere alterează starea de conservare a apelor</p>	X	X	<p><i>Lutra lutra</i> – vidra, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, peisajul.</p>	Redusă
16	<p>Captarea apei, prin prizele de captare, pentru comunitățile locale, favorizează restrângerea habitatelor specifice</p>	X	X	<p><i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul,</p>	Redusă
17	<p>Aria naturală protejată dispune de un potențial agricol mare. În acest context fermierii recurg la irigarea terenurilor agricole, fertilizare, respectiv la utilizarea produselor biocide / hormoni / substanțe chimice pentru a crește productivitatea</p>	X	X	<p>Toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula</p>	Redusă

				coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6240* pajiști stepice subpanonice, 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, peisajul.	
18	Igienizarea utilajelor agricole în albia minoră a râului sau în apropierea albiei majore a râului, modifică însușirile chimice ale mediului biotic și abiotic	X	X	<i>Lutra lutra</i> – vidra, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, peisajul.	Redusă
19	Efectele induse de extragerea de agregate minerale din albia minoră a râului Crișul Alb	X	X	<i>Lutra lutra</i> – vidra, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, peisajul.	Ridicată
20	Stațiile de epurare care nu sunt rețehnologizate modifică din punct de vedere chimic mediul biotic și abiotic	X	X	<i>Lutra lutra</i> – vidra, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, <i>Ophiogomphus cecilia</i> - libelula coadă de șarpe verde.	Redusă
21	Distrugerea habitatelor specifice		X	<i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio</i>	Medie

	pentru iernare, reproducere și hrănire prin lucrări de amenajare, regularizare a albiilor cursurilor de apă, exploatarea masei lemnoase în lunca inundabilă și altele asemenea			<i>uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul.	
22	Regularizarea cursului de apă în vederea reducerii riscului de inundare a albiei majore	X		<i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, 91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> , 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, peisajul.	Medie
23	Extinderea intravilanului, în special a platformelor industriale, cu impact asupra suprafeței habitatelor specifice și calității acestora	X	X	<i>Lutra lutra</i> – vidra, toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, peisajul.	Medie
24	Asanarea zonelor umede și	X	X	<i>Nycticorax nycticorax</i> – stârcul de noapte, <i>Ardeola ralloides</i> – stârcul galben, <i>Ardea</i>	

	restrângerea suprafețelor de mlaștini, stufărișuri, zone bălțite			<i>purpurea</i> – stârcul roșu, <i>Egretta garzetta</i> – egretă mică, <i>Egretta alba</i> – egretă mare, <i>Platalea leucorodia</i> – lopătarul, <i>Ciconia ciconia</i> – barza albă, <i>Aythya nyroca</i> – rața roșie, <i>Haliaetus albicilla</i> – codalbul, <i>Circus aeruginosus</i> – eretele de stuf, <i>Pandion haliaetus</i> – uliganul pescar, <i>Porzana porzana</i> – creștețul pestriț, <i>Porzana parva</i> – creștețul cenușiu, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Ophiogomphus cecilia</i> - libelula coadă de șarpe verde, peisajul.	
25	Îndepărtarea lemnului mort pe picior sau căzut la sol, respectiv a arborilor bătrâni cu scorburi	X	X	Speciile de păsări ce se hrănesc cu larve din acest tip de substrat – fam. <i>Picidae</i> , <i>Ciconia nigra</i> – barza neagră, <i>Pandion haliaetus</i> – uliganul pescar, specii de animale care se adăpostesc și își fac cuiburi în scorburile acestor arbori și specii de insecte care se dezvoltă în acest tip de substrat, dintre care unele specii de interes conservativ, <i>Lucanus cervus</i> - rădașca, 91M0 păduri balcano-panonice de cer și gorun, 91Y0 păduri dacice de stejar și carpen, 91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> .	Medie
26	Culegerea de specii de floră și faună sălbatică	X	X	<i>Narcissus stelaris</i> - narcisa albă, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> - libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Lucanus cervus</i> - rădașca.	Redusă
27	Invazia speciilor native, autohtone	X	X	<i>Narcissus stelaris</i> - narcisa albă, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, peisajul.	Ridicată
28	Abandonarea cosirii		X	<i>Narcissus stelaris</i> - narcisa albă, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice,	Medie

				6240* pajiști stepice subpanonice, 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, peisajul.	
29	Activitățile de îndepărtare a lăstărișului - tăierea și eliminarea subarboretului - ca tratament silvic	X	X	Speciile de păsări din familia <i>Picidae</i> , <i>Lanius collurio</i> – sfrânciocul roșiatic, <i>Lanius minor</i> – sfrânciocul cu fruntea neagră, <i>Lullula arborea</i> – ciocârlia de pădure, <i>Sylvia nisoria</i> – silvia porumbacă, 91M0 păduri balcano-panonice de cer și gorun, 91Y0 păduri dacice de stejar și carpen.	Medie

Harta impacturilor trecute și prezente din cuprinsul și din vecinătatea Complexului Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 21.

2.4.2.2. Amenințări - impacturi viitoare previzibile

Tabel nr. 4

Amenințări – impacturi viitoare previzibile

Nr. crt.	Descrierea impacturilor viitoare previzibile	Obiectiv de conservare vizat	Intensitate amenințărilor – impacturilor viitoare previzibile
1	Riscurile conexe legate de activitățile de creștere a animalelor domestice	<i>Lutra lutra</i> – vidra, toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul	Redusă

		marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Narcissus stelaris</i> - narcisa albă, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6240* pajiști stepice subpanonice, peisajul.	
2	Uciderea indivizilor prin braconaj - utilizarea diferitelor tipuri de capcane, otrăvire, sau accidental în timpul desfășurării activității de recoltare a speciilor de interes cinegetic și pescuit	<i>Lutra lutra</i> – vidra, toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte.	Medie
3	Persecuția directă a indivizilor de către localnici	<i>Lutra lutra</i> – vidra, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac.	Redusă
4	Arderea vegetației	<i>Crex crex</i> – cârstelul de câmp, speciile de păsări ce cuibăresc la sol, <i>Botaurus stellaris</i> – buhaiul de baltă, <i>Ixobrychus minutus</i> – stârcul pitic, <i>Nycticorax nycticorax</i> – târcul de noapte, <i>Porzana porzana</i> – creștețul pestriț, <i>Porzana parva</i> – creștețul cenușiu, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6240* pajiști stepice subpanonice, peisajul.	Redusă
5	Deșeurile de orice fel	<i>Lutra lutra</i> – vidra, toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i>	Redusă

	degradează calitatea habitatelor și împietează peisajul	– buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Lucanus cervus</i> - rădașca, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6240* pajiști stepice subpanonice, 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, 91M0 păduri balcano-panonice de cer și gorun, 91Y0 păduri dacice de stejar și carpen, 91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> , peisajul.	
6	Utilizarea uneltelor ilegale de pescuit	<i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul.	Redusă
7	Dezvoltarea rețelelor de transport și comunicare	toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, peisajul.	Medie
8	Fragmentarea habitatelor datorată dezvoltării infrastructurii și	<i>Lutra lutra</i> – vidra, toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> -	Medie

	activităților economice	fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Lucanus cervus</i> - rădașca, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6240* pajiști stepice subpanonice, peisajul.	
9	Degradarea habitatelor prin desfășurarea unor activități economice, amenajarea cursurilor de apă, amenajarea teitoriului și poluarea apelor, modificarea suprafețelor de teren arabil, fânațe, pășuni, izlazuri cât și a zonelor împădurite, au un impact major în ceea ce privește condițiile de migrație și chiar de ocupare a habitatelor	<i>Lutra lutra</i> – vidra, toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Lucanus cervus</i> - rădașca, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6240* pajiști stepice subpanonice, 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, 91M0 păduri balcano-panonice de cer și gorun, 91Y0 păduri dacice de stejar și carpen, 91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> , peisajul.	Medie
10	Distrugerea vegetației lemnoase aflate în apropierea țărmurilor, a vegetației macrofite palustre, a vegetației	<i>Lutra lutra</i> – vidra, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din	Medie

	natante, respectiv submerse din cadrul ariei protejate elimină/alterează habitatele specifice	etajul montan până în cel alpin, 91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> , peisajul.	
11	Daune cauzate de erbivore, inclusiv specii de erbivore de interes cinegetic cu cote de recoltă alocate necorespunzător, care pot produce pagube covorului vegetal și vegetației forestiere tinere	<i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> - libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Lucanus cervus</i> - rădașca, <i>Narcissus stelaris</i> - narcisa albă, 91M0 păduri balcano-panonice de cer și gorun, 91Y0 păduri dacice de stejar și carpen, 91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> , peisajul.	Redusă
12	Activitățile off-road și deschiderea de noi căi de acces va conduce la degradarea stațională și fragmentarea habitatului unor specii	toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> - libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Narcissus stelaris</i> - narcisa albă, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6240* pajiști stepice subpanonice, 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, peisajul.	Redusă
13	Dezvoltarea speciilor invazive non-native, alogene, conduce la	<i>Lutra lutra</i> – vidra, toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> -	Ridicată

	degradarea structurii asociațiilor vegetale și habitatelor, conducând și la modificări în structura populațiilor speciilor animale	fluturile bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturile țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturile buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Lucanus cervus</i> - rădașca, <i>Narcissus stelaris</i> - narcisa albă, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6240* pajiști stepice subpanonice, 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, 91M0 păduri balcano-panonice de cer și gorun, 91Y0 păduri dacice de stejar și carpen, 91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> , peisajul.	
14	Dezechilibre în lanțul trofic cauzate de activitatea antropică	toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturile bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturile țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturile buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Lucanus cervus</i> - rădașca.	Redusă
15	Lucrările de amenajare a cursurilor de apă, drumurilor și altele asemenea, sau lucrările de întreținere efectuate în perioada/perioadele de	<i>Lutra lutra</i> – vidra, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, peisajul.	Redusă

	reproducere alterează starea de conservare a apeiiilor		
16	Captarea apei, prin prizele de captare, pentru comunitățile locale, favoriează restrângerea habitatelor specifice	<i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul.	Redusă
17	Aria naturală protejată dispune de un potențial agricol mare. În acest context fermierii recurg la irigarea terenurilor agricole, fertilizare, respectiv la utilizarea produselor biocide / hormoni / substanțe chimice pentru a crește productivitatea	toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6240* pajiști stepice subpanonice, 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, peisajul.	Medie
18	Igienizarea utilajelor agricole în albia minora a râului sau în apropierea albiei majore a râului,	<i>Lutra lutra</i> – vidra, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga	Redusă

	modifică însușirile chimice ale mediului biotic și abiotic	aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, peisajul.	
19	Efectele induse de extragerea de agregate minerale din albia minoră a râului Crișul Alb	<i>Lutra lutra</i> – vidra, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, peisajul.	Medie
20	Stațiile de epurare care nu sunt re tehnologizate modifică din punct de vedere chimic mediul biotic și abiotic	<i>Lutra lutra</i> – vidra, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde.	Redusă
21	Distrușgerea habitatelor specifice pentru iernare, reproducere și hrănire prin lucrări de amenajare, regularizare a albiilor cursurilor de apă, exploatarea masei lemnoase în lunca inundabilă și altele asemenea	<i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul.	Redusă
22	Regularizarea cursului de	<i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă,	Redusă

	apă în vederea reducerii riscului de inundare a albiei majore	<i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușorul de șes, murgoiul, <i>Gobio kessleri</i> - petrocul, <i>Gobio uranoscopus</i> - porcușorul de vad, <i>Barbus meridionalis</i> - mreana vânătă, moioaga, <i>Sabanejewia aurata</i> - dunarița, zvârluga aurie, <i>Misgurnus fossilis</i> - țiparul, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, 91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - Alno-Padion, <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> , 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, peisajul.	
23	Extinderea intravilanului, în special a platformelor industriale, cu impact asupra suprafeței habitatelor specifice și calității acestora	<i>Lutra lutra</i> – vidra, toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> -libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, peisajul.	Medie
24	Asanarea zonelor umede și restrângerea suprafețelor de mlaștini, stufărișuri, zone bălțite	<i>Nycticorax nycticorax</i> – stârcul de noapte, <i>Ardeola ralloides</i> – stârcul galben, <i>Ardea purpurea</i> – stârcul roșu, <i>Egretta garzetta</i> – egretă mică, <i>Egretta alba</i> – egretă mare, <i>Platalea leucorodia</i> – lopătarul, <i>Ciconia ciconia</i> – barza albă, <i>Aythya nyroca</i> – rața roșie, <i>Haliaetus albicilla</i> – codalbul, <i>Circus aeruginosus</i> – eretele de stuf, <i>Pandion haliaetus</i> – uliganul pescar, <i>Porzana porzana</i> – creștețul pestriț, <i>Porzana parva</i> – creștețul cenușiu, <i>Bombina bombina</i> – buhaiul de baltă cu burta roșie, <i>Bombina variegata</i> – buhaiul de baltă cu burta galbenă, <i>Triturus dobrogicus</i> – tritonul dobrogean, <i>Emys orbicularis</i> – broasca țestoasă de lac, <i>Ophiogomphus cecilia</i> - libelula coadă de șarpe verde, peisajul.	Redusă
25	Îndepărtarea lemnului mort pe picior sau căzut la sol, respectiv a arborilor bătrâni cu scorbură	Speciile de păsări ce se hrănesc cu larve din acest tip de substrat – fam. <i>Picidae</i> , <i>Ciconia nigra</i> – barza neagră, <i>Pandion haliaetus</i> – uliganul pescar, specii de animale care se adăpostesc și își fac cuiburi în scorburile acestor arbori și specii de insecte care se dezvoltă în acest tip de substrat, dintre care unele specii de interes conservativ, <i>Lucanus cervus</i> - rădașca, 91M0 păduri balcano-panonice de cer și gorun, 91Y0	Redusă

		păduri dacice de stejar și carpen, 91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> .	
26	Culegerea de specii de floră și faună sălbatică	<i>Narcissus stelaris</i> - narcisa albă, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> - fluturele bufniță cu pieptene, <i>Eriogaster catax</i> - țesătorul porumbarului, <i>Pilemia tigrina</i> - țesătorul marmorat, <i>Nymphalis vaualbum</i> - fluturele țestos, <i>Arytrura musculus</i> - fluturele buhă, <i>Ophiogomphus cecilia</i> - libelula coadă de șarpe verde, <i>Isophya costata</i> - cosașul de munte, <i>Lucanus cervus</i> - rădașca.	Redusă
27	Invazia speciilor native, autohtone	<i>Narcissus stelaris</i> - narcisa albă, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, peisajul	Medie
28	Abandonarea cosirii	<i>Narcissus stelaris</i> - narcisa albă, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6240* pajiști stepice subpanonice, 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, peisajul.	Redusă
29	Activitățile de îndepărtare a lăstărișului - tăierea și eliminarea subarboretului - ca tratament silvic	Speciile de păsări din familia <i>Picidae</i> , <i>Lanius collurio</i> – sfrânciocul roșiatic, <i>Lanius minor</i> – sfrânciocul cu fruntea neagră, <i>Lullula arborea</i> – ciocârlia de pădure, <i>Sylvia nisoria</i> – silvia porumbacă, 91M0 păduri balcano-panonice de cer și gorun, 91Y0 păduri dacice de stejar și carpen, 91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> , peisajul.	Redusă

Harta amenințărilor - impacturilor viitoare previzibile din cuprinsul și din vecinătatea Complexului Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 22.

CAPITOLUL 3.

EVALUAREA STĂRII DE CONSERVARE A SPECIILOR ȘI HABITATELOR

3.1. Evaluarea stării de conservare a fiecărui habitat de interes conservativ

1. 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice

Descrierea generală: cuprinde tufărișuri scunde, caducifoliolate cu afinități continentale și submediteraneene din bazinul panonic și regiunile învecinate, inclusiv periferia estică a Alpilor, periferia sudică a Carpaților nord-vestici, Depresiunea Transilvaniei și văile și dealurile adiacente ale Carpaților Orientali și Meridionali și ale munților Apuseni, periferia sudică a bazinului panonic, platoul Moraviei, până la dealurile și văile din nordul Peninsulei Balcanice. Apar atât pe substraturi carbonatice cât și silicatiche, formând o vegetație mozaicată compusă din pajiști stepice – 6210, și elemente floristice de silvostepă sau specii de plante din pajiștile rupicole panonice - 6190, adesea de-a lungul lizierelor de pădure.

Specii caracteristice: *Amygdalus nana*, *Cerasus fruticosa*, *Cerasus mahaleb*, *Spiraea media*, *Rosa spinosissima*, *Rosa gallica*, *Rosa pimpinellifolia*, *Amelanchier ovalis*, *Cornus mas*, *Crataegus monogyna*, *Acer tataricum*, *Cotoneaster integerrimus*, *Cotoneaster tomentosus*, *Cotoneaster niger*, *Allium sphaerocephalon*, *Anemone sylvestris*, *Asparagus officinalis*, *Buglossoides purpureocaerulea*, *Geranium sanguineum*, *Peucedanum carvifolia*, *Teucrium chamaedrys*, *Aster linosyris*, *Inula ensifolia*, *Inula hirta*, *Melica picta*, *Nepeta pannonica*, *Peucedanum cervaria*, *Phlomis tuberosa*, *Jurinea mollis*, *Vinca herbacea*, *Verbascum austriacum*, *Salvia austriaca*, *Stipa dasyphylla*, *Aconitum anthora*, *Chrysanthemum corymbosum*, *Vincetoxicum hirundinaria*, *Waldsteinia geoides*, *Syringa vulgaris*, *Euonymus verrucosus*, *Viburnum lantana*, *Spiraea chamaedryfolia*, *Spirea crenata*, *Fraxinus ornus*, *Paliurus spina-christi*, *Jasminum fruticans*, *Syringa josikaea*, *Genista radiata*, *Sorbus dacica*, *Sorbus aria*, *Sorbus cretica*, *Paeonia peregrina*, *Teucrium polium*, *Asplenium ruta-muraria*, *Ceterach officinarum*.

Descrierea distribuției la nivel național: Munții Trascău, Munții Vlădeasa, Munții Gilău, Carpații Meridionali, Țara Oașului, Podișul Mehedinți, Defileul Dunării, Piemontul Oltețului, Podișul Transilvaniei și depresiunile intramontane - Ciuc, Covasna, Brașov - Podișurile Moldovei, Podișul Dobrogei, Banat, Câmpia Aradului, Câmpia Română, Câmpia Ierului, Cheile Nerei-Beușnița, Cheile Turenilor, Dealul Cetății Lempeș-Mlaștina Hărman, Dealul Ciocaș-Dealul Vițelului, Dealul Mocrei-Rovina-Ineu, Dealurile Clujului Est, Defileul Crișului Repede-Pădurea Craiului, Domogled-Valea Cernei, Fânațele Pietroasa-Podeni, Frumoasa, Insulele Stepice Șura Mică-Slimnic, Lacul Știucilor-Sic-Puini-Bonțida, Lunca Crișul Albului Inferior, Muntele Șes, Muntele Tâmpa, Pajiștea Fegernic, Pajiștile Balda-Frata-Miheșu de Câmpie, Pajiștile lui Suci, Pajiștile Sărmășel-Milaș-Urmeniș, Platoul Mehedinți, Podișul Secașelor, Porțile de Fier, Râul Tur, Sighișoara-Târnava Mare, Suatu-Cojocna-Crairât, Zau de Câmpie.

Aria de repartiție la nivel național a habitatului 40A0* este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 11a.

Suprafața habitatului în Complexul Ariei Protejate Cermei este reprezentată de pantele sudice, sud-vestice, parțial pe locul fostelor vii: 141,56 ha, reprezentând 1,05% din suprafața ocupată la nivel național. Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în aria naturală protejată este de circa 150 ha. Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată este aproximativ egal, indicând o stare de conservare favorabilă. Fiind vorba de prima operație de cartare a habitatelor în sit, se consideră ca suprafața de referință pentru starea favorabilă cea rezultată din măsurătorile și estimările realizate.

Harta de distribuție a habitatului 40A0* în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 11.

Structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice nu se află în condiții bune, mai mult de 50% din suprafața tipului de habitat este deteriorată în ceea ce privește structura și funcțiile sale, incluzând și speciile sale tipice. Dinamica suprafețelor ocupate de habitat este staționară, ca urmare a faptului că impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, vor avea un efect cumulat mediu asupra tipului de habitat, putând afecta semnificativ viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat. Factorii care infleuțesc dinamica habitatului sunt: intensitatea activităților agricole, intensitatea activităților silvice, intensitatea activității de creștere a animalelor.

Perspectivile habitatului 40A0* în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat nu este asigurată. Starea de conservare a habitatului din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a habitatului 40A0* este nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generală a habitatului 40A0* arată că parametrii calitativi ai acestuia sunt constanți.

2. 6240* pajiști stepice subpanonice

Descrierea generală: pajiști de stepă, dominate de graminee cespitoase, camefite și alte plante perene, ale alianței *Festucion valesiacae* și altor cenotaxoni afini. Aceste comunități xeroterme sunt dezvoltate pe pante sudice, cu soluri având profil A-C, pe substrat stâncos și straturi edimentare argilo-nisipoase îmbogățite cu pietriș. Aceste pajiști au origine parțial naturală, parțial antropogenică.

Specii caracteristice: *Festuca valesiaca*, *Allium flavum*, *Gagea pusilla*, *Hesperis tristis*, *Iris pumila*, *Ranunculus illyricus*, *Teucrium chamaedrys*, *Medicago minima*, *Helianthemum canum*, *Poa badensis*, *Scorzonera austriaca*, *Potentilla arenaria*, *Seseli hippomarathrum*, *Alyssum alyssoides*, *Artemisia austriaca*, *Chrysopogon gryllus*, *Astragalus austriacus*, *Astragalus excapus*, *Astragalus onobrychis*, *Oxytropis pilosa*, *Daphne cneorum*, *Iris humilis* subsp. *arenaria*, *Carex humilis*, *Festuca rupicola*, *Stipa capillata*, *Stipa joannis*, *Botriochloa ischaemum*.

Descrierea distribuției la nivel național: Fânațele Clujului-Copârșai, Fânatele de pe Dealul Corhan-Sabed, situl “Sighișoara-Târnava Mare”, situl “Valea Florilor, Caian”, situl “Lacul Stiucilor, Sic, Puini, Valea Legiilor”, Cheile Turzii, Coasta Lunii, Dealul Mocrei-Rovina-Ineu, Dealurile Clujului Est, Fânațele de pe Dealul Corhan-Săbed, Fânațele Pietroasa-Podeni, Insulele Stepice Șura Mică-Slimnic, Lacul Știucilor-Sic-Puini-Bonțida, Muntele Șes, Pajiștile Balda-Frata-Miheșu de Câmpie, Pajiștile lui Suci, Pajiștile Sărmășel-Milaș-Urmeniș, Podișul Secașelor, Râpa Lechința, Sighișoara-Târnava Mare, Strei-Hațeg, Suatu-Cojocna-Crairât, Zau de Câmpie.

Aria de repartiție la nivel național a habitatului 6240* este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 12a.

Suprafața habitatului în Complexul Ariei Protejate Cermei: 108,27 ha, reprezentând circa 0,039% din suprafața ocupată la nivel național. Pajiștile din acest tip se întâlnesc pe versantul sudic al Măgurii Mocrea, ca porțiuni în cadrul habitatului 40A0*, în pajiștea de la sud de satul Mocrea și un trup mai redus la sud de satul Bocsig. Deși în sit sunt cuprinse mari suprafețe de pajiște, în sudul localităților Bocsig – Mănerău și la sud vest de Buteni, marea lor parte este puternic degradată prin suprapășunat și înmlăștinire astfel că nu pot fi încadrate actualmente în tipul 6240. Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în aria naturală protejată este de circa 150 ha. Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată este aproximativ egal, indicând o stare de conservare favorabilă. Fiind vorba de prima operație de cartare a habitatelor în sit, se consideră ca suprafața de referință pentru starea favorabilă cea rezultată din măsurătorile și estimările realizate.

Harta de distribuție a habitatului 6240* în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 12.

Structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice nu se află în condiții bune, mai mult de 25% din suprafața tipului de habitat este deteriorată în ceea ce privește structura și funcțiile sale, incluzând și speciile sale tipice. Dinamica suprafețelor ocupate de habitat este staționară sau în descreștere, ca urmare a faptului că impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, vor avea un efect cumulat mediu asupra tipului de habitat, putând afecta semnificativ viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat. Factorii care infleuțesc dinamica habitatului sunt: intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de creștere a animalelor, dezvoltarea infrastructurii rutiere și a căilor de acces.

Perspectivile habitatului 6240* în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat nu este asigurată. Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a habitatului 6240* este nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a habitatului 6240* arată că parametrii calitativi ai acestuia sunt constanți.

3. 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin

Descrierea generală: Comunitățile de lizieră de pe malul apelor se caracterizează prin specii de talie înaltă, fiind foarte diversificate în componența floristică și structură. Subtipuri: comunități higrofile și nitrofile de ierburi înalte, de-a lungul cursurilor de apă și lizierelor forestiere, aparținând ordinelor *Glechometalia hederaceae* și *Convolvuletalia sepium - Senecion fluviatilis*, *Aegopodion podagrariae*, *Convolvulion sepium*, *Filipendulion*; comunități de ierburi perene înalte higrofile din etajul montan până în cel alpin, aparținând clasei *Betulo-Adenostyletea*.

Specii caracteristice: *Glechoma hederacea*, *Epilobium hirsutum*, *Senecio fluviatilis*, *Filipendula ulmaria*, *Angelica archangelica*, *Petasites hybridus*, *Cirsium oleraceum*, *Chaerophyllum hirsutum*, *Aegopodium podagraria*, *Alliaria petiolata*, *Geranium robertianum*, *Silene dioica*, *Lamium album*, *Lysimachia punctata*, *Lythrum salicaria*, *Crepis paludosa*, *Aconitum lycoctonum - Aconitum vulparia*, *Aconitum napellus*, *Geranium sylvaticum*, *Trollius europaeus*, *Adenostyles alliariae*, *Cicerbita alpina*, *Digitalis grandiflora*, *Calamagrostis arundinacea*, *Cirsium helenioides*.

Descrierea distribuției la nivel național: Maramureș, Munții Rodna, Bazinul Sucevei, Bazinul Jijiei, Bazinul Bistritei Aurii, Mt. Ceahlău, Muntii Calimani, Bazinul Bahluiului, Valea Trotusului, Muntii Hasmaș, Muntii Gurghiului, V. Nemptisorului, Subcarpatii Neamtului, Bazinele Tarcaului și Neamtului, Muntii Vrancei, Bazinul Tazlăului, Muntii Harghita, Bazinul Râmnicului Sarat, Cheile Tisitei, V. Siretului, Bazinul Susita, Bazinul Milcovului, Muntii Baraolt, Mt. Siriu, Muntii Bucegi, Mt. Postavaru, Muntii Piatra Craiului, Muntii Gârbovei, Muntii Iezer-Papusa, Muntii Fagaras, Bazinul superior și mijlociu al Oltului, Muntii Cindrel, Muntii Sebesului, Muntii Lotru, Bazinul Bistritei - de Vâlcea, Muntii Parâng, Muntii Retezat, Muntii Tarcu-Godeanu, Muntii Semenic, Valea Mraconiei, Culoarul Timis-Bega, Muntii Plopisului, Muntii Apuseni, Depresiunea Gheorgheni, Defileul Muresului, Depresiunea Ciuc, Muntii Baraolt, Podisul Târnavelor, Apuseni, Balta Mică a Brăilei, Brațul Măcin, Bucegi, Buila-Vânturarița, Buteasa, Buzăul Superior, Canaralele Dunării, Călimani-Gurghiu, Câmpia Careiului, Câmpia Ierului, Ceahlău, Cefa, Cheile Bicazului- Hășmaș, Cheile Doftanei, Cheile Lăpușului, Cheile Turzii, Ciucaș, Codrii seculari de la Strâmbu-Băiuț, Comana, Coridorul Ialomiței, Coridorul Jiului, Cozia, Creasta Nemirei, Crișul Alb, Crișul Alb între Gurahonț și Ineu, Defileul Crișului Repede-Pădurea Craiului, Defileul Jiului, Delta Dunării, Domogled-Valea Cernei, Dumbrăveni- Valea Urluia-Lacul Vederoasa, Fânațele Bârca, Frumoasa, Grădiștea Muncelului-Ciclovina, Gutâi-Creasta Cocoșului, Harghita Mădăraș, Igniș, Insulele Stepice Șura Mică-Slimnic, Lacul Știucilor- Sic-Puini-Bonțida, Lunca Joasă a Prutului, Lunca Crișul Albului Inferior, Lunca Râului Doamnei, Măgura Târgu Ocna, Mestecănișul de la Reci, Muntele Șes, Muntii

Ciucului, Munții Făgăraș, Munții Goșman, Munții MaraCrișul Albului, Munții Rodnei, Munții Țarcu, Muscelele Argeșului, Nordul Gorjului de Est, Nordul Gorjului de Vest, Obcinele Bucovinei, Parâng, Pădurea Eseschioi-Lacul Bugeac, Pădurea Hagieni-Cotul Văii, Pădurea și Valea Canaraua Fetii-Iortmac, Pădurea Verdele, Pădurile din Sudul Piemontului Cândești, Penteleu, Piatra Craiului, Pietrosul Broștenilor-Cheile Zugrenilor, Platforma Cotmeana, Platoul Mehedinți, Poienile cu narcise de la Dumbrava Vadului, Porțile de Fier, Postăvarul, Putna-Vrancea, Rarău-Giumalău, Râul Prut, Râul Suceava, Râul Târgului-Argeșel-Râușor, Râul Tur, Râul Vedea, Retezat, Sărăturile din valea Ilenei, Sărăturile Jijia Inferioară-Prut, Semenice-Cheile Carașului, Sighișoara-Târnava Mare, Siretul Mijlociu-Bucecea, Siriu, Soveja, Târnovu Mare-Latorița, Tinovul Mohoș-Lacul Sf. Ana, Turbăria de la Dersca, Valea Izei și Dealul Solovan, Vânători-Neamț.

Aria de repartiție la nivel național a habitatului 6430 este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 13a.

Suprafața habitatului în Complexul Ariei Protejate Cermei: 15,20 ha, reprezentând circa 0,0023% din suprafața ocupată la nivel național. Porțiuni cu vegetație erbacee rupicolă inclusă în acest habitat se întâlnesc pe tot parcursul Crișului Alb, pe ambele maluri, intercalate cu sălcete și aninișuri. Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în aria naturală protejată este de 150 ha. Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată este mult mai mare, indicând o stare de conservare nefavorabilă. Fiind vorba de prima operație de cartare a habitatelor în sit, se consideră ca suprafața de referință pentru starea favorabilă cea rezultată din măsurătorile și estimările realizate.

Harta de distribuție a habitatului 6430 în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 13.

Structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice nu se află în condiții bune, mai mult de 80% din suprafața tipului de habitat este deteriorată în ceea ce privește structura și funcțiile sale, incluzând și speciile sale tipice. Dinamica suprafețelor ocupate de habitat este în descreștere, ca urmare a faptului că impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, vor avea un efect cumulat ridicat asupra tipului de habitat, afectând semnificativ viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat. Factorii care infleuțesc dinamica habitatului sunt: intensitatea activităților agricole, intensitatea activităților silvice, intensitatea activității de creștere a animalelor, dezvoltarea infrastructurii rutiere și a căilor de acces.

Perspectivile habitatului 6430 în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat nu este asigurată. Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a habitatului 6430 este nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a habitatului 6430 arată că parametrii calitativi ai acestuia sunt în scădere.

4. 91E0* - Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* - *Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*

Descrierea generală: păduri de luncă de *Fraxinus excelsior* și *Alnus glutinosa* ale cursurilor de apă din zona de câmpie și etajul colinar ai Europei temperate și boreale - 44.3: *Alno-Padion*; păduri de luncă de *Alnus incana* ale râurilor montane și submontane din Alpi și Apeninii de nord - 44.2: *Alnion incanae*; galerii arborescente formate din exemplare înalte de *Salix alba*, *Salix fragilis* și *Populus nigra* de-a lungul râurilor medio-europene, în etajul submontan, colinar și zona de câmpie - 44.13: *Salicion albae*. Toate tipurile apar pe soluri grele - în general bogate în depozite aluviale, inundate periodic de creșterea nivelului râului, sau pârâului, cel puțin o dată pe an, însă altfel bine drenate și aerate în perioada în care debitul apei este scăzut. Stratul ierbos include întotdeauna numeroase specii de talie mare - *Filipendula ulmaria*, *Angelica sylvestris*, *Cardamine* spp., *Rumex sanguineus*, *Carex* species, *Cirsium oleraceum*, și poate conține diverse geofite vernale, precum *Ranunculus ficaria*, *Anemone nemorosa*, *Anemone ranunculoides*, *Corydalis solida*.

Specii caracteristice: *Alnus glutinosa*, *Alnus incana*, *Fraxinus excelsior*, *Populus nigra*, *Salix alba*, *Salix fragilis*; *Ulmus glabra*, *Angelica sylvestris*, *Cardamine amara*, *Cardamine pratensis*, *Carex acutiformis*, *Carex pendula*, *Carex remota*, *Carex strigosa*, *Carex sylvatica*, *Cirsium oleraceum*, *Equisetum telmateia*, *Equisetum* species, *Filipendula ulmaria*, *Geranium sylvaticum*, *Geum rivale*, *Lycopus europaeus*, *Lysimachia nemorum*, *Rumex sanguineus*, *Stellaria nemorum*, *Urtica dioica*.

Descrierea distribuției la nivel național: habitat prezent în lungul rețelei hidrografice din toată țara, de la câmpie până în etajul montan, ocupând partea inundabilă a văilor, râurilor și pâraielor, pe terenuri cu exces de umiditate, care asigură condiții bune de dezvoltare a speciilor higrofile sau hidrofile: Aninișurile de pe Târlung, Apuseni, Bazinul Ciucului de Jos, Bistrița Aurie, Bucegi, Buzăul Superior, Călimani-Gurghiu, Ceahlău, Cheile Bicazului-Hășmaș, Cheile Doftanei, Cheile Lăpușului, Cheile Turzii, Cheile Vârghișului, Ciucaș, Codru Moma, Comana, Corabia-Turnu Măgurele, Coridorul Jiului, Cozia, Crișul Alb între Gurahonț și Ineu, Cușma, Dealul Mare-Hârlău, Defileul Crișului Alb, Defileul Jiului, Domogled-Valea Cernei, Drocea, Frumoasa, Găina-Lucina, Grădiștea Muncelului-Ciclovină, Herculian, Lunca Mijlocie a Argeșului, Lunca Râului Doamnei, Lunca Siretului Inferior, Măgura Târgu Ocna, Mestecănișul de la Reci, Muntele Șes, Munții Ciucului, Munții Făgăraș, Munții Goșman, Munții Metaliferi, Munții Rodnei, Munții Țarcu, Muscelele Argeșului, Nemira-Lapoș, Nordul Gorjului de Est, Nordul Gorjului de Vest, Obcinele Bucovinei, Oituz-Ojdula, Pădurea Bogății, Pădurea Pătrăuți, Pădurea și mlaștinile eutrofe de la Prejmer, Pădurile din Sudul Piemontului Căndești, Penteleu, Piatra Craiului, Piatra Mare, Platforma Cotmeana, Podișul Secașelor, Porțile de Fier, Prigoria-Bengești, Rarău-Giumalău, Râul Suceava, Râul Târgului-Argeșel-Râușor, Râul Târnava Mică, Râul Tur, Rusca Montană, Scroviștea, Semenice-Cheile Carașului, Sighișoara-Târnava Mare, Silvestepa Olteniei, Siriu, Someșul Rece, Soveja,

Tinovul Apa Lina-Honcsok, Tinovul Mohoș-Lacul Sf. Ana, Tisa Superioară, Valea Iadei, Valea Ierii, Valea Vâlsanului, Văile Brătiei și Brătioarei, Vânători-Neamț, Zarandul de Est.

Aria de repartiție la nivel național a habitatului 91E0* este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 14a.

Suprafața habitatului în Complexul Ariei Protejate Cermei: 127,5 ha, reprezentând circa 1,007% din suprafața ocupată la nivel național. Este un habitat distribuit în benzi discontinue pe ambele maluri, pe tot parcursul Crișului Alb. Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în aria naturală protejată este de 1250 ha. Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată este mult mai mare, indicând o stare de conservare nefavorabilă. Fiind vorba de prima operație de cartare a habitatelor în sit, se consideră ca suprafața de referință pentru starea favorabilă cea rezultată din măsurătorile și estimările realizate.

Harta de distribuție a habitatului 91E0* în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 14.

Structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice nu se află în condiții bune, mai mult de 90% din suprafața tipului de habitat este deteriorată în ceea ce privește structura și funcțiile sale, incluzând și speciile sale tipice. Dinamica suprafețelor ocupate de habitat este staționară sau în descreștere, ca urmare a faptului că impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, vor avea un efect cumulat ridicat semnificativ asupra tipului de habitat, afectând semnificativ viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat. Factorii care infleuțează dinamica habitatului sunt: intensitatea activităților silvice, intensitatea activității de creștere a animalelor, dezvoltarea infrastructurii rutiere și a căilor de acces.

Perspectivile habitatului 91E0* în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat nu este asigurată. Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a habitatului 91E0* este nefavorabilă.

Tendența stării de conservare generale a habitatului 91E0* arată că parametrii calitativi ai acestuia sunt în scădere.

5. 91M0 – Păduri balcano-panonice de cer și gorun

Descrierea generală: Păduri subcontinentale xero-termofile de *Quercus cerris*, *Q. petraea* sau *Q. frainetto* și alte specii de stejari caducifoliați, local păduri de *Q. pedunculiflora* sau *Q. virgiliana*, din Câmpia Panonică, dealurile și câmpiile din vestul și sudul României, zonele deluroase din nordul Balcanilor și din etajul supra-mediteranean al nord-estului Greciei continentale, din Anatolia supra-mediteraneană și munții de mică înălțime cu *Acer tataricum*. Sunt distribuite în general la altitudini cuprinse între 250 și 600, 800m, deasupra nivelului mării și dezvoltate pe substraturi diferite: calcare, andezite, bazalt, loess, argilă, nisip și altele asemenea, pe soluri brune, slab acide, de obicei profunde.

Specii caracteristice: *Quercus petraea*, *Quercus dalechampii*, *Quercus polycarpa*, *Quercus cerris*, *Quercus frainetto*, *Acer tataricum*, *Ligustrum vulgare*, *Evonymus europaeus*, *Festuca heterophylla*, *Carex montana*, *Poa nemoralis*, *Potentilla alba*, *Potentilla micrantha*, *Tanacetum corymbosum*, *Campanula persicifolia*, *Digitalis grandiflora*, *Vicia cassubica*, *Viscaria vulgaris*, *Lychnis coronaria*, *Achillea distans*, *Achillea nobilis*, *Silene nutans*, *Silene viridiflora*, *Hieracium racemosum*, *H. Sabaudum*, *Galium schultesii*, *Lathyrus niger*, *Veratrum nigrum*, *Peucedanum oreoselinum* și altele asemenea.

Descrierea distribuției la nivel național: Banat, Crișana și Dobrogea, sporadic în Muntenia, Oltenia: Câmpia Oraviței, Podișul Lipovei, Defileul Mureșului, Câmpia Crișurilor, Câmpia Careiului, Câmpia Ierului - jud. Satu Mare, Râul Tur - jud. Satu Mare, Podișul Someșean, Defileul Crișului Repede-Pădurea Craiului, Podișul Mehedinți, Dealurile Cerânganilor-Strehaia - jud. Mehedinți, Munții Almăj, Munții Loevei, Munții Dognecei – Bocșa Română, Masivul forestier din Dobrogea sud-vestică, Podișul Babadag, Podișul Nord-Dobrogean, Canaralele Dunării - jud. Constanța, Dumbrăveni, Valea Urluia, Lacul Vederosa - jud. Constanța, Munții Măcinului, Pădurea și Valea Canaraua Fetii – Iortmac - jud. Constanța, Pădurea Eseschioi – Lacul Bugeac - jud. Constanța, Pădurea Hagieni – Cotul Văii, Munții Plopișului, Hunedoara, Dealurile Clujului, Munții Aninei, Drocea – Munții Zarand, Peșteana – Jiu, Sloboda – Aiud, Munții Metaliferi, Câmpia Găvanu – Burdea, Câmpia Boian, Câmpia Romanați, Podișul Bălăciței, Pădurile Pustnicu și Brănești - Ilfov, Pădurea Bolintin - Ilfov, Pădurea Comana - jud. Giurgiu, Pădurea Troianu - jud. Teleorman, Pădurea Saru - jud. Olt, Pădurea Topana - jud. Olt, Poiana Bujorului din pădurea Plenița - jud. Dolj, Coridorul Jiului, Nordul Gorjului de Est, Nordul Gorjului de Vest, Dealurile Jițului – Negomir - jud. Gorj, Cheile Nerei – Beușnița, Cazanele Dunării, Porțile de Fier, Munții Țarcu, Godeanu, Cernei, Dubova, Cheile Minișului, Pogănești – Suceveni - jud. Galați, Pădurea din bazinul Chinejii - jud. Galați. La nivel național habitatul ocupă 527000 ha.

Aria de repartiție la nivel național a habitatului 91M0 este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 15a.

Suprafața habitatului în Complexul Ariei Protejate Cermei: 972,35 ha, reprezentând circa 0,18% din suprafața ocupată la nivel național. Ocupă ce amai mare parte dintre suprafețele împădurite din Complexul Ariei Protejate Cermei, fiind întâlni pe Măgura Mocrea, în jurul Bălții Rovina în trupul de pădure din nord – est de Viile Ineu și pe suprafețe mai mici în trupuri izolate. Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în aria naturală protejată este de 1000 ha. Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată este aproximativ egal, indicând o stare de conservare favorabilă. Fiind vorba de prima operație de cartare a habitatelor în sit, se consideră ca suprafața de referință pentru starea favorabilă cea rezultată din măsurătorile și estimările realizate.

Harta de distribuție a habitatului 91M0 în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 15.

Structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice nu se află în condiții bune, dar nici mai mult de 25% din suprafața tipului de habitat nu este deteriorată în ceea ce privește structura și funcțiile sale, incluzând și speciile sale tipice. Dinamica suprafețelor ocupate de habitat este staționară, ca urmare a faptului că impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, vor avea un efect cumulat scăzut sau ne semnificativ asupra tipului de habitat, neafectând semnificativ viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat. Factorii care infleuțează dinamica habitatului sunt: intensitatea activităților silvice, intensitatea activității de creștere a animalelor, dezvoltarea infrastructurii rutiere și a căilor de acces.

Perspectivile habitatului 91M0 în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat ar putea fi asigurată. Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a habitatului 91M0 este favorabilă.

Tendența stării de conservare generale a habitatului 91M0 arată că parametrii calitativi ai acestuia sunt în creștere.

6. 91Y0 păduri dacice de stejar și carpen

Descrierea generală: Păduri de carpen, *Carpinus betulus* și diverse specii de *Quercus*, de pe versanții și piemonturile Carpaților Orientali și Meridionali, și din podișurile din vestul Ucrainei; păduri extrazonale, adesea de stejar și carpen din arealul moesiatic al lui *Quercion frainetto*, din zona de silvostepă est-panonică și vest-pontică și din dealurile pre-pontice din sud-estul Europei. Acestea se caracterizează printr-un amestec de specii submediteraneene de *Quercion frainetto* și de specii pontice - euxinice.

Specii caracteristice: *Carpinus betulus* - carpen, *Quercus robur* – stejar pedunculat, *Quercus petraea* - gorun, *Quercus dalechampii*, *Quercus cerris* - cer, *Quercus frainetto* – gârniță, *Tilia tomentosa* – tei argintiu, *Pyrus pyraeaster* – păr, *Pyrus malus* - măr, *Acer stevenii*, *Lonicera caprifolium*, *Cotinus coggygria* - cățina, *Stellaria holostea* - stelaria, *Carex pilosa*, *C. brevicollis*, *Carpesium cernuum*, *Dentaria bulbifera*, *Galium schultesii*, *Festuca heterophylla*, *Ranunculus auricomus*, *Lathyrus hallersteinii*, *Melampyrum bihariense*, *Aposeris foetida*, *Helleborus odoratus* - spânz.

Descrierea distribuției la nivel național: Parcul Natural Apuseni, Dealurile Clujului, Pădurea Făget - Jud. Cluj, Lacul Știucilor-Sic-Puini-Valea Legiilor - jud. Cluj, Cușma - Bistrița-Năsăud, Pădurea Slobodă - Aiud, Munții Plopișului, Cheile Crăciunești - jud. Hunedoara, Valea Someșului Rece, Băile Felix - Oradea, Dealul Șoimuș - Oradea, Bazinul Văii Turului - Satu Mare, Racâș-Hida - jud. Sălaj, Băgău - jud. Alba, Strei-Hățeg, Sighișoara-Târnava Mare, Cheile Nerei-Beușnița, Porțile

de Fier, Semenic-Cheile Carașului, Munții Baraolt, Dealul Cetății Lempeș – Mlaștina Hărman - jud. Brașov, Dealul Cetății Deva, Măgurile Băiței - jud. Hunedoara, Pădurea Bejan - jud. Hunedoara, Drocea, Podișul Babadag, Munții Măcinului, Podișul Nord-Dobrogean, Cernica, Dragomireasa - jud. Ilfov, Pădurea Bolintin, Pădurea Frumușica și Pădurea Gheorghiuoiaia - jud. Iași, Bazinul Inferior al Prahovei, Câmpia Munteniei, Balș, Pădurea Comana, Pădurea Măgura - jud. Giurgiu, Coridorul Jiului, Nordul Gorjului de Est, Nordul Gorjului de Vest, Pădurea Reșca-Hotărani - jud. Olt, Podișul Sucevei, Dealurile Dorohoiului, Platoul Central Modovenesc, Bazinul Bahluiului, Masivul forestier Bârnova-Repedea, Pădurea Buciumeni - jud. Galați, Pădurea Pogănești - jud. Galați, Pădurea Tălășmani - jud. Galați, Adjud, Dealul Perchiu - jud. Bacău, Bazinul Tazlăului - jud. Bacău, Roman, Pădurea Ciornohal - jud. Botoșani, Corbasca - jud. Bacău, Pădurea Lungani - jud. Iași, Bazinul Jijiei, Pădurea Hârboanca-Brăhășoiaia - jud. Vaslui, Reghiu-Scruntar - jud. Vrancea, Pădurea Mârzești - jud. Iași, Bazinul Chinejii - jud. Galați, Pădurea Zărnești-Jorăști - jud. Galați, Măgura Odobeștilor. La nivel național habitatul ocupă 560000 ha.

Aria de repartiție la nivel național a habitatului 91Y0 este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 16a.

Suprafața habitatului în Complexul Ariei Protejate Cermei: 151,62 ha, reprezentând circa 0,027% din suprafața ocupată la nivel național. Habitatul ocupă pantele nordice ale Măgurii Mocrea, valea Pârâului Potoc și o suprafață mică în apropierea localității Buteni. Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în aria naturală protejată este de 350 ha. Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată este mai mare, indicând o stare de conservare nefavorabilă. Fiind vorba de prima operație de cartare a habitatelor în sit, se consideră ca suprafața de referință pentru starea favorabilă cea rezultată din măsurătorile și estimările realizate.

Harta de distribuție a habitatului 91Y0 în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 16.

Structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice nu se află în condiții bune, dar nici mai mult de 50% din suprafața tipului de habitat nu este deteriorată în ceea ce privește structura și funcțiile sale, incluzând și speciile sale tipice. Dinamica suprafețelor ocupate de habitat este staționară, ca urmare a faptului că impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, vor avea un efect cumulat mediu asupra tipului de habitat, putând afecta semnificativ viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat. Factorii care infleuțează dinamica habitatului sunt: intensitatea activităților silvice, intensitatea activității de creștere a animalelor, dezvoltarea infrastructurii rutiere și a căilor de acces.

Perspectivile habitatului 91Y0 în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat ar putea fi asigurată. Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a habitatului 91Y0 este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a habitatului 91Y0 arată că parametrii calitativi ai acestuia sunt în creștere.

3.2. Evaluarea stării de conservare a fiecărei specii de interes conservativ

1. Lutra lutra, vidra

Vidra este un mamifer semi-acvatic, care apare într-o gamă largă de condiții ecologice. Populațiile utilizează ca habitate ape dulci stătătoare și curgătoare. Acestea trebuie să aibă o abundentă rezervă de alimente - în mod normal asociate cu un grad ridicat de calitate a apei, împreună cu habitate adecvate, cum ar fi vegetație de mal, insule, stufăriș și pădure, care sunt utilizate pentru căutarea hranei, reproducere și odihnă. Mediul de viață al vidrei este constituit din țărmurile împădurite ale apelor curgătoare de la șes, deal sau munte. Specia are nevoie de adăpost, care poate fi reprezentat de obicei de arbori de pe malul apelor, sau de stufăriș. Este un animal de amurg și nocturn.

Consumul de pește, pe zi, al unui individ, poate fi de până la 15% din greutatea sa. Vidrele își marchează cu excremente teritoriul, în diverse locuri proeminente.

Vidra este în principal o specie nocturnă și crepusculară, dar uneori este activă în timpul zilei. Comunică cu fluierături și mârâituri.

Maturitatea sexuală este atinsă la 18 luni pentru masculi și 2 ani pentru femele. Reproducerea este non-sezonieră. Vidra se împerechează în orice moment al anului. Masculii se vor împerechea cu mai multe femele, stând cu fiecare femelă în vizuina ei. O medie de 2-3 pui se nasc după o perioadă de gestație de 61-74 zile. Poate naște între 1- 6 pui. Ei sunt neajutorați în primele șase săptămâni și sunt luați în îngrijire de către femelă. După 10 săptămâni puii ies afară împreună cu mama lor. Puii vor continua să fie îngrijiți de mamă până când împlinesc 3-4 luni, atunci când alăptarea va înceta și ei vor fi pe deplin înțărcați. Ei vor sta cu mama lor înainte de a se dispersa la vârsta de 8-12 luni, dar poate dura până la 18 luni pentru un pui să învețe să pescuiască.

Vidra este în principal solitară, masculii și femelele alăturându-se doar în timpul împerecherii. Sunt animale teritoriale, marcând granițele teritoriului individual cu excremente și o secreție groasă, lipicioasă, de la glanda anală. Teritoriul unui individ are un interval de 7-15 km liniari. Masculii au intervale teritoriale mai mari decât femeile, teritoriul unui mascul suprapunându-se peste cel al mai multor femele, dar nu cu al altor masculi. Teritoriile femelelor nu se suprapun, vidrele afișând agresiune teritorială față de vidre de același sex. Densitatea populației este, de obicei, de aproximativ o vidră pe kilometru liniar al râurilor mari, dar poate fi mai mică de o vidră la 5 km liniari de pâraie. Masculii par a forma o ierarhie dominantă, masculul cel mai dominant ocupând cele mai favorabile zone.

Cea mai importantă componentă a habitatului lor este prezența unor scobituri în apropierea apei. Acestea pot fi sub formă de rădăcini de copac, acumulări de roci, mici peșteri sau vegetație densă. Acest lucru este important pentru crearea de vizuini pentru reproducere. Vidrele evită zonele de apă adâncă, preferând să rămână pe o rază de 100 m de la mal.

Longevitate - în stare liberă are o durată de viață de 9-10 ani, dar poate ajunge până la 15 ani.

Aria de repartiție a speciei la nivel național cuprinde următoarele localități: Brăila, Tulcea, Sulina, Sfântu Gheorghe-Deltă, Dej - Valea Someșului, Valea Ilvei, Valea Leșului, Valea Arieșului - Albac, Valea Mureșului, Valea Streiului, Valea Hațegului - Clopotiva, Valea Cibinului, Valea Sadului, Valea Oltului, Țara Făgărașului, Țara Bârsei, valea Bistriței, Drăgănești-Vlasca, Snagov Parc, Breasta-Dolj, Mihai Bravu și Bujoreni - Teleorman, râul Ialomița, Turulung-Vii. *Lutra lutra*. Această specie larg distribuită în România, în special în zonele riverane râurilor cu un anumit debit de apă.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 23a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei *Lutra lutra* – vidra, în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 23.

Specia este prezentă în habitatele permanente - râul Crișul Alb, afluenții acestuia, Teuz, amenajări piscicole, ochiuri de apă rezultate în urma extragerii de agregate minerale, canale de drenare, cât și în habitatele temporare din cadrul albiei majore a râului Crișul Alb.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 5 și maxim 15 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 10-15 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 1270 ha, ce reprezintă o valoare de circa 98% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 1295 ha, acestea din urmă reprezentând circa 85% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

2. *Egretta garzetta*, egreta mică,

Egreta mică, așa cum o definește și numele, are talia mai mică decât egreta mare. Penajul este în întregime alb, picioarele negre cu degetele galbene, irisul este tot galben iar ciocul negru. Imposibil de confundat. La noi este oaspete de vară. Oaspete de vară, se află la noi din aprilie până în septembrie uneori octombrie dar și mai târziu în funcție de evoluția anotimpului. Cuibărește colonial asociată speciilor de stârci, cormorani dar și în grupări monospecifice. Cuiburile sunt construite în sălcii la marginea apei sau înconjurată de ea, materialul din care sunt alcătuite fiind o sumă importantă de crengi cu diametrul mic până la potrivit. În perioada de reproducere egretele desprinse de pe creștet sunt semnificativ dezvoltate. Pe spate, mai cu seamă în perioada de reproducere, sunt vizibile penele ornamentale care au vârful îndoit în sus. Ponta constă din 3-4 ouă de culoare sinilie uneori cu virări spre verzui.

Cerințe de habitat: lacuri și bălți cu stufăriș și sălcii în apropierea cărora se află deschideri de apă puțin adâncă, lent curgătoare sau stagnantă, zăvoaie.

La noi cuibărește preponderent în Delta Dunării dar și în mai multe puncte din interiorul țării: Moldova - lacuri și heleștee din bazinul Prutului, Oltenia - bălțile din sudul Olteniei, Banat - Satchinez, lunca inferioară a Mureșului, Transilvania, probabil la intrarea Dunării în țară – Baziaș, Nera Moartă.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 24a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 24.

Specia este prezentă pe lacuri și bălți din zonele Rovina, Bocsig, Cermei, Târnova.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 10 și maxim 15 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 15-20 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 23 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 23 ha, acestea din urmă reprezentând sub 1% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

3. *Haliaeetus albicilla*, codalbul,

Partea superioară a corpului este brună, partea ventrală la fel. Codalele albe. Ciocul este masiv și galben - de fapt pata pe lorum. Anvergura până la 2,50 m. Juvenili au pieptul maroniu cu pete negre iar la 2-3 ani sunt prezente și pete albe neregulate. Pasărea se remarcă prin zborul planat în timpul căruia aripile sunt ținute arcuit în sus sau în jos, prin talia mare, aripile mari și cu aspect dreptunghiular. În timpul zborului activ bătaia aripilor este înceată cu întreruperi scurte când planează pentru a reveni la scurtă vreme la forma inițială de deplasare.

Cerințe de habitat: specia este particulară zonelor umede - râuri mari, lacuri, cu păduri de luncă și zăvoaie cu copaci mari și bătrâni.

Distribuția națională: Pasăre în trecut numeroasă în țara noastră a devenit astăzi o prezență rară, chiar sporadică. Și totuși se poate spune că în ultimul deceniu populația de codalbi și-a revenit, atâta vreme cât pe la jumătatea secolului trecut ea scăzuse la câteva perechi clocitoare în Delta Dunării. Pentru Delta Dunării se cunosc astăzi 17 puncte de cuibărit sigur la care se adaugă cele câteva, izolate, din sudul și vestul țării.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 25a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 25.

Specia este prezentă la balta Rovina.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 1 și maxim 2 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 1-2 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor

sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 20000 ha, ce reprezintă o valoare de circa 80% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 20000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 100% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

4. *Nycticorax nycticorax*, stârcul de noapte

Este mai mic decât restul stârcilor - roșu, cenușiu - dar cu corpul masiv. Creștetul este negru-cenușiu, spatele cenușiu, ciocul negruă, fruntea albă; peste ochiul roșu trece o bandă cenușiu-neagră care face legătura cu ceafa. Aripile sunt cenușii, gâtul, pieptul, abdomenul, flancurile și subcodalele albe. Picioarele: galbene. În perioada de reproducere adulții au 3 egrete albe bine dezvoltate. Exemplarele tinere au penajul brun cu strițiuni longitudinale pe cap, gât, parte din piept și pete albe pe parte dorsală, pe aripi. Ciocul este deschis la culoare iar picioarele verzui spre galben. Se află la noi din aprilie până în septembrie uneori octombrie dar și mai târziu în funcție de evoluția anotimpului. Cuibărește colonial asociată speciilor de stârci, cormorani, mai rar în grupări monospecifice. Cuiburile sunt construite în sălcii la marginea apei sau înconjurate de ea, materialul din care sunt alcătuite fiind o sumă importantă de crengi cu diametrul mic până la potrivit. Numărul de ouă depuse variază între 4 și 5, sunt albastre pal spre verzui cu aspect oval. În perioada de reproducere egretele în număr de 3, desprinse de pe creștet, sunt foarte bine dezvoltate. Lipsa egretelor - indusă artificial pe cale experimentală prin ablațiune - duce la imposibilitatea hrănirii puilor care prin neprezentarea acestui stimul optic declanșator al acceptării adulților la cuib inclusiv a hranei, se vor manifesta agresiv față de ei alungându-i.

Cerințe de habitat: pe lacuri și bălți cu stufăriș și sălcii în apropierea cărora se află deschideri de apă puțin adâncă, lent curgătoare sau stagnantă, zăvoaie, păduri de luncă, păduri de alte tipuri, plantații forestiere – ca habitate de cuibărit.

Distribuția națională: La noi cuibărește preponderent în Delta Dunării dar și în mai multe puncte din interiorul țării: Moldova - lacuri și heleștee din bazinul Prutului, Oltenia - bălțile din sudul Olteniei, Banat - Satchinez, lunca inferioară a Mureșului, în Transilvania, la intrarea Dunării în țară – Baziaș, Nera Moartă.

În timpul verii poate fi observată lângă apele stagnante din diferite locuri.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 26a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 26.

Specia este prezentă în ROSPA0014 în pescăriile de la Rovina, Bocsig, Târnova.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 10 și maxim 13 indivizi, perechi sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 10-15 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de creștere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 23 ha, ce reprezintă o valoare de circa 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 23 ha, acestea din urmă reprezentând sub 1% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

5. *Crex crex*, cârstelul de câmp

Partea dorsală este brun-măslinie roșcată cu pete întunecate; remigele sunt brun surii cu steagul extern roșcat iar marginea aripii albicioasă. Coda este mai roșcată decât spatele. Bărbia, gâtul și gușa sunt cenușiu-alburiu-roșcate, penele flancurilor și tectricele subcodale roșu-ruginii bandate transversal. Dimorfismul sexual se manifestă printr-o cromatică mai pronunțată la mascul și lipsa cenușiiului pe gât-gușa la femelă. Pasăre migratoare.

Cerințe de habitat: Locurile favorite cârstelului-de-câmp sunt fânețele umede neamendate chimic, marginile lacurilor acoperite de rogoz, locurile ierboase sau cele coplesite de buruieni, zonele inundabile din lunca râurilor; preferă zonele umede cu asociații de tip *Molinietum caeruleae* Kuhn

1937, vegetația cu *Carex*, *Juncus*, *Cirsium*, *Phleum* dar și culturile agricole de cereale păioase, trifoi ori lucernă. După recoltare cristeii se retrag în porumbiști, pârloage, ierburi cu tufe.

Distribuția națională: La noi, date sigure ale cuibăririi cârstelului provin din jumătatea estică a țării mai puțin din rest cu presupunerea unei răspândiri mai largi decât cea știută în prezent. Cele mai puține date provin din Banat. Ca și în restul Europei efectivele sunt în scădere.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 27a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 27.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 25 și maxim 40 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 30-40 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de restrângerea habitatelor, drenarea luncilor umede, intensificarea și mecanizarea agriculturii, transformarea pajiștilor naturale în terenuri agricole, cositul mecanic, extinderea culturilor de porumb în defavoarea celor de păioase, aridizarea câmpiilor, pășunatul excesiv, prădarea prin câinii hoinari.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 250 ha, ce reprezintă o valoare de circa 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 250 ha, acestea din urmă reprezentând circa 1% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de restrângerea habitatelor, drenarea luncilor umede, intensificarea și mecanizarea agriculturii, transformarea pajiștilor naturale în terenuri agricole, cositul mecanic, extinderea culturilor de porumb în defavoarea celor de păioase, aridizarea câmpiilor, pășunatul excesiv, prădarea prin câinii hoinari.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

6. *Lullula arborea*, ciocârlia de pădure

Spatele, întreaga parte dorsală cafenie. Ventral, pieptul - striat cu brun și abdomenul de culoarea untului; sprânceana deschisă ca nuanță asemenea părții ventrale cu o coborâre bandiformă care atinge gâtul și care înconjoară tectricele auriculare - obrazul. Creasta este redusă ca dimensiune și nu întotdeauna ridicată, doar în stările de conflict generate în perioada de reproducere ca exprimare

a teritorialității ori în caz de pericol. Particularitatea speciei prin care se deosebește de celelalte alaudide dar și fâse cu care poate fi ușor confundată este pata neagră încadrată în față și în spate de două zone crem pe marginea anterioară a aripii. Cuibul este plasat pe pământ și format din vegetația aflată în imediata preajmă. Perioada de cuibărit este cuprinsă între mijlocul lui mai și începutul lui iulie, în funcție de pereche. Durata incubației: două săptămâni. Ouăle în număr de 4-6 formează unica pontă din an. Fondul cromatic al ouălor variază de la brun deschis la brun închis, petele – maculele - de pe ouă fluctuând între o dispersie răzlețită până la densitatea acelorași dusă aproape de unificare. Alteori maculele se concentrează în formă de rozetă circumscrisă polului bazal al oului. Forma ouălor: oval-rotunjită, oval-alungită alteori ovoidă dar și ovoconică.

Cerințe de habitat: este specia ecotonurilor, lizierelor, silvestre.

Distribuția națională: aproape în întreaga țară, cu reprezentare importantă în zona de ecoton a pădurilor.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 28a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 28.

În ROSPA0014, *Lullula arborea* nu este o specie frecventă, dimpotrivă; se încadrează în categoria speciilor moderat prezente în sit. Toate identificările noastre cu excepția uneia au fost făcute pe seama emiterilor sonore. A fost identificată în Pădurea Rovina, pădurea marginală a lacului Tăuș, pădurea din vestul Văii Groșilor, pădurea de la Ineu.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 10 și maxim 15 perechi clocitoare, în migrație 100-200 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 100-200 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, distribuția și intensitatea exploatării pădurilor.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 3900 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 3900 ha, acestea din urmă reprezentând circa 15% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, distribuția și intensitatea exploatării pădurilor.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

7. *Sylvia nisoria*, silvia porumbacă

Penaj dorsal cenușiu-brun aripi brunii. Ventral peste fondul alb sunt dispuse striuri cenușii-brune. Peste aripă trec două dungii albicioase; tectricele subcodale sunt sure; coada este relativ lungă. Cel mai bine, pe lângă striuri, iese în evidență ochiul galben.

Cerințe de habitat: iubește versanții însoriți ai dealurilor bogăți în tufe, marginile pădurilor - ecoton, vegetația care flanchează drumul de țară, luncile, poienile circumscrise de vegetația forestieră.

Distribuția națională: mai mult în Transilvania și Banat.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 29a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 29.

Specia a fost observată o singură dată la Tauț.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 1 și maxim 3 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este circa 3 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, distribuția și intensitatea exploatării pădurilor, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 24000 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 24000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 98% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, distribuția și intensitatea exploatării pădurilor, intensitatea activităților agricole. Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

8. *Ardea purpurea*, stârcul roșu

Penajul este cafeniu-roșcat în întregime nuanțat ușor în anumite zone spre bej întunecat. În zbor are silueta particulară stârcilor, cu gâtul strâns și îndoit în formă de S, spre deosebire de lopătari - *Platalea leucorodia* și berze care îl țin întins. Cuibărește de regulă pe crengile sălciilor dar și a altor specii de arbori – înalți - în colonii mici, monospecifice, dar și în colonii mixte.

Cerințe de habitat: zone umede, baltă, râu, liman, pajiști inundate, canale, lac, ghiol, mlaștini eutrofe, păduri de luncă - cuibărit.

Distribuția națională: Moldova, de-a lungul Dunării în sud-estul țării, Transilvania, Banat, dar mai cu seamă Dobrogea și în special în Delta Dunării.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 30a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 30.

Specia a fost observată extrem de rar la Târnova - Chier.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 1 și maxim 3 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 3-5 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 450 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 450 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

9. *Aythya nyroca*, rața roșie

Capul și gâtul sunt roșii-brune, arămii, penajul în genral roșu-brun. Târțița este neagră. Pieprul: alb. Partea inferioară a aripii este tot albă așa cum dorsal remigele apar bandate cu alb. Picioarele au nuanță plumburie, ciocul este sur iar irisul alb. Face parte din grupul rațelor scufundătoare. Rața roșie este la noi oaspete de vară dar a fost observată, rar, și în iernile blânde. Cuibărește în sălciile scorburoase iar acolo unde asemenea sălciile lipsesc își construiește vatra în stuf. Cuibul din scorbura este construit din puful femelei, spre deosebire de cel din stuf în a cărui componență intră frunzele de papură, trestie, firele de iarbă și mușchi. Cuibarul este complet la sfârșitul lui mai uneori abia la sfârșitul lui iunie. Ponta constă din 8-12 ouă.

Cerințe de habitat: bălți și lacuri eutrofe cu vegetație acvatică abundentă - inclusiv stufăriș și suprafețe de apă liberă. Preferă intinsurile de ape naturale dar cuibărește și pe heleștee, iazurile sau lacurie de baraj parțial colmatate unde se dezvoltă și vegetația.

Distribuția națională: se regăsește mai cu seamă în Delta Dunării, Balta Mică a Brăilei, dar apare și în interiorul țării pe lacuri, heleștee, acumulări artificiale. În general rața roșie este mai răspândită în sud-estul și vestul țării.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 31a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 31.

Aythya nyroca – rața roșie nu este aici o prezență obișnuită, doar în pasaj.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 5 și maxim 10 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 5-10 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de creștere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de eutrofizarea excesivă, degradarea vegetației acvatice, creșterea turbidității apei, rezultate în urma activității omului. Introducerea în pescării a fitofagilor care consumă macrofitele acvatice repercutează negativ asupra raței roșii a cărei hrană de bază o formează tocmai aceste plante submerse.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 600 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 600 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de

eutrofizarea excesivă, degradarea vegetației acvatice, creșterea turbidității apei, rezultate în urma activității omului. Introducerea în pescării a fitofagilor care consumă macrofitele acvatice repercutează negativ asupra raței roșii a cărei hrană de bază o formează tocmai aceste plante submerse.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

10. *Chlidonias hybridus*, chirighița cu obraz alb

Pasăre migratoare care sosește la noi odata cu alte specii de chirighițe. Are partea de deasupra capului de culoare neagră, mărginită de o zonă albă, care cuprinde obrazii și zona de sub cioc. În rest, corpul are un colorit gri-albăstrui. Ciocul este lung, ascuțit și roșu, irisul este maroniu, picioarele sunt scurte și roșii. Iarna penajul are nuanțe mult mai deschise. Pasărea adultă are lungimea de 23-24 cm, deschiderea aripilor de 70-75 cm și greutatea de 80-90 g. Pe sol se deplasează cu pași mici, sacadați. Este o foarte bună zburătoare. Bate din aripi încet dar cu aplitudine mare. Înaintarea este ondulatorie alături de vitează foarte mare. Oaspete de vară. În perioada iunie-iulie, femela depune 2-4 ouă verzi cu pete negre. Ouăle sunt clocite de ambii parteneri; perioada de incubație durează 14-18 zile. Ambele păsări își apără și își hrănesc puii neajutorați. Puii sunt acoperiți cu puf alb pe partea ventrală și maroniu-cafeniu pe partea dorsală.

Cerințe de habitat: bălți și lacuri eutrofe. Preferă apele de mică adâncime, iazuri și bălți, unde vânează.

Distribuția națională: se concentrează îndeosebi asupra Deltei Dunării și litoralul Mării Negre; specia apare însă și în interiorul țării pe lacuri, heleștee.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 32a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 32.

Chlidonia hybridus este în sit o specie prezentă dar cu valoare a dominanței scăzută, la Lacul Rovina, Seleuș, Bocsig, Chier, Tăuț. Pentru ROSPA0014 este pasăre aflată în trecere, în timpul migrației; câteva perechi cuibăresc în pescăria de la Rovina, alături de *Chlidonias leucopterus*.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 5 și maxim 10 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 5-10 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea

populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 625 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 625 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,75% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

11. *Dendrocopos medius*, ciocănitoarea de stejar

Este o pasărea puțin mai mică decât mierla cu un colorit predominant negru și alb; ciocul alb murdar spre albăstrui, fruntea și partea anterioară a capului: amestec de brun, cenușiu, alb și roșiatic; partea de sus și posterioară a capului: roșu aprins. Sexele pot fi departajate în observațiile de teren numai prin aprecierea corectă a culorii roșii a capului, mai densă, apăsată și strălucitoare la mascul. Ceafa, spatele anterior, frâul, aripile și coada: negre. Obrajii, laturile gâtului și umerii aripii: alb-cenușii. Gâtul și pieptul sunt albe cu virare pe flancuri, piept și abdomen spre alb-gălbui - estompeate fumuriu - la femelă și alb-gălbui spre roziu - estompeate fumuriu - la mascul. Pieptul, mai cu seamă flancurile, sunt străbătute de striățiuni longitudinale întunecate. Cuibărește în scorburi pe care le dăltuiește pe de-antregul, singură. Alteori fasonează scorburile naturale. La procesul ciopririi participă ambii parteneri. Arborii preferați sunt: fagul, stejarul, castanul, arinul și salcia, întâmplător pomii fructiferi, rar coniferele. Ouăle de culoare albă în număr de 5-6, mai rar 7-8 sunt depuse pe rumegușul rezultat din dăltuire, aflat pe fundul scorburii. Incubația durează 14 zile, clocitul revenind atât femelei cum și masculului, cu o participare ceva mai apăsată a celui din urmă. Puii eclozați, rămân la cuib conform caracterului lor de nidicoli încă 20-23 de zile, răstimp în care sunt hrăniți de adulți, zilnic, cu o cantitate de insecte și alte nevertebrate, egală în greutate cu greutatea corpului fiecărui pui în parte. După acest interval de timp, puii părăsesc scorbura, pot zbura, familia destrămându-se definitiv după alte câteva zile consecutive acestui moment.

Cerințe de habitat: biotop forestier - preponderent la șes, pădurile de câmpie în care domină stejăretele și șleurile cu stejar pedunculat, cereto-gârnițetele, ceretele și gârnițele, luncă, parcuri. În toate cazurile este asigurată staționarea, troficizarea și refugiul.

Distribuția națională: este întâlnită în toate zonele țării, Moldova, Oltenia, Dobrogea, Banat, Crișana, Transilvania, mai puțin în zonele muntoase.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 33a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 33.

Nu este o specie frecvent întâlnită în sit dar prezintă în preajma localităților sau acolo unde se găsesc cantoane silvice în păduri dar în special în ecotonul acestora: Cermei, Ineu, Tauț, Rovina, pădurea Balta, Apateu.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 10 și maxim 15 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 10-15 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia și intensitatea exploatării forestiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 3500-4000 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 3500-4000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 14-16% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia și intensitatea exploatării forestiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

12. *Dendrocopos syriacus*, ciocănitoarea de grădini

Este asemănătoare ciocănitorei pestriță mare - *Dendrocopos major* - doar că îi lipsește dunga neagră de pe laturile gâtului până la ceafă; are de asemenea mai puțin alb pe rectricele exterioare iar subcodalele sunt roșu-palid; flancurile pot fi ușor striate. Cuibărește în scorburi naturale pe care le

fasonează. Arborii preferați sunt: nucul, cireșul, prunul, dudul, salcâmul, plopul argintiu, plopul negru uneori salcia, ocazional în oricare arbore din parcuri sau grădini. Distanța de la sol a cuibului variază între -0.8- 2.0 m și 4.0 -15- m. Depune între 4 și 7 ouă, de regulă 5, alb sticlitoare.

Cerințe de habitat: biotop forestier - preponderent la șes, pădurile de câmpie în care dominanță stejărele și șleurile cu stejar pedunculat, cereto-gârnițetele, ceretele și gârnițele, luncă, parcuri, lemnoasele delimitatoare ale malurilor râurilor, probabil în toate pădurile din ROSPA0014 cu siguranță în livezi și curțile localnicilor din așezările intrate în limitele sitului fiind o specie lat răspândită în interiorul și în împrejurimile localităților în întreaga țară.

Distribuția națională: este întâlnită în toate zonele țării, preponderent la șes, Moldova, Dobrogea, Bărăgan, Oltenia, Banat, Crișana, Transilvania, mai puțin în zonele muntoase.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 34a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 34.

Nu putem afirma că ciocănițoarea de grădini este o specie frecvent întâlnită în sit dar totuși prezentă mai cu seamă în preajma localităților: Cermei, Șomoșcheș, Ineu, Tauț, Rovina, pădurea Balta, Apateu.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 15 și maxim 20 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 15 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, dispersia și intensitatea exploatarei forestiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 20000 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 20000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 98% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia și intensitatea exploatarei forestiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

13. *Dryocopus martius*, ciocănitoarea neagră

Este cea mai mare ciocănitoare de la noi; cu o lungime de aproximativ 45 cm se apropie de talia unei ciori. Specia este relativ ușor de recunoscut datorită penajului său complet negru cu creștetul roșu-carmin aprins. Deosebirea dintre sexe constă în mărimea acestei pete: la mascul acoperă întregul creștet pe când la femelă doar partea posterioară a acestuia. Ciocul și irisul sunt deschise la culoare - alb-gălbui. Coadă este formată din pene puternice ascuțite la vârf, capabile să susțină pasărea în poziție verticală pe trunchiul copacilor; o particularitate de altfel comună tuturor ciocănitărilor. Zborul ciocănitărilor negre este liniar și ca atare diferit de aspectul ondulat al celorlalte ciocănitărilor. Emite sunete caracteristice și particulare diferitelor stări comportamentale.

Cerințe de habitat: pădurile de conifere, de amestec, și la șes acolo unde apar printre foioase pini sau brazi; nu este însă o condiție strictă.

Distribuția națională: este întâlnită în toate zonele țării, Moldova, Oltenia, Dobrogea, Banat, Crișana, Transilvania, mai puțin în zonele muntoase.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 35a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 35.

În ROSPA0014 este o apariție relativ rară. Apreciem numărul total al indivizilor la 6 exemplare, pădurile Rovina și Sîc.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 1 și maxim 3 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 3 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia și intensitatea exploatarea forestiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 3000 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 3000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 14% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia și intensitatea exploatarea forestiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

14. *Ixobrychus minutus*, stârcul pitic

Este cel mai mic dintre stârci, are aripile albe-gălbui cu vârful și bordul posterior negre, spinarea este întunecată iar restul corpului gălbui.

Cerințe de habitat: zone umede, lacuri înstufite cu sălcii înalte, întinsuri de stuf, delte.

Distribuția națională: Moldova, Dobrogea, Transilvania și Banat, dar mai cu seamă în Delta Dunării.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 36a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 36.

Specia a fost observată în pescăriile Târnova, Seleuș și Bocsig.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 10 și maxim 15 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 10-15 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 625 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 625 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,75% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

15. *Lanius collurio*, sfrânciocul roșiatic

Masculul adult are capul și târțița cenușii iar peste ochi prezintă o dungă neagră. Spatele este brun roșcat, flancurile corpului și pieptul rozii, abdomen alb - spre culoarea untului. La femelă ca și la juvenili penajul este dominant brun cu intercalări de nuanță mai deschisă de unde și aspectul pestriț al acestuia. Maculele de pe piept au aspect semilunar. Cuibul este construit mai cu seamă în tufe de *Prunus spinosa*, *Prunus mahaleb* ori *Rosa canina* dar și în salcâmi - *Robinia pseudocacacia*, soc – *Sambucus nigra*, zmeur – *Rubus caesius*, alun – *Corylus avellana*, apoi, dar mai rar, acolo unde s-au practicat "tăieturi" forestiere de stejar, conifere, fag și unde curățările au rămas nefinalizate, printre crengi; construcția este amplasată cu precădere la înălțimea medie de 1.20 m. Ouăle sunt ovale spre ovoid-ovale uneori ascuțite la polul apical, mate, cu pete cenușii pe fond verzui, gălbui sau roziiu. *Lanius collurio* este printre passeriforme specia cu cea mai mare variabilitate de formă și cromatică a ouălor.

Cerințe de habitat: este specia ecotonurilor și a tufelor răzlețe din luncă, luminișuri și pășuni.

Distribuția națională: este întâlnită peste tot în România.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 37a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 37.

Specia se află permanent în sit. Este o prezență sigură dar cu o frecvență a aparițiilor relativ scăzută. Observațiile noastre au ca sursă atât exemplarele văzute în zbor dar și staționare.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 150 și maxim 400 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 300-400 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole, dispersia și intensitatea exploatarei forestiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 24000 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 24000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 98% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatarea de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, dispersia și intensitatea exploatarei forestiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

16. *Milvus migrans*, gaia neagră,

Culoarea de bază a penajului este brună spre sur. Coadă este bifurcată dar nu atât de puternic ca la *Milvus milvus*. Remigele primare ale aripilor sunt lungi și ajung în starea de repaos a păsării până la capătul celor mai lungi aripi din coadă. Capul și gâtul sunt alburii, remigele la vârf brun-negricioase, ceara, colțul gurii și picioarele galben- portocalii. Penele de pe umeri, spate și târtiță sunt negru-brunatice cu vârfurile ruginiu spre galben întunecat. Oaspete de vară apare în teritoriu în martie și îl părăsește în octombrie. În comparație cu celelalte specii de răpitoare este mai oportunistă din punctul de vedere al alegerii surselor de troficizare.

Cerințe de habitat: este specia pădurilor de foioase bătrâne la deal și la câmpie; preferă însă arboretele de luncă situate în apropierea sistemelor acvatice lentice sau lotice - ape stătătoare sau curgătoare, dintre arbori îndeobște plopul, frasinul și stejarul; nu este întâmplătoare și explorarea în zbor pe de o parte a pajiștilor, pe de alta a agroecosistemelor.

Distribuția națională: la noi, ca oaspete de vară, apare în puncte răzlețe; cuibărind solitar, vetrele păsărilor sunt greu de depistat. Apare în număr mai mare doar în pasaj, în Dobrogea.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 38a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului, urmând a fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare, propuse și în planul de acțiune.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 38.

Specia a fost identificată la nivelul sitului în perioada realizării studiilor, populația speciei este de minim 1 și maxim 3 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 1-2 perechi. Tendința actuală a mărimii populației speciei este constantă și suprafața habitatelor sale se menține. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității agricole, dispersia și intensitatea activităților de exploatare silvică.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 24000 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 24000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 98% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de

impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole, dispersia și intensitatea activităților de exploatare silvică.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendența stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor caracteristici.

17. *Pernis apivorus*, viesparul

Penajul spatelui este uniform brun, ventral alb-gălbui, bandat și pătat brun. Coadă are o bandă terminală brună și trei benzi bazale transversale; între benzi mai sunt prezente altele 5-6, înguste și de nuanță mai deschisă. Irisul este galben. Masculul adult are capul și obraji cenușii. Observat de la distanță, este remarcabilă trecerea de la cenușiu capului prin brunul spatelui la întunecarea remigelor spre negru - brun obscur. Oaspete de vară pe intervalul aprilie-septembrie și specie de pasaj. Cuibărește în pădurile întinse dar și în arboretele fragmentate. Depune 2-3 ouă, alteori unul singur. Ouăle sunt ovale mai rar eliptice de culoare alb-gălbuie și pătate brun; maculele sunt prost conturate, având mai degrabă aspectul de pată ștearsă. Perioada de incubație durează între 30 și 35 de zile. Cuibul este amenajat în arbori înalți - stejar, fag, mesteacăn, pin - la o distanță de 10-22 m de sol.

Cerințe de habitat: preferă zonele împădurite unde există și o alternanță cu pajiștile dar și la loc de tăietură, rariște ori poiană, gol montan. Cauza principală a prezenței sale într-un loc dat este oferta trofică.

Distribuția națională: răspândirea în România este discontinuă, cu precădere în zona colinară și mai puțin în cea montană sau de câmpie.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 39a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 39.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 2 și maxim 3 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 2-3 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendența actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole, dispersia și intensitatea activităților de exploatare silvică.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 20000 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 20000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 80% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole, dispersia și intensitatea activităților de exploatare silvică.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

18. *Alcedo atthis*, pescărașul albastru

Pasăre de talie mică, nu depășește ca lungime 18 cm - de la vârful ciocului la vârful cozii; ciocul este conformat modului de hrănire ihtiofag. Cele două culori dominante din penajul păsării sunt îmbinarea cromatic armonică complementară dintre portocaliu și albastru. Orange-ul părții ventrale este asigurat de prezența pigmentilor carotenoizi în timp ce partea dorsală, irizantă, cu fluctuații între albastru și albastru-verde este rezultanta conlucrării celulelor melanice cu cele hialine din structura penei care în această îmbinare reflectă din spectrul luminos doar lungimea de undă pentru culoarea albastră - 450 nm - 475 nm. Gușa: albă; tot alb în repetare, penajul distal al tectricelor auriculare, picioarele sunt roșii. Specie sedentară, dar și oaspete de iarnă atunci când condițiile climatice particulare aspectului hiemal adaugă populației autohtone indivizii coborâți din latitudini mai nordice, cuibărește la noi de-a lungul intervalului martie- începutul lui aprilie până către sfârșitul lui iunie, începutul lui iulie. Durata incubației ouălor este de 19-21 de zile. Cuibul este plasat la capătul unei galerii de până la 2 m lungime săpată în malul vertical al râurilor, fluviilor, unde femela depune în medie 7 - 6-10 ouă; cuiburi au fost găsite și malurile abrupte ale unor lacuri dar și în alunecările de teren din preajma apelor. Grija pentru incubarea ouălor apoi progenitură este în egală măsură asigurată de femelă și de mascul.

Cerințe de habitat: *pescărașul albastru* este o specie palustră, acvatică, strict legată de existența sistemelor lotice și lentice; prezent deopotrivă în Deltă, cum și de-a lungul țărmurilor fluviilor - Dunăre, râurilor interioare, iazurilor, lacurilor, pescăriilor. Iernile foarte grele pot duce la declinul demografic al speciei.

Distribuția națională: este răspândit de-a lungul râurilor, în întreaga țară.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 40a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 40.

Specie legată de mediul acvatic, lotic ori lentic, *Alcedo atthis* este prezent pe întreaga suprafață a ROSPA0014 și anume în zona pescăriilor ca de pildă Bocsig apoi pe râul Teuz, Crișul Alb.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 4 și maxim 6 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 8-10 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 1290 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 1290 ha, acestea din urmă reprezentând circa 5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

19. *Picus canus*, ciocănitoarea mică

Capul și gâtul sunt de culoare cenușie, gâtul mai deschis pe partea ventrală; masculul are o pată roșie pe frunte care lipsește la femelă. Lorumul - frâul: negru; bărbia de asemenea accentuată prin prezența unei dungi neagre. Perii nazali sunt așijderea negri. Spatele și supraalarele – tectricele, ca și târțița verzi-măslinii. Remigele primare: negre cu pete albe. Partea ventrală, pieptul și abdomenul alb-cenușii. Coadă în schimb este brun-murdară cu benzi verzui și rahisuri negre. Irisul: roșcat-roșu. Specie rezidentă, se reproduce în intervalul mai-iunie. Ritualul de formare al perechilor este marcat de o gestică specifică așa cum și schimbarea partenerilor la cuib trece printr-o gamă întreagă de semnale de postură. Ponta este în medie formată din 6-7 ouă dar au fost găsite cuibare și cu 10 ouă. Cuibul de regulă o scorbură este fasonată de ambii parteneri cu patul vetrei format din rumegușul rezultat ca urmare a dăltuirilor săvârșite. Arborii preferați sunt stejarul, fagul, teiul, pinul, molidul iar în livezi arborii fructiferi. În perioada premergătoare nidificației dar și pentru a-și marca

teritoriul este pus în fapt dărăbănitul format dintr-un număr de lovituri specifice executate pe trunchiuri de anumite esențe și cu rezonanță puternică; semnalele de asemenea natură sunt executate fără excepție de pe aceeași copaci care într-o pădure pot fi mai mulți la număr.

Cerințe de habitat: specia este particulară pădurilor de deal și de diferite esențe în alternanță cu terenurile deschise și însorite, lunci dar mai puțin în grădinile așezărilor omenești.

Distribuția națională: în toată țara.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 41a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 41.

Nu este o specie frecvent întâlnită. Pentru ROSPA0014 în Pădurea de Jos - pădurea Sâc și cea de la balta Rovina sunt locurile identificării speciei.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 2 și maxim 5 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 5-10 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 3500-4000 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 3500-4000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 14-16% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

20. *Ciconia nigra*, barza neagră

Ca morfologie este perfect asemănătoare cu barza albă diferența fiind de cromatică a penajului. Pasărea adultă este neagră - negru-brunatică, cu un luciu metalic verde-arămiu propriu capului, gâtului, aripilor, spatelui, inclusiv penelor codale. Pieptul, abdomenul și gambele sunt albe.

Tot albe sunt subalarele mari până la jumătatea zeugopodului - humerus, dispunere ușor de recunoscut la pasărea în zbor. Ciocul, inelul periorbital - tegumentul circumscris ochilor - sunt roșii, roșii sunt și picioarele. În stadiul tânăr barza neagră are penajul brun cu slabe alunecări spre negru și fără luciu metalic. Barza neagră este prin excelență o specie solitară, particulară ecosistemelor forestiere. Condiția ca locul să fie ales este prezența a cel puțin unui fir de apă în preajmă. Pădurea trebuie să fie întinsă, copacii înalți iar prezența omului sau urma activității sale, pe cât posibil inexistente.

Cerințe de habitat barza neagră este prin excelență o specie solitară, particulară ecosistemelor forestiere. Condiția ca locul să fie ales este prezența a cel puțin unui fir de apă în preajmă. Pădurea trebuie să fie întinsă, copacii înalți iar prezența omului sau urma activității sale, pe cât posibil inexistente.

Distribuția națională: la noi se cunosc date certe ale cuibăritului speciei pentru întreaga Transilvanie.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 42a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 42.

Specia este prezentă doar în pădurile din apropierea pescăriilor, la Rovina.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 1 și maxim 4 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 2-4 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere, .

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 1845 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 1845 ha, acestea din urmă reprezentând circa 8% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

21. *Circus cyaneus*, erete vânăt

Specia se remarcă printr-un pregnant dimorfism sexual în care de regulă, ca în cazul întregului gen, masculul este în greutate mai ușor decât femela - greutatea masculului nu o depășește pe cea a unui porumbel de scorbură, în medie 300-400 gr., în timp ce aceea a femelei poate ajunge și la peste 700 gr. Penajul masculului albastru-cenușiu se află în contrast flagrant cu cel al femelei, dominant brun. Gâtul și partea dorsală la mascul sunt uniform albastre-cenușii cu excepția târțiței albe. Tot alb este și penajul ventral în timp ce proximitatea aripilor – remigelor - este neagră. Aspectul petei negre dar și lungimea remigelor sunt elemente de departajare pentru cele trei specii: *cyaneus*, *pygargus*, *macrourus*. Atunci când pasărea este observată în zbor, diferența dimensiunilor dintre remigele primare, echilibrată, imprimă vârfului aripii aspectul de rotunjit. Bordul posterior al aceleiași este limitat de o bandă neagră. Spre deosebire de mascul coloritul de bază al femelei este cafeniu, cromatică proprie părții dorsale – cap, trunchi, coadă și tectricelor mici, mijlocii și mari; la nivelul stilopodului tectricele mari sunt nuanțate mai luminos decât restul penajului. Albul târțiței este mai mare decât la celelalte două specii - *pygargus*, *macrourus*. În jurul gâtului se observă un guler mai deschis la culoare dar îngust. Partea ventrală apare striată. Ventral, aripile nuanțate cenușiu sunt străbătute de benzi brun-întunecate. Dungi evidente asigură și desenul cozii dintre care ultima - vârful cozii - este mai lată decât restul celor existente.

Cerințe de habitat: pajiști naturale, ținuturi de câmpie necultivate cu caracter stepic dar și, chiar dacă mai rar, lunci înierbate, terenuri mlăștinoase în apropierea bălților, cursurilor de ape. Ca habitat secundar având scop de sursă trofică pot fi luate în considerație culturile agricole. Iarna, în timpul migrației, eretele poate fi observat de regulă în zbor dar și poposind pe sol.

Distribuția națională: la noi este oaspete de iarnă și de întâlnit în perioadele de migrație în toată țara, mai puțin în zonele muntoase.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 43a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 43

Specia este prezentă pe întreaga suprafață a sitului.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 2 și maxim 4 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 3-5 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor

sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 20000 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 20000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 80% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

22. *Pandion haliaetus*, vulturul pescar

Ceara și picioarele sunt albastre-cenușii; irisul galben; picioarele sunt numai puțin acoperite cu pene și înzestrate cu degete și ghiare viguroase; ghiarele sunt puternic încovoiate. De la ochi în jos, pe ambele laturi ale gâtului se conturează o fâșie brun închis. Partea ventrală este albă, coada traversată de benzi întunecate, în număr de șase; creștetul alb; partea superioară a corpului brună. Corpul apare masiv dar aripile lungi, puternic îndoite la încheietură cu vârful relativ îngust.

Cerințe de habitat: pădurile din preajma apelor, lacurilor, heleșteelor bogate în pește.

Distribuția națională: în toată țara, în preajma apelor stagnante.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 44a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 44.

În ROSPA0014 am identificat specia de mai multe ori prădând pește în pescăria Rovina.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 1 și maxim 2 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 2-3 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 80-300 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 80-300 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,5-1,25% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendența stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

23. *Anthus campestris*, fâsa de câmp

Penajul păsărilor - brun palid. Sprânceană este bine conturată. Partea dorsală, tectricele, toate, demarcate mai întunecat la polul bazal cum și penele de pe creștet. Dimorfismul sexual este abia sesizabil până la absent. Dintre fâse este specia cea mai mare, inconfundabilă prin cântecul ei. Determinările făcute de noi se bazează mai cu seamă pe înregistrările sonore prelucrate ulterior spectral ca în imaginea de mai jos. Cântecul este inconfundabil și facilitează determinarea păsării și fără a fi necesar contactul optic cu ea. Cuibul este plasat pe pământ și format din vegetația aflată în imediata preajmă. Perioada de cuibărit este cuprinsă între mijlocul lui mai și începutul lui iulie, în funcție de pereche. Durata incubației: două săptămâni. Ouăle în număr de 4-6 formează unica pontă din an. Există însă și ponte de înlocuire așa cum este posibilă și o a doua pontă – rar. Fondul cromatic al ouălor variază de la brun deschis la brun închis, petele – maculele - de pe ouă fluctuând între o dispersie răzlețită până la densitatea acelorași dusă aproape de unificare. Forma ouălor: oval-rotunjită, oval-alungită alteori ovoidă dar și ovoconică.

Cerințe de habitat: la noi este o prezență a silvostepii preferând întinsurile aride cu vegetație joasă dar și luncile, luminișurile sporite, pășunile, arăturile nisipoase, zonele inundabile sau terenurile umede. În ROSPA0015, situl învecinat, am identificat-o deopotrivă în timpul migrației cum și în perioada vernală și estivală, sit în a cărei cuprindere sunt incluse terenuri agricole și o bună parte pășuni. Pentru ROSPA0014 nu deținem însă nici o confirmare a prezenței ei situație pe care o punem pe seama condițiilor meteorologice atipice pentru întregul interval al cercetării din acest an, 2014.

Distribuția națională: Dobrogea, Moldova, Câmpia Română și vest sud-vestul țării.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 45a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului, .

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 45.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 5 și maxim 8 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 8-10 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 20000 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 20000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 80% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi, adică starea de conservare generală este stabilă.

24. *Aquila pomarina*, acvila țipătoare mică

Acvila țipătoare mică are deschiderea aripilor – anvergura - destul de impresionantă, de 145-170 cm. Adultul are penajul brun-închis, cu supraalarele mici și mijlocii de o nuanță evident mai deschisă, chiar brun-galben-sură, cap maro deschis, o pată deschisă deasupra bazei remigelor primare interioare - vizibilă când aripa este deschisă și o culoare deschisă pe supracodale. Juvenilul este puțin mai închis, în special pe cap dar prezintă un contrast asemănător între supraalare și restul aripii; are o dungă foarte îngustă de-a lungul vârfulilor supraalarelor. Mai prezintă o pată mică de nuanță deschisă pe ceafă. Silueta și zborul sunt asemănătoare cu ale acvilei-țipătoare-mari. Subalarele virează spre ciocolatiu și sunt în mod normal mai deschise dar niciodată mai închise decât remigele. Penele de pe tibie sunt mai rare decât obișnuit la păsările răpitoare mari. Sunetele emise nu sunt ca intensitate la fel cu cele ale acvilei-țipătoare-mari. Ceara și degetele sunt galbene, irisul galben-auriu. Cuibărește în Estul Europei, în păduri de diferite tipuri mai cu seamă de foioase intercalate cu pajiști naturale sau terenuri agricole, deseori în ținuturi mlăștinoase. Acvila țipătoare mică este la noi oaspete de vară, sosește în martie și pleacă în octombrie; se reproduce în perioada aprilie-august. Femela depune 2 ouă; cromatica de bază a acestora este nuanțată spre alb, ouăle fiind pătate cu macule roșcat-brune și

brune. Cuibul și-l construiește în arbori la înălțimi cuprinse între 4 și 8 m. Specia revine la același cuib în fiecare an.

Cerințe de habitat: survolează terenurile joase, pajiști naturale, terenuri agricole cu culturi joase ca înălțime, nu cu plante înalte, ultimele făcând impracticabil accesul la hrană. În zona forestieră - păduri mature - până în ținuturile subcarpatice.

Distribuția națională: în toată țara.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 46a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului, urmând a fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare, propuse și în planul de acțiune.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 46.

Au fost identificați indivizi ai speciei la nivelul sitului și habitatul acesteia. Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 1 și maxim 2 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 1-2 perechi. Tendința actuală a mărimii populației speciei este constantă, suprafața habitatelor sale rămânând stabilă. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 20000 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 20000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 80% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale este de menținere a parametrilor caracteristici speciei.

25. *Ardeola ralloides*, stârcul galben

Culoarea dominantă a penajului păsării este cea galbenă; galben ușor brumat pe spate, abdomenul, aripile, coada și tectricele subcodale albe. În perioada de reproducere cromatica este mai intensă. Penele capului și ale cerbicei sunt foarte lungi arătând ca o coamă. Marginile acestor pene

sunt tivite cu o dungă neagră. La bază ciocul este albastru deschis, vârful însă negru. Lorumul – frâul, virează spre verde deschis în funcție de incidența luminii. Ochiul: galben. Picioarele: galbene. Pasăre migratoare, oaspete de vară sosește în teritoriu în a doua jumătate a lui aprilie ca începând cu sfârșitul lui mai să fie deja de găsit primele cuibare - complete. Locurile favorabile amplasării lor sunt terenurile mlăștinoase, bălțile, lacurile cu vegetație înaltă, Delta. Cuibărește în asociații mixte împreună cu țigănușii - *Plegadis falcinellus*, cormoranii mici - *Phalacrocorax pygmaeus*, rar și în prezența celor mari – *Phalacrocorax carbo*, apoi cu egrtele mari, mici - *Egretta alba*, *Egretta garzetta*. Cuibul este format din crengi. Atunci când își organizează vatra în stuf cuibul este alcătuit din tulpinile de *Phragmites*. Ouăle sunt ovale ori lung-ovale, albastre-pal alteori albastre-verzui, fără luciu. Depune 4-5 ouă dar pot fi și 6-7. Cele mai timpurii cuibare sunt de găsit la sfârșitul lui mai de regulă însă la cumpăna dintre mai și iunie, chiar iunie. Incubația durează 22-24 de zile.

Cerințe de habitat: zone umede, lacuri înstufite cu sălcii înalte, întinsuri de stuf, delte.

Distribuția națională: La noi este prezentă în estul țării, cu concentrări importante în Delta Dunării, cum și de-a lungul Mureșului inferior și în zona Crișurilor - pentru vestul țării.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 47a.

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, însă ar putea fi prezentă pe suprafața acestuia, urmând a fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare, propuse și în planul de acțiune.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 47.

Nu au fost identificați indivizi ai speciei la nivelul sitului, decât habitatul acesteia. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 10-15 indivizi. Tendința actuală a mărimii populației speciei este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând sub 1% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a speciei ținând seama de faptul că nu au fost identificați indivizi ai speciei în decursul realizării studiilor, că suprafața de habitat este mică și a faptului că specia nu a fost identificată nici în vecinătatea sitului și ariile protejate adiacente acestuia, este considerată ca fiind nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor caracteristici ecologiei acesteia.

26. *Botaurus stellaris*, buhaiul de baltă

Gâtul păsării este foarte puternic și acoperit cu pene lungi. Culoarea generală este o trecere a galbenului spre ocră împetrită cu pete, puncte, macule longitudinale și transeversale, toate de culoare brună-brun-închis. Iris: galben. Este, ca toți stârcii pasărea bălților și lacurilor mari circumscrise de stuf, a cursurilor inferioare ale râurilor mari, fluviilor bogate în trestie, deltă. Pasăre migratoare, este la noi oaspete de vară cu toate că în unii ani au fost observate exemplare și la vreme de iarnă. Cuibărește în stuf unde își construiește un cuib superficial din tulpinile și frunzele de trestie bătrână; uneori își amplasează vatra și în răchitiș. Cuibarul constă din 3-6 ouă brunii, de culoarea linte și se găsește de la sfârșitul lui aprilie până la începutul lui iunie. Clocitul începe cu primul ou și durează 25 - 26 de zile.

Cerințe de habitat: bălți și lacuri eutrofe cu vegetație acvatică abundentă mai cu seamă stufăriș intercalat suprafețelor de apă liberă. Preferă intinsurile de ape naturale dar cuibărește și pe heleștee sau iazuri cucerind în ultima vreme iazurile și lacurile colmatate paralel cu dezvoltarea unei vegetații palustre emerse, de la câmpie.

Distribuția națională: răspândirea la noi se concentrează îndeosebi asupra Deltei Dunării; specia apare însă și în interiorul țării pe lacuri, heleștee; la noi nu este o specie cu frecvență mare, mai ales în Banat. În ultimul timp se constată totuși o ușoară extindere a ariei de distribuție a buhaiului-de-baltă mai ales în perimetrul bazinelor artificiale colmatate și abandonate.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 48a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Arie Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 48.

Populația estimată a speciei în Complexul Arie Protejate Cermei este de minim 1 și maxim 2 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 5-10 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea

populației de referință indică o stare nefavorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de creștere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă o valoare de circa 80% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând sub 1% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

27. *Caprimulgus europaeus*, caprimulgul

Oaspete de vară între lunile aprilie și octombrie, caprimulgul este o specie silvestră cu regim de viață nictimeral-nocturn. Culoarea generală a penajului brun-cenușie subliniază la nivel de pană delimitări alb-umbrite spre gălbui, îndeosebi pe mijlocul capului și în zona axilară; aici pot fi recunoscute și unele nuanțe spre castaniu. În general penajul se aseamănă foarte bine cu scoarța arborilor realizând astfel prin criptizare un excelent mod de camuflare pentru specie. Diferența dintre mascul și femelă se remarcă la nivelul primelor remige primare unde masculul prezintă pete albe dungiforme așa cum la extremitatea rectricelor, a codalelor așadar, evidențiază asemenea două macule albe de fiecare parte a cozii. Păsările tinere sunt mai deschise și mai roșcate colorate. Ciocul este scurt dar cavitatea bucofaringiană mare, urmare a adaptării la modul de hrănire insectivor. Prădător nocturn are în acest scop dezvoltate în jurul ciocului, a comisurilor cavității bucale, un număr mare de vibrise - pene transformate, care joacă rol de peri sensitivi. Cuibul este plasat pe pământ, fără urmă de ajustare. Pe locul ales, femela depune două ouă, ca formă eliptice până la eliptic-alungite, fără luciu; pe fondul alb, alb-verzui, alteori slab roziu se află presărate pete largi cenușii peste care se suprapun, cu aspect mozaicat, macule brune de toate nuanțele. Pontecele pot fi depuse începând cu sfârșitul lui Mai până la mijlocul lui Iulie. Embriogeneza durează 17-18 zile.

Cerințe de habitat: pasăre forestieră fără a agreea conform biologiei sale profunzimea pădurii ci mai degrabă limitele ei spre ecoton. Preferă pădurile de conifere dar viețuiește și în cele de foioase,

cu aplecare însă de amestec. Predilecte sunt și luminișurile, tăieturile pentru liniile de curent electric, liniile somiere largi, pășunile împădurite, toate însă *neacoperite* de un strat ierbos înalt. În unele părți ale ROSPA0014 asemenea condiții sunt prezente și favorabile prezenței speciei.

Distribuția națională: apoape toată țara.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 49a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 49.

Specia este prezentă în pădurea Rovina și Sîc unde a fost auzită de mai multe ori.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 4 și maxim 8 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 5-10 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 2545 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 2545 ha, acestea din urmă reprezentând circa 10% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

28. *Ciconia ciconia*, barza albă

Penajul păsării adulte este alb în contrast cu aripile la care remigele primare, secundare și terțiare ca și axilarele sunt de culoare neagră, nu lipsesc reflexele albastre-verzui. Ciocul și picioarele sunt roșii dar nu și în cazul puilor la care dominantă este cenușiu-albastră. Berzele adulte au irisul brun, circumscris cu negru în spațiul periorbital. Pasăre migratoare, oaspete de în jumătatea estică a continentului european, sosește la noi ocupându-și teritoriile de cuibărit, în perioada Martie-Aprilie și părăsește țara în Septembrie; dacă primăverile sunt timpurii pot fi observate exemplare sosite încă din

Februarie așa cum accidental pot rămâne și peste iarnă indivizi de obicei însă malazi ori accidentați. Specie antropomorfă își construiește cuibul în apropierea vetrei umane, pe creasta acoperișului de casă, pe cea de șură, pe hornul dezafectat al vreunei case, pe stâlpi de telegraf iar mai nou pe aceeași de beton sau chiar pe cei ai liniilor de înaltă tensiune. Nu sunt evitați arborii masivi, morți, dar rămași în picioare aflați în preajma gospodăriilor cum nici parii înalți la capătul cărora gospodarul a montat vreo roată de căruță ieșită din folosință. Cuibul este masiv, format din crengi, cu vatra reîmprospătată ciclic și ocupat de același cuplu ani la rândul. Perechile sunt stabile.

Cerințe de habitat: specie relativ gregară, antropizată care cel puțin în perioada de cuibărit trăiește în imediata apropiere a omului, mai cu seamă în sate și în mai puține cazuri la periferia unor orașe din ținuturile cu altitudine mică. Prin aridizarea indusă sau naturală a terenurilor din câmpie berzele se hrănesc mai frecvent decât în trecut pe terenurile agricole, pășuni, miriști și pârlouage, uneori chiar departe de orice sursă de apă. Pe lângă dominanța agroecosistemelor pe care le exploatează trofic mai sunt de amintit unitățile fitosociologice de tip *Arrhenatherion* Koch 1926, *Filipendulion* Segal 1966, *Phragmition australis* W.Koch 1926 cu *Thyphetum latifoliae* Soó 1927, asociația *Iris pseudacorus*.

Distribuția națională: la noi în țară este o prezență obișnuită, cuibărește în cea mai mare parte a țării, cu excepția lanțurilor muntoase; poate pătrunde totuși în văile intramontane joase, ca urmare a aridizărilor întâmplare în zonele de câmpie.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 50a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 50.

Specia este prezentă doar în zona de câmpie și suprafețe deschise din aria protejată.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 10 și maxim 15 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 20-25 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de creștere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 4500 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 4500 ha, acestea din urmă reprezentând circa 20% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de

impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de îmbunătățire a parametrilor calitativi.

29. *Circaetus gallicus*, șerparul

Partea superioară a corpului este brună, parte ventrală deschisă la culoare – albă - cu dungi longitudinale. Pe flancuri și pe tibii, penele sunt pătate cu brun. Coadă bandată - 3 ștraifuri. Treimea anterioară a corpului - cap, piept, până la nivelul abdomenului - brune. Aripile sunt lungi cu capătul distal al remigelor negru - ori brun întunecat spre negru. Oaspete de vară, lunile martie - octombrie și specie de pasaj, a fost la începutul secolului trecut pasăre clocitoare în toată țara. Se reproduce în perioada aprilie-iulie, construindu-și în fiecare an alt cuib plasat de regulă în arborii înalți din liziere sau rariști. O particularitate a speciei este aceea că depune un singur ou ceea ce în condițiile actuale poate reverbera negativ în rata natalității realizate; ne pronunțăm astfel deoarece o a doua pontă de înlocuire este puțin probabilă. Oul este oval, alb, mat, indirect pătat prin contact cu resturile organice rămase - chiar dacă numai temporar - în cuib. Maturitatea sexuală o atinge la 3-4 ani.

Cerințe de habitat specia este particulară pădurilor de diferite esențe în alternanță cu terenurile deschise și însorite, cultivate sau necultivate, cu pajiști și tufărișuri. Trăiește în special, în ecosistemele care se caracterizează printr-o largă heterogeneitate din punct de vedere structural și al utilizării terenurilor în care reptilele sunt abundente.

Distribuția națională: prezență rară, în toată țara.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 51a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 51.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 0 și maxim 2 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 2-4 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de creștere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului,

abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 20000 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 20000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 80% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de îmbunătățire a parametrilor calitativi.

30. *Circus aeruginosus*, eretele de stuf

Masculul are penajul galben-ruginiu și brun, capul galben, pe aripă cu o zonă cenușie, sub aripă și la bază remigele nuanțate alb, aceleași proximal deci cu vârfurile, negre în timp ce femela este îmbrăcată mai uniform brun, pe creștet, cerbice, piept și pe umeri nuanțată galben-ruginiu. Ceara, colțurile gurii și picioarele sunt la ambele sexe galbene. Cuibul este plasat pe sol având ca suport stuful din imediata apropiere frânt - indoit, culcat, centrul prezentând o scufundătură puțin adâncă - 5-7 cm. Diametrul vetrei ajunge în schimb la cca. 1 m. Cuibul refolosit în anii următori suferă un adaos de material format din crengi, mușchi, diferite ierburi, în așa mod ca marginea sa să depășească oglinda apei cu aproximativ 40-80 cm. Ponta este formată din 4-5 ouă ovale ori rotund-ovale, albe cu irizații albastre sau verzi, fără luciu evident. Intervalul perioadei de reproducere este cuprins între ultima treime a lui Aprilie până spre mijlocul lui Mai; între primul ou și depunerea celui de al doilea sunt necesare 2-3 zile și iarăși atâtea intervale pentru fiecare ou în parte. Incubația durează 32 - 36,38 - de zile. Clocitul este aigurat doar de femelă. Puii sunt staționari în cuib mai mult de o lună și devin zburători după a 56-a zi.

Cerințe de habitat: preferă ținuturile întinse, stepice, câmpia înierbată, pajiștile naturale necultivate, luncile înierbate, terenurile mlăștinoase în apropierea bălților sau lacurilor, acestea din urmă putând oferi nu numai o sursă trofică variată dar și "furnizarea" unor locuri potrivite pentru cuibărit, iar ca habitat secundar, terenurile agricole.

Distribuția națională: Este întâlnită în estul țării, din nord până în sud, iar pentru vest de asemenea, din nord până în sud; în Transilvania doar în nord și est.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 52a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 52.

În zonele umede și dominate de stuf sunt insulare și în număr restrâns. Cu toate acestea considerăm prezența speciei ca posibilă pe întregul areal al ROSPA0014. A fost întâlnită la Bocsig, Târnova, Seleuș, Rovina NE.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 3 și maxim 5 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 5-7 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de creștere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 4500 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 4500 ha, acestea din urmă reprezentând circa 20% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de îmbunătățire a parametrilor calitativi.

31. *Lanius minor*, sfrânciocul cu fruntea neagră

Sfrânciocul-cu-frunte-neagră este o pasăre de talie mai mică decât cea a sfrânciocului roșatic - *Lanius collurio*, are coada mai scurtă decât acesta, o ținută mai dreaptă și fruntea neagră. De la distanță și dintr-un unghi neprielnic de observație poate fi confundat cu sfrânciocul mare - *Lanius excubitor*, dar și în acest caz elementul de departajare poate fi coada mai lungă la *excubitor* și fruntea neagră până aproape de creștet la *minor* în comparație cu *excubitor*. Prezintă dimorfism sexual, la femelă penajul fiind bruniu, maculat semilunar în timp ce masculul are partea superioară cenușie, cea inferioară albă nuanțată pe piept roșietic. Pe aripile negre prezintă o pată albă bine vizibilă în zbor.

Cerințe de habitat: pajiști naturale, ținuturi de câmpie necultivate cu caracter stepic dar și lunci înierbate, livezi, cu osebire vegetația în brâu la nivel de talveg. ROSPA0014 prezintă din acest punct de vedere o oferta de recuzite în sens ecologic, importantă regăsită în toate cele 4 secvențe ale sitului.

Distribuția națională: cuibărește aproape în întreaga țară, cu reprezentare importantă în Moldova, Dobrogea, jumătatea estică a Câmpiei Române și vest-nord-vestul Banatului, Ardealului.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 53a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 53.

Consemnare a prezenței speciei în ROSPA0014 o facem pe seama observațiilor serotinal-autumnale, când a putut fi observată la Cermei în apropierea localității.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 1 și maxim 2 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 8-10 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de creștere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 24000 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 24000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 98% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de îmbunătățire a parametrilor calitativi.

32. *Egretta alba*, egreta mare

Penajul păsării este pe de-antregul alb. Ciocul și picioarele sunt negre. În timpul perioadei de reproducere baza ciocului este puternic colorată în alabastru azuriu; degetele de la picioare sunt negre nu galbene ca la *Egretta garzetta*. Penele de decor, egretele, sunt prezente doar în perioada ritualurilor de formare a perechii și în perioada de reproducere.

Cerințe de habitat: lacuri eutrofe și bălți înconjurate de stuf, apoi mlaștini și ape puțin adânci.

Distribuția națională: curbura Carpaților, parțial Moldova și Dobrogea, vestul țării în Banat și Crișana.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 54a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 54.

Specia este prezentă la Lacul Rovina, Tăuț, Seleuș, Târnova, Bocsig.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 30 și maxim 35 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 30 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 600 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 600 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

33. *Platalea leucorodia*, lopătarul

Ciocul este turtit în formă de lopată de unde își trage și numele; proximal este dublu ca lățimea din mijloc și prezintă la vârf un ongllet - ”cârlig” - gălbui. Regiunea orbiculară, bărbia și gâtul sunt golașe. Irisul: roșu-sanguin. Penajul general: alb cu excepția zonei pieptului la baza căruia prezintă un guler galben-ruginiu. De pe partea posterioară a creștetului se desprinde un smoc mare de pene. Picioarele sunt negre iar degetele semipalmate. Oaspete de vară, din aprilie până în septembrie. Cuibărește colonial asociat speciilor de stârci, pescăruși dar și în grupări monospecifice. Vetrele sunt organizate, amenajate, în stufăriș. Ponta constă din 3-4 ouă.

Cerințe de habitat: lacuri și bălți cu stufăriș des în apropierea cărora se află deschideri de apă puțin adâncă, lent curgătoare sau stagnantă cu fund mâlos.

Distribuția națională: la noi dominant în Delta Dunării, sporadic în alte regiuni ale țării, pe bălți și lacuri.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 55a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 55.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 20 și maxim 40 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 30-40 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând sub 1% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

34. *Gavia arctica*, cufundarul polar

Asemănător cufundacilor, are însă gâtul mai gros. Penajul este o alternanță de alb cu negru; capul și ceafa sunt cenușii capul cu gâtul negru cu irizații roșcate în partea frontală; lateralele gâtului sunt albe cu benzi înguste verticale care se continuă parțial și pe laturile pieptului. Spatele este negru. Aripile de asemenea negre sunt traversate de benzi albe. Restul penajului dorsal este presărat cu macule albe. Abdomenul și parțial pieptul sunt albe.

Cerințe de habitat: litoral marin, lacuri cu întindere mare.

Distribuția națională: Marea Neagră, lacurile și canalele Deltei Dunării.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 56a.

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, arealul său tipic de distribuție necuprinzând vestul României.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 56.

La nivelul sitului nu au fost identificați indivizi ai speciei, decât habitatul său. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 1-2 indivizi, adică deși există habitat caracteristic speciei, zone nefiind în arealul tipic de distribuție este posibil ca aici să nu se instaleze o populație a acestei specii. Tendința actuală a mărimii populației speciei este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 600 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 600 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei nu este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a speciei ținând seama de faptul că nu au fost identificați indivizi ai speciei în decursul realizării studiilor, că suprafața de habitat este mică și a faptului că specia nu a fost identificată nici în vecinătatea sitului și ariile protejate adiacente acestuia, este considerată ca fiind nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor caracteristici ecologiei acesteia.

35. *Gavia stellata*, cufundarul mic

Asemănător speciei *Gavia arctica* dar sub gușă cu o pată roșie pe piept. Penajul dominant cenușiu.

Cerințe de habitat: litoral marin, lacuri cu întindere mare.

Distribuția națională: Marea Neagră, lacurile și canalele Deltei Dunării.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 57a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 57.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 5 și maxim 8 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 5-10 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de creștere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 600 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 600 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

36. *Philomachus pugnax*, bătaușul

Toamna și iarna: penajul păsării este brun-cenușiu, pestriț; vara: masculul are creștetul și ceafa întunecate iar femela albe, cu penajul din jurul capului înfoiat - la mascul; este penajul pus în evidență în timpul perioadei de formare a perechilor, așa numitul „joc nupțial” caracterizat și prin salturi înalte esecutate de doi sau mai mulți masculi confrunțanți.

Cerințe de habitat: țărmuri, pajiști mlăștinoase, pajiști cu iarba joasă, terenuri agricole în preajma bălților rămase de pe urma inundațiilor sau ploilor, malurile măloase ale pescăriilor.

Distribuția națională: pasăre de pasaj; în toată țara.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 58a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 58.

Specia este obișnuită în habitat; uneori cârdurile formate unesc zeci chiar și sute de exemplare.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 500 și maxim 600 indivizi, reprezentând sub 2% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 500 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 400 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 400 ha, acestea din urmă reprezentând circa 1,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

37. *Tringa glareola*, fluierar de mlaștină

Puțin mai mic și mai zvelt decât fluierarul-de-zăvoi, fluierarul-de-mlaștină are rădăcina cozii tot albă; partea dorsala a corpului și a aripilor este pestriță, iar culoarea de sub aripi mai puțin contrastantă cu abdomenul, tot de nuanță albă. Picioarele sunt în zbor mai lungi decât vârful cozii. Este o pasăre sperioasă, ușor de alarmat, care semnalizează celorlalte păsări din preajmă un posibil pericol sau o amenințare reală prin lansări bruște în zbor dublate de emiteri sonore stridente formate din înlănțuirea a două-trei elemente de același tip. Nu știm să cuibărească în țară.

Cerințe de habitat: preferă arealurile umede, înierbate dar staționează ori cuibărește și pe sol uscat în apropierea lacurilor sau râurilor. Explorează deopotrivă limanul apelor continentale ca și pe cel al țămurilor marine. Nu ocolește sărăturile. Zboară și se hrănește de-a lungul canalelor pusteii

panonice iar în deltă apoi sudul complexului lagunar Razelm-Sinoe frecventează de regulă limanurile vreunui ghiol cu cădere lină sau al unor bălți. Pe Sacalin aleargă de-a lungul și latul malurilor nisipoase, cu precădere pe cel vestic, stavilă pentru melea - Meleaua Sacalin - iar la Histria în apropierea, astăzi mult împuținatelor bălțiri din sărăturile cu Salicornia.

Distribuția națională: Transilvania, la Zaul de Câmpie, pe Târnava Mare, jumătatea de nord a Dobrogei, la sud de Siret și în nord-estul Moldovei; centrul Transilvaniei, nord-vestul țării, Câmpia Română și Banat.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 59a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 59.

Specia fost observată o singură dată la Tauț.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 200 și maxim 250 indivizi, reprezentând sub 2% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 200 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând sub 1% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

38. *Falco vespertinus*, vânturelul de seară

Specia se aseamănă cu vinderelul roșu are însă coada mai scurtă; penajul masculului este dominat de culoarea albastră-cenușie, abdomenul și penele subcodale brun roșcate, inelul periorbital, culmen, mandibulele și picioarele roșii. Femela se aseamănă cu femelele de vânturel roșu, poate fi ușor

confundată cu aceasta; caracterul departajant este desenul pieptului lipsit sau aproape lipsit de macule. Juvenilii sunt de obicei mai deschiși la culoare.

Cerințe de habitat: pajiști naturale, ținuturi de câmpie necultivate cu caracter stepic dar și, chiar dacă mai rar, lunci înierbate, terenuri mlăștinoase în apropierea bălților, cursurilor de ape. Ca habitat secundar având scop de sursă trofică pot fi luate în considerație culturile agricole. În timpul migrației formează asocieri de mai multe exemplare care pot fi observat de regulă în amurg în zbor dar și poposind pe sârmele de telegraf, plopii mai înalți; alteori apar aglomerări importante și în arboretele cu aspect de brâuri la margine de culturi agricole recoltate sau în curs de recoltare.

Distribuția națională: în țara noastră cuibăritul a fost confirmat pentru Banat, Ardeal și jumătatea estică a României.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 60a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 60.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 40 și maxim 80 indivizi, reprezentând peste 2% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 60 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 100 ha pentru cuibărit, 20000 ha hrănire, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 20000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 80% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

39. *Porzana porzana*, creșteț pestriț

Mascul: partea dorsală brună - măslinie, mijlocul spatelui negru cu pete longitudinale albe; fruntea, gâtul, obrații sunt sure punctate cu alb, rectricele mijlocii sunt negre dar au vârful albe.

Pieptul și gabele pestrițe, abdomenul de un alb tulbure. Penele laterale și gabele sunt marcate cu benzi transversale deschise. Ciocul scurt este cu aproximație galben-verzui la bază roșcat spre roșu. Iris: la dulți, brun. Picioarele sunt galben-verzui, au degete lungi dar nepalmate - fără membrane interdigitale. Pasăre migratoare, oaspete de vară, mai mult activă noaptea, sosește în teritoriu în a doua jumătate a lui aprilie ca începând cu sfârșitul lui mai să fie deja existente primele cuibare - complete. Cuibărește în vegetația mlaștinilor, în stuf; ponta este formată din 6 –9 ouă galben-brune uneori verzui. La părăsirea cuibarului adultul acoperă ouăle cu vegetație. Forma ouălor este ovală ori lung –ovală. Incubația durează până la 21 de zile.

Cerințe de habitat: lacuri și bălți cu apă puțin adâncă indiferent dacă este dulce sau salmastră. Este important ca vegetația palustră să fie bine dezvoltată, nu foarte deasă dar preferabil înaltă - *Juncus*, *Carex*, *Scirpus*, *Phragmites*, *Typha*. Poulează în mod secundar și heleșteele, iazurile și canalele.

Distribuția națională: în Ilfov, Transilvania, lunca Dunării, Muntenia, Delta Dunării, Histria, Câmpia Someșului, pe Crișuri.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 61a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 61.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 30 și maxim 50 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 30 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 500 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 500 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

40. *Porzana parva*, creșteț cenușiu

Masculul: partea dorsală brună, mijlocul spatelui negru cu pete longitudinale albe; rectricele mijlocii sunt negre dar au vârful albe. Partea anterioară, gâtul, pieptul și gamba sunt albastru-ardezii deschis. Penele laterale și gamba sunt marcate cu benzi transversale deschise. Femela: gâtul este alb; gâșă, pieptul și gamba ruginii pal precum și tectricele subcodale. Partea dorsală este brun-măslinie la mijloc cu o pată neagră peste care se suprapun răzleș macule albe. Ciocul scurt este cu aproximație galben-verzui la bază roșcat spre roșu. Iris: la dulți, roșu. Picioarele sunt galben-verzui, au degete lungi dar nepalmate - fără membrane interdigitale. Pasăre migratoare, oaspete de vară, sosește în teritoriu în a doua jumătate a lui aprilie ca începând cu sfârșitul lui mai să fie deja existente primele cuibare - complete. Cuibărește în vegetația mlaștinilor; ponta este formată din 6 – 9 ouă galben-brune uneori verzui. La părăsirea cuibarului adultul acoperă ouăle cu vegetație. Forma ouălor este ovală ori lung – ovală. De regulă *Porzana parva* are două ponte pe an. Incubația durează până la 21 de zile.

Cerințe de habitat: lacuri și bălți cu apă puțin adâncă indiferent dacă este dulce sau salmastră. Este important ca vegetația palustră să fie bine dezvoltată, nu foarte deasă dar preferabil înaltă - *Juncus*, *Carex*, *Scirpus*, *Phragmites*, *Typha*. Poulează în mod secundar și heleșteele, iazurile și canalele.

Distribuția națională: în Ilfov, Transilvania, lunca Dunării, Muntenia, Delta Dunării, Histria, Crișul Alb, Câmpia Someșului.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 62a.

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, însă ar putea fi prezentă pe suprafața acestuia, urmând a fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare, propuse și în planul de acțiune.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 62.

Nu au fost identificați indivizi ai speciei pe teritoriul sitului, doar habitatele sale. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 5-10 perechi. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul potențial al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând sub 1% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei ținând seama de faptul că nu au fost identificați indivizi ai speciei în decursul realizării studiilor, că suprafața de habitat este mică și a faptului că specia nu a fost identificată nici în vecinătatea sitului și ariile protejate adiacente acestuia, este considerată ca fiind nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor caracteristici ecologiei acesteia.

41. *Acrocephalus arundinaceus*, lăcarul mare

Culoarea de bază a penajului este cafenie spre roșcat, partea de dedesubt este galben-aurie spre alburiu, sprânceana albă este vizibilă iar penele creștetului sunt puțin înfoiate.

Cerințe de habitat: terenuri umede, regiuni mlăștinoase și bălți, stufării.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Arie Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este prezentă în Rovina, Seleuș, Chier-Târnova, Bocsig - est, vest, Teuz la N de Mănerău; frecvența speciei este însă scăzută.

Populația estimată a speciei în Complexul Arie Protejate Cermei este de minim 100 și maxim 200 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 100 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 500 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 500 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

42. *Ardea cinerea*, stârlul cenușiu

Este cel mai mare dintre stârcii de la noi. Cenușiu, cu albși negru pe gât și pe cap. În zbor are silueta particulară stârcilor, cu gâtul strâns și îndoit în formă de S, spre deosebire de lopătari - *Platalea leucorodia* și berze care îl țin întins. Cuibărește de regulă pe crengile sălciilor dar și a altor specii de arbori înalți, în colonii mici, monospecifice, dar și în colonii mixte.

Cerințe de habitat: zone umede, baltă, râu, liman, pajiști inundate, canale, lac, ghiol, mlaștini eutrofe, păduri de luncă - cuibărit.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specie observată frecvent la lacul Rovina în aglomerări de 7-20 exemplare, apoi la Târnova circa 20 indivizi, Seleuș, Bocsig și toamna pe Tauț 40-50 indivizi; la acestea se adaugă exemplarele răzlețe observate în zbor sau staționar pe terenurile agricole sau în preajma bălților mici.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 75 și maxim 150 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 75 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 450-600 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 450-600 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2-2,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

43. *Anas acuta*, rața sulițar

Specie numeroasă în sezonul rece - oaspete de iarnă, se caracterizează prin silueta aparte cu coada ascuțită și mult prelungită, la mascul, față de aceeași la femelă. Capul este brun, gâtul și

pieptul albe, corpul cenușiu deschis cu o dungă neagră orizontală sub aripa aflată în poziția închisă. Coadă lungă este bine vizibilă în zbor.

Cerințe de habitat: tundră, ochiuri de apă întinse, lacuri, ape lin curgătoare, ghioluri, litoralul mărilor, oceanelor.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este prezentă ca oaspete de iarnă, apare în ROSPA0014 doar în aspectul hiemal al anului și rămâne aici chiar și până în aprilie.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 14 și maxim 20 indivizi, reprezentând sub 10% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 14-20 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 600 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 600 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

44. *Anas clypeata*, rața lingurar

Specia prezintă ciocul puternic turtit la vârf de unde și numele dat. Rățoiul are un colorit distinct de cel al femelei: capul verde, pieptul alb, abdomenul și flancurile ruginii, o zonă de un albastru deschis pe aripă, mijlocul spinării negru – segment mărginit cu alb; femela are penajul cu desen criptic.

Cerințe de habitat: ochiuri de apă întinse, lacuri, ape lin curgătoare, ghioluri, litoralul mărilor, oceanelor.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului, urmând a fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare, propuse și în planul de acțiune.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

La nivelul sitului au fost identificați indivizi ai speciei, decât habitatul său. Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 10 și maxim 20 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 10-20 indivizi. Tendința actuală a mărimii populației speciei este constantă, și de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul potențial al speciei la nivelul sitului este de circa 600 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 600 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor caracteristici ecologiei acesteia.

45. *Anas crecca*, rața pitică

Este cea mai mică dintre rațele noastre. Masculul are capul întunecat, brun roșcat cu o dungă lată, verde, de la ochi la ceafă, o dungă orizontală deasupra aripilor închise, oglinda verde, o pată galbenă de fiecare parte a cozii. Femela este pestriță cu oglinda verde.

Cerințe de habitat: ochiuri de apă întinse, lacuri, ape lin curgătoare, ghioluri, litoralul mărilor.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 20 și maxim 80 indivizi, în pasaj, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 1000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 600 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 600 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

46. *Anas penelope*, rața fluierătoare

Se aseamănă cu rața pestriță - *Anas strepera*, dar este mai mică. Rățoiul are capul roșcat și fruntea, creștetul galbene, care de la distanță irizează spre alb. Pieptul este rozaliu spre ocru-brun, corpul cenușiu cu o pată albă înaintea cozii și una neagră sub coadă. Oglinda este verde, vizibilă foarte bine în zbor. Rața este brună, pestriță, având ca și masculul oglinda verde.

Cerințe de habitat: tundră, ochiuri de apă întinse, lacuri, ape lin curgătoare, ghioluri, litoralul mărilor, oceanelor.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este prezentă la Seleuș - Canalul Morilor.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 5 și maxim 10 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 10 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii

populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 600 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 600 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

47. *Anas platyrhynchos*, rața mare

Masculul are capul verde, un guler alb, pieptul castaniu-roșcat, „oglanda” albastră-verde mărginită de două dungi albe, dosul aripii de asemenea albastru violet; femela: pestriță.

Cerințe de habitat: ochiuri de apă întinse, lacuri, ghioluri, ape lin curgătoare, râuri, iazuri, bălți, râuri montane, litoralul mărilor, perdele de stuf, în care cuibărește.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este prezentă peste tot unde există vreun ochi de apă, cu predilecție însă în pescăriile existente. Deseori, de cu toamna, staționară pe pajiști în grupe mai mari sau mai mici; este vorba probabil despre exemplarele migratoare.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 100 și maxim 200 perechi sedentare, respectiv 4000 indivizi în migrație, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 100-200 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și

distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 1295 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 1295 ha, acestea din urmă reprezentând circa 5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

48. *Anas querquedula*, rața cârâitoare

Masculul are capul brun cu o dungă albă peste ochi, pieptul mai întunecat. În zbor este evidentă culoarea albastră-cenușie a aripii. Femela prezintă pe fond brun desenul criptic tipic, oglinda verde este mai puțin vizibilă iar în zbor aripa apare albăstruie.

Cerințe de habitat: ochiuri de apă întinse, lacuri de altitudini joase, bălți mici, pajiști mlăștinoase și inundate.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este prezentă la Seleuș, Rovina, Chier - pescării.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 80 și maxim 150 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 80-150 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 1295 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 1295 ha, acestea din urmă reprezentând circa 5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de

impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit și vânatoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendența stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

49. *Anas strepera*, rața pestriță

Seamănă foarte bine cu femela de rață mare - *Anas platyrhynchos*, dar este ceva mai mică. Singura deosebire este oglinda albă în loc de albastru-violet și coloritul gălbui al laturilor ciocului. Masculul are capul brun-pestriț și corpul cenușiu, o pată neagră sub și deasupra cozii.

Cerințe de habitat: zone umede, baltă, râu, liman, pajiști inundate, canale, lac, ghiol, mlaștini eutrofe, păduri de luncă - cuibărit.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

La nivelul sitului au fost identificați indivizi ai speciei și habitatul său. Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 10 și maxim 15 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 10-20 indivizi. Tendința actuală a mărimii populației speciei este constantă și de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit și vânatoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 600 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 600 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit și vânatoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor caracteristici ecologiei acesteia.

50. *Anser albifrons*, gărlița mare

Ca talie este mai mică decât gâsca-de-vară - *Anser anser* și se deosebește de aceasta prin albul circumscris ciocului, frunte și bărbie, particular adulților. Pe abdomen prezintă multe benzi negre și nu au alb pe aripă.

Cerințe de habitat: tundra arctică; la noi ca oaspete de iarnă pe lacurile interioare mai mari, lacurile de acumulare, pescării, lagune.

Distribuția națională: apele stătătoare din Delta Dunării și Complexul lagunar Razelm-Sinoe, malul mării la Chituc, Vadu, apoi Histria, Agigea.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este prezentă la Seleuș, Bocsig, Chier, Rovina.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 80 și maxim 150 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 80-150 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 3000 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 3000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 12,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

51. *Aythya fuligula*, rața moțată

Masculul are penajul negru lucios, cu abdomenul și flancurile albe. Pe cap poartă un moț vizibil de la distanță iar ochii îi are galbeni; femela este pământie, mai întunecată pe cap și pe piept; moțul este mai mic decât cel al masculului.

Cerințe de habitat: tundra arctică; la noi ca oaspete de iarnă pe lacurile interioare mai mari, lacurile de acumulare, pescării, lagune, țărmul mării..

Specia a fost observată pe teritoriul sitului, urmând a fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare, propuse și în planul de acțiune.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

La nivelul sitului au fost identificați indivizi ai speciei și habitatul său. Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 5 și maxim 10 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 5-10 indivizi. Tendința actuală a mărimii populației speciei este constantă, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 450 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 450 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor caracteristici ecologiei acesteia.

52. *Aythya ferina*, rața cu cap castaniu

Rățoiul are capul castaniu roșcat, corpul cenușiu deschis, pieptul și coada negre - brun întunecat. Rața este de culoarea pământului, mai întunecată pe cap și pe piept.

Cerințe de habitat: lacuri mlăștinoase și bogate în stufolia.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este prezentă în Canalul Morilor – Seleuş, câteva zeci de exemplare la cumpăna dinre lunile februarie și martie.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 20 și maxim 30 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este circa 30-50 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de creștere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 600 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 600 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

53. *Bucephala clangula*, rața sunătoare

Penajul este alb cu negru, capul, spinare și coada negre, gâtul și întreaga parte ventrală albe. Între cioc și ochiul auriu are o pată albă. Rața are capul castaniu și spatele cenușiu.

Cerințe de habitat: zone umede cu sălcii scorburoase - factor necesar cuibăritului speciei, ape salmastre sau saline, litoral marin.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului, urmând a fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare, propuse și în planul de acțiune.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

La nivelul sitului au fost identificați indivizi ai speciei și habitatul său. Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 10 și maxim 15 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 10-20 indivizi. Tendința actuală a mărimii populației speciei este constantă, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul

activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 600 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 600 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de îmbunătățire a parametrilor calitativi.

54. *Gallinula chloropus*, găinușa de baltă

Pasărea este de mărimea unui porumbel, neagră, cu o dungă albă de-a lungul corpului sub aripa închisă, are o pată albă sub coadă iar fruntea și ciocul roșii - vârful ciocului este galben și picioarele verzi.

Cerințe de habitat: ape stătătoare cu stuf de la lacuri mari până la japșele cele mai neimportante.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este prezentă la Bocsig, Chier.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 20 și maxim 50 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 50-100 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 600 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 600 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

55. *Cygnus olor*, lebăda albă

Penajul este în totalitate alb, fruntea - în bandă îngustă, până la ochi și coborâtor spre colțurile gurii neagră, ciocul vermillion spre portocaliu cu onglitul negru. Picioarele sunt palmate. Masculul prezintă la nivelul frunții o protuberanță de origine tegumentară având aceeași culoare neagră; ciocul este de tip lamelat.

Cerințe de habitat: lacuri întinse cu suprafețe de apă libere, eutrofe, cu stufăriș abundent și vegetație submesă.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este prezentă la Bocsig, Chier, Seleuș.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 10 și maxim 30 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 10-30 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând sub 1% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

56. *Fulica atra*, lișița

Pasăre de baltă, are penajul integral negru. Pe frunte prezintă un plastron cornos alb care se leagă de ciocul de asemenea alb.

Cerințe de habitat: zone palustre, acvatice aparținând deopotrivă sistemului lentic cum și lotic, în acest din urmă caz acolo unde apele sunt lin curgătoare și vegetația submersă este bogată; stufărișuri.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Cu excepția pescăriei Cermei, specia este prezentă în toate celelalte pescării și bălți.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 20 și maxim 50 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 30-50 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 400 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 400 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi, adică starea de conservare generală este stabilă.

57. *Gallinago gallinago*, becațina comună

Culoarea de bază a penajului este brună spre pământie spinarea fiind desenată cu ogive cafenii spre galben, coada având marginile puțin albe. Pieptul este maculat cafeniu cu desene semilunare, abdomenul este alb. Creștetul brun este străbătut de o dungă albă, de la cioc peste ochi – sprânceana - fiind deschise ca nuanță; lorumul are aspect de dungă brună. Ciocul este lung, întunecat, iar ochii duși spre în spate.

Cerințe de habitat: terenuri umede, regiuni mlăștinoase și bălți.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului, urmând a fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare, propuse și în planul de acțiune.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

La nivelul sitului au fost identificați indivizi ai speciei și habitatul său. Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 30 și maxim 40 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 40-50 indivizi. Tendința actuală a mărimii populației speciei este constantă, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 400 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 400 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor caracteristici ecologiei acesteia.

58. *Larus cachinnans*, pescărușul argintiu

Spinarea și parte dorsală a aripilor cenușii, vârful aripilor negre cu pete albe, capul, coada și partea inferioară: albe. Picioarele și ciocul: galbene, în perioada de reproducere cu o pată marcantă de culoare roșie. Tineretul până la maturitate cu penaj brun și cioc negru.

Cerințe de habitat: lacuri salmastre, lacuri, bălți mari, smâncuri cu vegetație palustră, lagune, lacuri litorale, țărmul mării, lacuri de acumulare, ape lin curgătoare, acoperișul blocurilor.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este prezentă la Rovina, Tauț, Seleuș.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 4 și maxim 8 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea

favorabilă în aria naturală protejată este 5-10 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de creștere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 4500 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 4500 ha, acestea din urmă reprezentând circa 20% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de îmbunătățire a parametrilor calitativi.

59. *Larus canus*, pescărușul sur

Seamănă cu pescărușul argintiu dar este mai mic și cu aripile mai înguste. Nu are pata roșie pe cioc, picioarele sunt galbene-verzui. Spatele și dosul aripilor cenușii, aripile la capete marcate cu negru. Tot aici apar și macule albe alungite.

Cerințe de habitat: ape de coastă și continentale.

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, arealul tipic de distribuție a speciei neincluzând vestul României.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

La nivelul sitului nu au fost identificați indivizi ai speciei, doar habitatul său. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 1-2 indivizi, deoarece specia poate ajunge aici doar accidental. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 4500 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 4500 ha, acestea din urmă reprezentând circa 20% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a speciei ținând seama de faptul că nu au fost identificați indivizi ai speciei în decursul realizării studiilor, că suprafața de habitat este mică și a faptului că specia nu a fost identificată nici în vecinătatea sitului și ariile protejate adiacente acestuia, este considerată ca fiind nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor caracteristici ecologiei acesteia.

60. *Larus ridibundus*, pescărușul răsător

Seamănă cu pescărușul argintiu dar este mult mai mic. Ciocul este roșu cu vârful negru, picioarele sunt roșii. Spatele și dosul aripilor cenușii, aripile la capete marcate cu negru, restul penajului alb. Vara „fața” - fruntea, creștetul, obraji și bărbia sunt brun-negre, iarna albe; se păstrează doar o pată întunecată în zona tectricelor auriculare. Inelul periorbital este dorsal, ventral și posterior alb.

Cerințe de habitat: ape de coastă și continentale cu stuf, insule mici, smârcuri.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este prezentă la Rovina, Tauț, Bocsig, Chier, pe terenurile agricole.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 40 și maxim 60 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 50 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de creștere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 4500 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 4500 ha, acestea din urmă reprezentând circa 20% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de îmbunătățire a parametrilor calitativi.

61. *Numenius phaeopus*, culicul mic

Este mai mic decât culiculul mare - *Numenius arquata*, are ciocul mai scurt și ceea ce îl diferențiază de ruda sa este banda neagră – întunecată - de peste ochi.

Cerințe de habitat: terenuri mlăștinoase cu vegetație arbustivă din regiunile montane.

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, arealul tipic de distribuție a speciei neincluzând vestul României.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este întâlnită doar în migrația de primăvară și de toamnă, în zonele limicole ale pescăriilor cu maluri line și apă puțin adâncă.

La nivelul sitului nu au fost identificați indivizi ai speciei, doar habitatul său. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 1-2 indivizi, deoarece specia poate ajunge aici doar accidental. Tendința actuală a mărimii populației speciei este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând sub 1% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a speciei ținând seama de faptul că nu au fost identificați indivizi ai speciei în decursul realizării studiilor, că suprafața de habitat este mică și a faptului că specia nu a fost identificată nici în vecinătatea sitului și ariile protejate adiacente acestuia, este considerată ca fiind nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor caracteristici ecologiei acesteia.

62. *Phalacrocorax carbo*, cormoranul mare

Pasăre de talie mare, cormoranul poate atinge lungimi de mai puțin de 1 m. Penajul corpului este în totalitate negru cu excepția capului; obrajii și bărbia sunt de culoare albă. În perioada prenupțială și nupțială cea mai mare parte a capului și gâtului apar albicioase, nuanță indusă de

penele albe intercalate celor puternic melanizate. Gâtul este lung, picioarele totipalmate - adică toate degetele sunt înlănțuite de membrane interdigitale. Excelează prin capacitatea de scufundare. Cum nu are glandă uropigiană deci sursa de gresare a penelor, după un număr de scufundări acestea se îmbibă cu apă fapt care obligă pasărea să își usuce penajul; de aici poziția de ”cruce” - aripi întinse orizontal - în ipostază staționară; penajul negru ușurează absorbția razelor solare și ca atare o revenire rapidă la starea de fapt, normală, a cormoranului.

Cerințe de habitat: este o specie palustră, acvatică, strict legată de existența sistemelor lotice și lentice bogate în pește.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este prezentă la Rovina, Tauț, Bocsig, Chier, Seleuș.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 5 și maxim 10 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 10-20 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 1200 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 1200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

63. *Podiceps cristatus*, corcodelul mare

Gâtul și abdomenul păsării sunt albe; creștetul este brun întunecat terminându-se în două moțuri pe laturile capului completate de un guler brun roșcat mai pronunțat ca mărime în sezonul cald. Penajul spatelui: întunecat - negru-cenușiu-brun.

Cerințe de habitat: ochiuri întinse de apă cu vegetație sub și emersă - rărituri în stuf, bogate în pește.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este prezentă la Rovina, Tauț, Seleuș, Chier, Bocsig în perechi răzlețe, cuibăritoare.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 10 și maxim 25 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 20-25 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 500 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 500 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

64. *Rallus aquaticus*, cârsteiul de baltă

Pasărea este pe spate cafenie și pătată cu macule întunecate, la fel și creștetul, pe piept cenușiu-albăstruie, albastrul este irizația produsă de structura penei și ca atare de interpretat ca fiind o culoare optică, flancurile prezintă alternanțe de alb și negru, iar ciocul este roșu-roșcat inclusiv irisul; coada este ținută în sus.

Cerințe de habitat: zone umede cu vegetație deasă și abundentă – stufărișuri - în bălți, mlaștini, lacuri, gârle, heleștee, lacuri de acumulare – eutrofizate - condiția pentru toate cele enumerate fiind apa puțin adâncă. Este o specie numeroasă în toate biotopurile corespunzătoare.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului, urmând a fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare, propuse și în planul de acțiune.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

La nivelul sitului au fost identificați indivizi ai speciei și habitatul său. Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 20 și maxim 30 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 20-40 indivizi. Tendința actuală a mărimii populației speciei este constantă, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 500 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 500 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,50% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor caracteristici ecologiei acesteia.

65. *Tachybaptus ruficollis*, corcodele mic

Este cel mai mic dintre corcodei, nu posedă nici un fel de ornament de pene pe cap, are penajul brun-roșcat vara și ceva mai deschis iarna; ciocul este scurt cu baza galben-verzuie, gâtul scurt, Partea posterioară a corpului este trunchiată.

Cerințe de habitat ochiuri întinse de apă cu vegetație bogată, bălți, lacuri, râuri.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este prezentă la pescăriile Rovina, Seleuș, Chier-Târnova și Bocsig.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 10 și maxim 15 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 10-20 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 600 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 600 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

66. *Vanellus vanellus*, nagâțul

De talia porumbelului, penajul acestei păsări este o alternanță între negru și alb. Doar în zona cozii, subcodalele sunt de culoarea scorțișoarei. Pasărea poartă pe cap un număr de pene mai lungi care formează „moțul”. Obrazul, ceafa și sprânceana: albe. Aripile sunt late și rotunjite la proximal iar primele remige sunt albe la vârf.

Cerințe de habitat regiuni mlăștinoase, măturile de pe marginea apelor, pajiști umede.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este prezentă pe pajiști umede, în preajma pescăriilor, a bălților temporare la Cermei, Șomoșcheș, Berechiu, Apateu, Balta Sodom la est de Bocsig, pe Teuz la SV de Seliște.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 60 și maxim 120 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 100 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței

habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 1200 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 1200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

67. *Corvus frugilegus*, cioara de semănătură

Penaj în totalitate negru, la adulți frâul și bărbia alb-cenușii, grunjoase; cioc puternic.

Cerințe de habitat: terenuri deschise cu pâlcuri de arbori, plantații forestiere, păduri de luncă, perdele forestiere - unde mai sunt, arbori înalți – plop - în orașe, sate.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este prezentă peste tot în sit.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 2500 și maxim 3000 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 2000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 24000 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 24000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 98% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

68. *Numenius arquata*, culicul mare

Penajul este nisipiu-închis cu dungi mici gălbui și flancuri striate. Ciocul este lung și curbat spre în jos.

Cerințe de habitat: grinduri înierbate, oaspete de vară.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 63.

Specia este prezentă la Rovina, Tauț, Bocsig, Chier, pe terenurile agricole.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 0 și maxim 120 indivizi, în pasaj, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 50 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând sub 1% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, intensitatea activității de pescuit, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

69. *Emys orbicularis*, broasca țestoasă de lac

Țestoasă de apă cu carapacea teșită, cu colorație negricioasă cu puncte galbene, mai vie la juvenili. Ajunge la o lungime a carapacei ce depășește rar 230 mm. Greutatea maximă măsurată este de 1200-1500g. Privită de sus carapacea are o rotunjitură, „orbiculară” spre eliptică, teșită. Exemplarele tinere sunt aproape rotunde, în creștere se lungesc și ajung la o formă eliptică. Poate trăi în jur de 80 până la 120 de ani. Trăiește în diverse habitate umede: în deltă, luncile râurilor, lacuri, bălți, diverse ape stătătoare și lin curgătoare, altitudinal de la nivelul mării până în etajul dealurilor înalte. Iese din hibernare în martie-aprilie. Intră în hibernare în octombrie. Împerecherea are loc în

lunile mai-iunie, în apă. Ouale sunt depuse în grămezi de material vegetal putrezit sau în găuri pe care la sapă la aproximativ 10 cm adâncime, pe care apoi le acoperă. De obicei depun între 3 și 16 ouă lungi, ovale cu mărimea de 3-4 cm lungime și sunt de culoare albă cu coajă tare. Durata până când eclozează din ou depinde de durata insolăției; 60-70 de zile – 90 – durează până când puii ies din ou cu ajutorul dintelui de ou și apoi sapă în cuib pentru a ieși la suprafața solului.

Cerințe de habitat: trăiește în ape stătătoare și lin curgătoare, până la cca 700 m altitudine. Preferă lacurile și locurile inundate din pădurile de foioase și zonele umede cu vegetație bine dezvoltată, sau locuri cu o succesiune ridicată. Preferă apele stătătoare sau cel mult foarte lin curgătoare, care la fundul apei sunt mlăștinoase, care au zone cu porțiuni lin curgătoare și care se pot încălzi foarte rapid. În turbării apar foarte rar. Locurile de depunere a pontei, preferate sunt dunele de nisip. Din cauza pierderii acestor locuri de depunere a pontei, prin distrugerea sau degradarea lor, au fost întâlnite cazuri în care au fost folosite suprafețele arabile sau drumurile forestiere. Locurile de hibernare sunt foarte puțin cunoscute, au fost găsite în canalele de drenare și în gropi săpate de indivizi. Nu se cunoaște dacă toată perioada odihnei de iarnă are loc într-o apă stătătoare sau parțial și pe uscat.

Distribuția națională: Balta Alba-Amara-Jirlau-Lacul Sarat Caineni; Balta Mica a Brailei; Bratul Macin; Campia Careiului; Campia Ierului; Canaralele Dunarii; Cefa; Ciuperceni-Desa; Comana; Coridorul Jiului; Crisul Negru; Crisul Repede amonte de Oradea; Defileul Muresului; Delta Dunarii; Diosig; Dumbraveni-Valea Urluia-Lacul Vederoasa; Dunele de nisip de la Hanul Conachi; Fanatele de pe Dealul Corhan-Sabed; Fagetul Clujului-Valea Morii; Gura Vedei-Saica-Slobozia; Lacul Petea; Lacul Stiucilor-Sic-Puini-Valea Legiilor; Lacurile Faragau-Glodeni; Lunca Joasa a Prutului; Lunca Muresului Inferior; Mestecanisul de la Reci; Mlaca Tatarilor; Mlastina Satchinez; Oltenita-Mostistea-Chiciu; Oltul Mijlociu-Cibin-Hartibaciu; Padurea Hagieni-Cotul Vaii; Padurea Starmina; Padurea si pajistile de la Marzesti; Padurea si Valea Canaraua Fetii-Iortmac; Padurea Zamostea-Lunca; Platoul Mehedinti; Portile de Fier; Rapa Lechinta; Rau Prut; Raul Tur; Recifii Jurasici Cheia; Sacueni; Saraturile Jijia Inferioara-Prut; Sighisoara-Tarnava Mare; Tisa Superioara; Valea Calmatuiului; Valea Florilor; Valea Izei si Dealul Solovan.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 64a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 64.

Specia este răspândită mai mult sau mai puțin egal de-a lungul râului Teuz, și a râului Crișul Alb între localitățile Bârsa și până în aval de Bocsig.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 300 și maxim 400 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru

starea favorabilă în aria naturală protejată este 600 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit, lucrările de amenajare a corpurilor de apă și asanarea zonelor umede.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 1050-1290 ha, din care circa 600 ha suprafața adecvată a habitatelor speciei, acestea din urmă reprezentând circa 40% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit, lucrările de amenajare a corpurilor de apă și asanarea zonelor umede.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de îmbunătățire a parametrilor calitativi.

70. *Bombina variegata*, buhaiul de baltă cu burta galbenă

Este o specie de 4-5cm lungime, cu pielea pustuloasă, cu alura unei mici broaște râioase. Verucozitățile cutanate prezintă adesea mici spini negri. Corpul este aplatizat, capul cu bot rotunjit, prevăzut cu doi ochi proeminenți cu pupile în formă de inimă; lipsește timpanul și la mascul sacul vocal. Membrele sunt robuste, labele posterioare palmate, degetele membrelor anterioare libere. Colorația dorsală gri pământie sau oliv închis, fața ventrală tipic galbenă, sau oranj și neagră, petele sunt etalate în principal pe fața internă a labelor anterioare și posterioare. Dimorfismul sexual: masculii se diferențiază de femele printr-o talie ușor mai mică, membre anterioare mai robuste, prezența calozităților negre închis pe antebraț și pe fața inferioară a degetelor în momentul reproducerii. Larvele - mormolocii - au formă globuloasă; coada înaltă și scurtă, ceva mai lungă decât corpul.

Cerințe de habitat: este întâlnit în general în zone cu tufărișuri, pajiști, liziera pădurilor și în context forestier de-a lungul cărărilor, drumurilor și în luminișuri, în bălți sau pâraie. Frecventează biotopuri acvatice de natură variată, câteodată puternic legate de activitatea omului: bălți permanente sau temporare, șanțuri, gropi, marginile mlăștinoase ale lacurilor, bazine acvatice artificiale, cariere

inundate. Ocupă în general ape stagnante sau încet curgătoare puțin adânci, bine însorite, sau ușor umbrite. Malurile trebuie să fie line sau ușor denivelate pentru a fi accesibile. Tolerează apele dulci sau ușor salmastre, dar nu apreciază apele curgătoare. Aceste medii diferite pot fi bogate în plante acvatică sau complet lipsite de vegetație. Nu are specii competitori pentru ocuparea spațiului de viață, cu excepția uneori a brotăcelului - *Hyla arborea*, care poate fi întâlnit în aceleași medii.

Distribuția națională: Balta Albă-Amara-Jirlău-Lacul Sărat Căineni; Balta Mică a Brăilei; Brațul Măcin; Câmpia Careiului; Câmpia Ierului; Canaralele Dunării; Cefa; Cheile Turenilor; Ciuperceni-Desa; Coasta Lunii; Comana; Corabia-Turnu Măgurele; Coridorul Jiului; Crișul Alb; Crișul Negru; Crișul Repede amonte de Oradea; Defileul Crișul Albului; Delta Dunării; Drocea; Dumbrăveni-Valea Urluia-Lacul Vederoasa; Fânațele de pe Dealul Corhan-Săbed; Făgetul Dragomirna; Gura Vedei-Saica-Slobozia; Lacul Pețea; Lacul Știucilor-Sic-Puini-Valea Legiilor; Lunca Buzăului; Lunca Inferioară a Crișului Repede; Lunca Joasă a Prutului; Lunca Mijlocie a Argeșului; Lunca Crișul Albului Inferior; Lunca Timișului; Mlaștina Satchinez; Munții Măcinului; Oltenița-Mostiștea-Chiciu; Pajiștile lui Suci; Pădurea Bârnova-Repedea; Pădurea Bădeana; Pădurea Bolintin; Pădurea de la Alparea; Pădurea Esehioi-Lacul Bugeac; Pădurea Glodeni; Pădurea Goroniște; Pădurea Merișor-Cotul Zătuanului; Pădurea Stârmina; Pădurea și pajiștile de la Mârzești; Pădurea și Valea Canaraua Fetei-Iortmac; Păduricea de la Sântău; Podișul Nord Dobrogean; Porțile de Fier; Râpa Lechința; Râul Prut; Râul Tur; Săcueni; Sărăturile Jijia Inferioară-Prut; Suatu-Ghiriș; Valea Călmățuiului; Valea Florilor; Valea Oltețului; Valea Roșie.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 65a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 65.

Specia este răspândită mai mult sau mai puțin egal pe toată suprafața sitului Crișul Alb între Gurahonț și Ineu. Specia trăiește în apa lin curgătoare a râului Crișul Alb, în canalele de desecare și în brațele moarte din preajma Crișului Alb, precum și în bălțile permanente și bălțile temporare ce se formează pe teritoriul sitului. În timpul împerecherii specia a fost întâlnită în bălțile temporare sau permanente, precum și pe pajiștile inundate. Specia a ieșit din hibernare în martie, intrând în apă pentru reproducere. Reproducerea a durat până în iulie. Perioada de migrație din mediul acvatic în locurile de hibernare a început încă din luna septembrie.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 2500 și maxim 3000 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 3500 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a

suprafeții habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 1100-1220 ha, din care circa 1000 ha suprafața adecvată a habitatelor speciei, acestea din urmă reprezentând circa 65% din totalul suprafeții sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendența stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

71. *Bombina bombina*, buhaiul de baltă cu burta galbenă

Specie de broască de talie mică, cu aspect masiv, îndesat, spatele cu negi; dorsal brun-verzui sau cenușiu-verzui cu pete simetrice mai închise, ventral negru cu pete oranj sau galbene și puncte mici albe, predominând pigmentul negru iar petele oranj nemanifestând tendința de a conflua. Hibridează introgresiv cu *Bombina variegata*; hibridii se deosebesc în principal prin modelul ventral intermediar ce diferă de *B. bombina* prin apariția tendinței de a conflua între petele deschise ventrale. Trăiește în ape stătătoare de șes și dealuri joase. Iese din hibernare în martie, când intră în apă pentru reproducere. Reproducerea poate dura până în iulie-august; adulții rămân în sau lângă apă și după această perioadă. Se retrag pe uscat pentru hibernare în octombrie.

Cerințe de habitat: zonele umede cu vegetație de stof sunt ocolite. Pentru depunerea pondei sunt preferate locurile cu multă vegetație în lacuri eutrofe și iazuri. Juvenilii și subadulții se pot întâlni în locuri lipsite de vegetație, în locuri cu apă mică. Iarna se ascund în găurile soarecilor, în fisurile din pământ și în încăperi mai mari sub pământ. Trăiește în și pe lângă bazine stătătoare mari sau mici, permanente sau temporare cum sunt lacurile, bălțile, cursurile line de apă, iazuri, în care se reproduce. Preferă bazinele puțin adânci sau marginile lacurilor mai mari. Se întâlnește de la 0-400 m altitudine. Spre limita superioară a distribuției sale altitudinale se întâlnește pe aceleași teritorii cu specia înrudită *B. variegata*, cu care poate hibrida ocazional.

Distribuția națională: Balta Albă-Amara-Jirlău-Lacul Sărat Căineni; Balta Mică a Brăilei; Brațul Măcin; Câmpia Careiului; Câmpia Ierului; Canaralele Dunării; Cefa; Cheile Turenilor; Ciuperceni-Desa; Coasta Lunii; Comana; Corabia-Turnu Măgurele; Coridorul Jiului; Crișul Alb; Crișul Negru; Crișul Repede amonte de Oradea; Defileul Crișul Albului; Delta Dunării; Drocea;

Dumbrăveni-Valea Urluia-Lacul Vederosa; Fânațele de pe Dealul Corhan-Săbed; Făgetul Dragomirna; Gura Vedei-Saica-Slobozia; Lacul Pețea; Lacul Știucilor-Sic-Puini-Valea Legiilor; Lunca Buzăului; Lunca Inferioară a Crișului Repede; Lunca Joasă a Prutului; Lunca Mijlocie a Argeșului; Lunca Crișul Albului Inferior; Lunca Timișului; Mlaștina Satchinez; Munții Măcinului; Oltenița-Mostiștea-Chiciu; Pajiștile lui Suci; Pădurea Bârnova-Repedea; Pădurea Bădeana; Pădurea Bolintin; Pădurea de la Alparea; Pădurea Esehioi-Lacul Bugeac; Pădurea Glodeni; Pădurea Goroniște; Pădurea Merișor-Cotul Zătuanului; Pădurea Stârmina; Pădurea și pajiștile de la Mârzești; Pădurea și Valea Canaraua Fetii-Iortmac; Păduricea de la Sântău; Podișul Nord Dobrogean; Porțile de Fier; Râpa Lechința; Râul Prut; Râul Tur; Săcueni; Sărăturile Jijia Inferioară-Prut; Suatu-Ghiriș; Valea Călmățuiului; Valea Florilor; Valea Oltețului; Valea Roșie.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 66a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 66.

Specia trăiește în apa lin curgătoare a râului Teuz, în canalele de desecare și în brațele moarte din preajma Teuzului, precum și în bălțile temporare ce se formează pe pajiștile de pe teritoriul sitului. În timpul împerecherii specia a fost întâlnită în bălțile temporare sau permanente, precum și pe pajiștile inundate. Specia a ieșit din hibernare în martie, intrând în apă pentru reproducere. Reproducerea a durat până în iulie. Perioada de migrație din mediul acvatic în locurile de hibernare a început încă din luna septembrie.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 1000 și maxim 1500 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 1500 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 260-290 ha, din care circa 280 ha suprafața adecvată a habitatelor speciei, acestea din urmă reprezentând circa 95% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

72. *Triturus dobrogicus*, tritornul dobrogean

Specie de triton de talie mare, aspect gracil; piele mai puțin rugoasă decât la *Triturus cristatus* – tritonul crestat; membrele scurte în raport cu corpul; dorsal brun, brun-roșcat sau cărămiziu, cu pete mai închise, pe flancuri cu puncte mici albe; ventral galben, oranj sau roșcat cu negru, pigmentul negru predominând; gușa neagră cu alb. Masculii în rut au o creasta înaltă, dințată, întreruptă în dreptul membrelor posterioare și o bandă alb-sidefie pe coadă. Hibridează introgresiv cu *Triturus cristatus*, mai ales în zona orașului București; hibridii cu aspect mai masiv, membre mai lungi în raport cu corpul, gușa adeseori neagră cu alb. Obiceiurile de hrănire, comportamentul în timpul împerecherii și dușmanii sunt asemănătoare cu cele ale *Triturus cristatus*. Specie tipică pentru zonele de șes și trăiește la altitudini între 115-350m, în luncile râurilor mari și pe pășunile inundabile. Pentru depunerea pontelor folosește iazuri, brațe moarte, mlaștini și canale. Periodic sunt acceptate și bălți temporare. Devin maturi după aproximativ 2 până la 3 ani și ating vârsta maximă de 18 ani; în mediul natural ajung doar până la 3-8 ani.

Cerințe de habitat: trăiește în vecinătatea unor bazine stătătoare mai mari, cu vegetație bogată - lacuri, bălți, cursuri line de apă, în care se reproduce. Prefera ca în jurul apelor să existe posibilități ample de adăpostire - stuf, păpuriș, arbori, tufișuri, pietre; în afara perioadei de reproducere trăiește pe uscat, deși unele exemplare rămân în apă tot anul; poate hiberna în apă sau pe uscat. Se întâlnește de la 100 la 1900m altitudine. Habitatele de uscat - de iernare - nu depășesc 1300m distanță de zona umedă în care are loc împerecherea și depunerea pontelor. Mai rămâne de remarcat că unii indivizi rămân în zona umedă în timpul odihnei de iarnă. Perioada de împerechere are loc din martie până la mijlocul lui iulie - perioada de vârf cuprinzând aprilie-mai.

Distribuția națională: Balta Mică a Brăilei; Brațul Măcin; Câmpia Careiului; Câmpia Ierului; Cefa; Ciuperceni-Desa; Comana; Corabia-Turnu Magurele; Crișul Negru; Delta Dunării; Dumbrăveni-Valea Urluia-Lacul Vederosa; Lunca Buzăului; Lunca Joasă a Prutului; Lunca Crișul Albului Inferior; Mlaștina Satchinez; Oltenița-Mostiștea-Chiciu; Râul Tur.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 67a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 67.

Specia trăiește în apele lin curgătoare ale Teuzului, în canalele de desecare și de irigații, în brețele moarte din preajma acestui râu. În timpul împerecherii specia a fost găsită și în bălțile temporare sau permanente. Specia a ieșit din hibernare în martie, intrând în apă pentru reproducere. Reproducerea a durat până în iunie. Perioada de retragere din mediul acvatic pe uscat în scopul hibernării la această specie a început încă din luna septembrie. În primăvară poate fi găsită și în bălțile temporare din zonele inundabile și în canalele de desecare de pe teritoriul sitului. În cadrul ariei protejate, specia a fost întâlnită de-a lungul Teuzului, în bălțile secundare și în brațele moarte izolate ale Teuzului, aflate în afara ariei protejate dar aparținând luncii.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 60 și maxim 100 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 200 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 50-60 ha, din care circa 20 ha suprafața adecvată a habitatelor speciei, acestea din urmă reprezentând circa 7% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei nu este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de înrăutățire a parametrilor calitativi.

73. *Gobio albipinnatus*, porcușorul de șes, murgoiul

Porcușorul de șes este un ciprinid de talie mică - până la 12 cm, cu corp fusiform, comprimat lateral, aspect care induce un profil dorsal convex. Toate cele trei regiuni corporale - regiunea capului, regiunea trunchiului, respectiv regiunea cozii - sunt relativ înalte. Botul este scurt și obtuz, gura mică și subterminală - inferioară - este prevăzută cu o pereche de mustăți lungi - prelungiri tegumentare. Pedunculul caudal mai înalt decât gros, se continuă cu înotătoarea caudală furcată - adânc scobită. Orificiul anal este dispus mai aproape de înotătoarele ventrale a căror poziție este abdominală. Solzii din regiunea dorsală prezintă 5-9 striuri/carene epiteliale evidente care sunt dispuse longitudinal. Partea dorsală a capului expune o culoare cenușie mai închis, iar partea dorsală

de la nivelul trunchiului, respectiv a cozii expune o culoare gălbuie-cenușie. Flancurile/laturile corpului expun 7-8, rar 6 sau până la 12 pete rotunde mai mici ca la celelalte specii ale genului. Pete de culoare închisă și puțin evidente sunt expuse și partea dorsală a corpului, iar partea ventrală a corpului este albă. Radiile înotătoare dorsale, respectiv caudale expun 2 șiruri de pete negre lipsite de contrast. Mai – iunie deoarece este perioada de reproducere. Iunie – iulie deoarece este perioada de predezvoltare. Octombrie – noiembrie - depinde de zona geografică - deoarece este perioada de migrare în „gropile de iernare”.

Cerințe de habitat: preferă apele curgătoare - specie reofilă - din zona de șes a căror facies este compus din nisip fin sau argilă. Evită apele stătătoare sau apele curgătoare care au viteza mare de curgere în detrimentul apelor cu curent slab - 28-45 cm/s. Este o specie solitară, dar uneori se adună în cârduri mici. Activitatea adulților manifestată prin diferite tipuri de comportament este pronunțată noaptea, situație care nu se repetă și la juvenili deoarece la această vârstă sunt activi în timpul zilei.

Distribuția națională: Porcușorul de șes este răspândit cu precădere în următoarele ecosisteme acvatice reofile: Dunăre, Tur, Someș, Crasna, Beretău, Crișul Repede, Crișul Negru, Crișul Alb, Teuz, Mureș, Târnava, Bega, Timiș, Bârzava, Caraș, Berzeasca, Cerna, Olt, Vedea, Argeș, Ialomița, Siret și Prut.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 68a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 68.

Specie prezentă în jumătatea inferioară a sectorului de râu - sectorul de râu care se află în cadrul ariei naturale protejate ROSCI0294 Crișul Alb între Gurahonț și Ineu. Densitatea medie în punctul/punctele de prelevare a fost de 1,57 indivizi/100m².

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 5000 și maxim 10000 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 10000-50000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 75-80 ha, ce reprezintă o valoare de circa 95% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 85 ha, acestea din urmă

reprezentând circa 7% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de îmbunătățire a parametrilor calitativi.

74. *Gobio kessleri*, petrocul

Porcușorul de nisip - *Gobio kessleri banaticus* - este un ciprinid de talie mică - până la 10 cm, cu corp fusiform, ușor comprimat lateral. Capul este relativ mare în raport cu talia, gura mică și subterminală – inferioară - este prevăzută cu o pereche de mustăți lungi - prelungiri tegumentare. Pedunculul caudal alungit și cilindric se continuă posterior cu înotătoarea caudal homocercă furcată. Exoscheletul este format din solzi cicloizi care sunt prevăzuți pe partea dorsală cu striuri/creste epiteliale. Coloritul variază în funcție de condițiile mediului de viață, respectiv stare fiziologică, dar preponderant expune un colorit cenușiu-verzui sau cenușiu-gălbui pe partea dorsală, iar pe flancuri prezintă un șir de pete mari - 7-9, rar 6, 10 sau 11 - cu formă dreptunghiulară, cenușiu închis, dispuse longitudinal, iar partea ventrală este albă. Mai – iunie este perioada de reproducere. Iunie – iulie este perioada de predezvoltare. Octombrie – noiembrie este perioada de migrare în „gropile de iernare”.

Cerințe de habitat: preferă apele curgătoare - specie reofilă - cu fund nisipos din partea inferioară a zonei scobarului și ajunge până în zona crapului, zonă în care este întâlnit mai frecvent; trăiesc în cârduri.

Distribuția națională: este răspândit cu precădere în ecosistemele acvatice reofile: Tur, Someșul Mare, Someșul Mic, Someș, Beretău, Crișul Repede, Mureș, Arieș, Târnava Mare, Sebeș, Beriu, Strei, Cerna, Olt, Sâmbăta, Cabin, Hârtibaciu, Olănești, Olteț, Vedea, Siret, Suceava, Șomuz, Moldova și Troțuș.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 69a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 69.

Specie prezentă în tot sectorul de râu care se află în cadrul ariei naturale protejate ROSCI0294 Crișul Alb între Gurahonț și Ineu. Densitatea medie în punctul/punctele de prelevare a fost de 1,67 indivizi/100m².

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 5000 și maxim 10000 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 10000-50000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 125-130 ha, ce reprezintă o valoare de circa 90% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 135-140 ha, acestea din urmă reprezentând circa 11% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de îmbunătățire a parametrilor calitativi.

75. *Gobio uranoscopus*, porcușorul de vad

Porcușorul de vad este un ciprinid de talie mică - până la 13 cm, cu corp fusiform, ușor comprimat lateral. Capul este relativ mare în raport cu talia, gura mică și subterminală este prevăzută cu o pereche de mustăți lungi. Pedunculul caudal cu aspect cilindric este prevăzut la baza înotătoarei caudale cu două pete albicioase care au tendință de joncțiune. Coloritul variază în funcție de condițiile mediului de viață, respectiv stare fiziologică, dar preponderent prezintă un colorit brun-roșcat sau brun-măsliniu pe partea dorsală, respectiv lateral și alb-gălbui pe partea ventral. Laturile corpului prezintă 7-10 pete mari rotunde, rar alungite. Aprilie – iulie deoarece este perioada de reproducere. Iulie – august deoarece este perioada de predezvoltare.

Cerințe de habitat: trăiește pe fundul apelor curgătoare - specie reofilă și bentofagă - din zona montană, respectiv colinară.

Distribuția națională: este răspândit cu precădere în ecosistemele acvatice reofile: Tur, Someșul Mare, Someșul Mic, Someș, Beretău, Crișul Repede, Mureș, Arieș, Târnava Mare, Sebeș, Beriu, Strei, Cerna, Olt, Sâmbăta, Cabin, Hârtibaciu, Olănești, Olteț, Vedea, Siret, Suceava, Șomuz, Moldova și Trotuș.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 70a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 70.

Specie acvatică reofilă, identificată în Crișul Alb - sector amonte ROSCI0294 Crișul Alb între Gurahonț și Ineu.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 500 și maxim 1000 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 1000-5000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 45-50 ha, ce reprezintă o valoare de circa 83% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 55-60 ha, acestea din urmă reprezentând circa 5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de îmbunătățire a parametrilor calitativi.

76. *Barbus meridionalis*, mreana vânătă, moioaga

Mreana vânătă sau moioaga - *Barbus meridionalis petenyi* - este un ciprinid de talie mică-medică - 15-28 cm, rar 30 – 35 cm, cu corp fusiform, puțin comprimat lateral, acoperit cu solzi cicloizi mici, inegali ca mărime. Masa corporală este de 250 – 450 g, iar în mod excepțional ajunge la o masă de 500 – 700 g. Gura are o poziție ventrală - gură inferioară, semilunară, fiind mărginită de buze mult mai cărnoase și mai dezvoltate decât la specia *Barbus barbus* - mreana. În jurul gurii sunt prezente patru prelungiri tegumentare numite mustăți, o pereche mai scurtă dispusă pe maxilă - mustăți anterioare și o pereche mai lungă dispusă la comisurile gurii - mustăți posterioare. Ultima radie

simplă din înotătoarea dorsală este subțire, flexibilă și fără zimți, iar înotătoarele ventrale se inseră în urma inserției înotătoarei dorsale, acestea fiind aspecte care o deosebesc de specia *Barbus barbus* - mreana. Culoarea de fond pe partea dorsală este brun – ruginie, pe fondul căreia sunt prezente/vizibile numeroase marmorajii – pete - închise la culoare, marmorajii care uneori se contopesc între ele. De asemenea, marmorajii evidente se regăsesc pe flancuri, înotătoarea dorsală și caudală. Flancurile sunt galben – ruginii, iar prelungirile tegumentare - mustățile, înotătoarele pectorale, ventrale, respectiv înotătoarea anală sunt de culoarea lămâii - galbene, restul înotătoarelor au culoare asemănătoare corpului; partea ventrală a corpului este alb – argintie.

Cerințe de habitat: mreana vânătă sau moioaga trăiește în apele curgătoare - specie reofilă - din regiunile muntoase și colinare - în aval de zona păstrăvului, situate la o altitudine cuprinsă între 400 – 200 m. Preferă apele reci, fără cascade, bine oxigenate, cu fund pietros și nisipos. Uneori se întâlnește și în unele pâraie mai nămolose, care vara se încălzesc puternic, însă numai la munte. Fiind o specie sedentară se reproduce, se hrănește și ierneză în același loc. Mreana vânătă se întâlnește și în zona scobarului - *Chondrostoma nasus*, unde oscilațiile termice sezoniere sunt mai mari față de zona mreiei vânăte/lipanului - dispusă în amonte față de zona scobarului, iar conținutul de oxigen este moderat.

Distribuția națională: este răspândită cu precădere în cursul de munte și colinar - rar în zona de șes - al tuturor râurilor care izvorăsc la munte din sudul Banatului, Ardeal, Muntenia și Moldova.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 71a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 71.

Specie prezentă în toată aria naturală protejată Crișul Alb între Gurahonț și Ineu ROSCI0294.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 5000 și maxim 10000 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 10000-50000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 110-120 ha, ce reprezintă o valoare de circa 92% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 125-130 ha, acestea din urmă reprezentând circa 10,50% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este

influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendența stării de conservare generale a speciei este de îmbunătățire a parametrilor calitativi.

77. *Sabanejewia aurata*, dunarița, zvârluga aurie

Zvârluga aurie este un cobitid de talie mică - până la 12 cm, cu corp alungit, comprimat lateral cu aspect teniform, dar prezintă o talie mai înaltă, respectiv mai groasă față de speciile din genul *Cobitis*. Gura mică, are poziție ventrală - gură inferioară față de planul lateral - frontal și este prevăzută cu două perechi de prelungiri tegumentare - mustăți. Spinul suborbital ascuțit este dispus înaintea și sub jumătatea anterioară a ochiului. Pedunculul caudal prezintă pe linia medio-dorsală o creastă adipoasă, creastă care devine mai expresivă în perioada de reproducere. Înotătoarele perechi - pectorale și ventrale - sunt rotunjite, iar înotătoarele neperechi dorsală, respectiv anală au marginea dreaptă. Preponderent prezintă un colorit de fond alb-galbui sau galben auriu. Pe culoarea de fond sunt expuse pete brun-negricioase - șirul dorsal este format din 10-14 pete, rar 8,9,15 sau 16; laturile corpului prezintă o zonă cu puncte/pete/marmorării mai mici, excepție făcând rândul de puncte/pete/marmorării care este dispus mai apropiat de zona ventrală.

Cerințe de habitat: Preferă apele curgătoare a căror facies este format din prundiș amestecat cu nisip și argilă; altitudinea ecosistemelor acvatice reofile nu condiționează prezența ei. Un obicei/comportament des întâlnit este acela de a se îngropa în substratul/faciesul ecosistemului acvatic.

Distribuția națională: este răspândită cu precădere în următoarele ecosisteme acvatice reofile: Tisa, Vișeu, Iza, Tur, Crasna, Someșul Mare, Someșul Mic, Bistrița, Someșul Cald, Someșul Rece, Căpușul, Someș, Crișul Repede, Crișul Negru, Crișul Alb, Mureș, Arieș, Târnava Mare, Sebeș, Strei, Cerna, Bega, Timiș, Bârzava, Near, Miniș, Cerna, Topolnița, Jiu, Olt, Siret, Suceava, Moldovița, Bistrița Moldovenească, Prut.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 72a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 72.

Specia *Sabanejewia aurata balcanica* – dunarița, a fost întâlnită în toată aria natural protejată ROSCI0294 Crișul Alb între Gurahonț și Ineu.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 1000 și maxim 500 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 5000-10000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 145-150 ha, ce reprezintă o valoare de circa 93% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 155-160 ha, acestea din urmă reprezentând circa 13% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de îmbunătățire a parametrilor calitativi.

78. *Misgurnus fossilis*, țiparul

Țiparul este un cobitid de talie mică - 25 cm, rar 30 cm, cu corp alungit, puțin comprimat lateral; aspect serpentiniform/vermiform, aspect care nu se mai păstrează și în regiunea cozii, regiune care are un aspect teniform. Nările care sunt dispuse în apropierea ochilor prezintă o compartimentare care este făcută de un pliu tegumentar răsfrânt la exterior. Gura cu poziție inferioară, prezintă buze cărnoase; buza inferioară este prevăzută cu două perechi de lobi cărnoși - perechea posterioară prezintă lobi lungi și subțiri, având aspectul unor mustăți. În apropierea orificiului bucal sunt prezente 3 perechi de prelungiri tegumentare numite mustăți - a 3-a pereche este cea mai lungă. Pedunculul caudal prezintă pe linia medio-dorsală o carenă/creastă adipoasă evidentă. Solzii care formează scheletul extern, sunt mici, evidenți și suprapuși parțial; linia laterală este greu de localizat datorită faptului că solzii sunt mici/mărunți. Partea dorsală a corpului expune o culoare cafeniu închis pe fondul căreia sunt vizibile pete/marmorări negricioase. Zona este delimitată de o bandă neagră îngustă dispusă longitudinal ce debutează anterior de la nivelul operculului, extremitatea superioară

și ajunge până la baza înotătoarei caudale. Banda delimitatoare este întreruptă în partea posterioară a corpului de pete izolate închise la culoare. Ventral de banda delimitatoare, corpul expune o culoare cafeniu închis, zonă care este iar delimitată de o bandă neagră, lată ce debutează anterior de la nivelul ochilor și ajunge la până la baza înotătoarei caudale. Ventral de banda lată, corpul expune o culoare galben – ruginiu pe fondul căreia sunt dispuse pete/marmoraji cafenii; cea de-a 3-a bandă apare în zona deschisă la culoare este îngustă și întreruptă. Capul expune o culoare cafeniu deschis pe fondul căreia apar marmoraji/pete închise la culoare; înotătoarele expun o culoare cenușie pe fondul căreia apar marmoraji/pete închise la culoare. Martie – iunie este perioada de reproducere. Aprilie – iulie este perioada de predezvoltare.

Cerințe de habitat: preferă apele stătătoare sau lin curgătoare - zona mreii până în zona scobarului - din zona colinară și mai rar în cea de șes. În râuri este localizat în sectoarele care prezintă vegetație submersă, respectiv un facies mâlos.

Distribuția națională: în România, specia este prezentă în majoritatea apelor stagnante colinare și de șes, în sectoarele lente și brațele moarte ale râurilor, până în apropierea zonei montane. De asemenea, specia mai este prezentă în ecosistemele acvatice stagnofile artificiale precum iazurile și heleșteie. Literatura de specialitate semnalează prezența țiparului în următoarele ecosisteme acvatice: Dunăre, Delta Dunării, complexul lagunar Razelm, lacurile litorale Siutghiol și Tăbăcărie, bazinul Someșului Mic, bazinul Crasnei, pârâul Peța, canalul collector al Crișurilor, Târnava, pârâul Aranca, Bega, Ier, Timiș, bazinul Jiului, bazinul Oltului, Argeș, Neajlov, Dâmbovița, Colentina, Mostiștea, Ialomița, Siret, Suceava, Șomuz, Bistrița moldovenească, bazinul Buzăului, Bârlat, Prut, respective în toate iazurile și heleșteiele dispuse în apropierea ecosistemelor acvatice reofile menționate mai sus

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 73a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 73.

Specia a fost întâlnită în jumătatea inferioară a sectorului de râu, Crișul Alb.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 50 și maxim 100 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 100-500 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 75-80 ha, ce reprezintă o valoare de circa 90% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 85-90 ha, acestea din urmă reprezentând circa 7% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de îmbunătățire a parametrilor calitativi.

79. *Dioszeghyana schmidtii*, fluturele bufniță cu pieptene

Corpul este puternic pufos, de culoare brun-portocaliu, cu două pete pe aripile anterioare conturate cu brun deschis. Iernează sub formă de pupă. Larvele se hrănesc cu lăstari de *Acer tataricum* sau de stejari termofili, apoi cu frunze tinere. Este o larvă canibală, adică nu trăiește împreună cu altele și atacă larvele învecinate. Este monovoltină, perioada de zbor cuprinde sfârșitul lui martie până în aprilie - mai.

Cerințe de habitat: trăiește în zone împădurite.

Distribuția națională: Dealul Mocrei-Rovina-Ineu, Lunca Timișului.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 74a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 74.

Specie termofilă, preferă habitatele cu caracter xeric specific cvercetelor, prezență probabilă în zonele împădurite cu specii ale genului *Quercus* din sit.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 30 și maxim 50 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 100 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de scădere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 1170 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 1170 ha, acestea din urmă reprezentând circa 30% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei nu este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de înrăutățire a parametrilor calitativi.

80. *Eriogaster catax*, țesătorul porumbarului

Este o specie de molie cu anvergura aripilor de la 14-17 mm până la 30-35 mm. Masculii au aripile brune-gălbui, cu marginile exterioare mov. În mijlocul aripii anterioare este un cerc alb tivit cu maro închis, aripile posterioare fiind simple, cu aceeași colorație ca aripile anterioare. Femelele au aripile anterioare de culoare mai închisă. Omizile au aproximativ 50 mm lungime, sunt negre cu smocuri de peri gri-deschis iar pe spate prezintă peri scurți bruni și pete galbene și albastre. Zborul este nocturn și are loc târziu, în septembrie-octombrie. Femela depune ouăle pe ramuri subțiri dar rezistente, apoi le acoperă cu o substanță lipicioasă pe care prinde perii gri, groși, de pe abdomen. Iernarea are loc sub această formă, iar omizile apar în perioada mai-iulie. Larvele sunt polifage și se hrănesc cu frunzele arborilor din vecinătate. Transformarea în pupă are loc la sfârșitul lunii iulie. Specia este foarte rar observată în stare adultă și este greu de capturat. Perioade critice: septembrie-octombrie.

Cerințe de habitat: trăiește în păduri de foioase, tufișuri, parcuri. Habitatele preferate sunt rariști și liziere de păduri – cvercete – cu caracter termofil, tufărișuri de păducel și porumbar. Larvele se hrănesc cu frunze de *Crataegus*, *Prunus spinosa*, *Berberis*, *Quercus*, mai rar *Betula* sau *Populus*. Larvele sunt gregare și pot fi de departe observate în cuiburile protejate de fire de mătase.

Distribuția națională: Dealul Mocrei-Rovina-Ineu, Lunca Timișului.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 75a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 75.

Habitatul potențial al speciei este dat de liziera pădurilor care au în compoziție specii ale genului *Quercus* și tufărișuri. Acestea din urmă sunt relativ puține în interiorul sitului.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 1500 și maxim 2000 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 3000-4000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de scădere a efectivelor, respectiv de scădere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 550 ha, ce reprezintă o valoare de circa 50% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 1100 ha, acestea din urmă reprezentând circa 30% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei nu este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de înrăutățire a parametrilor calitativi.

81. *Pilemia tigrina*, țesătorul marmorat

Antenele ating treimea posterioară a elitrelor. Articolele antenelor sunt inelate în jumătatea lor posterioară cu pubecență albă. Vetexul punctat cu puncte rotunde, neadâncite, dese.

Pronotul are o punctuație deasă, alcătuită din puncte rotunde, neadâncite. De asemenea, are o bandă longitudinală, mediană formată din pubescentă albicioasă, și adesea câte una laterală, precum și o pubescentă de fond, distribuită neregulat în formă de pete mici. Elitrele au o punctuație accentuată, adâncă și deasă, au o pubescentă de fond, distribuită neregulat în formă de pete mai mari decât cele de pe pronot. Partea ventrală a corpului prezintă o pubescentă deasă printre care se găsesc numeroase puncte glabre. Pubescentă de fond a corpului este cenușie-albicioasă. Corpul este negru. Capul și pronotul cu luciu metalic, slab. Pronotul prezintă adesea o pată mediană, roșie, variabilă ca mărime; uneori baza articolelor antenale al 3-lea și al 4-lea precum și aceea a tibiilor este galbenă-roșiatică. Lungimea corpului adultului este de 9-13 mm. La mascul, sternitele abdominale primul și al 2-lea au câte un tubercul median foarte mic. Insecta se dezvoltă în tulpina plantei *Anchusa barrelieri*. Zborul adultului are loc în luna mai.

Cerințe de habitat: zone de stepă, cu planta-gazdă *Anchusa barrelieri*.

Distribuția națională: Zone din Cluj, Hunedoara, Arad, Porțile de Fier.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 76a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 76.

Specia depinde strict de distribuția plantei *Anchusa sp.*, habitatul potențial fiind format din zona din apropierea drumurilor și șanțurilor..

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 20 și maxim 30 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 100 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de scădere a efectivelor, respectiv de scădere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 15 ha, ce reprezintă o valoare de circa 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 15 ha, acestea din urmă reprezentând sub 1% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei nu este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de înrăutățire a parametrilor calitativi.

82. *Nymphalis vaualbum*, fluturele țestos

Specia este migratoare, cu variabilitate geografică redusă. Deasupra, aripile anterioare sunt predominant gălbui-maronii cu pete negre, în timp ce aripile posterioare sunt predominant brun-gălbui. Ventral, ambele perechi de aripi sunt brun-cenușii, cu marginile ușor ondulate. Specifice sunt petele albe, apicale, una pe fața superioară a aripii și una pe cea posterioară. Este o specie monovoltină, la care adultul trăiește foarte mult. Fluturii emerg în lunile iunie-iulie, intră în diapauză estivală, după care zboară din nou în lunile august-septembrie și intră în hibernare din octombrie până în martie, continuându-și activitatea până în mai-iunie. Larvele se hrănesc cu frunzele speciilor de arbori din genurile *Populus*, *Salix*, *Betula* și *Ulmus*. Majoritatea populațiilor din România sunt considerate extincte.

Cerințe de habitat: Specie mezofilă silvicolă, prezentă la lizierele pădurilor de foioase sau de amestec în care apare mesteacănul, plopul sau ulmul. Fiind o specie migratoare, cu mobilitate mare,

poate fi întâlnită în habitate diferite, de la 150 m la 1500 m altitudine. Zboară din martie până în octombrie.

Distribuția națională: Bucegi, Călimani-Gurghiu, Cheile Nerei-Beușnița, Comana, Dealul Mocreii-Rovina-Ineu, Dealurile Clujului Est, Domogled-Valea Cernei, Frumoasa, Podișul Secașelor, Retezat, Rusca Montană, Semenic-Cheile Carașului.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 77a.

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, însă ar putea fi prezentă pe suprafața acestuia, urmând a fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare, propuse și în planul de acțiune.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cernei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 77.

Dat fiind faptul că *Nymphalis vaualbum* este o specie migratoare, este greu de stabilit care sunt diferențele între populațiile permanente, cele migratoare și coloniile temporare stabilite prin migrație. Ținând însă cont de condițiile de habitat de care specia are nevoie pentru a forma o colonie - plante lemnoase pentru larve din genurile *Salix*, *Populus* și *Ulmus* și analizând condițiile de habitat oferite de sit, apreciem că în situl Natura 2000 ROSCI0218 Dealul Mocreii - Rovina – Ineu nu există o populație permanentă a speciei *Nymphalis vaualbum*.

La nivelul sitului nu au fost identificați indivizi ai speciei, decât habitatul său. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 1-2 indivizi. Tendința actuală a mărimii populației speciei este necunoscută, suprafața habitatelor sale fiind în scădere. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 550 ha, ce reprezintă o valoare de circa 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 550 ha, acestea din urmă reprezentând circa 15% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei nu este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a speciei ținând seama de faptul că nu au fost identificați indivizi ai speciei în decursul realizării studiilor, că suprafața de habitat este mică și a faptului că specia nu a fost identificată nici în vecinătatea sitului și ariile protejate adiacente acestuia, este considerată ca fiind nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor caracteristici ecologiei acesteia.

83. *Arytrura musculus*, fluturele buhă

Numele de gen provine de grecescul *aries* – ceartă și *uros* – coadă, de la caracterul agitat al insectei. Numele de specie este latinescul *musculus* – mușchi, cu referire la caracterul „musculos”, puternic contractil al speciei - atunci când este prinsă. Este o specie de fluture cu aripile brun-cenușii, cu dungii longitudinale mai deschise la culoare și marginile exterioare brune deschise. Anvergura aripilor este de 48-55 mm. Câmpul median dintre cele două striuri transversale albicioase este brun roșcat. Pata semilunară are formă de linie. Este o specie rară, numărul exemplarelor colectate în capcane nocturne fiind de maxim 4-5 exemplare. Zboară de la jumătatea lunii iunie până la sfârșitul lui iulie.

Cerințe de habitat: este o specie termo-higrofilă întâlnită în habitatele forestiere de luncă și cu vegetație luxuriantă, pe cursurile de apă flancate de sălcii. Se întâlnește în habitate umede, mlăștinoase, cursuri de râuri, bogate în *Salix sp.* Habitatul necesită și o microclimă specifică, caldă și umedă vara, rece iarna. În România, habitatul preferat de *A. musculus* a devenit foarte rar și poate duce la dispariția speciei. Pentru a împiedica acest lucru, ar trebui elaborate planuri de management și conservare pentru habitatele umede și, mai ales, pentru speciile de *Salix*, care este plantă gazda pentru larve.

Distribuția națională: Dealul Mare-Hârlău, Dealul Mocrei-Rovina-Ineu, Delta Dunării, Fânațele Bârca, Lunca Mircești, Mlaștina Satchinez, Pădurea Hagieni-Cotul Văii, Pădurea Medeleni, Râul Prut, Sărăturile din valea Ilenei, Sărăturile Jijia Inferioară-Prut, Turbăria de la Dersca.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 78a.

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 78.

Se întâlnește în habitate umede, mlăștinoase, cursuri de râuri, bogate în *Salix sp.* Habitatul necesită și o microclimă specifică, caldă și umedă vara, rece iarna. Nu se regăsesc în sit, ci mai degrabă în zona Crișului Alb, din afara sitului, la o distanță de 2-4 km.

La nivelul sitului nu au fost identificați indivizi ai speciei, decât habitatul său. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 1-2 indivizi. Tendința actuală a mărimii populației speciei este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 0 ha, raportat la suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 0-10 ha, acestea din urmă reprezentând sub 1% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei nu este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a speciei ținând seama de faptul că nu au fost identificați indivizi ai speciei în decursul realizării studiilor, că suprafața de habitat este mică și a faptului că specia nu a fost identificată nici în vecinătatea sitului și ariile protejate adiacente acestuia, este considerată ca fiind nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor caracteristici ecologiei acesteia.

84. *Ophiogomphus cecilia*, libelula coadă de șarpe verde

La mascul, fața, ochii și fruntea sunt de culoare verde. Buza de sus și obrajii sunt galben-cenușii. Pe sutura dintre frunte și clipeu se găsește o linie neagră, îngustă. Vertexul este negru, cu o pată mare, rotundă, de culoare galbenă. Culoarea toracelui este verde, cu dungi negre drepte, bine dezvoltate. Benzile umerale sunt incomplete. Benzile mezo-metapleurale iau naștere aproape de stigmele matatoracice. Fața ventrală a toracelui este de culoare galbenă-cenușie. Benzile anteumerale sunt foarte apropiate de banda mediană, unindu-se cu aceasta în partea anterioară. Pterostigma aripilor este brună-întunecată. Ea este mai scurtă în aripile anterioare decât în aripile posterioare. Nervura costală este gălbuie. În aripile posterioare există un câmp anal format din trei celule. Tibiile și femurele picioarelor sunt galbene, cu dungi negre. Tarsele sunt negre. Abdomenul este de culoare neagră. Toate segmentele abdominale sunt mai înguste spre partea lor posterioară. Segmentele abdominale 1 și 2 sunt verzi, cu pete galbene. Petele de pe celelalte segmente abdominale sunt galbene și nu ating mărimea posterioară a segmentelor. Segmentele 7-9 sunt lățite. Apendicii anali sunt gălbui. Apendicii superiori sunt lungi cât segmentul 10 abdominal, cu vârful rotunjit și apropiate. Apendicii inferiori sunt mai scurți, cu o tăietură mediană profundă. Femela are marginea occipitală prevăzută cu două proeminențe drepte, dințate, de culoare galbenă-roșiatică și cu vârful negru. Pterostigma aripilor este mai deschisă decât la mascul. Abdomenul este cilindric. Petele de pe segmentele abdominale sunt mai late la femelă decât la mascul și au culoare galbenă-verzuie. În ceea ce privește dimensiunile, masculul are lungimea abdomenului de 37-38 mm și pterostigma de 3-3,5 mm. Femela are lungimea abdomenului de 37-39 mm iar pterostigma de 3,5 – 4 mm.

Cerințe de habitat: Din punct de vedere ecologic, specia are o răspândire foarte limitată impusă de variațiile factorilor fizico-chimici, climatici, antropici, fiind întâlnită pe lângă apele reci, limpezi și nepoluare cu curgere moderată și cu substrat nisipos.

Distribuția națională: Dealul Mocrei-Rovina-Ineu, Delta Dunării, Frumoasa, Lunca Crișul Albului Inferior, Munții Făgăraș, Nordul Gorjului de Vest, Oltul Mijlociu-Cibin Hârtibaciu, Valea Oltețului.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 79a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 79.

Specia nu dispune de un habitat favorabil în sit pentru depunerea ouălor - ape reci, limpezi și nepoluare cu curgere moderată și cu substrat nisipos, singurul habitat potențial al speciei fiind cantonat în zona Canalului Morilor și pescăriei din nord-vestul sitului și acesta reprezintă habitat de hrănire.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 5 și maxim 10 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 100 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 120 ha, ce reprezintă o valoare de circa 10% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 1200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 30% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei nu este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

Tendința stării de conservare generale a speciei nu poate fi menționată deoarece această specie nu a fost observată în sit, în timpul observațiilor.

85. *Isophya costata*, cosașul de munte

La mascul, lungimea corpului adultului este de 24 mm, iar la femelă de 22-24 mm. Lungimea pronotului la mascul este de 5 mm, iar la femelă de 5,5 mm. Lungimea elitrelor la mascul este de 4,2 mm, iar la femelă de 4,9 mm. Lungimea femurelor picioarelor posterioare la mascul este de 20 mm, iar la femelă de 20-21 mm. Oviscaptul este de 14-15 mm. Culoarea corpului este verde, punctat cu roșu-cafeniu. Laturile pronotului au o dungă longitudinală roșie-ruginie, iar marginile anterioare ale elitrelor au o dungă gălbuie. Vârful vertexului la femele este de aproximativ lățimea primului articol antenal, iar la mascul este mai puțin îngust. Fața superioară a pronotului la mascul este aproape dreaptă. Elitrele la masculi sunt puțin mai scurte decât pronotul, iar la femele sunt mai scurte decât jumătatea pronotului. Placa subgenitală la femele are marginea posterioară dreptunghiular rotunjită și fețele laterale drepte. Radula de striadulație de pe elitre la masculi este lungă cât $\frac{3}{4}$ din lungimea marginii posterioare a pronotului. Cercii la masculi sunt mult curbați. Adultii se întâlnesc în lunile iunie și iulie.

Cerințe de habitat: Indivizii acestei specii trăiesc din zonele de șes până în zonele montane. Ca habitat preferă pajiștile din interiorul lanțului Carpatic, pajiști stepice dar și zonele montane joase cu specii de plante stabilite pe sol sărac de tip leoss, în general vegetația preferată fiind formată din specii de graminee.

Distribuția națională: Bucegi, Coridorul Jiului, Dealul Mocreii-Rovina-Ineu, Semenic Cheile Carașului, Strei-Hațeg, Trascău, Valea Vâlsanului.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 80a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 80.

Habitatul potențial al speciei este format din pășunile din sit, care totalizează o suprafață de 2265 ha.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 30 și maxim 50 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 500-1000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei este de scădere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 2265 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 2265 ha, acestea din urmă

reprezentând circa 60% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă.

Tendența stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

86. *Lucanus cervus*, rădașca

Este o insectă cu corpul alungit, masiv, negru, cu luciu mat. Mandibulele și elitrele masculilor sunt brune-castanii. Antenele sunt destul de lungi. Dimorfismul sexual este pronunțat la această specie. Masculul are capul masiv și mandibulele sub forma unor coarne ramificate foarte mari, culoarea elitrelor fiind brun castaniu. Lungimea corpului variază între 25 și 75 mm. La exemplarele mari lungimea coarnelor poate atinge aproape jumătate din lungimea totală a individului. Femela are capul și mandibulele potrivite ca mărime, iar culoarea elitrelor este neagră. Lungimea corpului femelelor variază între 25 și 30 mm. Dezvoltarea larvelor are loc pe o perioadă de 4-5 ani. Gândacii tineri apar toamna, însă nu părăsesc camera larvară până în primăvara următoare. Zboară din aprilie până în septembrie. La nivel comunitar se află într-o stare de conservare necorespunzătoare în bioregiunile continentală și alpină și favorabilă în cea panonică. În România se găsește în pădurile de stejar de la șes.

Cerințe de habitat: trăiește cel mai adesea pe trunchiuri și ramuri de stejar, în zonele mediteraneene, și este activă după-amiaza. Larvele se dezvoltă cel mai frecvent în scorburi de butuci din lemn de stejar.

Distribuția națională: Băgău, Bucegi, Călimani-Gurghiu, Câmpia Careiului, Cenaru, Cheile Nerei-Beușnița, Comana, Coridorul Jiului, Cozia, Crișul Alb, Dealul Istrița, Dealul Mocrei-Rovina-Neu, Dealurile Drăgășaniului, Dealurile Târnavei Mici-Bicheș, Defileul Jiului, Domogled-Valea Cernei, Dumbrăveni-Valea Urluia- Lacul Vederoasa, Hârtibaciu Sud-Est, Hârtibaciu Sud-Vest, Jiana, Lacul Știucilor-Sic-Puini-Bonțida, Lunca Crișul Albului Inferior, Lunca Siretului Inferior, Munții Făgăraș, Munții Măcinului, Muscelele Argeșului, Nordul Gorjului de Est, Nordul Gorjului de Vest, Padurea de stejar pufos de la Mirăslău, Pădurea Bârnova-Repedea, Pădurea Călugărească, Pădurea Dălhăuți, Pădurea Eseschioi-Lacul Bugeac, Pădurea Gârboavele, Pădurea Glodeni, Pădurea Hagieni-Cotul Văii, Pădurea Reșca Hotărani, Pădurea Sarului, Pădurea și Lacul Stolnici, Pădurea și pajiștile de la Mârzești, Pădurea și Valea Canaraua Fetii-Iortmac, Pădurea Târgu Crișul Alb, Pădurea Topana, Pădurea Uricani, Pădurea Zamostea-Lunca, Pădurile din Silvestepa Mostiștei, Pădurile din Sudul Piemontului Căndești, Perșani, Platforma Cotmeana, Platoul Mehedinți, Porțile de Fier, Porumbeni,

Prigoria-Bengești, Râul Tur, Râul Vedea, Scroviștea, Seaca-Optășani, Sighișoara-Târnava Mare, Silvostepa Olteniei, Someșul Rece, Suatu-Cojocna- Crairât, Trascău, Valea Ierii, Valea Vâlsanului, Zarandul de Est, Zarandul de Vest.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 81a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 81.

Specia depinde de arborii bătrâni și scorburoși din sit, în special de stejar - *Quercus robur*, habitatul cert al speciei are o suprafață de 103 ha și este format din parcelele împădurite în care este prezent stejarul, iar habitatul potențial are o suprafață de 1178 ha.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de minim 150 și maxim 250 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 200 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 1180 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 1180 ha, acestea din urmă reprezentând circa 30% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

87. *Narcissus poeticus* subspecia *radiiflorus* – narcisa albă

Narcisa este o specie perenă, geofită, cu bulb tunicat ovoidal de cca 5-6 cm lungime și 1,5 – 2,5 cm diametru cu catafile negricioase sau negre. Frunze 2-5, glauce sau verzi, plane, liniare cu lățim de 3-6 mm, mai scurte decât tulpina. Tulpina lungă de 20-60 cm. spata membranacee, pedicelii florilor de 15-18 mm. florile de regulă solitare, rareori gemene, cu tepale albe, uneori la începutul înfloririi verzui sau gălbui, de cca 5-6,5 cm în diametru. Tubul perigonului lung de 2-3 cm, cu extremitățile - tepalele libere - rotunjite la vârf, cu marginile nesuprapuse. Coronula înaltă de 2-4 mm, gălbuie cu marginea roșietică, ușor crenată. Înfloreste în lunile aprilie – mai – iunie, conform

Zahariadi, 1966. Comparativ cu *Narcissus poeticus* L. frunzele sunt mai înguste, toate staminele sunt exerte, tepalele nu se acoperă prin marginile lor, iar coronula are diametru mai mic - 8-10 mm față de 15 mm, conform Ciocârlan, 2009. Crește în pajiști mezofile din etajul montan și subalpin și în pajiști umede din etajul colinar. După Drăgulescu în 1979 subspecia ar fi compusă din două ecotipuri determinate edafic: ecotipul acidofil, de soluri cu pH = 4,5-5,5, în depresiunile subcarpatice, și ecotipul neutro-bazofil de soluri cu pH-ul de 6,5 – 8 din stațiuni foarte variabile ca altitudine. Cerințe pentru temperatură 5/9, pentru umiditate 6/12, pentru reacția solului 5/9, cerințe pentru lumină 8/9, cantitatea de azot mineral din sol x/9. Narcisele de la Rovina constituie o singură populație cantonată într-o poiană situată în partea N-E a bălții Rovina, înconjurată de pădure inclusă în habitatul 91M0. Populația are densitate mai mare în jumătatea sudică a rezervației, numărul exemplarelor scăzând spre nord.

Distribuția națională: Transilvania, Banat, Crișana, Moldova, Câmpia Română.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 82a.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 82.

Specia este prezentă într-o singură poiana din Pădurea Rovina, la coada barajului care formează Balta Rovina.

Populația estimată a speciei în Complexul Ariei Protejate Cermei este de circa 2300 exemplare, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este circa 2300 exemplare. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de scădere a suprafeței habitatului său. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 0,1 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 0,1 ha, acestea din urmă reprezentând 100% din totalul suprafeței ariei protejate. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, comportamentul invaziv al unor specii autohtone sau alohtone.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

CAPITOLUL 4.

SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PLANULUI DE MANAGEMENT

4.1 Scopul planului de management

Prezentul plan de management are ca scop stabilirea măsurilor de management necesare a fi aplicate pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară și națională care se constituie în obiectivele de conservare listate în formularele standard și fișele ariilor naturale protejate din componența Complexului de Arii Protejate Cermei: ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, ROSCI0218 Dealul Mocrei - Rovina Ineu, ROSCI0294 Râul Crișul Alb între Ineu și Gurahonț, ROSCI0350 Lunca Teuzului - suprafața de suprapunere cu ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, 2.88. Rezervația botanică Poiana cu Narcise Rovina, 2.89. Rezervația zoologică Balta Rovina și 2.91. Rezervația zoologică Pădurea Sâc.

4.2 Obiective generale, specifice și activități

4.2.1. Obiectiv general

Obiectivul general al planului de management este stabilirea a cadrului de măsuri pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pe o perioadă de cinci ani pentru 87 de specii și 6 habitate de importanță comunitară și națională, care se constituie în obiective de conservare pentru Complexul de Arii Protejate Cermei, în responsabilitatea și cu coordonarea custodelui ariilor naturale protejate.

4.2.1.1 Obiective specifice

Obiectiv 1: Implementarea unui sistem eficient de gestionare a problemelor administrative ale Complexului Ariei Protejate Cermei, pe o perioadă de cinci ani, în responsabilitatea și cu coordonarea custodelui ariilor naturale protejate.

Obiectiv 2: Stabilirea măsurilor pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pe o perioadă de cinci ani pentru 87 de specii și 6 habitate de importanță comunitară și națională, care se constituie în obiective de conservare pentru Complexul de Arii Protejate Cermei, în responsabilitatea și cu coordonarea custodelui ariilor naturale protejate.

Obiectiv 3: Stabilirea măsurilor necesare pe o perioadă de cinci ani pentru a contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață, din perspectiva condițiilor cadrului natural și a utilizării durabile a resurselor naturale și culturale tradiționale ale celor 20 de comunităților locale de pe teritoriul Complexului Ariei Protejate Cermei și în vecinătatea acestuia, în responsabilitatea și cu coordonarea custodelui ariilor naturale protejate.

Obiectiv 4: Organizarea pe o perioadă de cinci ani a activităților, din responsabilitatea și cu coordonarea custodelui ariilor naturale protejate, necesare pentru îmbunătățirea informațiilor, conștientizarea populației și pregătirea specialiștilor cu privire la cele 87 de specii și 6 habitate de importanță comunitară de pe teritoriul Complexului Arie Protejate Cermei, care vor fi puse la dispoziția celor 20 de comunități locale, pentru a contribui la dezvoltarea durabilă a acestora.

Activitățile corespunzătoare obiectivelor specifice stabilite sunt cele menționate în capitolul următor, planul activităților.

CAPITOLUL 5.
PLANUL DE ACTIVITĂȚI

5.1. Activități de management

Activități aferente obiectivului specific 1: Implementarea unui sistem eficient de gestionare a problemelor administrative ale Complexului Ariei Protejate Cermei.

Tabel nr. 5

Activități de management

Nr. crt.	Activitatea	Prioritate*	Perioada 5*	Responsabil	Indicator	Resurse necesare**		
						Financiare***	Materiale	Umane 4*
1	Elaborarea și implementarea planului de pază și supraveghere pe teritoriul ariei naturale protejate, pentru identificarea și soluționarea problemelor privind impactul activităților umane asupra speciilor și habitatelor.	1	permanent	custode	Număr de vizite în teren / an = minim 50.	400000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, 1 GPS, 1 dronă, 1 aparat foto, echipament teren	5
2	Monitorizarea cu specialiști a speciilor de interes comunitar	1	permanent	custode	Număr de vizite în teren / an = minim 50.	500000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, 1 GPS, 1 dronă, 1 aparat foto, echipament teren	5
3	Verificarea documentațiilor planurilor/proiectelor/activitatilor pentru care se solicită avizul/punctul de vedere al custodelui.	1	permanent	custode	Număr de documentații de avizare primite	0,00 ^{6*}	sediu	3
4	Verificarea în teren a măsurilor de conservare propuse în urma analizei planurilor/proiectelor/activitatilor pentru	1	permanent	custode	Număr de vizite în teren pentru verificarea	10000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, 1 GPS, 1	5

	reducerea impactului asupra biodiversității a planurilor și proiectelor pentru care s-a solicitat avizul custodelui.				aplicării măsurilor din avize = nr. avize emise		dronă, 1 aparat foto, echipament teren	
5	Elaborarea avizelor custodelui pentru planurile și proiectele cu potențial impact asupra biodiversității.	1	permanent	custode	Număr de avize emise	0, 00 ^{6*}	sediu	3
6	Verificarea în teren a modului în care s-au aplicat măsurile de reducere a impactului menționate în avizele acordate pentru planuri și proiecte cu potențial impact asupra biodiversității.	1	permanent	custode	Număr de vizite în teren	5000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, 1 GPS, 1 dronă, 1 aparat foto, echipament teren	5
7	Comunicarea cu terțe părți cu privire la activitatea de custodie a ariilor naturale protejate.	3	permanent	custode	Număr înregistrări în registrul de intrări/ieșiri documente	1000	1 autoturism, 5 telefoane, 1 fax, 5 computere	5
8	Participarea la instructaje privind managementul ariilor naturale protejate.	2	permanent	custode	Număr de cursuri și training-uri la care au participat rangerii și membri asociației	5000	1 autoturism, 5 computere	5
9	Participarea la ședințe, conferințe, work-shop-uri cu privire la activitatea de management al ariilor naturale protejate.	3	permanent	custode	Număr de ședințe, conferințe, work-shop-uri	5000	1 autoturism, 5 telefoane, 1 fax, 5 computere	5
10	Managementul datelor – administrarea bazei de date GIS.	2	permanent	custode	Număr de baze de date actualizate	0, 00 ^{6*}	5 computere	5
11	Identificarea în teren a suprafețelor aferente administratorilor și gestionarilor de pe teritoriul Complexului Ariei Protejate Cermei și realizarea hărții de detaliu a acestora.	1	Anul 1-2	custode	Număr de baze de date realizate, număr de hărți realizate	65000	3 computere	3

* sistemul de clasificare a priorităților cuprinde 1 niveluri de prioritate, dintre care 1 este cel mai ridicat, 2 – mediu iar 3 – inferior.

** în toate tabelele din planul de acțiuni resursele necesare sunt considerate cele minime, putând fi în fapt utilizate și mai multe resurse pentru asigurarea desfășurării optime a acțiunilor propuse.

*** resursele financiare sunt estimate în lei. Resursele financiare necesare implementării acțiunilor preconizate vor fi obținute din proiecte cu finanțare din programe naționale și comunitare.

4* la resurse umane se consideră numărul de persoane implicate, renageri, specialiști, colaboratori și alții asemenea.

5* se referă la perioada de aplicare și desfășurare a activității, începând cu data aprobării planului de management.

6* a fost propusă valoarea 0,00 lei - zero lei /cantitatea nulă pentru măsurile care nu necesită desfășurarea unor activități practice concrete pentru implementare și punere în vigoare.

5.2. Activități de conservare a speciilor și habitatelor

Activități aferente obiectivului specific 2: Stabilirea măsurilor pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pe o perioadă de cinci ani pentru 87 de specii și 6 habitate de importanță comunitară și națională.

Tabel nr. 6

Activități de conservare a speciilor

Nr. crt.	Activitatea	Prioritate*	Perioada 5*	Responsabil	Habitat și specii vizate	Indicatori	Resurse necesare**		
							Financiare***	Materiale	Umane 4*
1	Păstrarea pe malurile apelor a arborilor și a rădăcinilor cu cavități, fără a se afecta capacitatea de transport a albiei	1	permanent	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>Lutra lutra</i>	Număr vizite în teren pentru observații	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3

2	Păstrarea zonelor cu vegetație greu accesibilă – sălcii, rogoz, arbuști și altele asemenea, fără a se afecta capacitatea de transport a albiei	1	permanent	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>Lutra lutra</i>	Suprafață teren ocupată de vegetație - ha	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3
3	Menținerea coridoarelor de deplasare acoperite - benzi intacte între zonele cosite, sălcii, și altele asemenea, în lunca inundabilă, fără a se afecta capacitatea de transport a albiei	2	permanent	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>Lutra lutra</i>	Suprafață teren ocupată de coridoare - ha	100000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 barcă cu motor, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5
4	Păstrarea unor condiții favorabile pentru existența resurselor de hrană, fără a se afecta capacitatea de transport a albiei	2	permanent	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>Lutra lutra</i>	Suprafață habitate batracieni - ha	0, 00 ^{6*}	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 barcă cu motor, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	3
5	Crearea mediilor omogene de mari dimensiuni, de exemplu stufărișuri, rețele de canale închise labirintice, iazuri și brațe moarte ale cursurilor acvatice pentru	1	permanent	custode, administrator silvic – pentru	<i>Lutra lutra</i>	Suprafață teren ocupată de vegetație -	50000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 barcă cu motor, 1 dronă cu cameră	5

	favorizarea biodiversității. Măsura nu se aplică pe cursurile de apă, ci în lunca inundabilă a râurilor Crișul Alb și Teuz, fără a se afecta capacitatea de transport a albiei majore în perioadele de inundații			colaborare, administrator fond pescuit, administrator bazin apă		ha		foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	
6	Interzicerea utilizării de capcane non-selective. Se permite utilizarea de capcane pentru combaterea dăunătorilor ce pot afecta structura și funcționarea lucrărilor de apărare a malurilor.	1	permanent	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>Lutra lutra</i>	Număr vizite în teren pentru observații	2000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5
7	Recreerea habitatului adecvat, unde și când este necesar, prin plantarea de vegetație specifică pe marginea corpurilor de apă, fără a se afecta capacitatea de transport a albiei	1	permanent	custode, administrații publice locale, crescători animale	<i>Lutra lutra</i>	Suprafață habitat adecvat - ha	500000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5
8	Excluderea oricărui tratament chimic asupra vegetației de pe malurile apelor	3	permanent	custode, administrator fond pescuit, administrator	<i>Lutra lutra</i>	Număr vizite în teren pentru	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3

				bazin apă		observații			
9	Monitorizarea continuă a speciilor și habitatelor acestora – inclusiv habitatele potențiale	2	permanent	custode	<i>Lutra lutra,</i>	Număr vizite în teren pentru observații	100000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	7
10	Intervenția pentru colectarea deșeurilor	3	permanent	custode, administrații publice locale	<i>Lutra lutra,</i>	Număr vizite în teren pentru colectare	2500	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5
11	Reducerea numărului câinilor fără stăpân, respectiv interzicerea accesului câinilor fără jujeu	3	permanent	custode, administrații publice locale, crescători animale	<i>Lutra lutra,</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3
12	Renaturarea habitatelor afectate antropic prin lucrări adecvate, fără a afecta lucrările	1	permanent	custode	<i>Lutra lutra,</i>	Suprafață habitat	500000	1 autoturism teren, 1 barcă cu	5

	hidrotehnice de reducere a riscului la inundații și de stopare a eroziunii malurilor					renaturat – ha		motor, GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	
13	Combaterea braconajului	2	permanent	custode, administrator fond pescuit, administrator fond cinegetic	<i>Lutra lutra</i>	Număr vizite în teren pentru observații	2500	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5
14	Menținerea structurii și funcției habitatelor specifice, inclusiv prin lucrări de eliminare a speciilor exotice cu mare potențial invaziv, fără a afecta lucrările hidrotehnice.	2	permanent	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>Narcissus poeticus</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3
15	Reintroducerea/repopularea cu indivizi ai speciei	3	permanent	custode	<i>Dioszeghyana schmidtii</i> , <i>Eriogaster catax</i> , <i>Pilemia tigrina</i> , <i>Nymphalis vaualbum</i> , <i>Arytrura musculus</i> , <i>Ophiogomphus cecilia</i> , <i>Isophya costata</i>	Număr acțiuni eliminare specii invazive	150000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5

16	Reducerea/eliminarea barierelor ecologice	2	permanent	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>Emys orbicularis, Triturus dobrogius</i>	Număr vizite în teren	150000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparatură foto, echipament teren	5
17	Aplicarea ghidului de bune practici în agricultură, respectiv a codului bunelor practici agricole pentru protecția apelor supraterane și subterane de poluarea cu nitrați și pentru a reduce impactul antropic cauzat de activitățile agricole	2	permanent	custode, administrații publice locale	<i>Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus dobrogius, Gobio albipinnatus, Gobio kessleri, Gobio uranoscopus, Sabanejewia aurata, Barbus meridionalis, Misgurnus fossilis,</i> toate speciile de păsări de interes conservativ din Complexul Ariei Protejate Cermei - anexa nr. 3 la planul de management, <i>Dioszeghyana schmidtii, Eriogaster catax, Pilemia tigrina, Nymphalis vaualbum, Arytrura musculus, Ophiogomphus cecilia, Isophya costata</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3
18	Este interzisă igienizarea utilajelor agricole,	2	permanent	custode,	<i>Bombina bombina, Bombina</i>	Număr	1000	1 autoturism	3

	cisterne, containere, în albia minora a râului sau în apropierea albiei majore a râului			administrații publice locale, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>variegata, Emys orbicularis, Gobio albipinnatus, Gobio kessleri, Gobio uranoscopus, Sabanejewia aurata, Barbus meridionalis, Misgurnus fossilis</i>	vizite în teren		teren, 1 GPS, 1 barcă cu motor, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	
19	Sunt interzise orice tip de activități în albia minoră a râului Crișul Alb și râului Teuz, în perioadele de migrație, reproducere și metamorfoză, 01 martie-15 mai și 01 octombrie-30 noiembrie. Excepție fac intervențiile impuse de fenomene excepționale și dezastre, intervențiile pentru realizarea lucrărilor de investiții de interes național, care pot fi realizate în orice perioadă a anului	1	permanent	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus dobrogicus, Emys orbicularis, Sabanejewia aurata, Gobio albipinnatus, Gobio kessleri, Gobio uranoscopus, Barbus meridionalis, Misgurnus fossilis</i>	Număr vizite în teren	1000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 barcă cu motor, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	3
20	Cercetarea științifică pe teritoriul Complexului Ariei Protejate Cermei va fi orientată, pe cât posibil, spre realizarea scopului primordial, cel de conservare a habitatelor și speciilor de interes comunitar și de protecție	3	permanent	custode	<i>Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus dobrogicus, Emys orbicularis, Gobio albipinnatus, Gobio kessleri, Gobio uranoscopus Sabanejewia aurata, Barbus meridionalis,</i>	Număr vizite în teren pentru observații	100000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 barcă cu motor, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto,	7

					<i>Misgurnus fossilis</i> , toate speciile de păsări de interes conservativ din fișele standard ale Complexului Ariei Protejate Cermei - anexa nr. 3 la planul de management, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> , <i>Eriogaster catax</i> , <i>Pilemia tigrina</i> , <i>Nymphalis vaualbum</i> , <i>Arytrura musculus</i> , <i>Ophiogomphus cecilia</i> , <i>Isophya costata</i> , <i>Lucanus cervus</i> , <i>Narcissus poeticus radiiflorus</i>			echipament teren	
21	Amplasarea de capcane pentru animale, nevertebrate și vertebrate, în cadrul Complexului Ariei Protejate Cermei este interzisă, cu excepția măsurilor întreprinse pentru protejarea lucrărilor hidrotehnice.	1	Anul 2-3	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă, administrator fond cinegetic	<i>Bombina bombina</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Lutra lutra</i> , toate speciile de păsări de interes conservativ din Complexul Ariei Protejate Cermei - anexa nr. 3 la planul de management, <i>Dioszeghyana schmidtii</i> , <i>Eriogaster catax</i> , <i>Pilemia tigrina</i> , <i>Nymphalis vaualbum</i> , <i>Arytrura musculus</i> ,	Număr vizite în teren	1500	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 barcă cu motor, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5

					<i>Ophiogomphus cecilia, Isophya costata, Lucanus cervus</i>				
22	Amplasarea unor dispozitive cu înregistrări audio menite să alunge/atragă speciile de amfibieni și păsări este interzisă, conform prevederilor din legislația specifică	1	permanent	custode, administrații publice locale, administrator fond cinegetic	<i>Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus,</i> toate speciile de păsări de interes conservativ din fișele standard ale Complexului Ariei Protejate Cermei- anexa nr. 3 la planul de management.	Număr avize emise	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3
23	Populările/repopulările cu specii acvatice în cadrul Complexului Ariei Protejate Cermei se vor face în baza unui studiu de caz, numai cu punctul de vedere/acordul/avizul custodelui și consultarea administrațiilor publice locale, a administratorului cursului de apă și a Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură	2	permanent	custode, gestionar fond pescuit, administrații publice locale, administrator bazin acvatic, Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură	<i>Gobio albipinnatus, Gobio kessleri, Gobio uranoscopus, Sabanejewia aurata, Barbus meridionalis, Misgurnus fossilis</i>	Număr vizite în teren, număr acțiuni conștientizate organizate, număr participanți	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	5

24	Stabilirea a 10-15 suprafețe martor, de diferite vârste, relativ uniform dispersate în sit, fiecare cu câte 3-5 ha, ce vor fi excluse de la orice intervenție silvică pe durata aplicării prezentului plan de management – fără a conduce la modificarea prevederilor din conținutul amenajamentelor silvice, cu consultarea administratorului silvic	1	permanent	Custode, administrator silvic	91M0, 91Y0	Număr suprafețe martor stabilite	2000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	3
25	Limitarea intervențiilor pentru curățarea lăstărișului - prin lucrări de ajutorarea regenerării naturale, degajări, curățiri - în perioada de reproducere a speciilor de paseriforme, martie-mai	3	permanent	Custode, administrator silvic	91M0, <i>Lullula arborea</i> , <i>Anthus campestris</i> , <i>Sylvia nisoria</i> , <i>Lanius collurio</i> , <i>Lanius minor</i>	Număr u.a.-uri evaluate - din cele propuse la intervenții	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3
26	Păstrarea lemnului mort, pe picioare sau căzut, minim 3 arbori/ha	1	permanent	Custode, administrator silvic	91M0, 91Y0	Număr u.a.-uri evaluate - din cele incluse în APV-uri	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3
27	Urmărirea compoziției-țel în funcție de tipul fundamental de pădure, conform amenajamentului silvic.	2	permanent	Custode, administrator silvic,	91M0, 91Y0	Număr u.a.-uri evaluate -	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3

						din cele propuse la intervenții			
28	Respectarea zonelor de liniște în jurul cuiburilor de răpitoare identificate ca fiind active, pe o rază de 50 m în jurul acestora	1	permanent	Custode, administrator silvic, gestionar fond vânătoare	91M0, <i>Aquila pomarina</i> , <i>Haliaeetus albicilla</i> , <i>Milvus migrans</i> , <i>Circus cyaneus</i> , <i>Pandion haliaetus</i> , <i>Circaetus gallicus</i> , <i>Falco vespertinus</i>	Număr u.a.-uri evaluate - din cele propuse la intervenții	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	5
29	Limitarea pătrunderii animalelor domestice în sit, controlul deplasării câinilor cu jujeu	2	permanent	Custode, administrații locale, crescători animale, administrator silvic	91M0, 91Y0, <i>Crex crex</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Emys orbicularis</i>	Număr vizite în teren	5000	1 autoturism teren, echipament teren	5
30	Monitorizarea impacturilor activităților antropice și a efectului aplicării măsurilor de management	1	permanent	Custode	91M0, 91Y0, 91E0	Număr vizite în teren pentru observații	250000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	7
31	Intervenția la combaterea dăunătorilor cu	1	permanent	Custode,	91M0, 91Y0	Număr	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	-

	punctul de vedere al custodelui, folosindu-se în principal metode selective de combatere			administrator silvic		u.a.-uri evaluate - din cele propuse la intervenții			
32	Exploatarea masei lemnoase se va realiza în perioade fără precipitații cu nivel hidric scăzut în sol, conform regulilor silvice de exploatare	1	permanent	Custode, administrator silvic	91M0, 91Y0, 91E0	Număr u.a.-uri evaluate - din cele propuse la intervenții	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3
33	Se va evita exploatarea masei lemnoase în perioada de reproducere și de cuibărire a speciilor de mamifere și păsări, în vecinătatea zonelor de cuibărit și reproducere, în scopul asigurării funcțiilor habitatului	1	permanent	Custode, administrator silvic	91M0, 91Y0, 91E0	Număr u.a.-uri evaluate - din cele propuse la intervenții	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3
34	Arborii în care se găsesc adăposturi de lilieci și cuiburi de păsări răpitoare se exclud de la tăiere, în scopul asigurării funcțiilor habitatului. În cazul speciilor prioritare de interes comunitar se va asigura o zonă tampon în jurul arborilor în care se găsesc	1	permanent	Custode, administrator silvic	91M0, 91Y0, 91E0, <i>Haliaeetus albicilla</i> , <i>Milvus migrans</i> , <i>Pernis apivorus</i> , <i>Circus yaneus</i> , <i>Pandion haliaetus</i> , <i>Aquila pomarina</i> , <i>Circaetus gallicus</i> , <i>Falco vespertinus</i> ,	Număr u.a.-uri evaluate - din cele propuse la intervenții	15000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5

	cuiburile/adăposturile, la o distanță diferită stabilită în funcție de specie, dar care nu va fi mai mica de 50m în diametru								
35	Se va promova dezvoltarea subarboretului și a stratului arbustiv – fără a conduce la modificarea prevederilor din conținutul amenajamentelor silvice, cu consultarea administratorului silvic	2	permanent	Custode, administrator silvic	91M0, 91Y0	Număr APV-uri Număr u.a.-uri evaluate - din cele propuse la intervenții	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3
36	Pentru extragerea masei lemnoase se vor utiliza doar instalațiile de scos-apropiat aprobate prin documentația specifică a partizii. În cazuri bine justificate ce impun modificarea traseelor, varianta nouă va trebui adusă la cunoștința custodelui pentru punct de vedere.	1	permanent	Custode, administrator silvic	91M0, 91Y0, 91E0,	Număr ua- uri evaluate - din cele incluse în APV-uri	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3
37	Se interzice depozitarea masei lemnoase pe malurile și în albiile râurilor și pârâurilor.	1	permanent	Custode, administrator silvic	91M0, 91Y0, 91E0, <i>Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus dobrogicus</i>	Număr ua- uri evaluate - din cele incluse în	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3

						APV-uri			
38	Se exclud de la tăiere arborii situați pe o rază de 5m de o parte și de cealaltă a cursurilor de apă, permanente sau temporare – având în vedere și reglementările de certificare a pădurilor.	1	permanent	Custode, administrator silvic	91M0, 91Y0, 91E0, <i>Bombina bombina</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus dobrogicus</i>	Număr ua- uri evaluate - din cele incluse în APV-uri	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3
39	Scoaterea masei lemnoase se va face pe un traseu perpendicular peste cursurile de apă permanente. În toate situațiile se impune realizarea unor structuri de traversare: podețe, din tuburi de ciment sau alte forme și materiale de realizare a traversărilor, conform cerințelor certificării pădurilor, cu punctul de vedere sau avizul administratorului cursului de apă.	1	permanent	Custode, administrator silvic, administrator bazin acvatic, administrații locale	91M0, 91Y0, 91E0, <i>Bombina bombina</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus dobrogicus</i>	Număr ua- uri evaluate - din cele incluse în APV-uri	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3
40	Limitarea prezenței speciilor invazive.	2	permanent	Custode	91Y0, 91M0, 91E0, <i>Narcissus poeticus radiiflorus</i> , 40A0, 6240, 6430	Număr acțiuni eliminare specii invazive	150000	1 autoturism teren, echipament teren, unelte mecanice	5
41	Excluderea utilizării de capcane pentru capturarea speciilor vizate.	2	permanent	Custode, gestionar	<i>Lutra lutra</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Triturus dobrogicus</i>	Număr vizite în	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3

				fond cinegetic		teren			
42	Recreerea habitatului adecvat, unde și când e necesar.	2	Anul 2-3	Custode	40A0, 6240, 6430, <i>Lutra lutra</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Triturus dobrogicus</i>	Suprafață habitate restaurate	250000	1 autoturism teren, echipament teren, unelte mecanice	7
43	Renaturarea habitatelor afectate antropic prin lucrări adecvate.	2	Anul 2-3	Custode	91M0, 91Y0, 91E0, <i>Haliaeetus albicilla</i> , <i>Milvus migrans</i> , <i>Pernis apivorus</i> , <i>Circus yaneus</i> , <i>Pandion haliaetus</i> , <i>Aquila pomarina</i> , <i>Circaetus gallicus</i> , <i>Falco vespertinus</i> , 40A0, 6240, 6430	Suprafață habitate renaturate	150000	1 autoturism teren, echipament teren, unelte mecanice	7
44	Managementul suprafețelor în vederea evitării și / sau reducerii fragmentării habitatelor datorată expansiunii infrastructurii și dezvoltării activităților umane, includerea în planurile de dezvoltare a aspectelor legate de conectivitatea populațiilor, în special în zonele cheie – culoarele de legătură cu alte suprafețe împădurite masiv de exemplu.	1	permanent	Custode, administrații locale, administrator silvic	<i>Bombina bombina</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus dobrogicus</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Dioszeghyana schmidtii</i> , <i>Eriogaster catax</i> , <i>Pilemia tigrina</i> , <i>Nymphalis vaualbum</i> , <i>Arytrura musculus</i> , <i>Ophiogomphus cecilia</i> , <i>Isophya costata</i> , <i>Crex crex</i> , <i>Egretta garzetta</i> , <i>Ardea purpurea</i> , <i>Aythya nyroca</i> , <i>Alcedo atthis</i> , <i>Ardeola</i>	Număr avize emise	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3

					<i>ralloides, Botaurus stellaris, Platalea leucorodia, Philomachus pugnax, Tringa glareola.</i>				
45	Combaterea braconajului, prin măsuri legale întreprinse de responsabili individual și prin acțiuni comune	1	permanent	Custode, gestionar fond cinegetic	Toate speciile de păsări de interes conservativ din fișele standard ale Complexului Ariei Protejate Cermei, toate speciile de pești de interes conservativ din fișele standard ale Complexului Ariei Protejate Cermei- anexa nr. 3 la planul de management, <i>Lutra lutra.</i>	Număr vizite în teren	5000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	3
46	Conștientizarea opiniei publice privind importanța conservării speciei vizate	1	permanent	Custode, gestionar fond cinegetic, administrații locale	<i>Narcissus poeticus radiiflorus</i>	Număr vizite în teren, număr acțiuni conștientizate organizate, număr participanți	15000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5

						i			
47	Interzicerea accesului câinilor neînsoțiți, fără jujeu	2	permanent	Custode, gestionar fond cinegetic, administrații locale, crescători animale	Toate speciile de păsări de interes conservativ din fișele standard ale Complexului Ariei Protejate Cermei, <i>Lutra lutra</i> , <i>Emys orbicularis</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3
48	Respectarea măsurilor privitoare la managementul cursurilor de apă, așa cum sunt menționate în subcapitolul Hidrologie, secțiunea Managementul apelor	2	permanent	Custode, administrator bazin acvatic	91M0, 91Y0, 91E0, 6430, Toate speciile de pești de interes conservativ din fișele standard ale Complexului Ariei Protejate Cermei, <i>Ophiogomphus cecilia</i> , Toate speciile de păsări acvatice de interes conservativ din fișele standard ale Complexului Ariei Protejate Cermei- anexa nr. 3 la planul de management.	Număr puncte de vedere pentru măsurile întreprinse	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
49	Acolo unde există coridoare ecologice, de migrație, ori habitate naturale de interes comunitar, zonele de liniște se constituie integral sau parțial, după caz, în suprafața	1	anul 1	Custode, administrator fond cinegetic	<i>Lutra lutra</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Triturus dobrogicus</i> , 91M0, 91Y0, 91E0, 6430	Hartă zonă liniște marcată, cu	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	2

	acestora					aprobarea Gărzii Forestiere			
50	Monitorizarea și reglementarea activităților de extragere a agregatelor minerale	2	permanent	Custode, administrator bazin acvatic	<i>Alcedo atthis, Nycticorax nycticorax, Tringa glareola</i>	Număr vizite în teren	25000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	3
51	Amplasarea de platforme pe vârfurile arborilor înalți pentru facilitarea instalării cuibului - acolo unde se constată prezența speciei - cu acordul proprietarului.	2	Anul 4-5	Custode,	<i>Aquila pomarina</i>	Număr platforme amplasate	25000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
52	Monitorizarea și reglementarea deversărilor de efluenți de la stațiile de epurare ale comunelor, precum și de la diverși agenți economici sau persoane private.	3	permanent	Custode, administrator bazin acvatic,	<i>Alcedo atthis, Egretta garzetta, Egretta alba, Nycticorax nycticorax, Philomachus pugnax</i>	Număr vizite în teren, număr mostre evaluate	20000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren, barcă	5
53	Marcarea firelor electrice de înaltă tensiune cu balize vizibile	3	Anul 4-5	Custode,	<i>Aquila pomarina</i>	Număr balize	15000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1	5

						montate		dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	
54	Creșterea în captivitate de către specialiști și cu avizul custodelui a celui de al doilea pui care de regulă nu supraviețuiește în condiții naturale	3	permanent	Custode, specialiști	<i>Aquila pomarina</i>	Număr pui identificați și recuperați	50000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
55	Reducerea până la anulare a activității umane dacă sunt identificate teritorii sigure de cuibărire ale speciei pe întregul interval al perioadei de cuibărit.	1	permanent	Custode, administrator silvic	<i>Circaetus gallicus, Ciconia nigra, Hieraaetus pennatus, Aquila pomarina</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
56	Reglementarea activității de pășunat și cosit, pentru a păstra structura habitatelor de cuibărire și hrănire.	2	permanent	Custode, administrații locale, crescători animale	<i>Crex crex, Tringa glareola, Dioszeghyana schmidtii, Eriogaster catax, Pilemia tigrina, Nymphalis vaualbum, Arytrura musculus, Ophiogomphus cecilia, Isophya costata,</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
57	Limitarea folosirii substanțelor chimice remanente.	3	permanent	Custode, administrații	<i>Aquila pomarina, Ciconia ciconia, Ciconia nigra, Circaetus</i>	Număr vizite în	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	2

				locale, crescători animale, fermieri	<i>gallicus, Circus cyaneus, Hieraetus pennatus, Dioszeghyana schmidtii, Eriogaster catax, Pilemia tigrina, Nymphalis vaualbum, Arytrura musculus, Ophiogomphus cecilia, Isophya costata,</i>	teren, număr mostre evaluate			
58	Amplasarea de cuiburi artificiale pe stâlpi.	3	Anul 2-3	Custode	<i>Ciconia ciconia</i>	Număr cuiburi amplasate	40000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
59	Plantarea pe cabluri a unor izolatori care să ferească pasărilor de electrocutare.	3	Anul 2-3	Custode	<i>Ciconia ciconia, Ciconia nigra,</i>	Număr izolatori plantați	50000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
60	Oprirea tăierii arborilor înalți în câmp deschis, păstrarea unui număr de 2-3 arbori înalți pe picior în lizierele unităților	2	permanent	Custode, administrații locale,	<i>Circaetus gallicus,</i>	Număr ua- uri evaluate -	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1

	amenajistice exploatate, respectiv din lunca râurilor.			administrator silvic		din cele incluse în APV-uri			
61	Stoparea asanării zonelor umede și păstrarea acestora.	1	permanent	Custode, administrații locale	<i>Circus aeruginosus, Egretta garzetta, Egretta alba, Nycticorax nycticorax, Philomacus pugnax, Triturus dobrogicus, Emys orbicularis</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
62	Stoparea colmatării bazinelor acvatice naturale sau artificiale.	1	permanent	Custode, administrații locale	<i>Chlidonias hybridus, Egretta garzetta, Egretta alba, Philomacus pugnax, Triturus dobrogicus, Emys orbicularis</i>	Număr vizite în teren	500000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren, barcă	5
63	Limitarea extinderii culturilor agricole.	1	permanent	Custode, administrații locale, fermieri	<i>Circus cyaneus</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
64	Cositul manual al fânațelor, în afara perioadei de cuibărit.	2	permanent	Custode, administrații locale, crescători animale	<i>Crex crex, Dioszeghyana schmidtii, Eriogaster catax, Pilemia tigrina, Nymphalis vaualbum, Arytrura musculus, Ophiogomphus cecilia, Isophya</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1

					<i>costata,</i>				
65	Interzicerea cu strictețe a incendierii stufului și vegetației în general.	1	permanent	Custode, administrații locale,	<i>Ixobrychus minutus, Dioszeghyana schmidtii, Eriogaster catax, Pilemia tigrina, Nymphalis vaualbum, Arytrura musculus, Ophiogomphus cecilia, Isophya costata, Emys orbicularis, Bombina bombina, Bombina variegata</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
66	Păstrarea tufărișurilor de-a lungul drumurilor și la liziera pădurilor, precum și între parcelele agricole.	2	permanent	Custode, gestionar fond cinegetic, administrații locale, crescători animale administrator silvic, fermieri	<i>Lanius minor, 40A0</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
67	Promovarea agriculturii extensive	2	permanent	Custode	<i>Bombina bombina, Bombina variegata</i>	Număr acțiuni	20000	1 autoturism teren, 1 aparat	3

						organizate, număr materiale difuzate		foto, echipament teren	
68	În vecinătatea parcelelor cultivate în sistem bio/ecologic se interzice folosirea îngrășămintelor artificiale și pesticidelor, pentru evitarea poluărilor accidentale	1	permanent	Custode, administrații locale, fermieri	<i>Bombina bombina, Bombina variegata</i>	Număr vizite în teren, număr mostre evaluate	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
69	Controlul speciilor invazive precum <i>Amorpha fruticosa</i> și <i>Falopia japonica</i> , a căror dezvoltare conduce la degradarea habitatelor caracteristice	1	permanent	Custode	<i>Bombina bombina, Bombina variegata</i> , 91E0, 6430, 40A0	Dimensiun e suprafețe curățate	50000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
70	Păstrarea sau amplasarea lângă bălțile populate de tritoni de pietre, ramuri, tufișuri, terenuri înierbate.	2	Anul 4-5	Custode	<i>Triturus dobrogicus, Emys orbicularis</i>	Dimensiun e suprafețe amenajate	50000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren, barcă	5
71	Crearea de noi zone umede pe teritoriul	1	Anul 2-3	Custode	<i>Triturus dobrogicus, Emys</i>	Dimensiun	1500000	1 autoturism	5

	sitului.				<i>orbicularis</i>	e suprafețe amenajate		teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	
72	Păstrarea sau crearea de conexiuni între zonele umede existente, prin păstrarea sau crearea de zone înierbate și evitarea extinderii terenurilor agricole.	1	Anul 4-5	Custode	<i>Triturus dobrogicus, Emys orbicularis</i>	Dimensiune suprafețe amenajate	500000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
73	Reducerea, preferabil chiar interzicerea totală a populării cu pești răpitori a zonelor umede folosite pentru depunerea pontelor de către femelele de triton dobrogean	3	permanent	Custode, administrator fond piscicol	<i>Triturus dobrogicus, Emys orbicularis</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
74	Interzicerea pășunatului – în zonele de depunere a pontei dar și pe rutele de migrație dintre habitatele acvatice și zonele de depunere a pontei - mai ales în perioada mai-iunie	2	permanent	Custode, administrații locale, crescători animale	<i>Emys orbicularis, Dioszeghyana schmidtii, Eriogaster catax, Pilemia tigrina, Nymphalis vaualbum, Arytrura musculus, Ophiogomphus cecilia, Isophya costata</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
75	Menținerea și crearea zonelor de depunere a ouălor	2	permanent	Custode	<i>Emys orbicularis</i>	Dimensiune suprafețe	20000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1	5

						amenajate		dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	
76	Protecția cuiburilor – prin acoperirea urmelor sau a semnelor depunerii pantei și acoperirea cu diferite dispozitive	2	permanent	Custode	<i>Emys orbicularis</i>	Număr cuiburi protejate	10000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
77	Păstrarea sau crearea de conexiuni între zonele umede existente, prin păstrarea sau crearea de zone înierbate și evitarea extinderii terenurilor agricole	2	permanent	Custode	<i>Emys orbicularis, Triturus dobrogicus</i>	Dimensiune suprafețe amenajate	100000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren, barcă	5
78	Realizarea de spații de subtraversare a drumurilor publice atunci când se propun lucrări de modernizare a acestora, mai ales pe rutele de migrație	1	permanent	Custode, administrații locale	<i>Triturus dobrogicus, Emys orbicularis, Bombina bombina, Bombina variegata</i>	Număr și dimensiune suprafețe amenajate	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
79	Oprirea ciclului natural de colmatare a bălților	2	permanent	Custode	<i>Emys orbicularis, Triturus dobrogicus</i>	Dimensiune suprafețe amenajate	500000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră	5

								foto, 1 aparat foto, echipament teren, barcă	
80	Limitarea regularizării afluenților prin crearea de căderi de apă mai înalte de 0,5m.	2	permanent	Custode, administrații locale, administrator bazin acvatic,	<i>Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Gobio uranoscopus, Barbus meridionalis petenyi, Sabanejewia aurata, Misgurnus fossilis</i>	Număr avize emise	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
81	Conservarea faciesului natural al râurilor și al vegetației ripariene, fără a afecta capacitatea de transport a cursurilor de apă	2	permanent	Custode, administrator bazin acvatic,	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Număr avize emise, număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
82	Conservarea habitatelor de pajiști stepice colinare	2	permanent	Custode, administrații locale	<i>Pilemia tigrina</i>	Număr avize emise, număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
83	Evitarea pășunatului excesiv, mai ales cu oi	2	permanent	Custode, administrații	<i>Pilemia tigrina</i>	Număr avize	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1

				locale, crescători animale		emise, număr vizite în teren			
84	Conservarea pajiștilor mezofile în care trăiește specia	2	permanent	Custode	<i>Isophya costata</i>	Număr avize emise, număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
85	Menținerea habitatelor de tufărișuri și a rariștilor de pădure	2	permanent	Custode, crescători animale	<i>Eriogaster catax</i>	Număr avize emise, număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
86	Promovarea diversității speciilor din tufărișuri și subarboret, în special în zonele de lizieră a pădurilor	2	permanent	Custode, crescători animale, administrații locale	<i>Eriogaster catax</i>	Număr avize emise, număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
87	Promovarea diversității de specii în	2	permanent	Custode,	<i>Nymphalis vaualbum</i>	Număr	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1

	habitatele forestiere, inclusiv a speciilor forestiere ulm, mesteacăn și plop			administrator silvic,		avize emise, număr vizite în teren			
88	Reducerea covorului vegetal realizat de invazivele autohtone - rugii, în special	1	permanent	Custode,	<i>Narcissus poeticus</i> subsp. <i>radiiflorus</i>	Dimensiune suprafețe lucrate	2000	1 autoturism teren, 1 GPS, echipament teren	2
89	Rădirea arbuștilor de la limita rezervației - porumbar, păducel	1	permanent	Custode	<i>Narcissus poeticus</i> subsp. <i>radiiflorus</i>	Dimensiune suprafețe lucrate	2000	1 autoturism teren, 1 GPS, echipament teren	2
90	Organizarea pazei în perioada înfloririi narciselor, pentru a preveni vandalizarea stațiunii	2	permanent	Custode	<i>Narcissus poeticus</i> subsp. <i>radiiflorus</i>	Număr vizite în teren	1000	1 autoturism teren, 1 GPS, echipament teren	2
91	Interzicerea tranzitului turiștilor prin poiană - pedestru, ATV-uri -	2	permanent	Custode	<i>Narcissus poeticus</i> subsp. <i>radiiflorus</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
92	Aplicarea la circa 2 ani a unui cosit tardiv - după 1 iulie, dacă covorul erbaceu devine prea gros	1	permanent	Custode	<i>Narcissus poeticus</i> subsp. <i>radiiflorus</i>	Dimensiune suprafețe lucrate	2000	1 autoturism teren, 1 GPS, echipament teren	2
93	Limitarea / eliminarea speciilor alohtone - <i>Maclura pomifera</i> , <i>Robinia pseudoacacia</i> - invazive	1	permanent	Custode	<i>Narcissus poeticus</i> subsp. <i>radiiflorus</i>	Dimensiune suprafețe lucrate	2000	1 autoturism teren, 1 GPS, echipament teren	2

94	Reglarea încărcăturii de animale - maximum 1,4-1,5 UVM/ha	2	permanent	Custode, crescători animale	6240	Număr avize emise, număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
95	Trecerea unor suprafețe în exploatarea ca fânează sau mixt - 1 coasă + pășunat	3	permanent	Custode, administrații locale, crescători animale	6240	Dimensiunile suprafețe lucrate	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
96	Interzicerea pășunatului între 01 noiembrie și 15 aprilie	2	permanent	Custode, administrații locale, crescători animale	6240	Număr avize emise, număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
97	Interzicerea realizării de construcții noi	3	permanent	Custode, administrații locale,	6240	Număr avize emise, număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1

98	Limitarea aplicării măsurilor drastice de ameliorare agronomică - supraînsămânțare, fertilizare anorganică, amendamentare - în parcelele învecinate	2	permanent	Custode, administrații locale, crescători animale fermieri	6240	Număr avize emise, număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
99	Reconstrucția ecologică a suprafețelor de pajiști degradate din sit	2	Anul 3-4	Custode	6240	Dimensiune suprafețe amenajate	500000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	7
100	Stimularea agricultorilor să construiască garduri pentru a împiedica accesul animalelor domestice în habitat și să construiască captări de apă pentru adăpare în afara habitatului	3	permanent	Custode, fermieri, crescători animale	91E0	Număr vizite în teren, număr avize emise	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
101	Eliminarea deșeurilor din habitat / sit și prevenirea depozitării ilegale a deșeurilor	2	permanent	Custode, administrații locale	91E0, 6430	Număr acțiuni organizate	20000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament	3

								teren	
102	Cosirea - cel puțin o dată pe an - a pajiștilor ripariene înalte	2	permanent	Custode, administrator teren	6430	Dimensiune suprafețe lucrate	25000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
103	Includerea obiectivelor de conservare a speciilor și habitatelor în planurile de urbanism ale comunelor	1	Anul 1-2	Custode, administrații locale	Toate speciile și habitatele de interes conservativ din fișele standard ale Complexului Ariei Protejate Cermei- anexa nr. 3 la planul de management.	Număr avize emise	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
104	Reconstrucția ecologică a unor zone umede pe teritoriul Complexului Ariei Protejate Cermei	1	Anul 2-5	Custode, administrații locale	Toate speciile de păsări acvatice de interes conservativ din fișele standard ale Complexului Ariei Protejate Cermei, toate speciile de pești de interes conservativ din fișele standard ale Complexului Ariei Protejate Cermei, toate speciile de amfibieni și reptile de interes conservativ din fișele standard ale Complexului Ariei Protejate	Dimensiune suprafețe amenajate	1500000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren, barcă	7

					Cermei - anexa nr. 3 la planul de management, <i>Lutra lutra</i> , <i>Ophiogomphus cecilia</i>				
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--

* - sistemul de clasificare a priorităților cuprinde 1 niveluri de prioritate, dintre care 1 este cel mai ridicat, 2 – mediu iar 3 – inferior.

** - în toate tabelele din planul de acțiuni resursele necesare sunt considerate cele minime, putând fi în fapt utilizate și mai multe resurse pentru asigurarea desfășurării optime a acțiunilor propuse.

*** - resursele financiare sunt estimate în lei. Resursele financiare necesare implementării acțiunilor preconizate vor fi obținute din proiecte cu finanțare din programe naționale și comunitare.

4* - la resurse umane se consideră numărul de persoane implicate, renageri, specialiști, colaboratori și alții asemenea.

5* - se referă la perioada de aplicare și desfășurare a activității, începând cu data aprobării planului de management.

6* - a fost propusă valoarea 0,00 lei - zero lei/cantitatea nulă pentru măsurile care nu necesită desfășurarea unor activități practice concrete pentru implementare și punere în vigoare.

5.3. Activități pentru promovarea turismului durabil

Activități aferente obiectivului specific 3: Stabilirea măsurilor necesare pentru a contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață, din perspectiva ale condițiilor cadrului natural și a utilizării durabile a resurselor naturale și culturale tradiționale.

Tabel nr. 7

Activități pentru promovarea turismului durabil

Nr. crt.	Activitatea	Prioritate*	Perioada 5*	Responsabil	Indicatori	Resurse necesare**		
						Financiare ***	Materiale	Umane 4*
1	Reglementarea accesului turistic	2	permanent	custode,	Număr de panouri	0,00	1 autoturism	5

				administrații locale, administrator bazin acvatic, administrator fond pescuit	informative și număr de bariere amplasate		teren, 1 barcă cu motor, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă, echipament teren	
2	Amplasarea de panouri indicatoare și de informare	1	Anul 1-3	custode, administrații locale, administrator bazin acvatic, administrator fond pescuit	Număr de panouri amplasate	10000,00	1 autoturism teren, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă, echipament teren	5
3	Controlul turismului de agrement	3	permanent	custode, administrații locale, administrator bazin acvatic, administrator fond pescuit	Număr de panouri informative și număr bariere amplasate	6000,00	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă, echipament teren	5
5	Promovarea evenimentelor culturale locale	2	permanent	custode, administrații locale	Număr evenimente organizate	50000,00	1 autoturism, 1 aparat foto, 1 cameră video, 1	5

							dronă	
6	Promovarea valorilor naturale și culturale locale	2	permanent	custode, administrații locale	Număr evenimente organizate, număr materiale promovare realizate	30000,00	1 autoturism, 1 aparatură foto, 1 cameră video, 1 dronă	5
7	Păstrarea caracterului tradițional al construcțiilor	3	permanent	custode, administrații locale	Număr avize emise	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	2
8	Păstrarea caracterului rural tradițional	2	permanent	custode, administrații locale	Număr avize emise	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	2
9	Reglementarea sportului cu autovehicule off-road	2	permanent	custode, administrații locale, adminitrator fond pescuit, administrator bazin acvatic	Număr vizite în teren	2000,00	1 autoturism teren, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă, echipament teren	5
10	Dezvoltarea de popasuri turistice și spații de campare	1	An 1-4	custode, administrații locale,	Număr popasuri și spații campare realizate	150000,0 0	1 autoturism teren, 1 aparat foto, 1 GPS, 1	5

				adminitrator fond pescuit, administrator bazin acvatic, administrator silvic – pentru consultare			dronă, echipament teren	
11	Promovarea producătorilor locali	3	permanent	custode, administrații locale	Număr evenimente organizate, număr materiale promovare realizate	10000,00	1 autoturism, 1 aparatură foto, 1 cameră video, 1 dronă	5
12	Promovarea utilizării durabile a resurselor naturale	2	permanent	custode, administrator silvic – pentru consultare	Număr evenimente organizate, număr materiale promovare realizate	30000,00	1 autoturism, 1 aparatură foto, 1 cameră video, 1 dronă	5

* - sistemul de clasificare a priorităților cuprinde 1 niveluri de prioritate, dintre care 1 este cel mai ridicat, 2 – mediu iar 3 – inferior.

** - în toate tabelele din planul de acțiuni resursele necesare sunt considerate cele minime, putând fi în fapt utilizate și mai multe resurse pentru asigurarea desfășurării optime a acțiunilor propuse.

*** - resursele financiare sunt estimate în lei. Resursele financiare necesare implementării acțiunilor preconizate vor fi obținute din proiecte cu finanțare din programe naționale și comunitare.

4* - la resurse umane se consideră numărul de persoane implicate, renageri, specialiști, colaboratori și alții asemenea.

5* - se referă la perioada de aplicare și desfășurare a activității, începând cu data aprobării planului de management.

6* - a fost propusă valoarea 0,00 lei - zero lei /cantitatea nulă pentru măsurile care nu necesită desfășurarea unor activități practice concrete pentru implementare și punere în vigoare.

5.4. Activități de conștientizare, educație și cercetare

Activități aferente obiectivului specific 4: Îmbunătățirea informațiilor, conștientizarea populației și pregătirea specialiștilor cu privire la cele 88 de specii și 6 habitate de importanță comunitară de pe teritoriul Complexului Ariei Protejate Cermei.

Tabel nr. 8

Activități de conștientizare, educație și cercetare

Nr. crt.	Activitatea	Prioritate*	Perioada 5*	Responsabil	Indicatori	Resurse necesare**		
						Financiare ***	Materiale	Umane 4*
1	Organizarea de acțiuni de conștientizare în școli	1	permanent	custode, inspectoratul școlar județean, administrații	Număr acțiuni organizate, număr participanți	8000,00	1 autoturism, 1 aparat foto, 1 cameră video	3

				locale				
2	Organizarea unor tabere de educație ecologică	2	permanent	custode, inspectoratul școlar județean, administrații locale	Număr acțiuni organizate, număr participanți	10000,00	1 autoturism, 1 aparat foto, 1 cameră video, 1 telefon, 1 computer	3
3	Organizarea unor stagii de practică cu studenți	2	permanent	custode	Număr stagii organizate, număr participanți	25000	1 autoturism, 1 aparat foto, 1 cameră video, 1 telefon, 1 computer	3
4	Organizarea unor concursuri școlare	2	permanent	custode, inspectoratul școlar județean, administrații locale	Număr concursuri organizate, număr participanți	35000	1 autoturism, 1 aparat foto, 1 cameră video, 1 telefon, 1 computer	3
5	Dezvoltarea și implementarea unor programe de studiu și monitorizare a speciilor	1	permanent	custode	Număr programe, număr vizite în teren	250000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă	7

6	Evaluarea cu implicarea comunităților locale a importanței economice a bunurilor și serviciilor ecosistemelor, respectiv a resurselor naturale	2	An 1-3	custode	Număr proiecte implementate	100000	1 autoturism teren, 1 aparat foto,	3
7	Elaborarea de studii în vederea determinării oportunității introducerii/reintroducerii unor specii extinse	3	An 1-4	custode	Număr studii realizate	250000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă	5
8	Elaborarea de studii pentru determinarea măsurilor ce trebuie aplicate pentru a interveni în teritorii ocupate de specii invazive și a împiedica expansiunea acestora și chiar eliminarea lor din habitatele naturale	1	An 1-3	custode	Număr studii realizate	300000	1 autoturism teren, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă	5
9	Studii și cercetări științifice pentru stabilirea măsurilor necesare pentru asigurarea conectivității habitatelor	1	An 1-3	Custode	Număr studii realizate	250000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă	5
10	Evaluarea impactului dezvoltării și amenajării drumurilor de diferite categorii de la nivelul sitului asupra speciilor ce reprezintă obiectivele de conservare a ariei naturale protejate	3	An 1-4	Custode	Număr proiecte implementate	450000	1 autoturism teren, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă	3

* - sistemul de clasificare a priorităților cuprinde 1 niveluri de prioritate, dintre care 1 este cel mai ridicat, 2 – mediu iar 3 – inferior.

** - în toate tabelele din planul de acțiuni resursele necesare sunt considerate cele minime, putând fi în fapt utilizate și mai multe resurse pentru asigurarea desfășurării optime a acțiunilor propuse.

*** - resursele financiare sunt estimate în lei. Resursele financiare necesare implementării acțiunilor preconizate vor fi obținute din proiecte cu finanțare din programe naționale și comunitare.

4* - la resurse umane se consideră numărul de persoane implicate, renageri, specialiști, colaboratori și alții asemenea.

5* - se referă la perioada de aplicare și desfășurare a activității, începând cu data aprobării planului de management.

6* - a fost propusă valoarea 0,00 lei - zero lei /cantitatea nulă pentru măsurile care nu necesită desfășurarea unor activități practice concrete pentru implementare și punere în vigoare.

CAPITOLUL 6.
PLANUL DE MONITORIZARE A ACTIVITĂȚILOR

Tabel nr. 9

Planul de monitorizare a activităților

Perioada de implementare a planului de management	Perioada de raportare			
	Activități de management	Activități de conservare a speciilor și habitatelor	Activități pentru promovarea turismului durabil	Activități de conștientizare, educație și cercetare
An 1 - 2016	31.01.2017	31.03.2017	31.01.2017	31.03.2017
An 2 - 2017	31.01.2018	31.03.2018	31.01.2018	31.03.2018
An 3 - 2018	31.01.2019	31.03.2019	31.01.2019	31.03.2019
An 4 - 2019	31.01.2020	31.03.2020	31.01.2020	31.03.2020
An 5 - 2020	31.01.2021	31.03.2021	31.01.2021	31.03.2021

CAPITOLUL 7.
BIBLIOGRAFIE ȘI REFERINȚE

1. BAZILESCU E., SORESCU C., CRUCE M., POPESCU M., 1980, Catalogul sistematic al colecțiilor de vertebrate din Muzeul Olteniei. Studii și Comunicări Muz. Olteniei Craiova, Șt. Nat. 3: 311-401
2. CĂLINESCU R., 1931b, Mamiferele României. Repartiția și problemele lor biogeografice-economice, Buletinul Ministerului Agriculturii și Domeniilor, Nr. 251, Vol. I: 1-103
3. COTTA V., 1982, Vânatul. Cunoaștere, ocrotire și recoltare, Editura Ceres, București, 1: 560
4. DONIȚĂ N., PAUCĂ-COMĂNESCU M., POPESCU A., MIHĂILESCU S., BIRIȘ I. A., 2005, Habitatele din România, Editura Tehnică Silvică, București
5. IONESCU V., 1968, Vertebratele din România, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1-496
6. KISS J. B., 1999, Situația actuală a lupului în Delta Dunării, Vânătorul și pescarul român, 5: 23
7. MURARIU D., 1987, Aspecte faunistice și ecologice privind mamiferele din nord-vestul României. Stud. Cerc. Biol. Ser. Biol. Anim. 38: 91-95
8. MURARIU D., MUNTEANU D. 2005, Fauna României, Mammalia, Carnivora, Editura Academiei Române, Vol. XVI, fasc. 5, 223 pag.
9. PAPADOPOUL A., GHIZELEA G., 1965, Contributions a la connaissance de quelques mammiferes de la region de Iassy. Trav. Muz. Hist. Nat. "Grigore Antipa", 5: 389-404.
10. VASILIU G. D., ȘOVA C., 1968, Fauna Vertebrata Romaniae, Muzeul Județean Bacău, Secția Științele Naturii. Studii și Comunicări, 1-296.
11. CARTEA ROȘIE A VERTEBRATELOR DIN ROMÂNIA, 2005, Muzeul Național de Istorie Naturală "Grigore Antipa", București
12. TROSYNSKI W. 1975. The main differences in the structure of the skull of both Canadian beaver -*Castor canadensis* Kuhl- and European beaver -*Castor fiber* L.- Przegląd Zool. 19:481-486.
13. CEÑA, J. C., ALFARO, I., CEÑA, A., ITOIZ, U., BERASATEGI, G., BIDEGAIN, I. 2004. *Castor europeo en Navarra y La Rioja*.
14. DUCROZ, J. F., STUBBE, M., SAVELJEV, A. P., RUSSEL, F., SAMJAA, R., STUBBE, A., ULEVIČUŽS, A., DURKA, W. 2003. Phylogeography of the Eurasian Beaver *Castor fiber* Using Mitochondrial DNA Sequences. *Abstract of the 3rd International Beaver Symposium, The Netherlands 2003, Arnhem 13-15 October 2003*, pp. 17 pp.. Arnhe.
15. DURKA, W., BABIK, W., DUCROZ, J. F., HEIDECHE, D., ROSELL, F., SAMJAA, R., SAVELJEV, A. P., STUBBE, A., ULEVIČIUS, A., AND STUBBE, M. 2005. Mitochondrial Phylogeography of the Eurasian beaver *Castor fiber*. *Molecular Ecology* 14: 3843-3856.

16. HALLEY, D. J., ROSELL, F. 2002. The beaver' s reconquest of Eurasia: status, population development and management of a conservation success. *Mammal Review* 32- 3: 152-178.
17. HALLEY, D. J., ROSELL, F. 2003. Population and distribution of European beavers -*Castor fiber*-. *Lutra* 46: 91-101.
18. IUCN. 2008. 2008 IUCN Red List of Threatened Species. Available at: <http://www.iucnredlist.org>. -Accessed: 5 October 2008.
19. Ministry of Nature and Environment. 1996. Biodiversity Conservation Action Plan for Mongolia. Ministry of Nature and Environment, Ulaanbaatar.
20. Ministry of Nature and Environment. 1997. Mongolian Red Book. In: Ts. Shiirevdamba, O. Shagdarsuren, G. Erdenejav, T. Amgalan, and Ts. Tsetsegmaa - ed. ADMON Printing, Ulaanbaatar.
21. NOLET, B. A. 1996. Management of the Beaver -*Castor fiber*: Towards Restoration of its Former Distribution and Ecological Function În Europe. Council of Europe/Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats -Bern Convention- Nature and Environment Series No. 86. Council of Europe Publishing, Strasbourg, France.
22. NOLET, B. A., ROSELL, F. 1998. Comeback of the beaver *Castor fiber*: an overview of old and new conservation problems. *Biological Conservation* 83: 165-173.
23. NOWAK R. M. 1991. *Walker's Mammals of the World*. The Johns Hopkins University Press, Baltimore, USA and London, UK.
24. NOWAK, R. M. 1999. *Walker's Mammals of the World*. The Johns Hopkins University Press, Baltimore, USA and London, UK.
25. SHAGDARSUREN, O., JIGI, S., TSENDJAV, D., DULAMT SEREN, S., BOLD, A., MUNKHBAYAR, KH., DULMAA, A., ERDENEJAV, G., OLZIIHUTAG, N., LIGAA, U., SANCHIR, CH. 1987. *Mongolian Red Book*. Publishing House of the Mongolian Academy of Sciences, Ulaanbaatar, Mongolia.
26. SHAR, S. 2005. Distribution of Beavers În Hovd river. *Conference proceedings: Environmental Conditions, History and Culture of West Mongolia and Adjacent Regions*, pp. 316-317. Kyzyl.
27. SOKOLOV, V. E., ORLOV, V. N. 1980. *Guide to the Mammals of Mongolia*. Pensoft, Moscow, Russia.
28. STUBBE, M., CHOTOLCHU, N. 1968. Zur Säugetierfauna der Mongolei. *Mitteilungen aus dem Zoologischen Museum În Berlin* 44: 5-121.
29. STUBBE, M., DAWAA, N. 1982. Akklimatisation des Zentralasiatischen Bibers - *Castor fiber* birulai Serebrennikov, 1929 - În der Westmongolei. *Erforschung Biologischer Ressourcen der Mongolischen Volksrepublik -Halle/Saale* 2: 3-92.
30. STUBBE, M., DAWAA, N., HEIDECKE, D. 1991. The Autochthonous Central Asiatic Beaver Population În the Dzungarian Gobi. *Conference Proceedings on Mammals În the Palearctic*

Desert, pp. 258-268. Moscow, Russia.

31. STUBBE, M., DAWAA, N., SAMJAA, R., STUBBE, A., SAVELJEV, A. P., HEIDECHE, D., SUMJAA, D., ANSORGE, H., SHAR, S., DUCROZ, J. F. 2005. Beaver Research În theUvs Nuur Region. *Erforschung Biologischer Ressourcen der Mongolei -Halle/Saale* 9: 101-106.
32. TATTERSALL, F. 1999. *Castor fiber*. In: A. J. Mitchell-Jones, G. Amori, W. Bogdanowicz, B. Kryštufek, P. J. H. Reijnders, F. Spitzenberger, M. Stubbe, J. B. M. Thissen, V. Vohralík and J. Zima -eds, *The Atlas of European Mammals*, Academic Press, London, UK.
33. WILSON, D. E., REEDER, D. M. 1993. *Mammal Species of the World. A Taxonomic and Geographic Reference*. Smithsonian Institution Press, Washington, DC, USA.
34. ZEVEGMID, D., DAWAA, N. 1973. Large Rare Mammals and Conservation În the Mongolian People's Republic. *Archiv für Naturschutz und Landschaftsforschung* 13-2: 87-106.
35. BĂCESCU, M. 1961 "*Păsările în nomenclatura și viața poporului român*" Ed. Acad. RPR, Buc.
36. BRUUN, DELIN, SVENSSON, *versiunea rom* MUNTEANU, D. 1999 "*Păsările din România și Europa – determinant ilustrat*", Societatea Ornitologică Română, Octopus Publishing Group Ltd.
37. LINȚIA, D. 1954 "*Păsările din RPR*" vol 2, Ed. Academiei RPR, Buc
38. MAKATSCH, W. 1974 "*Die Eier der Vögel Mitteleuropas*" vol I., Neumann Verlag Radebeul
39. MUNTEANU, D. 2009 "*Păsări rare, vulnerabile și periclitare în România*" Ed. Alma Mater, Cluj
40. MERTZ, P. 2002 "*Pflanzenwelt Mitteleuropas unde der Alpen – Handbuch und Atlas*", Nikol Verlagsgesellschaft Hamburg
41. MUNTEAN, D., PAPADOPOL, A., WEBER, P. 1994 "*Atlasul provizoriu al păsărilor clocitoare din România*". Publicațiile Societății Ornitologice Române, vol 2. București
42. SCHÜZ, E. 1971 "*Grundriss der Vogelzugkunde*" Paul Parey Verlag Hamburg u. Berlin
43. ARNOLD, E. N., BURTON, J. A. 1978 "Tous les reptiles et les amphibiens en couleurs", Editura Elsevier Paris.
44. THOMPSON, W. L., WHITE, G. C., GOWAN, C. 1998 "Monitoring vertebrate populations", Editura Academic Press London
45. COGĂLNICEANU D., AIOANEI F., BOGDAN M. 2000. "*Amfibienii din România, Determinator.*", Editura Ars Docendi, București, 1 – 99
46. COVACIU - MARCOV S. D., CICORT - LUCACIU A. Șt., SAS I., BREDET A. M., BOGDAN H., 2005 a. "Herpetofauna from the basin of Crișul Alb river În Arad county, Romania." *Mediul cercetare, protecție și gestiune*, 5, Cluj –Napoca, 147 – 152
47. FUHN, I., E. 1960 "Fauna R.P.R. – Amphibia. vol. XIV, fascicula 1", Editura Acad. R.P.R., București

48. IFTIME AL., 2005. "Amfibieni. În: Cartea Roșie a Veretebratelor din România", Editori: Botnariuc & Tatole. Editura Acad. Române, 1 – 325
49. STUART, S.N.; CHANSON, J.S.; COX, N.A.; YOUNG, B.E.; RODRIGUES, A.S.L.; FISCHMANN, D.L.; WALLER, R.W. 2004 "Status and trends of amphibian declines and extinctions worldwide.", Science 306: 1783-1786
50. x x x, 1960 - Fauna R. P. Române, Reptilia, Editura Academiei, București
51. BAUERNFEIND, E. 1994. Bestimmungsschlüssel für die Österreichischen eintagsfliegen. Wasser und Abwasser. Insecta. Ephemeroptera 1 und 2
52. BELFIORE, C. 1983. Guide per il riconoscimento delle specie animali delle acque interne italiane. 24. Efemerotteri -Ephemeroptera. Consiglio Nazionale delle Ricerche, Rome
53. BOGOESCU, C. 1952. Influența temperaturii și vitezei apei asupra repartiției larvelor speciilor de Ephemeroptere în torenți. Rev. Univ. "C.I. Parhon" și a Politehnicii București. Ser. Șt. Nat. 1: 172-177
54. BOGOESCU, C. 1956. Contribuții la studiul faunei de efemeroptere din regiunea Suceava. Analele Universității C.I. Parhon, București, Seria Științelor Naturii 12: 155-162
55. BOGOESCU, C. 1957. Date noi din biologia efemeropterelor. Analele Univ. "C.I. Parhon" București. Ser. Șt. Nat. 14: 141-147
56. BOGOESCU, C. 1958. Ephemeroptera. Fauna R.P.R., Insecta. vol.VII, fasc.3, Ed. Academiei R.S.R. București
57. BOGOESCU, C., TĂBĂCARU, I. 1956. Contribuții la studiul sistematic al nimfelor de efemeroptere din RPR. I. Genul Baëtis Leach. Comunicare prezentată de V.Radu, membru corespondent al Acad. RPR în sesiunea din 5 oct.1956
58. BOGOESCU, C., TĂBĂCARU, I. 1968. Observațiuni asupra zborului nupțial și acuplării la efemeroptere. Comunicări de Zoologie. Prima consfătuire de entomologie I.: 79-84
59. Bucșa, Z. 1975. Studiul faunei de efemeroptere din Munții Apuseni. Lucrare de diplomă. Univ. "Babeș-Bolyai", Cluj-Napoca
60. BUZAN, C., SÁRKÁNY-KISS, A. 1997. A study of the plecoptera species În the Criș/Körös rivers. pp: 263-267 in: A. Sárkány-Kiss and J. Hamar -eds.: "The Criș/ Körös Rivers' Valleys. A study of the geography, hydrobiology and ecology of the river system and its environment". Szolnok-Szeged-Târgu Crișul Alb
61. GĂLDEAN, N. 1992a. Contribution to the zoogeography of the mayflies -Insecta: Ephemeroptera- of Romania. Trav. Mus. Hist. nat. "Grigore Antipa" XXXII: 425-443
62. GĂLDEAN, N. 1992b. Utilisation of mayflies -Insecta: Ephemeroptera- for dividing some romanian running waters into zones. Trav. Mus. Hist. nat. "Grigore Antipa" XXXII: 399-423
63. GĂLDEAN, N. 1994. Biological division of the Someș River into zones according to mayflies fauna -Insecta: Ephemeroptera-. Trav. Mus. Hist. nat. "Grigore Antipa" XXXIV: 435-454

64. GĂLDEAN, N. 1997. Some comments about the benthic communities of the Iza River - MaraCrișul Alb, Romania- with special remarks on rheophilic mayfly species -Insecta: Ephemeroptera- Trav. Mus. Hist. nat. "Grigore Antipa" XXXVII: 193-203
65. GĂLDEAN, N., STAICU, G. 1997. The carrying capacity assessment of the lotic system Crișul Repede -Tisa area catchement, Romania, based on faunistical analysis. Trav. Mus. Hist. nat. "Grigore Antipa" XXXVII: 237-254
66. MÜLLER - LIEBENAU, I. 1969. Revision der europäischen Arten der Gattung Baëtis Leach, 1915 -Insecta, Ephemeroptera- Jahrgang. Heft 48 / 49
67. PETROVICI, M. 1999. Diversitatea faunei de efemeroptere în râurile Drăgan și Iad, principalii tributari ai Crișului Repede -Insecta: Ephemeroptera-. Annals of West University of Timișoara, ser. Biology II: 235-250
68. PETROVICI, M. 2009. Evaluarea calității râului Crișul Repede, utilizând larvele de efemeroptere -Insecta: Ephemeroptera- ca bioindicatori. Editura Universității din Oradea, Oradea, 272 pagini
69. PETROVICI, M., SZATMÁRI, T. 1998. Structure and seasonal dynamics of zoobenthic communities of three river sections În catchement area of Crișul Repede River. Studii și Cercetări. Biologie 3. Univ. Bacău: 205-216.
70. PETROVICI, M., TUDORANCEA, C. 2000. Structure and dynamics of mayflies community - Insecta: Ephemeroptera- of Crișul Repede River and its tributaries. Studii și Cercetări, Biologie 5. Univ. Bacău: 201-206
71. PUINEAN, A.M. 2001. Compoziția specifică, abundența și dinamica sezonieră a efemeropterelor de pe râul Barcău. Teză de disertație, Univ. "Babeș-Bolyai", Cluj-Napoca
72. ROGOZ, I. 1974. Cercetări ecologice asupra faunei de efemeroptere larvare -Insecta- din Oltenia, în vederea utilizării lor pentru stabilirea gradului de poluare al apelor. St. și Cercet. Comit. De Cult. și Educ. Soc. al jud. Olt: 205-207
73. ROGOZ, I., BOGOESCU, M. 1972. Contribuții la studiul răspândirii larvelor de efemeroptere în apele curgătoare din câmpia Olteniei. St. și Cercet. Biol., Ser. Zool. 24-4: 377-379
74. TĂBĂCARU, I. 1956. Contribuții la studiul faunei de efemeroptere din regiunea Suceava. Analele Univ. "A. I. Cuza" Iași 12: 155-162
75. UJHELYI, S. 1959. Kérészek Ephemeroptera. Fauna Hungariae V. Akadémiai Kiadó. Budapest
76. <http://www.faunaeur.org>
77. <http://www.ephemeroptera.pwp.blueyonder.co.uk/>
78. <http://www.conmosca.com/modules.php?name=News&file=article&sid=2472>
79. http://www.royal-flyfishing.com/cms/front_content.php?idcat=158
80. ASHER, J., WARREN, M., FOX, R., HARDING, P., JEFFCOATE, G., JEFFCOATE, S., 2001. The Millenium Atlas of Butterflies În Britain and Ireland. Oxforded University Press

81. LAFRANCHIS, T., 2004. Butterflies of Europe, New Field Guide and Key. Diatheo, Paris
82. RÁKOSY, L., GOIA, M., KOVÁCS, Z., 2003. Catalogul Lepidopterelor României / Verzeichnis der Schmetterlinge Rumäniens. Soc. Lepid. Rom. Cluj-Napoca
83. SZEKELY, L., 2008. The Butterflies of Romania / Fluturii de zi din România. C2 Desing, Braşov
84. TATOLE V. & all, 2009. Speciile de animale Natura 2000 din România. Bucureşti.
85. TATOLE V. -eds., 2010. Managementul și Monitoringul Speciilor de Animale Natura 2000 din România. Bucureşti
86. IONESCU, M.A., 1962 „Entomologie”, Editura de stat didactică și pedagogică, Bucureşti
87. PANIN, S. 1955 „Fauna Republicii Populare Române. Insecta. Volumul X. Fascicula 2. Familia Carabidae.”, Editura Republicii Populare Române, Bucureşti
88. PANIN, S. , 1957 „Fauna Republicii Populare Române. Insecta. Volumul X. Fascicula 4. Familia Scarabaeidae.”, Editura Republicii Populare Române, Bucureşti
89. HURKA, K. , 1996 „Carabidae”, Editura Kabourek, Zlin
90. JEANNEL, R. , 1941 „Faune de France. 39. Colepteres Carabiques”, Paris
91. JEANNEL, R. , 1942 „Faune de France. 40. Colepteres Carabiques”, Paris
92. ARSENE, G., BANADUC, D., BANATEAN-DUNEA, I., BITEA, N., DUMA, I., FRATILA, E., GROZEA, I., ILIE, V., MORET, J., PARVULESCU, L., STANESCU, D., 2007 - *Caiet de habitate si specii – Fise pilot*, Ed. Balcanic, Timisoara
93. BELDIE, Al., 1979 *Flora României. Determinator ilustrat al plantelor vasculare I, II*, Ed. Academiei R.S.R., Bucureşti
94. CIOCÂRLAN, 2009 *Flora ilustrată a României. Pteridophyta et Spermatophyta*, Ed. Ceres, Bucureşti
95. COMBROUX, I., SCHWOERER, C., 2007 *Evaluarea statutului de conservare al habitatelor si speciilor de interes comunitar din Romania – Ghid metodologic*, Ed. Balcanic, Timisoara
96. COSTE, I., PĂTRUȚ, D., 2003 - *Sistematica plantelor. Lucrări practice*, U.S.A.M.V.B.T., Facultatea de Agricultură, Timișoara
97. DONITA, N., PURCELEAN, S., CEIANU, I., BELDIE, Al., 1977 – *Ecologie forestiera*, Ed. Ceres, Bucuresti
98. DONIȚĂ, N., PĂUCĂ-COMĂNESCU, M., POPESCU, A., MIHĂILESCU, S., BIRIȘ, I.A., 2005 – *Habitatele din România*, Editura Tehnică Silvică, Bucureşti
99. NEGULESCU, E., SAVULESCU, Al., 1957 – *Dendrologie*, Ed. Agro-Silvica, Bucuresti
100. STĂNESCU, V., 1979 – *Dendrologie*, Ed. Didactică și Pedagogică, Bucureşti
101. *** Flora R.P.R.-R.S.R, vol. I-XIII, 1952-1976
102. <http://www.rbge.org.uk/databases>
103. <http://www.tela-botanica.org>.

104. Bogza, Șt. și colab., 2009: *Habitat forestiere de interes comunitar incluse în proiectul LIFE05 NAT/RO/000176: „Habitat prioritare alpine, subalpine și forestiere din România”. Monitorizarea stării de conservare*. Editura Universității „Transilvania” din Brașov. 74 p
105. DONIȚĂ, N., PURCELEAN, ȘT., CEIANU, I., BELDIE, AL., 1978: *Ecologie forestieră*. Întreprinderea Poligrafică, Cluj –Napoca, 372 p
106. DONIȚĂ, N. și colab., 2005: *Habitatele din România*. Editura Tehnică Silvică București. 496 p
107. GAFTA, D. și colab., 2008: *Manual de interpretare a habitatelor Natura 2000 din România*. Editura Risoprint Cluj Napoca. 101p
108. LAZĂR, G. și colab., 2007: *Habitat forestiere de interes comunitar incluse în proiectul LIFE05 NAT/RO/000176: „Habitat prioritare alpine, subalpine și forestiere din România”. AMENINȚĂRI POTENȚIALE*. Editura Universității „Transilvania” din Brașov, 200 p
109. STĂNCIOIU, P. T. și colab., 2008: *Habitat forestiere de interes comunitar incluse în proiectul LIFE05 NAT/RO/000176: „Habitat prioritare alpine, subalpine și forestiere din România”. Măsurile de gospodărire*. Editura Universității „Transilvania” din Brașov. 184 p
110. STĂNESCU, V., ȘOFLETEA, N., POPESCU, O., 1997: *Flora forestieră lemnoasă a României*. Editura Ceres, București, 451 p
111. *** 2007: *Evaluarea statutului de conservare al habitatelor și speciilor de interes comunitar din România. Ghid metodologic*. Editura Balcanic Timișoara. 57 p.